(دافار) ٢٣/٨ ١٩٨٨ العدد ١٩٥٠٣

# דבר

יום שלישי, י' באלול תשמ"ח, 23 באוגוסט 1988 ● גליון 19503

היום 14 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

**היום בדבר**
● קו עימות בין אלוני לגרנות / אבירמה גולן
● מיניראיון עם יצחק רפאל / יורם לוי
● אנצר 3 – חבית אבק שריפה / אמיר רוזנבליט
● זיוה גולדובסקי, ילדה שהאמינה בשלום / נתן רועי
● מלחמת גנראלים על שלום ובטחון / טלי זליגנר
● כלכלה ובורסה (עמ' 5–4), ספורט (6)

**מזג האויר**

תחזית מזג האויר ליום ג': הביל במישור החוף. ירידה בעומס החום בפנים הארץ ובהרים.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 30–20, תל אביב 31–22, חיפה 32–24, באר שבע 33–21, רמת הגולן 33–19, צפת 30–20, טבריה 38–22, עפולה 35–21, שומרון 32–21, לוד 32–21, יריחו 39–32, עזה 30–23, אילת 41–26.

# צמרת אש"ף מתקשה לקבל את החלטת הכרזת המדינה והקמת הממשלה הזמנית

## מובארק הבטיח למשלחת אש"ף להפעיל את קשריו בישראל כדי למנוע את הכשלת הצעד – אם יוחלט עליו

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

צמרת אש"ף מתקשה לקבל החלטה על הקמת ממשלה פלשתינית זמנית והכרזה על עצמאות פלשתינית בשטחים כדי למלא את החלל המדיני שהותירו צעדי ההתנתקות של ירדן מהגדה המערבית ועזה. הוועד הפועל של אש"ף הישעה אתמול את דיוניו בנדון עד ליום ה' הקרוב במטרה לאפשר להנהגה הפלשתינית לקיים התייעצויות נוספות בענין היוזמה המדינית החדשה בין הקבוצות הפלשתיניות השונות, עם המדינות הערביות הנוגעות בדבר, עם ברה"מ ומדינות אירופיות. ערפאת פתח אתמול בהתייעצויות בנושא זה בבגדאד עם שליט עיראק סדאם חוסיין.

בינתיים נודע שהשלטונות הסורים, המתנגדים בתקיפות ליוזמה האשפי"ת בדבר הכרזה על ממשלה פלשתינית זמנית, – עצרו בראשית השבוע בדמשק את חבר הוועד הפועל של אש"ף יאסר עבד רבו איש „החזית הדמוקרטית", בראשותו

(המשך בעמוד 2)

### מובארק פנה לקארטר לפעול בממשל לקראת קשרים ישירים לאש"ף

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

הנשיא מובארק ביקש מנשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר להפעיל השפעתו על הממשל האמריקאי הנוכחי ועל הממשל האמריקאי הבא, שיפתחו בהידברות ישירה עם אש"ף – מסר אתמול העתון „אל־איתיחאד" היוצא לאור במפרץ הפרסי. כוכור, נפגשו קארטר ומובארק בסוף השבוע שעבר בקאהיר.

יצויין, כי המצרים ניסו לאחרונה לארגן מפגשים בקאהיר בין ג'ורג' שולץ וריצ'ארד מרפי לבין נציגי אש"ף. בשני המקרים סירבו הנציגים האמריקאים לקיים את הפגישות. לעומת זאת, הצליחו המצרים להפגיש ביום ו' שעבר בקאהיר בין האני אל־חסן, יועצו המדיני של ערפאת, לבין ג'ימי קארטר. האני אל־חסן הגיע לפגישה במיוחד מבגדאד. צמרת אש"ף מייחסת עתה חשיבות עילאית לפעילות המדינית של הארגון בזירה האמריקאית, ולכן ראתה בפגישת חסן־קארטר הישג חשוב מבחינתה.

### לוויין המודיעין מוכן לשיגור

מאת טלי זליגנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

מטרת הלוויין שמיתנה ישראל, ואשר על־פי פרסומים מוכן לשיגור היא לאפשר תצלומי אוויר של האיזור מן החלל ושידורם בזמן אמיתי אל תחנות קליטה ועיבוד בתוכים על הקרקע.

שיטת איסוף חוזתי זאת מהווה אמנם הוצאה כספית גדולה מאוד של פיתוח וייצור; אך לטווח הארוך היא בעלת עדיפות, לא רק בשל איכות החומר המתקבל ומיידיות העברתו וציבורו, אלא גם בשל החסכון והימנעות מסיכון של טייסים ומטוסים ושל מזל"טים בגיחות צילום אוויריות רגילות. עם זאת ככל הנראה על־פי פרסומים זרים הוא הובא לכלל השלמה, ומוכן לשיגור בתנאים לשילוחת ורדים ובמועדים יופיע.

בליכוד מפרש מקור השבועון 'טיים', כי השיגור הראשון של הלוויין הישראלי יהיה במסגרת ניסוי. אם הוא יצליח ישוגר לוויין שני, שאורך חייו יהיה כשנתיים.

על־פי הטיים, שיגרה ישראל אשתקד טיל לבינוק הים התיכון שהיה מסוגל לשאת ראש־נפץ גרעיני לטווח של כ־1,600 ק"מ. המקורות הזרים מוסיפים כי מטרתו של ניסוי זה היתה לבדוק את היכולת של ישראל לשגר לוויין, הנע במסלול אליפטי.

השבועון 'טיים' מוסר, כי קיימת מחלוקת לגבי מועד השיגור של הלוויין ויש הטוענים, כי נוכח סיומה של מלחמת איראן־עיראק יש להקדים ולשגרו בקרוב.

'טיים' מציין גם, כי אם שיגור הלוויין יעשה לפני הבחירות, קיים חשש, שהציבור יפרש זאת כתרגיל ציני שנועד לצבור קולות בוחרים.

### מצעד בפראג

אלפים צעדו אתמול במרכז העיר העתיקה בפראג, בירת צ'כוסלובקיה, לציון את יום השנה ה־20 לפלישה הסובייטית לארצם. (צילום: א.פ.)

# הפגנת יום השנה לפלישה לפראג הדהימה מתנגדי המשטר בגודלה

## מתרחב גל השביתות בפולין – עוצר לילה בשלושה אזורים

פראג (רויטר, א.פ.). – מתנגדי משטר צ'כים ודיפלומאטים מערביים הביעו אתמול תדהמה על עוצמתה של ההפגנה שנערכה שלשום בפראג לציון יום השנה ה־20 לפלישה הסובייטית. לפחות 10,000 איש השתתפו בהפגנה וקראו קריאות בנוסח „אנו רוצים חופש", ו„הרוסים הביתה". להערכת זכויות האדם במדינה צוינו, כי זו ההפגנה הגדולה ביותר בצ'כוסלובקיה מאז הפלישה.

סוכנות הידיעות הצ'כית מסרה לעומת זאת כי רק 4,000 איש השתתפו בהפגנה ו־77 מהם נעצרו בגלל „חוליגניזם". פעילי זכויות האדם אמרו, כי מרבית המפגינים היו צעירים שהושפעו מהרפורמות המתנהלות בימים אלה בברה"מ.

במוסקווה הפגינו אתמול כ־500 איש לציון יום השנה לפלישה לצ'כוסלובקיה. השוטרים היכו את המפגינים, שפתחו בקריאות „פראג, פראג, פראג", ועצרו 30 מהם.

גדאנסק (רויטר א.פ.) . – בפולין הכריז שר הפנים צ'סלאב קישצ'אק, כי נתן סמכות להטיל עוצר לילה בשלושה אזורים, שבהם פרצו שביתות, וזאת לאחר שאתמול פינו שוטרים פולנים פועלים שובתים ממחניוני חשמליות ואוטובוסים שהשתלטו עליהם בעיר שצ'צ'ין.

מאות פועלים, התובעים הכרה רשמית בארגון „סולידאריות" בפולין שבתו אתמול במספנות „לנין" בגדאנסק, מקום הולדת התנועה, כעוד גל השביתות מתפרש לערים נוספות במדינה.

מספנות „לנין" הם המפעל ה־13 המצטרף לגל השביתות, שבהם נוטלים חלק כרגע כ־76,000 עובדים, לפי הערכות לא רשמיות. מקורות מערביים תיארו את גל השביתות כאיום החמור ביותר לשלטונות הקומוניסטים בפולין מאז ההפגנות הגדולות ב־1981, שהביאו להקמתו של ארגון „סולידאריות", ולהטלת משטר צבאי.

בגדאנסק שבתו אתמול כ־700 מ־5,000 עובדי שני הנמלים בעיר למשך כמה שעות בתמיכה בתביעות

(המשך בעמוד 2)

# שרון מתכנן לשרי הממשלה סיור בקו 'תוכנית אלון' המורחבת שלו

## האוטובוס שבו נסעו אתמול השר והעתונאים נרגם באבנים

מאת טלי זליגנר, הסופרת הצבאית של „דבר"

שר המסחר והתעשייה אריאל שרון עשוי להציע לממשלה סיור לאורך „תוכנית אלון המורחבת", שעל קידומה הוא שוקד בימים אלה במטרה לנסות ולשכנע את חבריו לממשלה בחיוניות תבחיחשות של התוולת הדיונים בין שתי המפלגות הגדולות לקראת הסדר ברוח התוכנית המורחבת. לדבריו, המהלך האחרון של חוסיין איננו זמני, ויש להקדים ולקבוע עובדות מדיניות בטרם יכריז אש"ף על ממשלה זמנית גולה ויזכה להכרת העולם.

בסיור שיזם עם כתבים צבאיים אתמול, לאורך קו 'תוכנית אלון המורחבת', הציג השר שרון את עיקרי תפיסתו האסטרטגית, הגורסת החלת תוכנית אלון על שטחים נרחבים נוספים ברכסי ההרים והגבעות, התלשים והגבלים בשפלת החוף מערבית לקו ששרטט יגאל אלון. על־פי הצעתו, כפי שהציגה בשטח, יחול החוק הישראלי על שטחים נרחבים, ובאזורים תתקיים אוטונומיה על האוכלוסיה, הערבית בערים הגדולות, שהן, לדבריו, עיקר מניינה של האוכלוסייה המקומית, למעלה מ־500,000 אלף נפש. בכל מקרה, אין השר שרון מציע ריבונות זרה על כל שטח ממערב לירדן. שרון ביקש להראות, כי בשטחים שהוא מבקש לספח ל'תוכנית אלון', אין כמעט אוכלוסייה ערבית, ולעומת זאת, מתקיימת תנופת התיישבות־יהודית חיונית לדבריו.

„יכול להיות שמה שאני מציע זה לא הכי טוב", אמר אריאל שרון, „אבל אף אחד לא הציע משהו יותר טוב". הוא הבהיר כי הצעד שהוא מציע עשוי למנוע מהלך מלחמתי בעתיד וכי פניו אינם למלחמה. לדבריו לקיזום הרעיון שלו יש

(המשך בעמוד 2)

### אלוני שרון

למעלה: יגאל אלון מציג את תוכניתו ב־1973. למטה: אריק שרון מציג את תוכניתו ב־1988. (צילומים: פרוגר ומאיר פרטוש/על המשמר)

### איפול על החקירה

„קשקוש מקושקש" – הגדירו אתמול חוקרי המשטרה את האפשרות שהפיגוע במדרחוב בחיפה היה על רקע פלילי. המשטרה הטילה איפול מלא על החקירה, והיא מבקשת מעדי ראייה לבוא ולמסור עדות. אתמול ביקר את הפצועים ראש העיריה אריה גוראל (בתמונה – עם יעל מאיר ובתה קרן). מבתי־החולים נמסר, כי במצב הפצועים חל שיפור קל (ראה ידיעות בעמ' 3). (צילום: פול מלינג)

# הרוג ו־24 פצועים בשטחים; עוצר בשכם ובמחנות ביו"ש

מאת אוריאל בן עמי, דני צדקני, יורם לוי וסופר „דבר" בשטחים

צעיר מקומי ממחנה הפליטים עסכר ליד שכם נהרג ו־24 נוספים נפצעו בהפרות־סדר אלימות שהתרחשו ביממה האחרונה ביו"ש ובעזה. אתמול היתה בשטחים שביתה כללית.

שלשום בלילה החלו הפרות־סדר חמורות במחנה הפליטים עסכר ליד שכם בשעה שכוח של צה"ל בא למקום לבצע מעצרים. החיילים הותקפו באבנים וחפצי מתכת. כדורי הגומי, הפלסטיק והגאז המדמיע לא הועילו וכאשר חשו החיילים בסכנה פתחו באש חיה לעבר המתפרעים. מן הירי נפצעו חמישה צעירים מקומיים והועברו לבית החולים 'אל־איתיחאד' אל־נישאי בשכם, אחד מהם, אחמד מחמד חוסיין שג'נופי, בן 23, מת אתמול בבוקר מפצעיו.

גורמים מקומיים במחנה עסכר טענו, כי חיילי צה"ל מנעו את פינוי הפצועים במשך שלוש שעות אולם גורמי בטחון הכחישו טענה זו מכל וכל והדגישו כי הפינוי בוצע בידי תושבי המחנה.

בגלל האווירה המתוחה באיזור שכם ולקראת השביתה הכללית שהתקיימה אתמול במחאה על מדיניות גביית המסים, הטיל צה"ל אתמול בבוקר עוצר על כל איזור שכם ומחנות הפליטים שבסביבתה.

העוצר בשכם מנע עימותים חריפים עם כוחות צה"ל אולם מוקד המהומות עבר לאיזור טול־כרם, גורמים מקומיים מסרו בעת התנגשות אלימה עם צה"ל, כי במחנה הפליטים נור־שאמס, ליד טול־כרם, נפצע אתמול קשה מידי בטנו צעיר מקומי. גורמי צבא אישרו את דבר קרות התקרית ואולם הדגישו, כי החיילים לא עשו שימוש

(המשך בעמוד 2)

# מהומות בבורמה נגד המשך שלטונם של הסוציאליסטים

באנגקוק (סוכנויות הידיעות) . – מאות אלפים הפגינו אתמול בערים הגדולות של בורמה כדי לתבוע את קץ המשטר של המפלגה הסוציאליסטית השלטת, למרות חילופי השלטון שהיו במדינה בשבוע שעבר.

סוכנות הידיעות היפאנית מסרה כי מאות אלפים מילאו את רחובות העיר מאנדאליי שבצפון המדינה תוך היענות לקריאות הסטודנטים ליום מחאה ושביתה לאומית. כמה מהמפגינים נופפו בדגלים ועליהם סמל הטווס, הדגל ששימש את המאבק לעצמאות בורמה מבריטניה בשנות ה־40.

דיפלומטים מערביים ומקורות אחרים מסרו כי היו כמה התנגשויות בין המפגינים לשוטרים ובמספר מקומות בבירה ראנגון נמסר על אש שנורתה על המפגינים. הדיפלומטים אמרו כי קשה לומר אם היתה היענות מלאה לקריאה לשביתה, „בשעה שבין כה וכה כלכלת בורמה משותקת ופקידי הממשלה לא באים למשרדיהם".

ההפגנות אתמול היו הגדולות ביותר מאז הוכרז על מינויו של מאונג מאונג למנהיג „מפלגת התכנית הסוציאליסטית" ולנשיא המדינה בשבוע שעבר. המפגינים תובעים שמאונג מאונג ישים קץ לשלטון היחיד של המפלגה במדינה המתמשך זה 26 שנים.

### עיקרן תחילה

- לפחות 11 צעירים השתתפו במעשי האונס האכזריים בנערה בת ה־14 מקיבוץ שמרת – עמ' 3.
- עיריית תל־אביב מקצצת בתרבות – העדלידע, הפארקונצרטים, אירועי גן מאיר ועיד הנוער יבוטלו – עמ' 2.
- 20,000 נפש – זה מאזן ההגירה השלילי של ערי הפיתוח בשלוש השנים האחרונות. את ישובי הצפון עזבו בשנים אלו 8,000 איש – עמ' 3.
- ארבעה נהרגו ו־16 נפצעו בתאונות הדרכים שהיו אתמול – עמ' 6.

# תחנת הרדיו של אש"ף ממשיכה לפעול כרגיל

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערבים

תחנת הרדיו של אש"ף, המשדרת לתושבי השטחים הנחיות כיצד לנהל את האינתיפאדה מאיזור צידון שבדרום־לבנון, ממשיכה לפעול כרגיל. לפני כ־10 ימים הופצצה על־ידי מטוסי חיל האוויר הישראלי. נראה שהמטוסים פגעו רק באנטנות של התחנה, המופעלת מתוך בונקר עמוק, ולכן לא גרמו לה נזק ממשי.

# הצעת שחל: 2 מיליון הצעת שרון: 30 מיליון

מאת סופרו המדיני של „דבר"

עלות הארת הצמתים בצמח, בבקעה ובגוש קטיף, כפי שהוצעתי בממשלה ביום ראשון, מסתכמת ב־2 מיליון ש"ח, בעוד הצעת השר שרון להאיר גם את כל צמתי יו"ש עלותה 30 מיליון ש"ח, כתב אתמול שר האנרגיה משה שחל לרוה"מ שמיר.

שחל מבנה במכתבו את הצעת שרון, לא אחראית ולא כלכלית. היא מכריחה את חברת החשמל לפעול בניגוד לחוק החברות הממשלתיות ובניגוד לכללי המינהל הציבורי התקין. הצעת שרון לא תעמוד גם במבחן בג"ץ.

אתמול, בסיור של שרים וח"כים מהמערך בבקעת הירדן, אמר שחל כי ידרוש מהממשלה להכליל את ישובי האיזור, כולל הקיבוצים שבצפון ים המלח, במסגרת „ישובי קו העימות". הדבר יעניק לישובים הטבות כספיות מסויימות. שחל הדגיש כי בכל ממשלה עתידית, ישובי הבקעה יהיו חלק מסידורי הבטחון של ישראל.

**פרס בסיור בעמק הירדן:**

# אתמוך בהוצאת תנועות גזעניות אל מחוץ לחוק

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, אמר אתמול, כי אם תועלה יוזמה להוצאת מפלגות ותנועות גזעניות אל מחוץ לחוק, הוא יתמוך בה. יחד עם זאת, אמר פרס, כי הבעיה אינה תנועת 'כך' של הרב כהנא, אלא ההקצנה הגוראה שחלה בכל האגף הימני של המפה הפוליטית.

במסיבת עתונאים שנערכה במהלך ביקורו בעמק הירדן, אמר פרס, כי אינו זוכר קואליציה כה קיצונית ימנית. „יש להם רעיון נעלה של טראנספר שפירושו להפנות גב לכל ההדר ופתרון אמיתי באיזור", אמר פרס ותקף את ראש הממשלה ואת המקורבים אליו, שמודרכים על־ידי אמוציות ותופעות קשות, המנוגדות לחוק ולאופיה של המדינה כגון, תנינה לטרוריסטים, לדבריו. פרס גם תקף את שמיר על התבטאויותיו ביום ל'תשע שנות האינתיפאדה' ואמר, כי גם בדברים אלה יש כדי לסתום כל נסיון להביא שלום לאזור. פרס אמר, כי ההתנהלויות שהליכוד מבטיח להקים יהפכו את הסיפוח לעובדה קיימת, ואז כבר לא תהיה חשובה הלשון המסמכית שבה משתמשים אנשיו.

הוא הוסיף כי העובדה שאין כיום מנהרה בדרך לשלום, ואפילו אין אור בקצה המנהרה, פועלת באורח שלילי על המצב, משפילה את כבוד האדם ומגבירה את האלימות משני הצדדים. „תרבות של עם", אמר פרס, „לא נמדדת ברוצחים ובמעשים שליליים, אלא בגיבורים והקעתם וחיסולם המיידי".

פרופ' שמעון שטרית, מועמד במקום ריאלי ברשימת המערך, אמר במסיבת העתונאים, כי הוא מתכוון לפנות לנציג המערך בוועדת הבחירות ואל המשפטנים הבכירים בארץ ובמפלגות הגדולות בהצעה להתארגן ולפעול להוצאת תנועת 'כך' ותנועות גזעניות אחרות, אם קיימות כאלה בארץ, אל מחוץ לחוק.

**בגלל חוב 60,000 ש"ח**

# בנות השירות הלאומי יפסיקו עבודתן במד"א

(ע). – החל מן האחד בספטמבר יעזבו 110 בנות השירות הלאומי המתנדבות בסניפי מד"א ברחבי הארץ את התחנות, כך מסר אתמול ראש אגודת השירות הלאומי עו"ד רב פרומן להנהלת מד"א.

דובר מד"א משה דיין מסר כי הסיבה להפסקת עבודתן של הבנות היא חוב כספי על סך 60,000 ש"ח שחייב מד"א לאגודה עבור דמי מחיה בסיסיים לבנות.

לדבריו, ההחלטה גרמה לזעם רב בהנהלת מד"א מאחר ובנות השירות הלאומי מהוות חלק ניכר מכוח האדם במד"א ועזיבתן תפגע באורח חמור ביכולת הגשת העזרה הראשונה. „מדובר בסכום לא גדול ומד"א איננה מתכחשת לו. עו"ד פרומן מודע היטב למצבו הכלכלי החמור של מד"א וכל מה שאנו מבקשים הוא דחיית החזר החוב לאחר באוקטובר. כאשר יוחלו ההגרלות למען מד"א. אנחנו השבנו שפיקה נפש רוחה הכל ודאי חוב לא גדול", אמר דיין.

# הנהלה חדשה לחבה"ע

הוועדה המנהלת של חברת־העובדים בישיבתה מיום 22.8.88 בחרה בחברים הבאים לשמש כחברי הנהלה של הוועדה המנהלת:

דני רוזוליו (יו"ר), בני גאון, עמירם סיון, ר. ערמון, יוסף רוזן, יצחק לנדסמן, משה ורטמן, י. כהן, גרשון זילק, עוזי ורדיגר, י. דניאל.

לישיבות ההנהלה יוזמנו יו"ר מועצת המנהלים של התאגידים הגדולים בחברת־העובדים, מנכ"ל חברת־העובדים, וכן מנכ"ל ברית הקואופרציה. סמכויות ההנהלה ודרכי עבודתה יובאו לדיון ואישור לישיבה הקרובה של הוועדה המנהלת.

הוועדה המנהלת המליצה על מנויים של הח' עוזי ורדיגר למנכ"ל 'שיכון עובדים' ושל א. הניג למנכ"ל קבוצת 'סולל בונה'. מינויים אלה יאושרו ע"י מועצות המנהלים של 'שיכון עובדים' ו'סולל בונה'.

[illegible] من الاصل

هكذا من الأصل



# עת"א מקצצת בתרבות: העדלידע הפארקונצרט ואירועי עיר הנוער

מאת נתן רועי, כתב "דבר" בתל-אביב

עיריית תל-אביב ביטלה את ה'עדלידע' של 1989 כחלק מתוכנית הקיצוצים בגלל מצבה הכספי הקשה.

תוכנית הקיצוצים תכלול, פרט לביטול ה'עדלידע', את ביטול הפארקונצרט השנה, את אירועי 'ברמאיר', בן קסום' עיר הנוער, האירועים בטיילת, ואירועים נוספים בקנה-מידה קטן עוד יותר.

עוד נמסר, כי העירייה מבקשת לבטל את אירועי מוסיקה דה-קאמרה, האמורים להתקיים בחג הסוכות, אך איננה יכולה לעשות זאת, מאחר שהתמה בשנה שעברה על חוזה העסקה עם אמנים ואי-אפשר לבטל את החוזים האלה.

כמו כן מבטלת העירייה שורה של פעולות שיש להן קשר לפיתוח תשתית עירונית. בין היתר, מבטלת העירייה את מכרז סלילת כביש עשר סחנות, למרות שנתפרסם כבר מכרז בנושא זה.

אין בכוונת העירייה לקצץ את תקציבי החינוך והרווחה, כפי שתוכנן בראשונה על-ידי העירייה.

דובר עיריית תל-אביב, בני כהן, אישר את הפרטים והוסיף, כי האגפים והמחלקות השונות בעיריית תל-אביב עוסקים בימים אלה בקיצוץ תקציבי.

## נגד השכן והעירייה

דיירי רחוב פרישמן 38־40 בתל-אביב הפגינו אתמול נגד שכנם יוסי פארי בעל שתי דירות בקומת הקרקע, שהפך את דירותיו למרכז מסחרי מטריד ושעל אף פסק-דין הקובע כי יש להרוס את תוספת הבנייה שלו אין העירייה עושה דבר. (צילום: ישראל סימיונסקי)

# מספר קרבנות הרעש בהימלאיה – כ־900

קטמנדו (ע'ר, ע'צ). – מספר הנספים ברעש הגדול בהרי ההימאלאיה לאורך גבול הודו-נפאל כבר עולה על 900 – כך מסרו אתמול שלטונות נפאל.

שר הפנים הנפאלי אמר בקטמנדו, כי עד כה ידוע על 450 הרוגים בארצו ברעידת האדמה שזעזעה את איזור הגבול שלשום בעוצמה של 6.7 בסולם ריכטר. "יתכן שיש הרוגים רבים נוספים", אמר השר בהוסיפו כי סיוע ותרומות ממדינות חוץ יתקבלו בברכה.

במדינת ביהאר שבצפון הודו נמסר כי לפחות 450 איש נהרגו בהרים שלאורך הגבול ובמוקד הרעש. גם כאן צופים השלטונות שמספר ההרוגים עוד יעלה. שתי הממשלות הודיעו על פעולות הצלה מקיפות באיזורים שנפגעו והצבא מספק מזון לתושבים, במקרים רבים ממסוקים.

# ממשלת אירלנד בלחץ לנתק קשריה עם לוב

מאת דליה שרון, סופרת "דבר" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"דבר"). – על ממשלת אירלנד מופעל לחץ לנתק את קשריה הדיפלומאטיים עם לוב בעקבות גילוי מחסן נשק וחומרי חבלה ליד דבלין. חומר הנפץ הפלסטי 'סמטקס', בפצצה אשר גרמה בסוף השבוע שעבר למותם של 8 חיילים ולפציעת 29 הגיע לאירלנד מלוב.

ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, אשר הפסיקה את חופשתה בשל הפצצה חזרה ללונדון לכינוס 'מועצת מלחמה', הורתה לצבא להגביר את הפרופיל שלו במלחמתו נגד הי.ר.א.' נמסר על אפשרות של חידוש המעצר המינהלי של חברי הי.ר.א.' אף שבאופן רשמי נאמר, כי לא יחודש המעצר המינהלי, ענתה תאצ'ר לכתבים ששאלה בעניין זה: "אינך אומר לאויב מה אתה מתכוון לעשות".

# שרון מתכנן לשרים

(המשך מעמוד 1)

צורך בהסכמה בין המפלגות.

אריאל שרון מנה את מגבלות 'תכנית אלון' המצומצמת, והתמקד בעיקר בשני עניינים. לדבריו הקו ששרטט אלון לא עונה על איומי הסרוד מאיזור ירדן, והגבולות שהוא הציע נחותים טופוגראפית, ועל-כן חשופים לאיומים צבאיים מהרכסים העוברים מעליהם. בעודו מצביע על סיכוני הבטחון, נרגם באבנים האוטובוס בו נסעו השר שרון והכתבים, בכפר ביתילו. לכל הנוסעים שלום.

אריאלה ראובני, כתבת "דבר" בחיפה מוסיפה:

שר המסחר והתעשייה, אריאל שרון ביקר אתמול במרחוב נורדאו בחיפה, שבו התבצע במוצאי-שבת פיגוע חבלני. שרון הגיע לחיפה לאסיפה מטעם 'חירות'. בשיחה עם עתונאים אמר שרון, כי בנושא הבטחון אין לו טענות כלפי הצבא, שירותי הבטחון או המשטרה, וכי טענותיו מופנות כלפי הדרג המדיני. "אם ישראל היתה נוקטת מדיניות ברורה ומבהירה שלעולם לא תהיה מדינה פלשתינית שנייה זולת זו הקיימת כבר בירדן ושישראל עומדת להחזיק ביהודה, שומרון וחבל עזה לתמיד היה הדבר מקל על זרועות הבטחון ומאפשר להם לפעול על-פי הוראות ברורות חד-משמעיות ולהביא לשקט."

מזל ביש או דמיון פורה?

# פעמיים תוך חמישה חודשים טען חייל שהותקף ע"י ערבי

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

"כשירדתי בתחנה המרכזית בתל אביב בדרכי הביתה לבסיס נצמד אלי בחור בעל חזות מזרחית עם מבטא מזרחי בולט. הוא הצמיד לגופי סכין והורה לי לצעוד ברגל לכיוון דרום. הלכנו כרבע שעה עד שהגענו למורשה ליד תחנת רכבת דרום בתל-אביב. לפתע, כשניסיתי להשתחרר ממנו התחלנו להיאבק ואז הוא דקר אותי ביד. הצלחתי לשלוף אקדח שהיה ברשותי, יריתי באוויר כמה יריות והוא נמלט". עדות זו נמסרה שלשום אחה"צ בתלונה שהגיש החייל עופר סורקים, בן 20, תושב קריית ביאליק, למשטרת זבולון.

החייל סיפר עוד בחקירתו לפני מפקד משטרת זבולון סנ"צ לוי שרגא, כי הרגיש שבעל המבטא המזרחי עוקב אחריו במבטו כבר במשך הנסיעה באוטובוס של "אגד" מחיפה לתל אביב. החייל מסר תיאור של התוקף למשטרה וכעת מגנים להרכיב קלסתרון. במקביל, נמסר חומר החקירה למשטרת מרחב הירקון, כדי שזו תתחיל להתחקות אחר עקבותיו של התוקף.

במשטרת זבולון לא ידעו אתמול לומר בוודאות אם מדובר במקרה של נסיון לפגוע בחייל צה"ל על רקע לאומני או שקיים רקע אחר לסיפור. בכל מקרה, הראי שהחייל נדקר בכף ידו בחתכים. לשוטרים לא ברור כיצד הצליח התוקף לאלץ את החייל לצעוד במשך כרבע שעה בתוך המון שאן בתחנה המרכזית בתל אביב מבלי שניסה להימלט מפניו או להזעיק עזרה מעוברים ושבים.

ראוי לציין, כי לפני חמישה חודשים התלונן עופר סורקים במשטרה, כי בעת שעלה על טרמפ לכיוון בסיסו במרכז הארץ תקף אותו הנהג בסכין ליד גדרה, ואולם הוא הצליח לקפוץ מהמכונית ולהימלט. גם אז לא היה ברור למשטרה אם הרקע לתקיפה היה לאומני ואולם עד היום לא הצליחה המשטרה לפענח מקרה זה.

## אסון בברונקס

כבאים נושאים את גופתו של אחד מנפגעי השריפה במועדון בניו-יורק לתוך האמבולנס. בשריפה, שפרצה במועדון במרתף ברובע ברונקס, נספו שישה בני אדם. הכבאים התלוננו, שההמון שנכנס לפאניקה הפריע להם במלאכת החילוץ. (צילום: א.פ.)

## אללה הולך ובא

נערה מוסלמית-שיעית, לבושה בצ'אדור מכף רגל ועד ראש ועל ראשה סרט האומר: "בואו של אללה קרוב", נוטלת חלק בחגיגות האשורה בביירות. החגיגות נערכו במסגד ביר אל-עבד בעיר, והשתתפו בהן עשרות אלפי שיעים, שהאזינו לדרשות מנהיגיהם. שייח' מוחמד חוסיין פאדאללה, המנהיג הרוחני החשוב ביותר של השיעים בלבנון, נשא דרשה בחגיגה, אך הוא לא התייחס בה לשאלת שחרור בני-הערובה המערביים בלבנון. (צילום: א.פ.)

האוצר שולל הארכת מבצע קיצור התורים

# הצעת ביטוח רפואי משלים תועלה שנית בצוות משותף

מאת [illegible] הכתב [illegible] "דבר"

האוצר הודיע אתמול, כי אין לו אפשרות להאריך את המבצע לקיצור התורים לניתוחים מעבר לתשעת החודשים, כפי שנקבע בהחלטת הממשלה. בכך השיב האוצר בשלילה מוחלטת לתביעת הרופאים להאריך את המבצע.

עמדת האוצר הובהרה אתמול באופן חד-משמעי בפגישת צוות הנציגים של משרד האוצר והבריאות בהשתתפות מנכ"ל קופת-חולים נחום סמה.

במקביל לסירובו של האוצר להאריך את המבצע, הוחלט לבדוק שב את האפשרות של הנהגת ביטוח רפואי משלים, שבמסגרתו [illegible] של-שירותים רפואי נוסף מעבר לסל השירותים "הבסיסי". השירותים שיכללו בביטוח רפואי נוסף ינתנו בשעות אחר הצהריים והרופאים יקבלו תגמול שונה מהתגמול אותו הם מקבלים בשעות עבודתם הרגילות. עיבוד הפרטים הוטל על פרופ' יאיר שפירא, סמנכ"ל קופת-חולים, ד"ר משה רווח מטעם משרד הבריאות ודוד מילגרום מהאוצר.

בינתיים, נראה כי בחזית בתי-החולים הממשלתיים צפוי שקט בזמן הקרוב. אתמול חזר לתפקידו יו"ר ארגון הרופאים הממשלתיים ד"ר אריה אורנשטיין, שנעדר בשנה האחרונה. ביש מוכירות הארגון אתמול הודיע אורנשטיין, כי הוא יוזו לשבועיים-שלושה עד שיג השכרת [illegible].

אתמול והתחיל באגף לאי סקטורי [illegible] הוועד הארצי של עובדי קו בעניין התגמול למשמרת השני היום ימשכו הדיונים בהסתדרות של קופת-חולים ממשיכים הרוב בעיצומים.

# צבא בורונדי הפעיל מסוקים להריגת המוני פליטי ההוטו

קיגאלי, רואנדה (ע'ר רע'יט). – צבא בורונדי הפעיל מסוקים להריגתם של המוני פליטים כשבט ההוטו, שברחו ממעשי הטבח שנעשו בהם – כך מסרו אתמול עדי ראייה הפליטים. ממשלת בורונדי הודיעה, כי במעשי הטבח נהרגו 5,000 בני אדם.

מעשי הטבח בין שבטי הטוטסי וההוטו נמשכים כבר יותר משבוע במחוזות הצפוניים של המדינה, ליד הגבול עם רואנדה. אנשי שבט הטוטסי שולטים במוסדות המדינה והצבא, בעוד שבט ההוטו הוא הגדול במדינה ומונה 85 אחוז מתושביה.

בעקבות מעשי הטבח נמלטו 35,000 איכרים, בעיקר משבט ההוטו, לרואנדה השכנה. הפליטים סיפרו על מעשי זוועה של הצבא נגד האוכלוסיה. "אי אפשר לדבר על מלחמת אזרחים, משום שרק צד אחד מזוין ומחזיק בנשק", אמר נציג האו"ם לענייני פליטים ברואנדה. "זה טבח שמבצע צבא בורונדי בשבט ההוטו חסר ההגנה".

אחד הפליטים סיפר, כי הצבא קרא את תושבי כפרו לאסיפה ואז פתח עליהם באש ללא אבחנה. "מסוקים רדפו אחרי הנמלטים והרגו רבים מהם", הוא אמר. קצינים מצבא רואנדה, המוצבים קרוב לגבול, אמרו שראו מסוקים ונגמ"שים משתתפים בטבח ההמוני.

ממשלת בורונדי הכחישה, שצבאה השתתף במעשי הרצח ואמרה כי מדובר בסכסוך מקומי בין השבטים. לדבריה, מספר ההרוגים במעשי הרצח הוא 5,000 והידיעה על 24,000 הרוגים היא מופרכת לחלוטין.

# הפגנת יום השנה

(המשך מעמוד 1)

הארגון, 2,000 מתוך 18,000 הפועלים במפעלי הפלדה בסטאלובה וולה שליד וארשה שובתים גם הם, הכן שובתים אלפי פועלים בעיר שצ'צ'ין שבו המדינה וב־10 מכרות ברזל, חל גל השביתות לפני כשבוע. [illegible]


# חג 40 לכפר החורש

## שובו ושבו איתנו

## באירוע המרכזי לשנת ה־40

חברינו וילדינו יציגו מחזמר מחוויות חיינו:

## "שיר בן – 40 שנה"

נחוג את האירוע בשני מועדים

(לפי הזמנות שכבר נשלחו)

**בליל שבת – י"ג באלול תשמ"ח: 26.8.88**

**עבור חברינו ומשפחותיהם בשעה – 20:00.**

**במוצאי שבת י"ד – אלול תשמ"ח: 27.8.88 עבור אורחים ומוקירים בשעה – 20:00.**

אנא ראו בהזמנה זו כאישית, המפקדים בצה"ל מתבקשים לאפשר לילדינו החיילים להשתתף באירוע המרכזי.

## בית כפר – החורש


פקיד בכיר בבגדאד ל'ואשינגטון פוסט':

# עיראק חוזרת להתעניין במזה"ת תשקיע בתעשיית נשק עם מצרים

מאת סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). – לאחר סיום המלחמה עם איראן מתכוונים מנהיגיה של עיראק לחדש את התעניינותם בזירת המזרח התיכון. עיראק "תפעיל את שריריה המיליטריים" וייתכן שגם תעניק סיוע צבאי ללבנון כנגד השליטה הסורית שם. היא תתחיל לבניית תעשית נשק מתוחכם, בשיתוף מצרים, בתקוה להגיע ל"איזון אסטרטגי" עם ישראל ותתמוך בירדן ובפלשתינים במאמציהם להביא לוועידה לחץ בינלאומי על ישראל כדי שתחל במשא ומתן לפתרון בעיית הבית הלאומי לפלשתינים.

דברים אלה מוסר היום כתב "ואשינגטון פוסט" בבגדאד, מפי פקיד רשמי "המתמצא בתרכובותיה של הממשלה" (העיראקית).

הפקיד פרש את מדיניות החוץ העתידית של עיראק ואמר כי תתבסס על מדינות שתמכו בה במהלך המלחמה, שהמרכזיות בהן הן סעודיה, מצרים, ירדן כווית ובחריין.

המדיניות תתמקד בשלושה צירים מרכזיים: תחרות באיראן על השפעה באיזור ופיתוח כלכלי; איבה נגד סוריה ונשיאה חאפז אסד על תמיכתו באיראן במהלך המלחמה; תמיכה בירדן ובפלשתינים במאבק בישראל.

לדברי המקור, תצטרף כנראה עיראק לשש חברות "המועצה לשיתוף פעולה של המפרץ", המשמשת כמכשיר הארגוני של מדינות המפרץ הפרסי לתיאום פעילותן בנושאי בטחון, כלכלה ושיתוף פעולה צבאי.

בתשובה לשאלה אודות היחסים בדבר שיתוף פעולה עיראקי-מצרי בפיתוח טילי קרקע-קרקע מתוחכמים השיב הפקיד כי יחסיהן של שתי המדינות לאחר המלחמה "עוד יותר הדוקים". עוד הסביר שהתעשיה הצבאית של מצרים נהנית מתמיכה כספית של מדינות במפרץ הפרסי והביע דעתו כי הנסיון שרכשה עיראק בשנות המלחמה, "יהיה חשוב ביותר לתעשיה המצרית".

# הרוג ו־25 פצועים

(המשך מעמוד 1)

באש חיה וכי מקרה המוות שדווח מבית-החולים המקומי נבדק על-ידי צה"ל והמשטרה.

בהפרות סדר באיזור דווח על פציעתם מירי של תושב מקומי, בן 45 מטול-כרם, ועל פציעתו של נער בן 17 מכפר אל-זאויה.

תקריות אלימות, שבהן הותקף רכב ישראלי, הונפו מוטות והונפו דגלים פלשתיניים, נרשמו גם באיזור רמאללה, בית סחור וחברון. בכפר דורה אל-קרע הותקף צוות של רשת הטלוויזיה 'ויזניוז' באבנים ושמשת מכוניתם נופצה.

מלבד שכם נתונים בעוצר כפר אתל, בורין, מחנות הפליטים טול-כרם, קלאנדיה ואל-עאמארי. על הכפרים עזון וקלקיליה הוטל עוצר בשעות הלילה. בסך הכל נתונים כעת בעוצר 150,000 תושבים ערבים בשטחים.

בשטחים היתה השביתה אתמול מלאה, בהתאם להוראות כרוז מספר 23, שפורסם לפני שבועיים ובו דרישה להפגין נגד מדיניות המסים הנקוטה בידי המינהל האזרחי.

**התגודדות במזרח-ירושלים**

20 צעירים ערביים רעולי פנים התגודדו אמש ליד מטה המחוז הדרומי של המשטרה בשכונת ראס אל-עמוד במזרח-ירושלים.

הזקיף המוצב בפתח הבניין ירה כמה יריות באוויר, כדי להניסם. למקום הגיע גם כוח משטרה, ופיזר את הצעירים.

**17 פצועים**

מספר פצועי הירי בג'בליה ושאטי הגיע אמש ל־17. על שאטי וג'בליה ושייח'-רדואן הוטל עוצר. בדיר-אל-בלח נהרסו שלושה בתים של מיידי אבנים.

שביתה כללית והפרות-סדר רבות היו אתמול ברצועה. לבתי-החולים "שיפא" ו"אל אהלי" בעזה הובאו שמונה תושבים פצועים מיריות, שמצבם של אחדים מהם הוגדר קשה. שמות הפצועים, ממחנות הפליטים שאטי וג'בליה ומהעיירה בית-חאנון הם: עיגאר קאמל באקר בן 17, פארס מחמוד אבו-פארס בן 19, האני עדנאן טפיל, בן 14, ריבחי זאכי כאפרנה, בן 21, הם מאושפזים ב"שיפא". בביה"ח "אל אהלי" מאושפזים חמד מחמוד חמד אל-היסי, בן 15, סמעין נאסר מוסלאת, בן 14, ומחמוד עבדול קאדר ואמן נאג'י, בן 19.

רוב ההתפרעויות היו במחנות שאטי וג'בליה. הפרות סדר היו גם בבית-חאנון. העוצר שהוטל שלשום על כמה מחנות ושכונות ברצועה בוטל. בעקבות האירועים שבהם נהרג שלשום תושב מחנה הפליטים אל-בוריג' הוטל על מחנה זה עוצר. היציאה לעבודה אתמול מהרצועה היתה דלילה ביותר.

צעיר ערבי, נעים ראאד, בן 19 מקלקיליה, נורה ונפצע כאשר עמד להשליך לבנה על סיור של צה"ל, שנע ברחובות העיר.

**אוטובוס נרגם במזרח-י-ם**

אוטובוס בקו 23 נרגם אחר הצהריים באבנים, בעת שעבר ברחוב סלאח א-דין בירושלים. שמשתו האחורית של האוטובוס נופצה.

אתמול בלילה עצרה משטרת ירושלים עשרה חשודים בהפרות-סדר, רובם ממחנה הפליטים שועפאט.

**שיפור במצב הפצוע**

(ע). – שיפור קל חל במצבו של אלי אברג'יל בן ה־32, מאריאל שבשומרון, שנפצע קשה במוצאי-שבת מרגימת אבנים בכביש חוצה-שומרון.

אברג'יל נותח בראשו והוא מחלים בבית-החולים 'בילינסון' בפתח-תקוה. הוא בהכרה מלאה.

# צמרת אש"ף

(המשך מעמוד 1)

בממשלה כזו לאחר שתבדוקנה את ההיבטים הפוליטיים והמשפטיים הכרוכים בצעד כזה. אותן מדינות הטעימו בפני נציגי אש"ף שהן מהססות עדיין לנקוט עמדה והן מעדיפות בכל מקרה שהממשלה הפלשתינית תקום ביוזמת האו"ם ותאמץ, כאמור, מצע פוליטי המכיר בישראל.

המלך חוסיין שב אתמול לרבת עמון בתום שיחות שערך עם שליטי מדינות הנסיכויות במפרץ הפרסי על מדיניות ההתנתקות הירדנית מהשטחים, האפשרות שאש"ף ינקוט ביוזמה פוליטית חדשה והמצב במפרץ הפרסי. מקורות ירדניים מוסמכים מסרו כי הממשלה הירדנית מינתה את אחמד קטמאוי, מנכ"ל מיניסטריון השטחים לשעבר, לראש מחלקת פלשתין במשרד החוץ הירדני, המטפלת עתה בכל הנושאים האזרחיים הנוגעים לתושבי השטחים, בתיאום עם מוסדות ההקדש הדתי במזרח ירושלים, שעמם לא ניתקה ירדן את קשריה.

של נאיף חוואתמה, ומנעו ממנו לצאת לתוניס לדיוני הוועד הפועל. ביומיים האחרונים דן הוועד הפועל בקביעת המקום והעיתוי המתאימים לכינוס מושב מיוחד של המועצה הלאומית הפלשתינית שבו יוכרז על היוזמה המדינית החדשה. יו"ר המועצה השיח' עבד אל-חמיד א-סאיח הודה אמש שבדיונים לא התקבלה עדיין שום החלטה על הכרזת עצמאות פלשתינית בשטחים והקמת ממשלה פלשתינית זמנית וכתוצאה מכך לא הוחלט עדיין היכן ומתי תתכנס המועצה הלאומית הפלשתינית. קודם לכן רווחו שמועות שהמועצה תתכנס במחצית ספטמבר באלג'יריה או בתוניס.

בתוך כך מסר העתון "אל-איתיחאד" היוצא לאור במפרץ הפרסי, כי בשיחות שקיים בשבוע שעבר הנשיא מובארק עם משלחת בכירה של אש"ף שביקרה בקאהיר הוא הבטיח לחברי המשלחת שמצרים תנצל את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל כדי למנוע מישראל להכשיל הקמת ממשלה פלשתינית זמנית שתנהל את ענייניהם של תושבי השטחים. מובארק הבטיח בנוסף לכך לנציגים האש"פיים שמיד לכשתוקם הממשלה הפלשתינית הזמנית תפתח מצרים בפעילות דיפלומטית ענפה כדי לשכנע כמה שיותר מדינות בעולם להכיר בממשלה זו.

לעומת זאת, הבהירו פקידים ירדנים בכירים לאותה משלחת אש"פית שביקרה ברבת עמון שירדן לא תאפשר לממשלה פלשתינית זמנית להתמקם בתחומיה, למרות שתתמוך בעצם הקמתה. אבו איאד המבקר עתה בוינה, אמר שם כי לדעתו אש"ף יכריז על הקמת מדינה פלשתינית בשטחים וממשלה פלשתינית גולה שתנהל את ענייני מדינה זו לפני סוף השנה. (בוינה מתח אבו איאד שלשום ביקורת על נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו על שהוא מתאכזר לנתינים ההונגרים בארצו.)

העתון הירדני "אל-ראי" מסר כי בינתיים כי הממשלות המערב-אירופאיות שעמן נועץ אש"ף בעניין הקמת ממשלה פלשתינית זמנית, המליצו לארגון לאמץ מצע מתון לממשלה זו שיכלול הכרה בישראל במסגרת גבולות בטוחים. צרפת, בלגיה, גרמניה, בריטניה ואיטליה שעמן בדק אש"ף מה תהיה תגובתן להקמת הממשלה הפלשתינית, והאם יכירו בה, השיבו לנציגי אש"ף כי הן תשקולנה את שאלת ההכרה


**ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל**

הועד הפועל, רח' ארלוזורוב 93 ת"א, טל' 431491

## מכרז למכירת מכונית:

פיג'ו 505 אוטומטית, 2000 סמ"ק, מס' 85־596־30 + מזגן, רדיו טייפ והגה כח. את המכונית אפשר לראות בחצר הועה"פ (לפנות למשה פינק חדר 35) עד יום ג' 30.8.88 – בשעות 08.00 עד 15.00 (פרט ליום ו').

הצעות יש להגיש במעטפה סגורה עד התאריך הנ"ל בצירוף צ'ק ע"ס 10% מסכום ההצעה למשרד האדמיניסטרציה, חדר 573.

המוכר אינו מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה אחרת.



**בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו**

תיק אזרחי 253/88

בעניין פקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג–1983,

ובעניין פירוק חברת עידן אינטרנשיונל (מ.צ.מ) יבוא ושיווק בע"מ.

המבקש: חיים אבני ע"י ב"כ עו"ד מ' גלבוד ו/או מ' גלוסקה, רח' פרופ' שור 21, תל-אביב 62961.

נמסרת בזה הודעה, כי ביום 19 בינואר 1988 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו לפרק את החברה הנזכרת לעיל, וכי בקשת פירוק זו תישמע בפני בית המשפט היושב בדין ביום 5 בספטמבר 1988.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לכך, רשאי להופיע בשעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות עורך הדין שלו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

מ' גלוסקה, עו"ד
ב"כ המבקש

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת בירור הבקשה האמורה חייב למסור, או לשלוח על ידי הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת בא כחם, צריכה להימסר או להישלח באופן שתגיע אל החתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 4 בספטמבר 1988.



## מועצה אזורית הגליל העליון

מכרז מס' 88/ הסעות כלליה שנת תשמ"ט

מתבקשות הצעות להסעות כלליה לשנת תשמ"ט.

1. המועצה האזורית הגליל העליון מבקשת הצעה להסעה כלליות בשטח שיפוטה.
2. על המציע להגיש הצעת מחיר לק"מ.
3. המציע חייב להיות בעל רשיון להסעה בכלים תקינים מתאימים לסנדרים, ובעל 5 כבדים לכל הפחות כשנת – ייצור 1986 והלך, כאשר הם ממוזגים.
4. פרטים נוספים כגון גם תנאים חוזיים אחרים המצויים בנספח למכרז זה, אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה בין השעות 08.00 עד 14.00 בימים א'-ה'. הנספח הנ"ל מהווה חלק בלתי נפרד מן המכרז.
5. בהתחשב בתנאיה המיוחדים של המועצה, כגון הבירות, מישום הקוים, צרכי הבטחון והישובים, הרי תנאים יסודיים בכישורי הרכב כי:
6. א. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
ב. המועצה שומרת על זכותה הבלעדית לפצל ההסעות בין מציעים שונים.
ג. בקוים המפורטים בנספח שמורה הזכות למועצה להעסיק אף נהגים ו/או שירותי הסעה כמי שלא הגישו הצעה למכרז.
7. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר מזכיר המועצה עד התאריך 28.8.88.

הלמן נפמר
ראש המועצה



מודעה מס' 1

## מועצה אזורית הגליל העליון

מכרז מס' 88/ הסעות תלמידים לשנת הלימודים תשמ"ט

מתבקשות הצעות להסעת תלמידים לבתי הספר התורה לשנת הלימודים תשמ"ט.

1. המועצה האזורית הגליל העליון מבקשת הצעה להסעת תלמידים מישובי המועצה לבתי-הספר התורה לישוביה.
2. על המציע להגיש הצעת מחיר לכל קו וקו בנפרד והצעת בוקר או צהריים.
3. המציע חייב להיות בעל רשיון להסעת נוסעים תקינים בתוקף, ובעל 5 אוטובוסים לכל הפחות, משנת ייצור 1981 והלך, וכאשר כהקבה בהם כערכת כיבוי אש.
4. פרטי – הקוים השונים, כבדים ותנאים חוזיים אחרים המצויים בנספח למכרז זה, אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה בין השעות 08.00 עד 14.00 בימים א'-ה'.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא.
6. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר מזכיר המועצה עד התאריך 28.8.88

הלמן נפמר
ראש המועצה



**דבר DAVAR دافار**

מאוחד עם למרחב

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יוסף שרי

המו"ל – "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל-אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־2־642111, מ. 33104

על הגדה

ראשי המערך בגאון הירדן עם מארחם (שני מימין) ראש המועצה האזורית תמר משה שמיר. (צילום: ישראל הדרי)

# צמרת המערך שמעה על דעיכה עזיבות ואי־ודאות בבקעת הירדן

מאת שמעון וייס, סופר "דבר" בעמק

תמונה קשה של היעדר פיתוח, עזיבה ואי־ודאות באשר לעתיד, ציירו אתמול מתיישבי בקעת הירדן, מכל גוני הקשת הפוליטית, למשלחת של צמרת המערך שביקרה באיזור במסגרת ביקוריה באזורי התיישבות חיוניים ברחבי הארץ ופגישות עם מתיישבים. במשלחת היו יו"ר הכנסת, השרים ארבלי־אלמוזלינו, צור, גור, בר־לב ושחל, הח"כים טולידנו, ליבאי ותריש והמזכ"ל שברוך גולדמן, מרום ואחרים.

המשלחת נפגשה עם מתיישבים בקליה ובגלגל ועם ראשי המועצה האזורית בקעת הירדן וראש המועצה, ישראל גריבי. המתיישבים הדגישו במיוחד את הקשיים הנובעים מהעדר תנופה בהעדר פרישת התוכנות ואת תחושתם כי אין הם בטוחים בעתיד האיזור. ראשי המערך אמרו למתיישבים, כי בכל תנאי ובכל הסכם שלום, איזור בקעת הירדן הוא קו ארום של מפלגת העבודה, זו תעשה להמשך פיתוח האיזור.

השרים הוסיפו, כי אין טעם בחקיקת חוקי סיפוח, שכן אין הם משמשים ערובה ליחס ויזמי והערכת האיזור בממשלה ובמוסדות המיישבים והדוגמה של רמת הגולן מדברת בעד עצמה. הדוברים הדגישו, כי למרות חוק הגולן, לא זכה האיזור להערכה שהוא ראוי לה. מיכה גולדמן מכפר תבור הציג בפני המשתתפים את 'תוכנית אלון' כפי שהיא משתקפת בשטח.

יצויין, כי בתחילת החודש הבא עתידה משלחת צמרת המערך לבקר בישובי קו העימות בצפון, ולעמוד על בעיותיהם וקשייהם.

בחירות 88 • בחירות 88 • בחירות 88

# בתה"ס ימשיכו ללמד פוליטיקה אך בלי לזהות את בעלי הדעה

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

בתי־הספר יוסיפו לעסוק בפוליטיקה על אף הבחירות המתקרבות, אך ללא זיהוי מפלגתי. נוסח ההוראה האוסרת לחנך בהסבר מפלגתי בבתי־הספר בשנת הבחירות, הגרוטה, מפיצה, בימים אלה זקודה לדמוקראטיה. במשרד החינוך — חומר לימודים חלופי העוסק בבעיית השטחים ללא זיהוי מפלגתי.

בחוברת חדשה שראתה אור בימים אלה מובאות לפני המורים ולפני תלמידי הכתות הגבוהות של בית־הספר העל־יסודי שתי דעות קוטביות בנושא זה. מצד אחד דעתו של פרופ' יוסף בן־שלמה מהמיין במאמרו 'שלוש הערות עקרוניות על התפרעות בשטחים' לפיה: "מי שהגיע למסקנה, שאינו מסוגל בשום אופן לקבל מצב שבו יהודי מכה ערבי, מסקנתו הסופית תהיה שהציונות היתה טעות מיסודה והעם היהודי לא ראוי שתהיה לו מדינה, כי הציונות פירושה גם שעם ישראל יכול לפעמים להיות המכה ולא רק המוכה."

מול דעה זו מוצגת דעת פרופ' יהושפט הרכבי מהשמאל במאמרו 'ישראל ברגע של אמת': "המשך שליטת ישראל בשטחים עלול להביא את התוצאות הבאות: הערבים בשטחים ועכבי ישראל יהפכו לרוב האוכלוסיה בארץ, ובתנאים אלה אין להבטיח אפשרות של קיום מדינה יהודית לאורך ימים. ככל שהערבים בשטחים לא יקבלו את מלוא זכויותיהם המדיניות הם יתגעשו, ויזכו בתמיכה אלימה מצד מדינות ערב ובתמיכה מדינית ממדינות העולם. הגיהנום שיפשוט או בארץ יגלוש למזרח התיכון ותפרוצנה מלחמות עם מדינות ערב, לרבות מצרים שהשלום עמה יתמוטט."

אנשי היחידה לדמוקראטיה סבורים, כי מערכת החינוך חייבת להתמודד עם האירועים האקטואליים על אף הבחירות. לדעתם, התמודדות עם אקטואליה היא חלק מהחינוך לדמוקראטיה, שמערכת החינוך התחייבה לבצעו.

**70 יום לבחירות**

# זווילי: התקפות הליכוד על רבין פוגעות בבטחון

נסים זווילי, יו"ר מטה ההסברה במטה הבחירות של המערך, יצא אתמול בקריאה לראשי הליכוד, שיפסיקו לערב את הבטחון ואת צה"ל במערכת הבחירות.

זווילי ציין, כי התקפות שרי הליכוד על שר הבטחון, הרמטכ"ל וצה"ל פוגעות בתוספה ובבטחונה של המדינה, במאבקם הבלתי־מתפשר באינתיפאדה ובטרור.

עמדת שרי הליכוד, שמנוהים אותה שיקולים מפלגתיים צרים, מסייעת לגורמים הקיצוניים בקרב ערביי השטחים, אמר זווילי, ומגבירה את האינתיפאדה. לכן, הוא קורא לכל הממשלה להתייצב מאחורי שר הבטחון וצה"ל, כדי להגיב את הסדר בשטחים על כנו.

# רפ"י־אומץ: הרוב תומך בשיבוצנו ברשימת הליכוד

(עש"ת). — 52.3 אחוז מהציבור תומכים בעמדה שעל הליכוד לכבד את ההסכם שחתמו ראשיו עם רשימת רפ"י־אומץ ולשבץ את שני מועמדיה במקומות ריאליים ברשימת הליכוד לכנסת. 9.7 אחוז מהציבור מתנגדים לעמדה זו ול־37.9 אחוז אין דיעה בנושא.

ממצאים אלה התקבלו בסקר דעת קהל, שנערך ע"י חברת "מודיעין אזרחי", עבור מכון המחקר של קבוצת "צפון תקשורת", בניהולו של ד"ר מיכה הופ.

התמיכה בציבור ההסכם גבוהה במיוחד בקרב מצביעי ליכוד. 57.3 אחוז מתוכם תומכים בכיבוד ההסכם, רק 11.0 אחוז מתנגדים לו, ו־37.7 אחוז לא הביעו דיעה. גם 51.7 מבוחרי המערך תמכו בכיבוד ההסכם, מול 9.7 אחוז שהתנגדו לו.

על מנת לבדוק כיצד מתייחס הקול הצף להסכם, נבדקה התמיכה בקרב ציבור מהססים שונים. תמיכה גבוהה במיוחד בכיבוד ההסכם נרשמה בקרב הציבור המתלבט בין הימין והשמאל. דהיינו שוקל הצבעה לליכוד או למערך. 54.1 מכלל ציבור זה תומך בעמדה שעל הליכוד לכבד את ההסכם עם רשימת רפ"י־אומץ, ו־10.8 אחוז מתנגד לעמדה זו. רק 31.5 אחוז מכלל ציבור זה אינו מייחס חשיבות לשאלת כיבוד ההסכם.

# מאמצים להשלים את אמנת הליכוד לטקס — מחרתיים

ניסוח הסעיפים הקלריקליים־אידיאולוגיים באמנת תנועת הליכוד לא עורר מחלוקת בין הליבראלים ל'חירות' לקראת טקס האיחוד מחרתיים, שבו יחתמו ראשי שתי המפלגות על האמנה המשותפת.

לעומת זאת, עדיין שנויים במחלוקת הסעיפים האופראטיביים־ארגוניים, הקשורים ביישום האיחוד־מיזוג בין שתי התנועות, והיום ייעשה מאמץ לגשר על הפערים. לא מן הנמנע, שלמען יישוב המחלוקת יהיו מעורבים בניסוח לא רק השרים קצב מ'חירות' ושריד מהמפלגה הליבראלית, שמונו לנסח את האמנה, שכן המחלוקת היא לא רק בין המפלגות, אלא גם בתוך המפלגות.

# מבצע בליכוד לאיתור הצפים

הליכוד יתחיל במבצע לאיתור קולות צפים בשיטה שונה מזו של המערך. בישיבת מטה הבחירות של הליכוד אתמול דיווח בנימין נתניהו על השיטה, שאותה עיבד בעזרת יועצים זרים, ועל־פיה יופעלו למטות הבחירות המקומיים מטות אזוריות, ובהן יסומנו מגורים של מצביעי הליכוד, מצביעי המערך והקולות הצפים.

"הפרויקט שלנו יעיל חול ומבוסס על מידע סטאטיסטי וגלוי", אמר נתניהו והבהיר שבשיטה שיאמץ הליכוד יהיה אפשר לאפיין ריכוזים של 500־1,000 מצביעים.

## אלי דיין מגלה:

# מגעים על דחיית הבחירות לרשויות

(ע). — "ישנם סיכויים טובים שנציגי הליכוד והמערך יגיעו לידי הסכם בימים להביא לביטול הסעיף של איסור כפל תפקידים לחברי כנסת בכל הנוגע לראשי הרשויות" — אמר ע"ד אלי דיין, ראש עיריית אשקלון.

לדבריו, מתנהלות השיחות בין נציגי המפלגות בדרג בכיר וישנה הסכמה הדדית לגבי הנושא, שיועלה כראה לדיון כבר בישיבות הראשונות של הכנסת הבאה.

עוד אמר מר דיין, שבמגעים אלה הועלה גם רעיון לדחות את הבחירות לרשויות המקומיות מ־28 בפברואר, כפי שנקבע, לנובמבר בשנה הבאה. הנימוק לדבריו, הוא בכך שאין זה רצוי להעמיס את הציבור בבחירות נוספות, זמן קצר בלבד לאחר הבחירות בנובמבר.

כזכור, נמנה אלי דיין עם מועמדי מפלגת העבודה לבחירות לכנסת הבאה, במקום ריאלי.

# קשקוש! — הגיבו חוקרי המשטרה לאפשרות שהפיגוע בחיפה פלילי

## ביקורת על דברי בר־לב • איפול על החקירה — מבקשים עדים

מאת יוסי ליבוביץ ואריאלה ראובני, סופרי "דבר"

על פי הוראה של כוחות הבטחון הוליפה משטרת מרחב חיפה להטיל החל מאתמול בבוקר, איפול מלא על חקירת החשודים בפיגוע שאירע בשבת במדרחוב בנורדאו בחיפה שבמהלכו נפצעו 27 בני אדם.

האיפול הוטל בעקבות מבול ידיעות שפורסמו באמצעי התקשורת ביומיים האחרונים, ידיעות שלעתים באו בסתירה להודעות שפורסמו כמה שעות לפני כן. "הקש ששבר את גב הגמל" בנושא הפרסומים היתה פליטת הפה של שר המשטרה חיים בר־לב, שגילה לראשונה בראיון־ברדיו כי מדובר ברימון יד שהושלך לעבר ההמון במדרחוב. פליטת פה זו גרמה לפגיעה במהלך חקירת המשטרה ולכן הוחלט שלא להוציא יותר כל הודעה לעתונות או להתראיין בנושא החקירה.

אתמול הובאו ארבעת העצורים שלושה מג'נין ואחד מכפר שליד ג'נין בגילאים 20־23 בפני שופט באחד מבתי המשפט בארץ. המשטרה מסרבת לנקוב בשם בית המשפט למרות שבעת הארכת מעצר החשודים לא ביקש נציג המשטרה להוציא צו האוסר לפרסם את הפרשה. מסתבר, כי לאחר עיון בחומר החקירה, הוארך מעצר החשודים ב־15 יום.

בניגוד לפרסומים מאתמול בחלק מאמצעי התקשורת, צוות החקירה המיוחד במרחב חיפה בראשות רב־פקד אבי מיליקובסקי פוסל לחלוטין את האפשרות כי מדובר בפיגוע על רקע פלילי. בצוות החקירה הגדירו את הפרסומים האלה כ"קשקוש מקושקש".

הצוות, יחד עם אנשי כוחות הבטחון, עושים מאמצים כדי לגלות מי מבין ארבעת החשודים שבידי המשטרה אכן זרק, על פי החשד, את רימון הרסס הצה"לי לעבר עוברי האורח במדרחוב.

צוות החקירה המיוחד ממשיך ומבקש מעדי ראייה שהיו בקרבת מקום לפיצוץ ואשר מסוגלים לשפוך אור חדש על הארוע, לגשת מיד ללשכת מטה מרחב חיפה ולמסור עדות.

**גינויים לפיגוע**

ראש עיריית חיפה אריה גוראל קיבל אתמול בלשכתו משלחת של תושבים ערבים מכבביר, אשר גינו בחריפות את הפיגוע במדרחוב בחיפה ואיחלו לפצועים החלמה מהירה. עם חברי המשלחת נמנו ראשי דת האחמדים בכבביר, נציג חד"ש בעירייה, הנציג הערבי של מפלגת העבודה בעירייה ומשלחת של בית הגפן. ראש העדה הקאתולית הארכיבישוף מקסימוס סאלום, התקשר אל ראש העיר והביע את צערו על הפיגוע. "אני משוכנע" אמר כי כל הערבים נוצרים, כמוסלמים, מגנים את הפיגוע ומבצעיו."

גוראל שהה בדיסלדורף שבגרמניה, עיר תאומה לחיפה הקדים בעקבות הפיגוע את שהותו וחזר לארץ. בהודעת הגינוי שלו על הפיגוע ומבצעיו קרא גוראל לתושבים היהודים והערבים לנהוג באיפוק עד שיוברו נסיבות הפיגוע והדגיש, כי בחיפה יימשכו חיים משותפים של בני כל העדות. מיד עם צאתו את נמל התעופה בלוד הגיע גוראל לבית־החולים רמב"ם, ביקר את פצועי הפיגוע ואיחל להם החלמה מהירה.

# שיפור קל במצב הפצועים

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר" בחיפה

במצבם של תשעת פצועי הפיגוע בחיפה חל אתמול שיפור קל. מבית החולים רמב"ם, שבו מאושפזים שבעת בני משפחת מאיר, נמסר אתמול, כי מצבו של הבן הבכור דן, שנפצע פרסים בראשו וכף רגלו נקטעה, מוסיף להיות קשה, אך יציב.

ד"ר בן ישי, סגן מנהל בית החולים, אמר כי אתמול הגיב על הוראותיהם של הצוות הרפואי ויש בכך סימנים מעודדים. גם במצבו של הבן הקטן, יונתן, שנפגע בחזהו באורח בינוני, חל אתמול שיפור ויש סיכוי שתוך ימים אחדים יועבר מהמחלקה לטיפול נמרץ למחלקה הכירורגית. האב מריאן, מהנדס אלקטרוניקה שנפצע מרסיסים בידו, גבו ורגלו שהה אתמול על כיסא גלגלים במחיצת שני ילדיו במחלקה לטיפול נמרץ ועודד את רוחם.

מריאן מאושפז במחלקה האורתופדית שאליה הועבר ונתנו אבי רעייתו, תייר מצרפת שסובל מפגיעות שטחיות.

במחלקה הכירורגית ברמב"ם מאושפזות האם יעל, עטרת "אליס" שנפגעה מרסיס בכבד. יחד עמה מאושפזות במחלקה אמה, תיירת מצרפת, אשר ביום הפיגוע חל יום הולדתה וכן הבת הקטנה קרן. שתיהן סובלות מפגיעות שטחיות.

מבית החולים "רוטשילד" נמסר כי אחת משתי פצועות הפיגוע נשלחה אתמול לביתה והפצועה הנוספת תישלח ככל הנראה לביתה תוך ימים אחדים. עובדי הקונסוליה הצרפתית בארץ התעניינו בשלומן של הסבא והסבתא שהיו אורחי משפחת מאיר ונפצעו בפיגוע. הם בעלי אזרחות צרפתית ובתכנונם לחזור לצרפת עם החלמתם.

# הוארך מעצר החשודים בהצתת הצריף של הערבים באור־יהודה

## ארבעה ערבים חשודים בהטלת בקבוק תבערה לבית באור־יהודה

(ע). — מעצרם של טאני אפגן, בן 31, ואודי דאלי, בן 28, מאור יהודה. החשודים בהצתת צריף המגורים באתר הבנייה הסמוך למתנ"ס העירוני באור יהודה שם ישנו שלושת הפועלים הערביים מעזה, הוארך אתמול בשבעה ימים.

בא כוח המשטרה הגיש לשופטת בית משפט השלום בתל אביב חומר חקירה חסוי וסירב לענות לשאלותיהם של פרקליטי החשודים שרדי הדין משה מרוז ומשה שרמן בטענה, כי הדבר עלול לשבש את החקירה ולהקשות על מעצר החשודים הנוספים.

בהתערבות השופטת נאלץ החוקר להתייחס למקצת מן השאלות שהוצגו לפניו במהלך הדיון. החוקר נשאל אם הצתת הצריף באה בנקמה בקבלן באתר הבנייה על כך שסירב להעסיק את החשודים. החוקר השיב כי הדבר רק מבסס את החשד נגד שני החשודים. הוא אמר עוד כי העובדה שבתוך הצריף לנו באותה עת שלושת הפועלים לא היתה מונעת מהחשודים להצית את הצריף.

פרקליטיהם של החשודים טענו כי לא יתכן לעצור אנשים חפים מפשע מבלי לחשוף מידע בבית המשפט ולתת לסניגוריה בסיס להגנת החשודים. הם טענו כי המשטרה עצרה את החשודים רק משום שמדובר בתיק בעל אופי כבד ומבוכה לאומית ובכל שהזמן חולף ללא תוצאות, אין הדבר מועיל למשטרה. שני החשודים הכחישו את החשד נגדם וטענו לאליבי בעת הארוע בו הוצת הצריף.

בהחלטתה מתחה השופטת דבורה ברלינר ביקורת על בקשת המעצר שהיא לקונית ואינה מעניקה אפשרות מינימלית לחשודים להגן על עצמם. השופטת ציינה כי אין במתן תשובה לחלק מהשאלות שהוצגו לנציג המשטרה כדי לפגוע או לשבש את החקירה. מאידך גיסא אמרה השופטת, כי היא מבינה את החשש של המשטרה לחשוף מידע רב, כיון שבידעתה לעצור אנשים נוספים המעורבים בפרשה שהחקירה בה היא מסועפת ומורכבת ממספר חוליות.

בהחלטתה ציינה השופטת, כי היא סבורה שתקופה של שבעה ימים יש בה כדי לגבש תמונה ראיות נגד החשודים. השופטת הביעה שביעות רצון מכך שהחשודים לא נעצרו מיד לאחר האירוע, אלא רק לאחר שהגיע מידע המחשיד אותם במעורבות בהצתה.

הנער בן ה־12 וחצי מאור יהודה שנעצר בסוף השבוע שעבר לחמישה ימים כחשוד במעורבות בהצתת הצריף שוחרר אתמול ממעצרו. ביום א' הוארך מעצרו של יוסף דאלי בן 21, מאור יהודה, אחיו של החשוד אודי דאלי, בחמישה ימים כחשוד במעורבות בפרשת ההצתה. בסך הכל מוחזקים במשטרה שלושה עצורים בפרשה.

**ארבעה ערבים חשודים בהשלכת בקבוקי תבערה**

ארבעה צעירים ערבים הובאו אתמול לבית משפט השלום בתל אביב כחשודים בהשלכת בקבוקי תבערה ורימון עשן אל חצר בית מגורים באור יהודה.

ארבעת החשודים הכחישו כל קשר למעשה וטענו כי באותה שעה נמו את שנתם בצריף מגורים הסמוך לבית, אליו הושלכו בקבוקי התבערה ורימון העשן.

"הקבלן אצלו אנו עובדים ביקש מאיתנו שלא נשהה בכביש סמוך לצריף מאחר ויש לחוץ עבודה בגיל, ב־5 בבוקר באה המשטרה ועצרה אותנו, טענו החשודים.

השופטת דבורה ברלינר לא נענתה לבקשת המשטרה לעצור את החשודים לחמישה ימים וקבעה, כי קשה לומר שמדובר בחומר ראיות משמעותי, המקשר בין החשודים בעבירות המיוחסות להם.

# פחות 20,000 איש בערי הפיתוח 8,000 עזבו איזור הצפון והגליל

## 200 מפעלים במצוקה — אחדים ייסגרו והאחרים מפטרים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

בערי הפיתוח בנגב, בגליל, בבקעת הירדן וברמת הגולן נרשם בשלוש השנים שבין 1985–1987 מאזן הגירה שלילי של קרוב ל־20,000 נפש. בשנת 1988 נמשכה מגמה זו ואף החריפה. כך מסר אתמול שר הכלכלה והתכנון והתקשורת גד יעקבי במסיבת עתונאים בנהריה.

הוא הוסיף כי בתקופה זו עזבו את צפון הארץ והגליל 8,000 איש. "זהו מספר גדול ומדאיג. הדבר נובע גם מסדרי עדיפויות ביו־אזורי לא נכון והעדפת יהודה, שומרון ורצועת עזה על פני הנגב והגליל. את המגמה הזו יש לשנות משום שמדובר באזורים מרוחקים ומעורב בכך שיקול מדיני".

יעקבי אמר, כי כ־200 מפעלים ברחבי הארץ מצויים כיום במצוקה. באחדים מהם מצמצמים את מספר העובדים ואת הייצור, והאחרים ייסגרו. לדבריו התעוררות במשק נובעת מכמה סיבות, שאחת מהן היא עידוד היבוא ובעקבותיו פגיעה ביצוא.

לדבריו יש להוסיף לכך את המצב בשטחים ואת אי־הודאות הפוליטית, הפוגעים אף הם בכלכלה.

כדי לשנות מצב זה תתכנס בקרית־שמונה בראשית החודש הבא מועצת הגליל. בכינוס יציג יעקבי תוכנית לפיה יחולק צפון הארץ לחמישה אזורי משנה, כאשר הממשלה תתחייב להשקיע 100 מיליון דולאר בכל אחת מחמש השנים הבאות.

בסך הכל, על־פי התכנית, יושקעו בגליל 1.5 מיליארד דולאר ב־5 השנים הבאות כולל השקעות פרטיות.

לדברי יעקבי, השקעה של 100 מיליון דולאר בשנה אינה גדולה כלל ועיקר היות והיום משקיעה הממשלה 150 מיליון דולאר בכל שנה באזורי יהודה ושומרון. על פי הצעת יעקבי, יוקמו בצפון ארבעה מרכזי תעשיה חרשים, שיהפכו את הגליל לאיזור אטרקטיבי.

# לפחות 11 השתתפו במעשי האונס האכזריים בנערה מקיבוץ שמרת

## הוארך מעצרם של שלושת הקטינים שהביאו את הנערה לחבריהם

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

11 צעירים, בהם שמונה בשנות ה־20 ושלושה בגיל 17, מקיבוץ שמרת שבגליל המערבי, ביצעו בנערה בבת 14 וחצי מהקיבוץ מעשי אונס קבוצתיים במשך כשבועיים. מעשי האונס בוצעו במקומות שונים בקיבוץ ובסמוך לו. כך נמסר אתמול בהודעה רשמית שמשטרת מרחב הגליל פרסמה בעקבות חשיפת הפרשה אתמול בעתון "דבר". נודע כי המשטרה בודקת גם את האפשרות שבמעשי האונס היו מעורבים צעירים נוספים.

שלושת הקטינים בני ה־17 מקיבוץ שמרת הובאו אתמול להארכת מעצרם בבית־משפט השלום בעכו. נציגת המשטרה, רס"ר יפה אסייאג, אמרה, כי הם חשודים באונס, בתקיפה, בבעילת קטינה, בסחיטה באיומים ובהזיק בזדון.

לדבריה, שלושת הקטינים, יחד עם שמונה אחרים, חשודים בכך שבעלו את הנערה באיומים בין התאריכים 10 באוגוסט ו־16 בו.

סניגורם של הנערים, עו"ד קינן, ביקש מהשופט שיסכים להרחקת הקטינים למקום מוסכם, מחוץ לקיבוץ ולאיזור, בטענה שתנאי המעצר קשים להם. אולם השופט סאלח פארס ציין בהחלטתו, כי מדובר במעשה חמור, וציווה להאריך את מעצרם בשישה ימים.

פרשת האונס הקבוצתי החלה, על־פי גירסת שוטרי תחנת עכו, לפני כשבועיים, כאשר שני נערים מהקיבוץ הציעו לנערה לנסוע עמם לטיול. הנערה בענתה להזמנה, אך להפתעתה, ביום הטיול, הופיעו עם שני הנערים גם שני צעירים כבני 20 המתגוררים מחוץ לקיבוץ. הנערה הצטרפה למכוניתם אך הארבעה הפנו את הרכב לעבר שדות הקיבוץ ושם אנסו אותה בזה אחר זה תוך שימוש באיומים ובכוח.

הנערה חזרה שבורה לקיבוץ אך לא העזה לספר לאיש על האונס הקבוצתי, מחשש שהארבעה יממשו את איומם ויספרו ברבים על מעלליה.

כשראו הארבעה כי הנערה אכן פוחדת לספר מה שאירע לה, סיפרו על חוויותיהם לחברים נוספים והציעו גם להם לקיים עמה יחסי מין בניגוד לרצונה. מן המשטרה נמסר, כי מאז אותו יום נאנסה הנערה באכזריות בידי גברים נוספים. לפי גירסת המשטרה מדובר לפחות ב־11 גברים. משטרת עכו מנסה כעת להתחקות אחר עקבותיהם של כל החשודים באונס.

הפרשה התפוצצה ביום ג' שעבר, כאשר הנערה נכנסה לאפאתיה לאחר ששבעה צעירים, שלושה מהקיבוץ וארבעה מחוץ לקיבוץ, אנסו אותה בחורשה במשך כמה שעות (ראה ידיעה ב"דבר" אתמול). הוריה חקרו אותה, ואז סיפרה להם על המעשים שנעשו בה ובעבור יומיים מסרה גירסה מלאה למשטרה עכו.

דובר משטרת מרחב הגליל, מפקח שלמה מוזר, אמר כי מדובר בחקירה עדינה, מורכבת ומסועפת וכי המשטרה רואה בפרשה זו מקרה חמור במיוחד, והוא יטופל בכל חומרת הדין. הדובר הוסיף, כי במשטרת מרחב הגליל לא זכור מקרה אונס כה אכזרי.

# הפילהרמונית של וינה תאריך סיורה בישראל

מאת ישראל רליות, סופר "דבר"

התזמורת הפילהרמונית של וינה, העומדת לבקר לראשונה בחודש הבא בישראל, הסכימה, בתיאום עם המנצח ליאונרד ברנשטיין המבקר בימים אלו במוסקווה, להוסיף קונצרט רביעי לשלושת הקונצרטים שכבר נקבעו לביקורה בארץ.

מהנהלת התזמורת, המופיעה השבוע בפסטיבל זאלצבורג, נמסר על ההחלטה להיענות לבקשת המארחים הישראלים ולנגן בקונצרט רביעי שיתקיים בהיכל התרבות בתל־אביב ב־15 בספטמבר.

ביאטריס אליזבת מרי

(דליה שרון). — ביאטריס אליזבת מרי, כך תיקרא בתם של הדוכס והדוכסית מיורק — הודיע אתמול ארמון בקינגהאם אחרי 15 ימי השערות וניחושים. בתצלום נראית ביאטריס עם אמה ואביה בבאלמוראל, האחוזה המלכותית בסקוטלנד, שם הם שוהים יחד עם חברים נוספים במשפחה המלכותית. הנסיך אנדריו, הנמצא זה שבועיים בחופשה מיחידתו בצי המלכותי, שם הוא משרת כטייס מסוק, יחזור בקרוב אל יחידתו המוצבת על אנייה בסינגאפור. (צילום: א.פ.)

# הליגה הערבית תשנה נהלי קבלת ההחלטות

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

מועצת הליגה הערבית, האמורה להתכנס בקרוב בדרג של שרי חוץ, תדון בהצעה לשנות את נוהל קבלת ההחלטות בפורומים הבין־ערביים, כולל ועידות הפסגה.

העתון "אל־אתיחאד", היוצא לאור במפרץ הפרסי, מסר, כי בכינוס יוחלט, שבעתיד יתקבלו החלטות בוועידות הפסגה הערביות ברוב קולות, ולא עוד על בסיס של קונסנסוס. כן יוחלט בכינוס מועצת הליגה על הקמת בית־דין בין־ערבי, שתפקידו יהיה לדון ולהכריע בסכסוכים בין המדינות הערביות.

יצויין, כי המדינות הערביות הפרגמאטיות חותרות מזמן לשנות את נוהל קבלת ההחלטות במוסדות הבין־ערביים, במטרה למנוע מהמדינות הערביות הראדיקאליות ובראשן סוריה להטיל וטו על כל הצעת החלטה שאינה נראית לגוש הרדיקאלי.

יתכן שהידיעות הנוכחיות על הכוונה לשנות את נוהל קבלת ההחלטות במוסדות הבין־ערביים, נובעות מרצונן של המדינות הפרגמאטיות ליזום החלטה שתאפשר למצרים לחדש את חברותה בליגה הערבית ושתסלול את הדרך להשתתפותה בוועידת הפסגה הקרובה, בנובמבר בריאד.

# צעירים יהודים תקפו ערבי ליד צומת סביון

(ע). — צעיר ערבי, שהמתין עם חבריו להסעה לביתו סמוך לצומת סביון בכביש לאור יהודה, הותקף והוכה קשות בידי כנופיית צעירים יהודים.

הצעיר, עבדול ואהב, בן 23 מרמאללה סיפר בחקירתו במשטרה כי סמוך לשעה 15, בעת שהמתין בצומת סביון עם שנים מחבריו בתום יום העבודה, ניגשו אליהם שלושה צעירים וביריהם מקלות וקרשים. אחד הצעירים פנה אליו בשאלה מה השעה, אך בטרם הספיק לענות התנפלו עליו השלושה והכוהו בפניו באמצעות המקלות והקרשים. שני חבריו נסו על נפשם.

כאשר התעשת המותקף נמלטו התוקפים מן המקום. הוא הובא לבית־החולים "שיבא" בתל־השומר ושוחרר לאחר קבלת טיפול.

המשטרה ערכה במקום סריקות אחר התוקפים, אך ללא כל תוצאות.

## ח"כ שריד לשר בר־לב:

# לאתר ולפטר השוטר שהציע כדור לליבוביץ

מאת מזכה צימוקי, סופרת "דבר" בכנסת

ח"כ יוסי שריד מר"צ לשר המשטרה ולמפכ"ל המשטרה: "אני תובע לאתר ולפטר תכף ומיד את השוטר מהכרוז המרכזי שאמר בשעת מילוי תפקידו לאורח מאור יהודה "הייתי תוקע לישעיהו ליבוביץ' כדור בראש" ולאחר מכן אמר לאותו אורח, ש"שולמית אלוני תאנס אותך", וסיים באומרו "למה לא תצטרף אלינו להתויה".

שריד מסביר כי יום לאחר שריפת שלושת הערבים באור־יהודה נחקר הצעיר נפתלי רדוש, עורך עיתון מקומי "הגרוף". השוטר, איש היחידה המרכזית, שראה על קיר הבית את תמונת ליבוביץ' השתלח בפראות בפרופסור ולאחריו בח"כית. "עם שוטרים כאלה", כותב שריד, "לא צריך עבריינים".

# מבצע 'הלבשה בירוק' היום — בקק"ל ובגל"צ

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

הקרן הקיימת וגלי־צה"ל יקיימו היום מבצע ביחוד לאיסוף תרומות עצים, במטרה לתקן את נזקי שריפות הענק שכילו מראשית הקיץ כמיליון עצים.

גלי־צה"ל ישדרו מ־8.00 בבוקר ועד 9.00 בערב משדר מיוחד "מלבישים בירוק", בו יוכלו המעוניינים לתרום לטלפן לארבעה מוקדים בירושלים, תל־אביב, חיפה ובאר־שבע ולהצהיר תרומותיהם בעצים. במרכזים של עשר ערים יוצבו דוכני התרמה.

יו"ר דירקטוריון הקק"ל משה ריבלין מסר כי הכוונה היא לנטוע השנה שלושה מיליון עצים. לדבריו, ההתרמה היום הינה השיא במבצע ההתרמות שיזמה הקק"ל. בפתיו תחל הקק"ל בנטיעת עצים. אגב, מחירו של כל עץ שישה שקלים.

# הדולאר עלה למרות לחץ בנקים מרכזיים

לונדון (ע"ר). — בנקים מרכזיים הזרימו אתמול מיליוני דולארים לשווקים, בנסיון לבלום את עליית המטבע האמריקאי, אולם הלה גבר על הבנקים ושערו עלה.

כשלב מסויים עלה הדולר מעל ל־1.96 בארקים, שלושה פניג גבוה יותר מיום ו'.

משקיעים וספקולנטים רכשו דולארים, משום שהם סבורים כי שיעורי הריבית הגבוהים יחסית בארה"ב יוסיפו לעלות, כדי לבלום אינפלציה בכלכלה האמריקאית, ואז יובטח להם רווח נאה על בנכסים הדולאריים רבים.

אם שער הדולר יעלה לרמה גבוהה מדי, עלולות עליות היבוא ללבות אינפלאציה מחוץ לארה"ב — ואילו המחירים הגבוהים יותר של מוחרי היצוא של ארה"ב יתחילו לקחת מלקוחי העולם, ואז יגדל הגרעון המסחרי של ארה"ב.



صكا من الاهل

# משק וכספים

# אניות צים רשומות בכ־100 מיליון שקל מעל ערכן בשוק

## ההפרש מייצג הפסד סמוי במאזנים שצריך יהיה לתת לו ביטוי בעתיד

מאת דוד שרביט

צי האניות של „צים" רשום בספרי החברה בשווי העולה על כ־100 מיליון שקל מערך השוק שלהן, כפי שנקבע בהערכת שמאי בלונדון לצורך קביעת סכומי הביטוח של הצי. על פי הערכה זו, נקבע שווי השוק שלהן בערך של 415.4 מיליון שקל בעוד שבספרי „צים" רשום צי האניות בשווי של 523.2 מיליון שקל.

ההפרש האמור מייצג הפסד מאזני, שעוד לא ניתן לו ביטוי בספרי החברה. גורמים פיננסיים סבורים כי לנוכח רווחי החברה בשנתיים האחרונות – כ־35 מיליון דולר – היה עליה לנקוט מדיניות של האצת הפחת כדי לתת ביטוי ריאלי בספריה לשווי צי האניות המצוי בבעלותה.

בשלוש השנים האחרונות חל שיפור במצב העסקים של „צים". בשנת 1987 הסתכמו הכנסותיה בכ־800 מיליון דולר, כאשר עיקר ההכנסות – 60 אחוז – נבעו מהכנסותיה מפעילות הסחר הבין־לאומי והיתרה מהסחר הישראלי.

יצויין כי חובות „צים" מכוסים כיום בהסדר לפריסת חובות שאושר בוועדת הכספים של הכנסת. הסדר זה קבע פריסה מחודשת של החובות, לזמן ארוך, ומדינת ישראל ו„החברה לישראל", בעלות השליטה בחברה, הסכימו על עקרונות להסדר החובות למערכת הבנקאית. יתרתם, לפי הסדר הפריסה לסוף יוני 1988, הסתכמה בכ־140 מיליון דולר.

„צים" מצוייה עתה בשלב מתקדם לקראת מימוש תוכנית ההצטיידות שלה לשנים 1989־1991: זאת, לנוכח התבלות צי האניות שלה וכדי לשמור על לוח הפלגות אמין. תוכנית ההצטיידות היא בעלות כוללת של 150 מיליון דולר ומימונה צפוי להיעשות באמצעות אשראי לזמן ארוך, חלקו על ידי הבנקים המקומיים.

# דרושה עירנות

מאת סופר „דבר"

מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר יורם בליזובסקי הורה למנהלי המחוזות במשרדו להגביר את הפיקוח בשווקים לקראת החגים.

כמדי שנה, אומר בליזובסקי, יבצע השנה משרדו ביקורות הצגת מחירים, סימון המוצרים, וביקורות מחירים בקבוצת המוצרים אשר נקבע להם מחיר מירבי. הפקחים יתוגברו לצורך מבצע זה בעובדים מהלשכה הראשית של המשרד ובעובדי המחוזות.

עוד ציין בליזובסקי, כי המשרד יפרסם בימים הקרובים את רשימת המחירים המירביים כדי לסייע לצרכנים בקניותיהם. בליזובסקי קורא לציבור להיות עירני ולסייע לעובדי המשרד במלאכתם על־ידי ביקורת עצמית והשוואת מחירים.

במידת הצורך יש לפנות למחוזות משרד התעשייה והמסחר העומדים לרשות ציבור הצרכנים למסירת מידע וקבלת תלונות.

# „אגן" מתקשה בהתאמת הנפקה לכללי הבורסה

## יצוא החברה יגדל ב־60% במחצית 88 – ל־40 מיליון דולר

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „אגן" מתקשה להתאים תנאי הנפקה המתוכננים על ידה לקריטריונים של הבורסה. קשיי ההתאמה נובעים מהערך הגבוה של החברה שיקבע לצורך ההנפקה.

עם זאת חתמי ההנפקה מנסים עתה לשנות את תנאיה על פי עמדת הבורסה, שהיתה אמורה להיוודע אתמול בישיבת ועדת ניירות הערך של הבורסה, כדי לאפשר את גיוס ההון לחברה כבר עד סוף החודש, על בסיס מאזני החברה לסוף 1987.

„אגן" מבקשת לגייס סכום של 5.8 מיליון דולר, מרביתו באמצעות אגרות חוב להמרה. תמורה נוספת צפויה בעתיד ממימוש אופציות הכלולות בהנפקה.

מנתונים שמסרה החברה עולה כי במחצית הראשונה של 1988 הסתכם יצוא החברה ב־40 מיליון דולר, גידול של 60% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ישראל תמיר, מנכ"ל ב„אגן", מסר כי החברה הגבירה בתקופה האחרונה את מאמצי היצוא בשוק הצפון־אמריקאי, המהווה כ־50% משוק קוטלי־העשבים בעולם. לאחרונה השלימה החברה את תהליכי קבלת הרישיונות לשיווק חומרים עיקריים בשוקי ארה"ב וקנדה, עובדה המאפשרת ל„אגן" להתחרות בחברות האמריקאיות הגדולות העוסקות בפיתוח וייצור תכשירי הדברה.

התחזקותו הצפויה בעולם של הדולר תגביר את כדאיות ייצוא מוצרי „אגן" לשוק הצפון־אמריקאי. הצורך חומרי־הדברה בהיקף של יותר מ־3 מיליארד דולר בשנה לערך. „אגן" מספקת כ־1% מהיקף הצריכה העולמי של קוטלי־עשבים המסתכם, ברמת הצרכן, ב־8 מיליארד דולר לערך בשנה.

הנהלת „אגן" החליטה, לפני שנים אחדות, לגוון את סל מוצריה ולהתרכז גם בפיתוח וייצור מוצרים ארומטיים (חומרי ריח), המיועדים לתעשיית הקוסמטיקה. ההיקף העולמי של שוק זה מסתכם ב־3 מיליארד דולר בשנה.

„אגן" מייצרת ומייבאת כיום שלושה סוגים של חומרי ריח. מחלקת המו"פ של החברה עוסקת בפיתוח מוצרים נוספים בתחום זה ועומדת לקראת השלמת פיתוחו של חומר נוסף בעל פוטנציאל ביקוש רב. פיתוחם וייצורם של חומרי ריח מחייב רמת מחקר וייצור גבוהה אך, לדברי החברה, הדבר כדאי כי מחיר של ק"ג אחד מחומרים אלה מסתכם ב־20 עד 50 דולר והערך המוסף עולה על 60%.

היעד של חברת „אגן" בתחום חומרי הריח הוא לתפוש בשוק העולמי אחוז זהה לזה של חומרי־ההדברה, כלומר כ־1% מהיקף הצריכה העולמית תוך שנים אחדות.

# 9% גידול ביצוא מוצרי פרי הדר במחצית 88

יצוא תעשיית מוצרי פרי הדר בששת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב־161 מיליון דולר, גידול של 9 אחוזים לעומת התקופה המקבילה אשתקד. גידול זה בולט על רקע הירידה הדראסטית באספקת פרי הדר לתעשייה מ־870,000 טונה פרי בשנת 1987 ל־550,000 טונה פרי השנה – ירידה של 35 אחוז.

מנכ"ל המועצה למוצרי פרי הדר, עמיהוד צור, מעריך כי למרות הירידה באספקת הפרי, היצוא השנה יסתכם ביותר מ־280 מיליון דולר בגלל הביקוש הגדול בעולם למיצים ותרכיזים.

גורמים בתעשיית מוצרי ההדרים רואים בדאגה את הירידה ההולכת ונמשכת בכמויות הפרי המיועד לתעשייה, למרות האפשרויות להגדלת היצוא בעקבות ביקושים גדולים בשוקי אירופה. כזכור, בשנת 1991 עתידות להתבטל הגבלות היבוא על מוצרי הדרים ליפאן, דבר שיביא לגידול משמעותי בביקוש למוצרים אלה.

# יש קונים ל„הוד אווז"

## נמנעה סגירת „גולד פרוסט"

מאת דני צוקרמן

בית המשפט המחוזי בבאר שבע יחליט בימים הקרובים למי תימכר משחטת „הוד אווז" בקרית מלאכי (אזור התעשייה של באר טוביה), שהייתה שייכת לארגון מושבי הדרום ופשטה רגל. המשחטה העסיקה 120 עובדים.

לכונס הנכסים והמפרק הזמני הוגשו הצעות לרכישת המפעל.

אריה דרול, מזכיר האיגוד המקצועי במועצת פועלי קריית מלאכי מסר כי נמנעה סגירת מפעל המזון „גולדפרוסט" של „כור" בעיירה לאחר שפוטרו 25 עובדים מתוך ה־60 שהיו בו.

# פירות יושמדו במרום הגליל

(ע). – מאות טונות של שזיפים אירופיים ואפרסקים יועברו להשמדה על ידי מושבים במרום הגליל עקב הצפת השוק והעדר קונים לפרי הנרקב על העצים. כל נסיונותיהם של החקלאים לשווק את הפרי במחירים מינימליים של 30 אג' לק"ג לא הביאו קונים, והפרי לא נקטף עד היום.

"אשתקד עמדו אצלנו בתור לרכוש את הפרי והעצים לא יכלו לספק את הביקוש. השנה לא ברור לנו לאן נעלמו הקונים". אמר חיים מכחם, ממושב דלתון.

# ירידות שערים במניות

**• שוק המניות חזר בהדרגה לאווירה של חוסר עניין ותרדמת קיץ • מדד המניות החופשיות מתקשה בפריצת מחסום 76 באורח מהותי • המחזור הכספי בבורסה מצטמצם, נפח העיסקאות במניות המשתנים 887 אלפי שקל בלבד, מדד המשתנים –0.67 • יציבות בבנקאיות שבהסדר בפעילות כמעט מצטמצמת • הריבית השקלית בקו עליה, בנק ישראל אינו מתכוון להגדיל את סכומי המכרז המוניטרי • קרנות הנאמנות שלבנק דיסקונט מוכרות מניות דיסקונט השקעות • במספר רב של מניות חופשיות לא מתקיים מסחר תקין מזה זמן ארוך • מניות הרשימה המקבילה אינן זוכות לעניין מינימלי בבורסה • מניות גיבור קלו 6.1% לאחר ששלשום נרשמו במוכרים בלבד • חוסר העניין הציבורי במתרחש בבורסה הוסיף אף הוא לשיעמום מוחלט.**

מאת שמואל רוזנבלום

ירידות שערים נרשמו במניות תוך קיפאון בנפח הפעילות הכספית וחוסר עניין בולט במתרחש במסחר. הגורמים המוסדיים הפסיקו כבר מזמן להתעסק במסחר השוטף במניות אלה רק בהיקפים כספיים שוליים. מעת לעת מתעוררת קרנות נאמנות של בנק כלשהו ומתחילות „לשפוך" הצעים לשוק ואלה גורמים כמובן להחריף השחיקה בשערי המניות.

במהלך המסחר במניות המשתנים גרמו עיסקאות בסך כספי של 3900 שקל לירידה של 2.5% במניות אוזרים, היצע בסך 4300 שקל הוריד את מניות אי־די־בי. פיתוח באחוז. פעילות חיובית נרשמה במי־בי. 66 אלפי שקל, +0.5% הבשרת הישוב ללא שינוי בשער 177 אלפי שקל, כלל ישראל –0.5% 103 אלפי שקל. ירידות בלטו בכלל סחר –3.75% והחברה לישראל –2.25%. במניות הבנקאיות נרשמה יציבות, ירידת שער הופיעה בכלל סטוק –0.4%.

במניות החופשיות בלטו ירידות בליפשיץ אופציה –11.8%, בנק ספנות –5.6%, חברה לישראל 5 –8%, קונצשטיין –10%, ספר –7.9%, תאת –8.2% ודלק נפט –6.8%. עליות חדות בלטו בגיבור +6.1%, פריקלאס אופציה +15.4%, פרגוד +5%, רוגובין אופציה +15.5% ותגלבל +10%. התמורה הכספית במניות החופשיות היתה דלה עד אפסית והעידה שוב על חוסר העניין הכללי בבורסה. הדולר השחור נסחר אתמול בשערים 182־180 לערך. מגמת עליה עשויה להרשם בריבית השקלית למפקידים.

### מסחר אפסי – שינויי שער חדים

במניות רבות בבורסה חוזרת על עצמה התופעה העגומה של שינויי שער חדים במסחר תוך רישום תמורה כספית אפסית. הדוגמה הבולטת ביותר נרשמה בשבוע שעבר בכתבי האופציה של חברת אית"מ שזינקו 10.6% בתמורה כספית של כ־30 אגורות.

שלשום עלו מניות עץ 5 +29.1% בתמורה כספית של 400 שקל בלבד, להזכירנו – לעץ הון עצמי שלילי והפסדים צפויים גדולים. מניות נחושתן 1 עלו שלשום ב־9.9% בתמורה כספית של אפס, בנחושתן 1 לא התבצעו כלל עיסקאות ושער המניה קפץ 9.9% בקלילות ובבקיעות.

מניות גיבור מהוות אף הן דוגמה למסחר מוזר, שלשום נרשם שער מוכרים בלבד והנה הופיע להם ביקוש. מישהו מסוגל להסביר מדוע קוני גיבור הופיעו פתאום אתמול במקום לרכוש את המניות שלשום בירידה של 10%, קשה לקבל הסבר הגיוני בבורסה. במניות החיה הישראלית אתמול לא היה של ממש במסחר אתמול, ההיצע למניה היה ב־3 ע.נ. או אם תרצו 81 אגורות, ממש מרשים.

באורח כלל אנו פוגשים מסחר רב של מניות שבפועל ההיצע או הביקוש מבוטא כספית מסתכם בסכומים עלובים [illegible] על אלמנט מוזר נוסף במסחר בשיעורי שקלים. נגיד שהחלטנו לרכוש את ההיצע במניות החיה הישראלית ולהשקיע 81 אגורות, העמלה על העסקה תעלה לנו 3 שקלים שלמים או אם תרצו פי 3.8 לערך מהסכום שהשקענו ברכישה. הנהלת הבורסה אינה יכולה לסגור את המסחר בימי הקייץ המנומנמים בבורסה ורוצה עובדים באורח תקין, יחד עם זאת זקוקה הבורסה לבדיקה מהותית של המסחר במניות עשפיות תוך תנודות שערים אבסורדיות אל מול תמורה כספית שולית אף אפסית.

### מי מוכר דיסקונט השקעות

בעיתונות התפרסמו באחרונה ידיעות מרובות לגבי שיפור הרווחיות הצפוי בחברת דיסקונט השקעות. ידיעות אלו לא מנעו מגמת מכירות מוגברת במניות החברה תוך נטיה ברורה לירידות שערים. שלשום פירסמו קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט דיווח לבורסה ממנו עולה כי הקרנות מכרו מניות דיסקונט השקעות. עיון בדיווח של אילנות דיסקונט לבורסה מלמד כי היקפי המכירות של הקרנות בבורסה הינם שוליים, בהשוואה להיקפי ההצעים במניה. בכל הידוע מוכרים מספר מנהלי תיקים את מניות דיסקונט מנימוקים בלתי ברורים. חלק מהמכירות מתבצע בשערים נמוכים משערי הקניה באורח משמעותי. בהנחה שההדלפות לעיתונות בנוגע לרווחיות הקונצרן נכונות אזי כל הפעילות הבורסאית במניות דיסקונט השקעות נראית עלומה לחלוטין.

### ריבית שיקלית – מגמת עליה

הריבית השיקלית למפקידים מצויה בימים האחרונים במגמת עליה מתונה לאחר שבשבוע שעבר נבלמה עלית הריבית. ההודעות של בנק ישראל כי אין בכוונתו להגדיל את סכומי המכרז המוניטרי גרמו למתיחות במערכת הבנקאית. גורמים בנקאיים מציינים כי הגדלת המכרז בכמאה מליון שקל לערך היתה גורמת לירידה או להתייצבות בשיעורי הריבית. גרעונות הנזילות של הבנקים הולכים וגדלים בתחנה בימים האחרונים גם בשל המרת אשראי במט"ח לאשראי בשקלים. במערכת הבנקאית מציינים כי הבנקים אינם יכולים למנוע שינויים בסל האשראי במידה והיקפי הבטחונות מספקים. בבנקים הקטנים נרשמה בימים האחרונים עליה נוספת בשיעורי הריבית מעבר לשיעורים המשולמים בבנקים הגדולים. עלית הריבית בבנקים הקטנים מצביעה לדעת מומחים על ציפיות לגיוס הון לפקדונות שקלים בתקופה הקרובה. ראוי לציין כי בשוק האפור ירדה הפעילות הכספית למינימום אפשרי אך הכספים הפנויים לא זרמו לפקדונות שקלים אלא לאפיקי השקעה דולריים.

התשואות השנתיות בבנקאיות שבהסדר – [illegible] 1988 –

| | | | |
|---|---|---|---|
| אי.די.בי. רגילות | 9.04 | פועלים מבכורות | 3.41 |
| אי.די.בי. ב' | 21.50 | פועלים ע"ש | 8.96 |
| אי.די.בי. בכורה א' | 7.98 | פועלים מוכ"ז | 8.96 |
| אגוד | 6.02 | כללי א' | 7.49 |
| דיסקונט ב' | 4.66 | כלל סטוק | 6.95 |
| דיסקונט א' | 9.43 | מימון וסחר 1 | 8.25 |
| המזרחי ע"ש | 9.59 | מימון וסחר 5 | 7.57 |
| המזרחי מוכ"ז | 10.66 | | |

הבשרת הישוב – החברה פירסמה אתמול את מבנה הנפקת המניות שהיא מתעתדת לבצע. אקס האופציה־זכות בתאריך 24.8.88, המסחר בזכויות [illegible] 14.9.88.

ת.ל. מיטן – החברה [illegible] שקל באג"ח. מרלו – הוועד הפועל של הבורסה אישר רישום למסחר של ני"ע הרשומים של החברה בשוק לתנאים שנקבעו ע"י הוועד הפועל. התמורה הכוללת של הנפקת מרלו הסתכמה ב־25 מליון שקל לערך. דיסקונט השקעות – אילנות דיסקונט קרנות הנאמנות של בנק דיסקונט דיווחו לבורסה על מכירת מניות אופציות ואג"ח של דיסקונט השקעות במהלך המסחר השוטף בבורסה. הקרנות [illegible] את מניות החברה בבורסה.

## שערי מטבע חוץ ביום 22.08.88

| המטבע | בנקנוטים לאומי קניה | לאומי מכירה | הפועלים קניה | הפועלים מכירה | דיסקונט קניה | דיסקונט מכירה | העברות והמחאות לאומי קניה | לאומי מכירה | הפועלים קניה | הפועלים מכירה | דיסקונט קניה | דיסקונט מכירה | שער יציג |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 דולר ארה"ב | 1.61 | 1.69 | 1.61 | 1.68 | 1.61 | 1.68 | 1.6358 | 1.6562 | 1.6328 | 1.6532 | 1.6378 | 1.6584 | 1.6461 |
| 1 מארק גרמני | 0.84 | 0.88 | 0.84 | 0.88 | 0.84 | 0.88 | 0.8562 | 0.8669 | 0.8546 | 0.8652 | 0.8554 | 0.8662 | 0.8606 |
| 1 לי"ש | 2.71 | 2.85 | 2.70 | 2.85 | 2.71 | 2.84 | 2.7629 | 2.7973 | 2.7529 | 2.7873 | 2.7629 | 2.7976 | 2.7751 |
| 1 פרנק צרפתי | 0.24 | 0.26 | 0.24 | 0.26 | 0.24 | 0.26 | 0.2524 | 0.2556 | 0.2516 | 0.2547 | 0.2523 | 0.2555 | 0.2538 |
| 100 ינים יפאניים | 1.20 | 1.26 | 1.20 | 1.26 | 1.20 | 1.26 | 1.2221 | 1.2374 | 1.2213 | 1.2365 | 1.2244 | 1.2398 | 1.2294 |
| 1 גולדן הולנדי | 0.75 | 0.78 | 0.74 | 0.78 | 0.74 | 0.78 | 0.7582 | 0.7676 | 0.7554 | 0.7648 | 0.7598 | 0.7685 | 0.7620 |
| 1 פרנק שוויצרי | 1.00 | 1.05 | 1.00 | 1.05 | 1.00 | 1.05 | 1.0151 | 1.0277 | 1.0161 | 1.0287 | 1.0178 | 1.0306 | 1.0224 |
| 1 כתר שוודי | 0.25 | 0.26 | 0.25 | 0.26 | 0.24 | 0.26 | 0.2506 | 0.2537 | 0.2503 | 0.2534 | 0.2508 | 0.2540 | 0.2519 |
| 1 כתר נורבגי | 0.23 | 0.24 | 0.23 | 0.24 | 0.23 | 0.24 | 0.2345 | 0.2374 | 0.2340 | 0.2370 | 0.2347 | 0.2377 | 0.2359 |
| 1 כתר דני | 0.22 | 0.23 | 0.22 | 0.23 | 0.22 | 0.23 | 0.2236 | 0.2263 | 0.2233 | 0.2261 | 0.2240 | 0.2268 | 0.2249 |
| 1 מארק פיני | 0.36 | 0.37 | 0.35 | 0.37 | 0.35 | 0.38 | 0.3629 | 0.3674 | 0.3624 | 0.3669 | 0.3632 | 0.3677 | 0.3651 |
| 1 דולר קנדי | 1.31 | 1.38 | 1.31 | 1.37 | 1.31 | 1.37 | 1.3332 | 1.3498 | 1.3299 | 1.3465 | 1.3326 | 1.3493 | 1.3407 |
| 1 דולר אוסטרלי | 1.25 | 1.38 | 1.28 | 1.38 | 1.30 | 1.39 | 1.3335 | 1.3501 | 1.3312 | 1.3478 | 1.3361 | 1.3529 | 1.3418 |
| 1 ראנד דרא"פ | 0.43 | 0.52 | 0.39 | 0.55 | 0.42 | 0.59 | 0.6612 | 0.6695 | 0.6599 | 0.6682 | 0.6614 | 0.6697 | 0.6654 |
| 10 פרנקים בלגיים | 0.40 | 0.42 | 0.39 | 0.42 | 0.39 | 0.41 | 0.4027 | 0.4077 | 0.4076 | 0.4127 | 0.4088 | 0.4139 | 0.4104 |
| 10 שילינגים אוסטריים | 1.20 | 1.26 | 1.19 | 1.25 | 1.20 | 1.26 | 1.2168 | 1.2519 | 1.2154 | 1.2306 | 1.2185 | 1.2339 | 1.2234 |
| 1000 לירטות איטלקיות | 1.13 | 1.20 | 1.13 | 1.20 | 1.14 | 1.22 | 1.1565 | 1.1709 | 1.1549 | 1.1693 | 1.1576 | 1.1721 | 1.1625 |
| 1 סל"י (ECU) | — | — | — | — | — | — | 1.7814 | 1.8036 | 1.7784 | 1.8006 | — | — | 1.7926 |
| 1 דינר ירדני | 4.18 | 4.44 | 4.07 | 4.33 | 4.18 | 4.47 | — | — | — | — | — | — | 4.3128 |
| 10 לירות לבנוניות | — | — | 0.09 | 0.10 | 0.03 | — | — | — | — | — | — | — | 0.0459 |
| 1 לירה מצרית | 0.69 | 0.73 | 0.63 | 0.67 | 0.61 | 0.67 | — | — | — | — | — | — | 0.7078 |

## שערי מניות

# בנקים מסחריים

### שאינם בהסדר ההצמדה

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אי.הה.ש | 27280 | 75.0 | +750 | +2.8 | +136 |
| ספנות 1 | 850 תב | 186 | –30 | –5.6 | –521 |
| ספנות 5 | 456 תב | 598 | –27 | –5.6 | –321 |
| כללי לא בהסדר 1 | 14017 | 65.0 | | | +18.0 |

### בהסדר הצמדה ל־88

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אי־די־בי מ"ד ל־88 | 116930 | 336 | –10 | | –316 |
| אי־די־בי ב' ל־88 | 116440 | 59.0 | +2100 | +1.8 | +225 |
| אי־די־בי בכ"א ל־88 | 706000 | | | | |
| איגוד 1 ל־88 | 87490 | 44.0 | | | –65.0 |
| דיסקונט ב' ל־88 | 150400 | 27.0 | –50 | | –10.0 |
| דיסקונט א' ל־88 | 149160 | 111 | | | +12.0 |
| דיסקונט ש"ה ל־88 | 17185 | | | | +103 |
| מזרחי ש' ל־88 | 48090 | 637 | +10 | | +213 |
| מזרחי מ' ל־88 | 48080 | 8.0 | +80 | +2 | +22.0 |
| הפועלים מבכ ל־88 | 103000 | | –997 | –1.0 | –2.0 |
| הפועלים ש' ל־88 | 79450 | 620 | | | –205 |
| הפועלים מ' ל־88 | 79350 | 120 | –100 | –1 | –320 |
| כללי א' ל־88 | 202900 | 20.0 | | | –50.0 |
| כללי ש"ה 7 ל־88 | 6500 | 218 | +50 | +8 | +1797 |
| כלל סטוק ל־88 | 50470 | 897 | –200 | –4 | –2103 |
| כלל 11 ל־88 | 17300 | 194 | | | +860 |
| מימון וסחר 1 ל־88 | 67060 | | | | |
| מימון וסחר 5 ל־88 | 34050 | | | | |

### בהסדר הצמדה ל־89

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אי־די־בי מ"ד ל־89 | 145601 | 54.0 | +1 | | +85.0 |
| אי־די־בי ב' ל־89 | — לא נסחר — | | | | |
| אי־די־בי בכ"א ל־89 | — לא נסחר — | | | | |
| איגוד 1 ל־89 | 108800 | 1.0 | +262 | +2 | +100 |
| דיסקונט ב' ל־89 | — לא נסחר — | | | | |
| דיסקונט א' ל־89 | 186600 | 9.0 | +1200 | +.6 | +3.0 |
| מזרחי ש' ל־89 | 60145 | 103 | +595 | +1.0 | +189 |
| מזרחי מ' ל־89 | — לא נסחר — | | | | |
| הפועלים ש' ל־89 | 99400 | 58.0 | +300 | +.3 | +252 |
| הפועלים מ' ל־89 | 99400 | 15.0 | –3000 | –2.9 | –37.0 |
| כללי א' ל־89 | 251800 | 1.0 | –1000 | –.4 | –1.0 |
| כלל סטוק ל־89 | 63116 | 209 | +300 | +.5 | +441 |

# בנקים למשכנתאות

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אדנים 0.1 | 24174 | 42.0 | +474 | +2.0 | +50.0 |
| לאומי משכנתא' ש | 10700 | 251 | +200 | +1.9 | +74.0 |
| לאומי משכנתא' מ | 10250 | 22.0 | | | +8.0 |
| כרמל 1 | 3137 | 185.5 | –1.0 | –.5 | –4266 |
| בנק כרמל אופ א' | 77963 | 85.5 | | | +27747 |
| בנק כרמל ש"ה 3 | 400 | 90.0 | +.5 | +.6 | +64600 |
| פיתוח ומשכ' 1 | 2480 | 302 | –20 | –.8 | –181 |
| משכן מ"ד 1 | 4458 | 150 | +100 | +2.3 | +205 |
| בנק עצמאות 1 | 16000 | | | | –12.0 |
| הבינלאומי למשכ' | 6400 | 28.0 | –100 | –1.5 | –28.0 |
| טפחות מבכ ש | 24600 | 5.0 | +1000 | +4.2 | +25.0 |
| טפחות רג ש | 24350 | 80.0 | +200 | +.8 | +60.0 |

# מוסדות מימון

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| המלוואות מבכ א | — לא נסחר — | | | | |
| המלוואות מבכ ב | — לא נסחר — | | | | |
| לאומי תעשיה א ש | 16150 | 32.0 | | | –1.0 |
| פתוח תעשיה מבכ | — לא נסחר — | | | | |
| פת תעש בכ ב | — לא נסחר — | | | | |
| פת תעש בכ בג | — לא נסחר — | | | | |
| פת תעש בכ בגו | — לא נסחר — | | | | |
| פת תעש בכ ד | — לא נסחר — | | | | |
| פת תעש בכ דה | — לא נסחר — | | | | |
| מרכז מלכים 5.0 | * 749 | 1157 | +15 | +2.0 | +1448 |
| * ביצוע חלקי 96.20% | | | | | |
| תיירות בכ | — לא נסחר — | | | | |
| כלל ליסינג 0.1א | 13248 | 20.0 | | | –10.0 |
| כלל ליסינג 0.5ג | * 11730 | 30.0 | +300 | +2.6 | +110 |
| * ביצוע חלקי 62.50% | | | | | |

# ביטוח

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| איילון בטוח 1 | 96.0 | | | | |
| איילון ביטוח 1 | 98.5 | | | | |
| ארדס 1 | 995 | 190 | –15 | –1.5 | –190 |
| בטוח משנה 1 | 327 | | | | |
| בטוח משנה 5 | 140.5 | | | | |
| בטוח משנה אופ 2 | 203 | 500 | –1 | –.5 | –300 |
| בטוח משנה־אופ | 110.0 | 5000 | | | +17000 |
| הדר 1 | 143.0 | 11537 | | | –2149 |
| הדר 5 | 118.0 | 11000 | | | –1878 |
| הדר אופ 2 | 106.0 | 5230 | | | +715 |
| הפניקס 1 | 495 | 980 | +15 | +3.1 | +1875 |
| הפניקס 5 | 425 | | –5 | –1.2 | –370 |
| המגשמר־הראל 1 | 5502 | 305 | +102 | +1.9 | +334 |
| המגשמר־הראל 5 | 4691 | 300 | +90 | +2.0 | +317 |
| כלל ביטוח 1 | 222 | 1500 | –2 | –.9 | –2500 |
| כלל ביטוח אופ' | 39.1 | 4750 | –.9 | –2.3 | –4750 |
| כלל ביטוח אג"ח 1 | 98.5 | 46020 | –.5 | –.5 | –36550 |
| מנורה 1 | 771 | 350 | +11 | +1.4 | +2000 |
| מנורה מ"ד 5 | 587 | | +2 | +.3 | +1000 |
| סהר ביטוח 1 | 160.0 | 1000 | | | –1000 |
| סקורידוס 1 | 1020 | 994 | | | –1139 |
| צור שמיר 1 | 208 | | | | |
| ציון החזקות 1 | 1648 | | | | –18.0 |
| ציון החזקות 5 | 588 | 45.0 | –22 | –3.6 | –45.0 |

# מסחר ושרותים

### מסחר

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| איזרוכאמא 1 | 616 | | +15 | +2.5 | +540 |
| איזרוכאמא 5 | 520 | | | | |
| מגיר עורא 1 | 295 | 500 | +8 | +2.8 | +250 |
| מגיר עורא אפ 2 | 82.0 | 237 | | | –237 |
| כלל סחר אפ ד | 155.0 | 2464 | –3.0 | –1.9 | –2964 |
| כלל סחר אגח 2 | 132.0 | | | | |
| קיוסקל 1.0 | 359 | 2169 | | | +1370 |
| רפק 1 | 12.0 | 10500 | +400 | +4.0 | +12.0 |
| רפק 5 | 40.0 | 9635 | +450 | +4.9 | +60.0 |
| שופרסל א' 0.02ש | 901 | 215 | | | –430 |
| שופ־סל אופ ד' | 2747 | 151 | +10 | +4 | +29.0 |
| שופ־סל אגח א | 112.5 | 31750 | –5 | –4 | –35640 |

### שרותים

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אמונה 1 | 290 | 4400 | –10 | –3.3 | –3675 |
| ספנות הספקה 1 | 330 תב | 3291 | +30 | +10.0 | +3981 |
| ספנות הספקה 5 | * 139.0 | 2894 | +1.0 | +.8 | +406 |
| * ביצוע חלקי 87.60% | | | | | |
| ספנות הספקה אופ | 79.0 | 4585 | | | +917 |
| ספנות הספקה אגח | 98.5 | 6520 | | | +6910 |
| קידר הספקה 1 | 337 | 1793 | | | –843 |
| קידר הספקה 10 | 137.0 | 15000 | | | +9063 |
| מוסכי עדוזה 1 | 881 | 569 | +20 | +2.3 | +415 |
| מוסכי עדוזה 5 | 603 | 680 | +4 | +.7 | +600 |

### מלונות ושרותי תיירות

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| גלי זוהר 1.0 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| גלי זוהר 5.0 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| גני הדר 1 | 95.0 | 5000 | –1.5 | –1.6 | –6100 |
| גני הדר אופ 1 | 43.0 | 1000 | –2.6 | –5.7 | –2000 |
| מלונות דן 1 | 1005 | 226 | | | –226 |
| מלונות דן 5 | 681 | | | | |
| חוף האלמוג 0.1 | 8000 | 8.0 | | | –6.0 |
| מלונות ירדן 1.0 | 1550 | 110 | | | +102 |
| ים סוף 1 | 209 | 2000 | –5 | –2.3 | –1085 |
| ים־סוף אופ 1 | 142.0 | 250 | –1.0 | –.7 | –4119 |

### מחשבים ושרותי מחשב

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| ת.י.ל.י. 1 | 155.0 | 729 | –4.0 | –2.5 | –720 |
| ת.י.ל.י. אופ ב | 32.6 | | –.9 | –2.7 | –3000 |
| ת.י.ל.י. אגח א | 106.0 | | | | |
| יעש"א 1 | 4100 | | | | |
| מ.ל.ל. 1 | 1864 | | | | |
| מ.ל.ל. 5 | 785 | | | | |
| ניקוב 1 | 586 | 35.0 | +10 | +1.7 | +34.0 |
| ניקוב 5 | * 181.0 | 1264 | –6.5 | –3.5 | –3172 |
| * ביצוע חלקי 76.00% | | | | | |
| ניקוב אופ 2 | 258 | | –12 | –4.4 | –230 |
| תים מחשבים 1 | 463 | 500 | | | +1000 |

# מקרקעין ופיתוח

### נדל"ן בינוי ופיתוח

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אזורים אופ 1 | 341 | 563 | –9 | –2.6 | –993 |
| אזורים אגח 3 | 138.0 | 10000 | –3.0 | –2.1 | –35523 |
| אילן מלונ' 1 | — לא נסחר — | | | | |
| אילן מלונ' אופ | — לא נסחר — | | | | |
| אל־רוב 1 | 302 | 330 | | | –1058 |
| אפריקה 0.1 | * 29500 | 20.0 | –1000 | –3.3 | –110 |
| * ביצוע חלקי 66.40% | | | | | |
| אפריקה אפ 5 | 11180 | | –20 | –.2 | –10.0 |
| אפרים 1 | 348 | 1050 | –6 | –1.7 | –1050 |
| אירקו 1 | 2372 | 301 | | | –301 |
| אירקו 5 | 1616 | | | | |
| ברמבייט 1 | 2190 | | | | |
| ברמבייט 5 | 2045 | | | | |
| דור דנקוד 1 | 4300 | 77.0 | | | –17.0 |
| דרים 1 | * 159.0 | 4000 | –2.0 | –1.2 | –3000 |
| * ביצוע חלקי 80.00% | | | | | |
| דרים 5 | 115.0 | | | | +3351 |
| מר־לו 1 | 1501 | 535 | +51 | +3.5 | +1042 |
| הנסקולד 1.0 | — לא נסחר — | | | | |
| הנסקולד 5.0 | — לא נסחר — | | | | |
| ת.ל.ב. 0.1 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| ת.ל.ב. 0.5 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| כלכלית ים אופ 1 | 59.0 | 1732 | –1.0 | –1.7 | –5598 |
| כב־ים 1 | 3355 | 85.0 | –17 | –.5 | –85.0 |
| כב־ים 5 | 3100 | | | | |
| מבני תעשיה 1 | 70.0 | 12560 | | | –16426 |
| מבני תעשיה אופ' | 20.4 | 71634 | | | –9366 |
| מבני תע' אגח להם | 105.0 | 1350 | | | +22810 |
| ישפרו 1 | 3273 | 90.0 | –60 | –1.8 | –90.0 |
| ישראלום 1 | 1140 | 95.0 | | | –95.0 |
| ישרים 1 | 18500 | 37.0 | | | –29.0 |
| סהר פיתוח 1 | 5150 | 33.0 | +196 | +4.0 | +18.0 |
| לופדיר 1 | * 4400 | 73.0 | | | +17.0 |
| * ביצוע חלקי 81.00% | | | | | |
| לופדיר 5 | 1480 | 160 | –25 | –1.7 | –260 |
| מ.ת.ב. 1.0 | 260 | 500 | –2 | –.8 | –2305 |
| מ.ת.ב. אופ 2 | 131.0 | | | | |
| מ.ת.ב. אגח א | 127.5 | 4000 | | | –4650 |
| מגאור בניה 1.0 | 479 | | | | |
| מישאל 5 | 129.0 | 2330 | | | +80.0 |
| מישאל אופ א | 98.5 | 4500 | | | –1943 |
| מניב 5 | 880 | 1050 | –5 | –.6 | –395 |
| פרוסטייד 1 | 170.0 | | | | |
| פרוסטייד 5 | 91.0 | 617 | | | +124 |
| ליפשיץ 1 | 165.0 | 36.0 | +1.5 | +.9 | +1065 |
| ליפשיץ 5 | 72.5 | 1500 | +2.0 | +2.8 | +500 |
| ליפשיץ אופ 2 | * 30.0 | 3000 | –4.0 | –11.8 | –5000 |
| * ביצוע חלקי 60.00% | | | | | |
| ליפשיץ אגח 1 | 83.0 | 7000 | –1.0 | –1.2 | –8238 |
| נאות אביב 0.5 | 1483 | | | | |
| נכסי אזורים 1 | 163.5 | 1210 | –3.5 | –2.1 | –1210 |
| נכסי אזורים אגח | 45.0 | 5000 | | | –183 |

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| נכסי אזורים אגח | 90.0 | 10000 | +5 | +6 | +30000 |
| סהר התקשות 1.0 | 441 | | | | –185 |
| סונו 1 | 1350 | 50.0 | | | +50.0 |
| קירקיה 1 | 2270 | 86.0 | +30 | +1.3 | +86.0 |
| קירקיה 5 | 903 | | | | |
| רוגובין 1 | 154.0 | 1000 | | | –1000 |
| רוגובין 5 | 114.0 | | | | |
| רוגובין אופ 2 | * 343 | 143 | +46 | +15.5 | +283 |
| * ביצוע חלקי 50.00% | | | | | |
| רוגובין אגח א | 130.5 | 5000 | | | +5000 |

### חקלאות

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| מטעי הדר 0.1 | 2848 | | | | |
| מטעי הדר 0.5 | 2727 | 200 | –15 | –5 | –200 |
| מהדרין 1 | * 3844 | 130 | –10 | –3 | –151 |
| * ביצוע חלקי 86.10% | | | | | |
| מהדרין אגח 1 | 860 | | | | |
| נכסי הדרים 1 | 1007 | 61.0 | +15 | +1.5 | +49.0 |
| פריאור 5 | 1800 | | | | |

# תעשייה

### מזון וטבק

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| דובק מב ש | 1408 | 494 | +50 | +3.7 | +94.0 |
| דובק תב מ | 1335 | | | | |
| זגלכל 1 | 252 | 1924 | +2 | +.8 | +176 |
| זגלכל 5 | 193.0 תב | 700 | +17.5 | +10.0 | +788 |
| זגלכל אגח 1 | 94.5 | | | | –999 |
| טמפו בירה 1 | 22200 | 27.0 | –500 | –2.2 | –18.0 |
| טמפו בירה 5 | 18400 | 10.0 | | | +1.0 |
| יצהר 1 | 1070 | 150 | –51 | –4.5 | –159 |
| יצהר 5 א | 450 | | | | –3.0 |
| יצהר אופ 2 | 145.0 | 300 | –2.5 | –1.7 | –300 |
| מן 1 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| מן 5 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| סנפרוסט 1 | 10489 | 45.0 | | | +5.0 |
| עקים ב 5 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| שלמה אגבל 1 | 1460 | 100 | | | –266 |
| שמן מבכ א 4 | 650 | 115 | | | –85.0 |

### טקסטיל והלבשה

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| ארגד 1 | 287 | 12000 | | | –8795 |
| ארגד אופ 2 | * 69.5 | 5000 | –1.0 | –1.4 | –5220 |
| * ביצוע חלקי 80.30% | | | | | |
| ארגד אגח 1 | 114.5 | | | | +8958 |
| אופים 1 | 267 | | | | +400 |
| אופנת ברוך 1 | 120.0 | 704 | –3.5 | –2.8 | –1155 |
| אופנת ברוך 5 | 114.5 | | –1.0 | –.9 | –500 |
| אופנת ברוך אגח | 91.5 | | | | –445 |
| ארגמן רג ש | 4650 | 20.0 | –118 | –2.5 | –66.0 |
| דלתא־גליל 0.1 | 650 | 1912 | | | –1362 |
| דלתא־גליל 0.3 | 555 | 1000 | | | –1412 |
| מסגרית מאוחד 1. | — לא נסחר — | | | | |
| מסגרית מאוחד 5. | — לא נסחר — | | | | |
| ויטלגו 1 | 136.0 | 500 | –6.0 | –4.2 | –1800 |
| ויטלגו 5 | * 105.5 | 1000 | –4.0 | –3.7 | –2326 |
| * ביצוע חלקי 75.40% | | | | | |
| ורדינון 1 | 3600 | 30.0 | +1 | | +45.0 |
| ורדינון 5 | 1315 | 150 | | | –320 |
| דיקית 5 | 1015 | 525 | | | +140 |
| דיקית אופ ב | 189.0 תב | 1460 | –12.0 | –6.0 | –1460 |
| שופר 1 | 61.5 | | +1.0 | +1.7 | +1509 |
| שופר אופ 1 | 26.5 | | | | +10000 |
| לודזיה 1 | 415 | 455 | –5 | –1.2 | –280 |
| לודזיה 4 | 372 | 434 | +5 | +1.4 | +500 |
| ליבנת 1 | 55.5 | 3000 | –1.5 | –2.6 | –5000 |
| עיט 1.0 ש | 212 | 700 | +7 | +3.4 | +1700 |
| עיט 5.0 ש | 118.0 | 500 | | | –500 |
| עיט אופ 2 | 68.0 | | –1.0 | –1.4 | –3000 |
| עיט אגח 1 | 104.0 | | | | –7000 |
| עמק 1.0 ש | 111.0 | 3200 | | | –1123 |
| עסק אופ 1 | 55.5 | 300 | –.5 | –1.4 | –300 |
| פולגת א 1 | 390 | 300 | –10 | –2.5 | –460 |
| פולימן 0.5 א | 3625 תב | 115 | –200 | –5.2 | –124 |
| קרגל 1 | 907 | 300 | +43 | +5.0 | +400 |
| כיתן־מסרבה | * 2240 | 108 | +129 | +6.1 | +205 |
| * ביצוע חלקי 68.30% | | | | | |

### מתכת ומוצריה

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אורדן 1 | 3610 | 91.0 | –40 | –1.1 | –141 |
| אורדן 5 | 3430 | 30.0 | –50 | –1.4 | –30.0 |
| אלומית 1 | 5410 | | +100 | +1.9 | +70.0 |
| אלומית 5 | 5900 | | | | |
| כבלים 1 | 320 | 5050 | | | +2570 |
| כבלים אופ 1 | 72.0 | 5998 | –1.0 | –1.4 | –9998 |
| כבלים אג"ח־אופ' | 101.5 | | | | –5000 |
| כבלים אגח א | 104.0 | 1740 | +.5 | +.5 | +59260 |
| התכוף 1.0 | 372 | 535 | –2 | –.5 | –773 |
| התכוף 5.0 | 169.5 | 1060 | –7.0 | –4.0 | –3000 |
| דיקה 1 | 1460 | 83.0 | | | +17.0 |
| דיקה 5 | 930 | | +20 | +2.2 | +60.0 |
| קופסאות מת 5 | 1794 | 230 | –1 | –.1 | –32.0 |
| כבלי ציון 1.0 | 2030 תב | 254 | +120 | +5.6 | –354 |
| כבלי ציון 5.0 | 1070 | 193 | –30 | –2.7 | –193 |
| מתכת קרמבי 1 | 129.0 | 3537 | +5.0 | +4.0 | +3857 |
| מתכת קרמבי 5 | 81.0 | 3196 | +1.0 | +1.3 | +3196 |
| נחושתן 0.1 | 22000 תב | 6.0 | +2000 | +10.0 | +24.0 |
| נחושתן 0.5 | 6160 תב | 60.0 | +560 | +10.0 | +160 |
| ספר פלדה 1 | 1375 תב | 150 | –118 | –7.9 | –119 |
| [illegible] 1 | 425 | | | | |
| [illegible] 5 | 265 | | | | |
| כלל 1 | 2740 | 1255 | +35 | +1.3 | +1035 |
| כלל 5 | 2060 | 400 | | | –276 |
| כלל אופ | 1000 | 1024 | –10 | –1.0 | –224 |
| כלל אגח | 128.0 | 4000 | | | –2773 |
| קלדות 5.0 ש | 1650 | 15.0 | –50 | –2.9 | –15.0 |
| לביש 1 | 455 | | | | |
| לביש 5 | 365 | 259 | | | +39.0 |

### חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אלביט 3.0 | 243000 | 15.0 | –5000 | –2.0 | –16.0 |
| אלקו 0.25 ש | 5680 | 95.0 | | | +95.0 |
| אלקטרה 0.1 | 1900 | 100 | –5 | –3 | –160 |
| אלקטרה 0.5 א | 1250 | 600 | –51 | –4.0 | –498 |
| אלקטרה אופ 5 | 845 | 1390 | +37 | +3.3 | +1253 |
| אלקטרה אגח 3 | 139.0 | 1050 | | | –3150 |
| איזית 0.02 | 12000 | 91.0 | | | –41.0 |
| כלל אלקט' אופ א | 290 תב | 5695 | –30 | –9.4 | –7724 |
| כלל אלק' אגח 1 | 183.5 | 18148 | –1.0 | –1.0 | –25296 |
| [illegible] 1 | 678 | 500 | –5 | –.6 | –500 |
| [illegible] 5 | 648 | 500 | –28 | –4.2 | –411 |
| מירכגבר 1 | 317 | | | | |
| מירכגבר 5 | * 190.0 | 1110 | –10.0 | –4.8 | –4348 |
| * ביצוע חלקי 82.50% | | | | | |
| ביקו 1 | 2180 | 68.0 | –1 | | –21.0 |
| ביקו 5 | 1510 | 148 | | | –58.0 |
| קונצשטיין 1 | 2050 | | –20 | –1.0 | –100 |
| קונצשטיין 5 | 1768 תב | 50.0 | –197 | –10.0 | –46.0 |
| ת.א.ת. 1 | 507 | | | | +23.0 |
| ת.א.ת. 5 | 280 תב | 2560 | –25 | –8.2 | –1559 |
| תדאה 1 | * 610 | 1500 | –4 | –.7 | –472 |
| * ביצוע חלקי 76.00% | | | | | |

### מוצרי בניה

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| א.ש.כללבוין 1 | 157.0 | 6730 | –2.0 | –1.4 | –12325 |
| איש כלל אופ'א | 408 | 240 | | | –240 |
| איש כלל אגח ב' | 38.0 | 6169 | –1.0 | –2.6 | –36888 |
| א.ש.ביין אגח א | 138.5 | 3638 | | | –388 |
| א.ש.ביין אגח ב | 89.5 | 7850 | | | +6490 |
| אקרשטיין 1 | 391 | 1060 | –4 | –1.0 | –1060 |
| אקרשטיין 5 | 246 | | | | |
| אקרשטיין אופ א | 234 | 500 | –1 | –.4 | –409 |
| אקרשטיין אג"ח 1 | 129.5 | 33550 | | | –33550 |
| האחים גלוס 1 | 62.0 | 4000 | | | +1200 |
| אחים גלוס אופ | 28.5 | | –1.0 | –3.4 | –1000 |
| מגדל השק 1 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| כנפאיקה 1 | — לא נסחר — | | | | |
| כנפאיקה 5 | 1560 | | +50 | +2.0 | +100 |
| נבב קרמיקה 1 | 263 | 1824 | | | –1274 |
| נבב קרמיקה אגח | 80.0 | 2482 | | | –96.0 |

### כימיה, גומי ופלסטיק

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אבן 5 | 1540 | 1582 | | | –596 |
| אליאנס ב 200.0 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| גל תעשיות 1 | 205 | | | | +216 |
| גל תעשיות 5 | 132.0 | | | | |
| גל תעשיות אופ | 46.5 | 15180 | +.7 | +1.5 | +11200 |
| גל תעשיות אגח 1 | 96.5 | 699 | | | –2951 |
| רשבים 0.1 | 3280 | | +90 | +2.9 | +200 |
| רשבים 0.5 | 1598 | | | | |
| ליסטף 1.0 | 1638 | | | | –50.0 |
| כקסימה 1 | 705 | | | | +5000 |
| כקסימה 5 | 482 | | | | –235 |
| סנו 1 | 3100 | 47.0 | | | –94.0 |
| סנו 5 | 2709 | | | | +150 |
| פריקלאס 1 | 510 | 1870 | | | –5370 |
| פריקלאס אופ 1 | 120.0 | 4554 | +16.0 | +15.4 | +62195 |
| פרים 1 | 4900 | 10.0 | –155 | –3.0 | –43.0 |
| פרים אופ 2 | 2790 | 56.0 | –100 | –3.5 | –102 |
| פרים אגח 1 | 115.0 | | | | |
| תל־א 5 | 3990 | | | | |
| [illegible] 10.0 | 721 | 8352 | –12 | –1.6 | –12024 |

### עץ ומוצריו, נייר ודפוס

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| כתר 1 | 89.5 | | | | |
| רפרין 1 | 5580 | | | | –3.0 |
| רפרין 5 | 3450 | | | | |
| חבנ.ל. 1.0 | 4050 | 20.0 | +38 | +.7 | +12.0 |
| יפה 1 | — הפסקת מסחר — | | | | |
| לבייר אשקלון 1. | 560 | 613 | –20 | –3.4 | –555 |
| כולב ב 0.5 | * 21550 | 9.0 | –100 | –.5 | –1.0 |
| * ביצוע חלקי 90.00% | | | | | |
| קרגל 1 | 467 | 500 | +5 | +1.1 | +2000 |
| קרגל אופ 1 | 192.0 | 538 | | | +257 |
| רים 1 | 245 | 810 | | | –99.0 |
| רים 4 | 122.0 | | –3.0 | –2.4 | –1707 |
| תעל ב 2 | 14240 | 64.0 | –300 | –2.1 | –64.0 |

### תעשיות שונות

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אבגול 1 | 160.0 | 3650 | | | –74.0 |
| אבגול 5 | 78.0 | 1278 | | | –1922 |
| תכשיט יוד 1 | 1683 | 5.0 | | | –3.0 |
| הבגמלק 1 | 1065 | | | | |
| הבגמלק 5 | 995 | 1.0 | | | –1.0 |

### השקעות תעשיה

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| מרכזית ב 0.1 | 11250 | 527 | –50 | –.4 | –616 |
| כור בכר 1.0 | 3940 | 26.0 | –160 | –3.9 | –126 |
| כלל תעש אופ ד | 85.5 | 6855 | +1.5 | +1.8 | +20093 |
| כלל תעש אגח 6 | 112.0 | 15580 | | | +38500 |

# חברות להשקעה

### השקעה ואחזקות

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| אמיש ש | 3150 | 68.0 | +100 | +3.3 | +68.0 |
| אי־די־בי פית אופ | 2646 | 1411 | +1 | | +1082 |
| אי־די־בי פית אגח | 105.5 | 39000 | –1.0 | –.9 | –38000 |
| אלבר 1 | 848 | 1650 | | | –350 |
| בזלת השקעות 1 | 955 | | | | |
| בזלת אופ א | 735 | | | | –30.0 |
| בזלת אגח 1 | 110.5 | | +1.6 | +.9 | +3500 |
| דנבאר 1 | 621 | 3950 | +1 | +.2 | +2544 |
| דנבאר 5 | 380 | | | | |
| חברה לישראל 5 | 2300 תב | 912 | –201 | –8.0 | –1172 |
| חלסמן 0.1 | 115800 | | | | |
| חלסמן 1.0 ש | 15450 | 17.0 | +300 | +2.0 | +37.0 |
| [illegible] 0.5 א | 14000 | 6.8 | +400 | +2.6 | +18.0 |
| השק דיסק אופ | 739 | 2647 | +3 | +.4 | +4698 |
| השק דיסק אגח א | 112.5 | 10045 | | | +2045 |
| [illegible] | 28200 | 9.0 | –50 | –.2 | –8.0 |
| רדנן 1 | 999 | 40.0 | –1 | –.1 | –98.0 |
| רדנן 5 | 524 | | | | |

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| יעמר 1 | 1815 | 82.0 | +10 | +.6 | +200 |
| יעמר 5 | 1050 תב | 152 | +81 | +8.4 | +857 |
| יצוא ש | 11000 | 26.8 | | | +26.0 |
| ירדן 0.1 א | * 987 | 25.0 | +47 | +5.0 | +50.0 |
| * ביצוע חלקי 50.00% | | | | | |
| ישום 1 | 38.0 | 1060 | | | +1060 |
| ישום אגח 1 | 43.5 | 1300 | | | +3700 |
| כלל ישראל 50.0 | 730 | 680 | +23 | +3.3 | +280 |
| מגור 1 | 250 | 200 | | | +190 |
| מגור 5 א | 231 | | –2 | –.9 | –2941 |
| מגור אופ ב | 25.5 | 500 | –1.0 | –3.8 | –1500 |
| מגור אג"ח 1 | 129.0 | | | | |
| מגור פיתוח 1 | 270 | 1500 | | | +723 |
| מן השק ש | 600 | 680 | +60 | +2.2 | +312 |
| מנה א' 1 | * 3640 | 5.0 | +40 | +1.1 | +9.0 |
| * ביצוע חלקי 63.60% | | | | | |
| מנה 5 | 2890 | 4.0 | | | –4.0 |
| פרדן ב 0.2 | 8384 | 76.0 | –300 | –3.5 | –304 |
| פרדן 1 | 88.0 | 5700 | | | –4717 |
| פרדן 5 | 56.0 | | | | –10156 |
| פרדן אופ 2 | 33.0 | 19768 | | | +1732 |
| פרדן אג"ח 1 | 111.0 | 1500 | | | +8500 |

# נסחרות במט"ח

| שם המניה | השער |
|---|---|
| בזית מ | 289 |

# דלק ונפט

| שם המניה | השער | המחזור | השינוי בנקודות | השינוי % | ביקוש/היצע |
|---|---|---|---|---|---|
| דלק חיפושים 1.0 | 1865 תב | 153 | –135 | –6.8 | –250 |
| דלק חיפושים 5.0 | 880 | 169 | –38 | –4.1 | –169 |
| מו חיפושי נפט | 23500 | 150 | | | +42.0 |
| [illegible] אופ 2 | 95.0 | 16110 | –1.0 | –1.0 | –16110 |
| מ.ב.נ. 1.0 | 3699 | | –146 | –3.8 | –310 |
| מ.ב.נ. 5.0 | 1030 | 65.0 | –40 | –2.1 | –123 |
| נפטא ש | 355 | 1042 | | | –991 |

# רשימה מקבילה

### שרותים

[illegible]

### מלונאות ושרותי תיירות

[illegible]

### מחשב ושרותי מחשב

[illegible]

### נדל"ן בינוי ופיתוח

[illegible]

### חקלאות

[illegible]

### מזון וטבק

[illegible]

### טקסטיל והלבשה

[illegible]

### מתכת ומוצריה

[illegible]

### מוצרי בניה

[illegible]

### מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק

[illegible]

### עץ ומוצריו, נייר ודפוס

[illegible]

### תעשיות שונות

[illegible]

### השקעות בתעשייה

[illegible]

### חברות השקעה

[illegible]

### חיפושי נפט

[illegible]

# משתנים

[illegible]

# רוצה – אבל זה לא יוצא

## השיטה המוניטארית של בנק ישראל אינה עובדת: הריבית הריאלית עולה במקום לרדת

מאת מ. אורן

מדד המחירים הנמוך ליולי, שפורסם בשבוע שעבר, לא עורר שמחה מיוחדת בבנק ישראל. המדד, המצביע על אינפלציה של 0.1 אחוזים בחודש האחרון, מעורר אומנם שמחה במשרד האוצר על כי היציבות המקרואית נשמרת ומתחזקת.

בבנק ישראל לעומת זאת יודעים כי מדד נמוך כזה מגדיל את הריבית הריאלית כלפי מעלה. במצב שבו שערי הריבית הנומינלית משתנים לשערי הריבית הריאלית. בפני שעכשיו מתברר לגבי מדד יולי, מיד עולה שאלת גובה הריבית. במיוחד אם חישובים מראים כי הריבית הריאלית על אשראי שקלי לא צמוד הגיעה בחלק לשיעור מרווים הנושק ב־40% לשנה, אולי מעט יותר, תלוי באינטרפרטציה העורך את החישוב.

הוויכוח בוויכוח הציבורי בסוגיה זו אינו בזעקות תעשיינים, יבואנים ויתר גורמי משק הנאנקים תחת עולה של „הריבית הרצחנית". החידוש הוא דווקא בנישת בנק ישראל. ראשיו מסבירים מזה חודשים: אחרים כי חלף העידן של הריסון המוניטרי הצייתי כשל האיזון התקציבי שהשיג האוצר.

במאי, שבועיים לפני פרסום דו"ח השנתי של בנק ישראל, חבר מרדכי פרנקל, מנהל בכיר במחלקת הבנק המרכזי, בשיחה ל„דבר" כי „המדיניות המוניטרית מיצתה את תרומתה. הרגש בשנה הבאה חייב להיות על הרפיה נוספת במדיניות המוניטרית תוך קיצוץ נוסף בפעילות הממשלה ובגרעונה".

דוד קליין, גם הוא מנהל בכיר בבנק ישראל, אומר בסדרה של ראיונות לעיתונות באוגוסט כי רמת הריבית השקלית בישראל גבוהה ויש לחתור להורדתה תוך צמצום המרווחים הפיננסיים של הבנקים.

אין אם כן ויכוח. גורמי המשק כולם סבורים כי הריבית השקלית צריכה לרדת. מדוע, בכל זאת, הריבית הריאלית בעליה?

פרנקל עצמו השיב, אף כי אולי בלי משים, באומרו באותה שיחה ל„דבר": „אין להתמיד בשיעורי ריבית גבוהים. הבעיה היא איך נחלצים מרסתם הגבוהה". הרושם המתקבל ממעקב אחר עמדותיו ופעולותיו של בנק ישראל בנושא הוא כי הבנק מנסה כבר זמן מה להביא לירידת ריבית אך אינו מצליח.

בסוף יולי פרסם הבנק המרכזי את היקף המכרזים המוניטריים שיעמיד לרשות מערכת הבנקאות באוגוסט. באמצעות המכרזים המוניטריים הוא מנסה לספק לבנקים המסחריים כספים בכמות כזו שתשפיע על המחיר, כלומר על הריבית. ברצותו, מגדיל הבנק המרכזי את סכומי המכרז, ברצותו – מקטין. שבועיים אחר כך הודיע הבנק הודיע: באוגוסט יועלה היקף הכולל של הכספים מ־450 מיליון ש"ח ל־600 מיליון. אבל ריבית החובה הבסיסית לצרכני האשראי לא הגיבה. הריבית שמשלמים הבנקים לבנק ישראל על כספי „המכרז" ירדה אומנם לאחר העלאת היקף הקצאת הכספים במכרז, אך מעשה פלאים: בעקבות ירידה זו הופחתה רק ריבית הזכות שהבנקים משלמים לציבור על פקדונותיו. תופעה זו חוזרת על עצמה בשנה האחרונה באורח קבוע.

בנק ישראל אימץ שיטה חדשה בתחום המוניטרי. הבנק, שאחד מתחומי אחריותו המרכזיים הוא, בלשון החוק, „לכוון ולהסדיר את מערכת האשראי והבנקאות בישראל", החליט כי לצורך השפעה על מחיר הכסף, כלומר הריבית, יווסת את כמויות הכסף במערכת הבנקאות. הכמות מצידה אמורה להשפיע על שער הריבית. בשיטה זו קיוו קברניטי בנק ישראל יוסכו לעצמם את „כאב הראש" הנובע מהאחריות הישירה לשערי הריבית במשק, אבל השיטה החדשה, מסתבר, אינה פועלת כה טוב, והאצבע שוב מופנית לבנק המרכזי בבקשת הסברים.

שינוי השיטה המוניטרית לווה בזמנו במאבק קשה שניהלו הבנקים בבנק המרכזי. לאחר מכן השתנה [illegible] לא לפני שכל דרישות הבנקאים נתקבלו. מה כשנה מרים בנק ישראל לספוג מיליוני שקלים [illegible] כדי למנוע ממנה להיכנס לגרעונות גדולות. למעשה הבנקים, רוב השנה, בעודפי נזילות גדולים. התוצאה: ריבית הזכות למפקידים צנחה ביותר. המרווח הפיננסי השקלי של הבנקים צמח מאד ושימש אחד ממקורות הרווח הגדולים שלהם ב־1987.

מגמה שלילית זו נמשכת גם ב־1988. המרווח בין ריבית הזכות והחובה במגזר השקלי שהשיגו הבנקים ב־1986, הסתכם ב־15.1%. בשנת 1987 הוא היה 18.4%, ביוני השנה הוא כבר הסתכם ב־28% על בסיס שנתי. חגיגה של ממש. מובן שנוכח נתונים כאלה לא יכולים בבנק ישראל אלא להצהיר כי „הבנקים יכולים להרשות לעצמם מרווחים קטנים יותר גם על חשבון רווחיותם הכוללת". יופי, נכון. אבל מדוע שהבנקים המסחריים יצמצמו מרצונם את רווחיהם ? איפוא המוסד שתפקידו להסדיר את המערכת?

עוד זכור הדיון העגום, לפני זמן לא רב. נגיד בנק ישראל נאלץ לזמן את מנהלי הבנקים ולתבוע מהם הורדת ריבית. אם שיטת השליטה העקיפה על שערי הריבית באמצעות הכמויות פועלת, מדוע צריך הנגיד לזמן את הבנקאים ולהורות להם להורידה? דומה שגם כיום מתפתח מצב דומה. הצורך בהורדת ריבית ברור. מזה שבועות ידוע שהמדדים בחודשי יולי־אוגוסט יהיו נמוכים במיוחד. מדוע אין מתבצעת התאמת ריבית החובה בקצב המתחייב?

האמת היא שבבנק ישראל מנסים. מזרימים כספים בכמויות למערכת הבנקאית ומצהירים שצריך לצמצם מרווחים ולהוריד ריבית. ואכן חלק מהבנקים הצמידו את ריבית הזכות שהם משלמים למפקידים לריבית המכרז המוניטרי. ככל שריבית זו יורדת בגלל עודפי הכמויות שמזרים הבנק המרכזי, פוחתת גם ריבית הזכות. בכיוון הפחתת ריבית הזכות, שיטת הכמויות של בנק ישראל פועלת. היא גם גורמת, כך מסתבר, להגדלת המרווח הפיננסי ורווחיות הבנקים, כי ריבית החובה אינה יורדת בקצב המחייב. האם שוב יזמן הנגיד את הבנקאים? עד כה הדבר לא נעשה, כנראה מפאת היעדרותו הנמשכת של פרופ' ברנו ממשרדו גם לאחר שחלים מתגיעות שעבר.

בנק ישראל דומה היום לשרברב המנסה לסובב ברגים במפתח שקוטרו אינו מתאים. הוא מזיע ומסובב אבל „על ריק". אפשר להאמין לבנק ישראל הטוען שהוא רוצה להפחית את הריבית. אבל מה לעשות? זה לא כל כך יוצא לו. בסופו של דבר עוד תפקיע ממנו ועדת הכספים את סמכויותיו, ועל סמך מה יסבירו אנשי בנק ישראל שהם מומחים גדולים מחברי הוועדה?

# בוחנים הסדר: „כור" ימחוק השקעות בלי לפגוע ביחסים הפיננסיים

## התפתחות חיובית בתחום התפעולי ב־88: השכר הריאלי לעובד ירד ב־4%, תפוקתו עלתה ב־17%

מאת דרור שרביט

הסדר שיאפשר ל„כור" למחוק את השקעותיו הבלתי כדאיות כך שלא יפגע ביחסים הפיננסיים המינימאליים הנדרשים בביטחון לבעלי אגרות חוב שהנפיק, נבחן עתה על ידי הנאמן של אגרות החוב של „כור" בארה"ב: אם יושג ההסדר, הוא יאפשר ל„כור" להציג השנה הפסד מאזני הגבוה מ־108 מיליון דולר ללא חשש מדרישה לפרעון מוקדם של אגרות החוב שהנפיק בארה"ב, ואולי גם בארץ.

עריכת הסדרים פיננסיים מחודשים עם חברות הנקלעות לקשיים הם מעשה שבשגרה בשוק הכספים האמריקאי. הסדרים כאלה כוללים גם שינויים בתנאי ההתחייבות של החברות בקשיים לגבי ניירות ערך שהנפיקו בעבר. עם זאת, ההסכמה לשינוי בתנאי ההתחייבות כרוכה בתשלום מחיר כלשהו, לרוב בצורת פיצוי למחזיקי ניירות הערך של החברה. נראה שגם במקרה של „כור" יסכים הנאמן לשינוי בתנאי ההתחייבות תמורת הגדלת הריבית שתשולם למחזיקי איגרות החוב של החברה.

100 מיליון שקל מתוך הפסד „כור" ב־1987 (389 מיליון שקל) נבעו ממחיקת השקעות והוצאות מהפסקת פעילויות ופיטורי עובדים. גם השנה, חלק לא מבוטל מהפסדי „כור" ינבע ממחיקות כאלה. הם בעיקר תוצאה של ההפרשות הנדרשות לכיסוי ההפרש בין מחיר ההשקעות בספרים ובין מחיר השוק

בני גאון

שלהן, בשל הפסקת פעילותן או מכירתן.

הפסקת פעילויות בלתי רווחיות הכרוכה במחיר מאזני פועלת בעצם למזבתם של נושי „כור", דבר שגם הוסבר. והתקבל על ידי הנאמן לאגרות החוב של החברה בארה"ב. עם זאת, הסדר שיאפשר שלא יכלול בהפסדי „כור" את המחיקות הנדרשות בהבראה, לצורך חישוב היחסים הפיננסיים של החברה, כרוך אף הוא בתשלום מחיר כלשהו בצורת פיצוי בריבית לבעלי אגרות החוב של החברה.

הבנקים הישראליים ממשיכים בינתיים בתיאום התנאים הבין־בנקאיים, שיאפשר להעמיד ל„כור" הלוואה אשראי נוסף בסכום של יותר מ־60 מיליון דולר. עיקר הסכום יועמד על ידי בנק לאומי תמורת מתן בטוחות עדיפים על פני ההלוואות הקיימות. חלק מהבנקים מבקשים עם זאת לשפר את מצב הבטוחות שלהם, לגבי אשראי ישן המגיע לפרעון, כתנאי לחידוש האשראי על ידם. זו תופעה שאינה קיימת לגבי אשראי שהועמד על ידי בנקים זרים. אף אחד מ־25 הבנקים שנתנו אשראי ל„כור" לא דרש את פרעונו או את שינוי תנאיו.

### נתונים מעודדים במחצית הראשונה

מסיכומים ראשונים של הפעילות התפעולית ב„כור" במחצית הראשונה השנה עולה, התברר שהתוצאות היו טובות מהמתוכנן. היקף המכירות גדל ריאלית בשיעור של 3 אחוזים ולנוכח הירידה החדה במספר העובדים, נרשם גם שיפור משמעותי בתפוקה לעובד, שגדלה בכ־17 אחוז.

התפתחות חיובית היתה גם בתחום השכר: ההוצאה הכוללת לשכר קטנה מהר מהמתוכנן, בשל מיצוי מלוא תוכנית הפיטורים ב־1988 כבר בארבעת החודשים הראשונים השנה; הוויתור על 5 אחוזים משכר עובדי „כור"; השכר הריאלי בכל המשק נשחק וגם תוספת היוקר שהיתה צפויה באוקטובר, תשולם רק בנובמבר. ההערכה היא שלנוכח התפתחויות אלה יירד השכר הריאלי לעובד ב„כור" ב־1988 ב־4 אחוזים; זאת, כאמור, לעומת גידול ניכר בתפוקה לעובד.

בהערכות מעודכנות שהוכנו בהנהלת „כור" נצפה שכל מפעלי הקונצרן, למעט „סולתם" ו„אליאנס", יסיימו השנה את פעילותם ברווח תפעולי (לפני פחת והוצאות מימון). ההפסד התפעולי הכולל מתוכנן לרדת מכ־300 מיליון שקל לכ־95 מיליון.

## פחות מנהלים

במסגרת כינוס עובדים של מטה „כור תעשיות" מסר מנכ"ל הקונצרן, בני גאון, כי מצבת המנהלים (מנהלים בדירוג מנהלים), שעמדה ב־1.4.88 על כ־420 איש, תהיה לקראת 1 בספטמבר על 311.

הצמצום במצבת המנהלים, הנובע מתוכנית הרה־ארגון, מהווה חיסכון בהוצאות של כ־25%.

בגלל המעבר מניהול ריכוזי לניהול ביזורי, תעמוד מצבת המנהלים של מטה „כור תעשיות" על 50 בלבד (מתוך ה־311).

# תשואה גבוהה בקופות הגמל הבנקאיות בעשור החולף

מאת משרד הכלכלי של „דבר"

כלכלני מחלקת המחקר של בנק „טפחות" קבעו: בעשור האחרון הניבה ההשקעה בקופות הגמל הבנקאיות את התשואה הגבוהה ביותר למשקיע הסולידי, והיא נעה בין 242 אחוז־ל־327 אחוז על פי תשואת הקופות השונות.

קופת הגמל הבנקאית שהביאה רווח גדול ביותר למשקיעים בה היתה „טפחות גמל" של בנק „טפחות". מי שהשקיע בה בסוף 1978 אלף דולר, עמדו לרשותו בתחילת 1988 3,270 דולר והיום כ־3,500 [illegible] היתה השקעה בדולר.

מניתוח שעשו כלכלני מחלקת המחקר של בנק „טפחות" עולה, כי בתשואות קופות הגמל בתקופה זו היו הבדלים משמעותיים, שהביאו למשקיעים שונים רווחים של עוד עשרות אחוזים.

**תשואות קופות הגמל הבנקאיות 1978־1988 מול השקעות סולידיות אחרות**

| הבנק המפעיל | קופת הגמל העיקרית בבנק | השקעה בסוף 1978 (בדולר) | צבירה לתחילת 1988 (בדולר) | באחוזים |
|---|---|---|---|---|
| בנק טפחות | „טפחות גמל" | 1000 | 3270 | 327 |
| בנק המזרחי | „עתיד" | 1000 | 2880 | 288 |
| הבנק הבינלאומי | „מיטב" | 1000 | 2860 | 286 |
| בנק הפועלים | „גדיש" | 1000 | 2720 | 272 |
| בנק לאומי | „עצמה" | 1000 | 2680 | 268 |
| בנק דיסקונט | „תמר" | 1000 | 2420 | 242 |
| ברכישת דירה (צמוד למדד מחירי הדירות) | | 1000 | 2400 | 240 |
| בהצמדה מלאה למדד | | 1000 | 1820 | 182 |
| בהצמדה מלאה לדולר | | 1000 | 1000 | 100 |

# שר האוצר בוחן הצעת פשרה להקטנת המקדמות לעצמאיים

מאת משרד הכלכלי של „דבר"

שר האוצר משה נסים בוחן הצעת פשרה להקטנת מקדמות המס לעצמאיים. הצעה זו גובשה לאחר שנדחתה תביעת ארגוני העצמאיים להקטנה גלובלית של המקדמות בשנת המס הנוכחית.

בישיבה שהתקיימה בשבוע שעבר בלשכת שר האוצר ובהשתתפות נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ', הוצגה הצעת פשרה להקטנת המקדמות שהעלה יו"ר ועדת המיסים של לשכת רואי החשבון ישראל שטראוס. הצעת הפשרה דוחה את תביעתם של ארגוני העצמאיים להורדה גלובלית של המקדמות, אך מביעה תמיכה בהורדה סלקטיבית שלהן, על פי דו"חות המס שהוגשו בשנת 1987. עם זאת, בניגוד לדעתו של רבינוביץ', מוצעת בהצעה התגבורת לחשיפת משלמי המקדמות המוקטנות לתשלומי קנסות, אם יתברר שהכנסתם בשנת 1988 היתה גבוהה מזו ששימשה בסיס להקטנת המקדמות.

הצורך בהורדת מקדמות המס נובע מההורדה שהיתה בשנה החולפת בשיעור המס השולי. ארגוני העצמאיים טוענים כי הנישומים לא נהנו מהורדת שיעורי המס. עם זאת, נציב מס הכנסה אומר כי מקדמות המס החודשיות ל־1988 נקבעו, במתכונתם, לאחר עיבוד במחשב של דו"חות המס שהוגשו ל־1987, כך שלגבי מחצית מהנישומים לא יכול להיות עיוות במקדמות שהוטלו עליהם. שטראוס סבור כי יותר ממחצית הנישומים, שלגביהם עוד לא נערך עיבוד ממוכן, זכאים ליהנות ממקדמות מופחתות ועמדתו זו נבחנת עתה על ידי ראשי האוצר.

בינתיים כבר הפעילו ארגוני העצמאיים לחץ גדול כדי לשכנע את ראשי האוצר בצדקת תביעתם. בין היתר פנו לראשי האוצר בענין זה חברי הכנסת אמנון רובינשטיין ודדי צוקר. נראה עם זאת, שאם קיים סיכוי להפחתת המקדמות, הוא יתבסס על הצעת הפשרה של שטראוס, דבר העשוי להיוודע בכינוס העבודה השנתי של לשכת רואי החשבון עם נציבות מס הכנסה שייערך בתחילת ספטמבר.

נסים רבינוביץ'

## מינויים במשק

ירון קמחי

אלי גור

דרור מרקוס

דרור מרקוס (52) נתמנה למנכ"ל „פונגר" במקומו של זאב אשכנזי. מרקוס הגיע לתפקידו מחברת האם „פז", בה היה מנהל שירותי השיווק. ב־25 שנות עבודתו ב„פז" עסק בנושאים הנדסיים, ניהול פרוייקטים ונושאים שיווקיים ★

יוסף מעיין, לשעבר מנכ"ל משרד הביטחון ונשיא „מיכרוניקס אינטרנשיונל", יחליף את ד"ר מאיר בורנשטיין כמנכ"ל קבוצת „אלישרא מערכות". הוא יהיה סמנכ"ל חבר הנהלת „תדיראן" ★

אלי גור (44), שכיהן עד עתה כמנכ"ל מפעלי „מגה" תעשיית הנעליים של „כור", התמנה למנכ"ל חברת „בריל תעשיות נעליים". „בריל" נוהל עד עתה בידי כונס. לאחרונה נרכש על־ידי קבוצת משקיעים המתעתדת להחזיר את המפעל לרווחיות ★

גוריון מלצר (58) מונה ליו"ר הוועד הפועל בג'ים המכון לניהול. בתפקידו אחראי על עיצוב קווי הפעילות של המכון וגיוס תמיכה בארץ ובחו"ל. היה בתדיראן, ב„ג'נרל טלפון", ב„סלרד" וכן היה המנהל הראשי בבזק. כיום הוא מנהל תכנון ופיתוח של „כור תעשיות" ★

איתן יעקבסון (58) מונה מנכ"ל ג'ים המכון לניהול. כיהן כנציב שירות המדינה, מנכ"ל חברת החשמל, יועץ לבנק העולמי ולחברות וארגונים בארץ ובחו"ל ★

איתן יעקבסון

חנה הראל מונתה כמנהלת אזור תל־אביב ומחלקת העסקים באופיר טורס. בעבר היתה מנהלת אגף מכירות לנוסע במשרדי החברה בבית אל על ★

ירון קמחי (28) מונה לתפקיד עוזר בכיר למנכ"ל בחברת „מלם מערכות". היה מנכ"ל אגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית, שימש בתפקיד בכיר במשרד הכלכלה והתכנון. הוא יעסוק בעיקר בריכוז וניהול פרוייקטים מיוחדים בנושאים בין־חברתיים ★

גיל אורן (26) נתמנה למנהל פרוייקטים מסחריים בקבוצת א.ב.דאטה, המתמחה בדיוור ישיר ובהעברת מסרים שיווקיים, פוליטיים ואחרים לקהלי מטרה מרוייקים. הוא יהיה מופקד על קידום פרוייקטים של דיוור ישיר, טלמרקטינג (שיווק וקידום מכירות בטלפון), ועדכני מכירות אחרים ה„תפורים" על בסיס צרכי הלקוח, בקרב בנקים ומוסדות פיננסיים, חברות ביטוח, חברות מזון גדולות, חברות שירות מהמובילות במשק ★

חן מיכאלי (33) מונה למנהל מלון „הנסה" ירושלים. היה סמנכ"ל מלון „דן" תל־אביב, מילא תפקידים ניהוליים בתעשיית המלונות, במכירות ובשיווק ★

משה וולפסון (35), סמנכ"ל „מאגרי איכות", קיבל לידיו את הטיפול בנושא השיווק של החברה. היה מבעלי בית התוכנה „ביזן מערכות מידע", משמש מרצה בכיר במסלול האקדמי של המיכללה למינהל בתחום מערכות מידע ★

ניב ליש (30), מקבוצת „כנרת", התמנה לראש מערך השיווק של „תפנית", מפעלה של קבוצת כינרת לייצור שוחות בקרה מפלסטיקה לביוב. למנהלי מכירות מונו אברהם טל, אליעזר פלג ואלישע שלו ★

רמי שלמור הצטרף כשותף לקבוצת „גיטם". היה מבעלי המניות של פרסום „טל ארזי", ניהל את תקציבי הפרסום של בל"ל, „עלית", „אגד", „שטראוס", „רב בריח" ★

## שערי קרנות נאמנות

| הקרן | מחיר היחידה | מחיר הפדיון |
|---|---|---|
| אב | 5178.82 | 5141.96 |
| אבוקה | 349.67 | 342.87 |
| אגוד | 292.34 | 286.69 |
| אגם | 111.31 | 109.15 |
| אדיר | 1941.71 | 1903.47 |
| אדום | 145.71 | 142.61 |
| אושיר | 176.15 | 174.90 |
| אור | 456.96 | 452.95 |
| אורין | 188.94 | 128.34 |
| אורלי | 315.72 | 313.39 |
| אורן | 866.49 | 849.75 |
| אייל | — | — |
| איריס | 5790.00 | 5668.86 |
| איתן | 846.12 | 828.93 |
| אלה | 688.99 | 674.96 |
| אלמוג | 697.75 | 684.12 |
| אנליסט אנלח | 110.55 | 108.98 |
| אנליסט גבישה | 102.08 | 99.59 |
| אנליסט מניות | 88.68 | 86.46 |
| אנקור | 91.22 | 89.82 |
| ארז | 279.32 | 273.85 |
| אש | 124.73 | 121.98 |
| אשל | 192.85 | 189.07 |
| אתגר | 81.37 | 79.88 |
| אתרוג | 281.09 | 278.35 |
| ברולח | 142.47 | 139.73 |
| ברוש | 528.99 | 518.69 |
| ברק | 461.78 | 452.58 |
| ברקת | 352.83 | 350.38 |
| גביש | 1639.93 | 1608.09 |
| גבע | 122.98 | 121.22 |

| הקרן | מחיר היחידה | מחיר הפדיון |
|---|---|---|
| גורן | 490.99 | 481.56 |
| גיא | 112.32 | 110.68 |
| גיל | 3221.80 | 3158.03 |
| גלית | 716.47 | 707.67 |
| דורבן | 345.24 | 341.89 |
| דוכיפת | 519.36 | 509.23 |
| דולב | 277.57 | 270.85 |
| דורון | 156.32 | 153.40 |
| דותן | 298.80 | 293.28 |
| דליה | 610.48 | 599.88 |
| דרור | 321.55 | 315.66 |
| דקל | 331.88 | 325.46 |
| הדס | 394.62 | 392.01 |
| הילה | 439.71 | 437.74 |
| הדר | 599.68 | 589.15 |
| זוהר | 119.24 | 117.56 |
| זיו | 148.01 | 145.94 |
| זינוק | 99.96 | 97.85 |
| זיק | 75.64 | 73.81 |
| זמיר | 397.27 | 389.49 |
| חדות | 187.50 | 184.99 |
| חליפין | 156.36 | 155.94 |
| חלמיש | 223.95 | 222.46 |
| חן | 163.03 | 163.03 |
| טוש | 128.68 | 125.87 |
| טל | 6761.71 | 6687.46 |
| יובל | 496.85 | 487.34 |
| יהלום | 160.84 | 157.77 |
| יעדות | 360.80 | 357.79 |
| יפעה | 488.29 | 478.73 |
| כוכב | 275.55 | 268.21 |
| כחל | 136.87 | 134.40 |
| כלנית | 664.49 | 652.88 |
| כספית | 297.43 | 295.23 |

| הקרן | מחיר היחידה | מחיר הפדיון |
|---|---|---|
| כרמל* | — | — |
| כתר | 1239.15 | 1221.13 |
| להט | 4908.77 | 4805.08 |
| למשקיע | 136.48 | 134.79 |
| לפיד | 281.05 | 275.61 |
| לקט | 2113.25 | 2070.66 |
| לשם | 416.69 | 413.89 |
| מבחר | 1498.29 | 1478.01 |
| מבטח | 4307.64 | 4269.23 |
| מגד | 294.97 | 290.78 |
| מגוון | 3973.14 | 3936.75 |
| מור | 1496.98 | 1475.59 |
| מורן | 873.59 | 862.98 |
| מטח | 26750.11 | 26343.37 |
| מיתר | 1144.80 | 1122.79 |
| מכלול | 89.63 | 87.91 |
| מעוף | 4644.63 | 4555.84 |
| מעיין | 787.99 | 773.28 |
| מקשה | 419.24 | 416.45 |
| מרווח | 135.84 | 135.39 |
| מרום | 1487.21 | 1459.31 |
| נוגה | 157.60 | 155.37 |
| נטיף | 257.94 | 256.05 |
| נטע | 438.98 | 424.39 |
| ניל | 122.97 | 121.19 |
| סביון | 647.83 | 655.91 |
| סגולה | 149.59 | 146.64 |
| סלע | 411.09 | 408.38 |
| סנונית | 592.60 | 581.80 |
| ספר | 371.72 | 364.54 |
| סביר | 182.79 | 182.33 |
| עדיף | 358.13 | 351.40 |
| עדית | 754.56 | 748.96 |
| עידן | 536.61 | 529.01 |

| הקרן | מחיר היחידה | מחיר הפדיון |
|---|---|---|
| ענבר | 122.95 | 120.85 |
| ענת | 2262.42 | 2246.14 |
| עפרוני | 551.32 | 540.53 |
| ערמון | 127.71 | 125.27 |
| פסג | 1624.90 | 1594.14 |
| צבר | 571.73 | 564.51 |
| צופית | 498.10 | 483.43 |
| צוק | 156.41 | 136.17 |
| צמיד | 1245.41 | 1220.50 |
| צמיחה | 527.88 | 519.47 |
| צמרת | 161.31 | 160.11 |
| צריח | 110.31 | 108.85 |
| קלע | 171.26 | 170.40 |
| קשת | 113.99 | 111.38 |
| רוכית | 16619.88 | 16478.68 |
| רימון | 146.55 | 146.09 |
| רקפת | 916.59 | 901.55 |
| רשף | 459.92 | 453.81 |
| שביט | 496.83 | 487.39 |
| שהם | 385.40 | 381.90 |
| שוקי | 106.71 | 104.62 |
| שירה | 457.87 | 453.97 |
| שמיר | 447.45 | 438.72 |
| שנהב | 632.78 | 623.61 |
| שסק | 655.31 | 642.70 |
| שקד | 196.64 | 192.82 |
| תאנה | 238.38 | 236.04 |
| תדהר | 598.23 | 585.70 |
| תירוש | 604.75 | 597.30 |
| תנובה | 109.93 | 107.73 |
| תמר | 278.33 | 272.97 |
| תפוח | 214.93 | 213.38 |
| תרשיש | 120.24 | 117.93 |
| תשרי | 574.22 | 569.68 |

## משק עולמי / ביל כספי

# הבנקים המרכזיים מוכרים דולרים

שערו של הדולר האמריקאי שוב עלה בשבוע שעבר בשוקי הכספים בעולם. העליה הפתיעה את המומחים כי מרביתם העריכו שעליה בגרעון המסחרי של ארה"ב ביוני תגרום ירידה דווקא.

אך למרות שגרעון זה עלה ל־12.5 מיליארד דולר, יותר ממיליארד וחצי דולר מן ההערכות, ומעל לגרעון המסחרי בחודש הקודם, עלה הדולר במשך השבוע.

הוא אומנם נחלש מייד אחרי פרסום הנתונים המסחריים אך מייד לאחרת נוצרו ביקושים עצומים והדולר קפץ ממש.

העליה בשער הדולר כנראה קשורה עם העליה הצפויה בשערי הריבית הדולריים. סיבה אפשרית נוספת: המצב הרעוע יחסית בכלכלת בריטניה, יפאן ומערב־גרמניה המקטין את הביקושים למטבע הבריטי, הגרמני והיפאני.

העליה בביקושים לדולרים הכניסה את הבנקים המרכזיים לפעולה והם מכרו כשניים עד שלושה מיליארד מהם. עם זאת, ההיצעים הדולריים שלהם לא עשו רושם רב על המשקיעים הממשיכים לרכוש דולרים.

**השינוי בשער הדולר**

| מטבע | שער | שינוי שבועי באחוזים |
|---|---|---|
| ליש"ט* | 1.698 | +0.9335 |
| מרק גרמני | 1.9075 | +1.3549 |
| פרנק שוויצרי | 1.596 | +1.269 |
| פרנק צרפתי | 6.4439 | +0.8435 |
| גילדן הולנדי | 2.141 | +0.7529 |
| ין יפני | 133.6 | +0.2627 |
| דולר קנדי* | 0.8133 | +0.7687 |
| ש"ח ישראלי | 1.6420 | +0.4164 |

* השער ביחס לדולר

# סחורות: בלי השפעות ספקולטיביות

מסחר רגוע היה בשבוע שעבר בשוקי הסחורות. כמעט לא היו השפעות ספקולטיביות וכל הפעילות התבססה על ביקושים והיצעים פיסיים.

העליה הגדולה ביותר במחירים השבוע נרשמה בנחושת. מתכת זו עלתה ב־10.09 אחוזים, ל־1391.5 ליש"ט הטונה. היו ביקושים תעשייתיים גדולים מהמזרח הרחוק ומארה"ב. יש גם מחסור בהספקה סדירה וגם זה השפיע על התנודה כלפי מעלה במחיר.

במשך השבוע נרשמו עליות מחירים בכל המתכות הבסיסיות. העליה בהיקף הפעילות התעשייתית שנרשמה בארה"ב, ביפאן ובגרמניה מעוררת ביקושים למתכות בסיסיות, חומר הגלם העיקרי של התעשיה הכבדה.

גם בשוק המתכות היקרות היה שקט וחוסר היציבות בשוק הכספים לא השפיע ולא העלה את הביקוש ההשקעתי לזהב ולפלטינה.

בסחר המזון, מזג האוויר שוב קבע את כללי המשחק. באיזור גידולי הדגן של ארה"ב המטאורולוגים צופים לרדת גשמים והטמפרטורות עולות. זה יכול לפגוע ביבולי הדגן והמחירים עולים.

עליה חלה גם במחיר הקפה: בגנה יש מחסור ולקפה יש ביקושים צרכניים גדולים.

מחירי הסוכר והקקאו ירדו כי אין ביקושים צרכניים.

מחיר הנפט יציב כי הביקוש הצרכני נמוך וההספקה נמוכה גם היא.

**מחירי הקומודיטיס**

| | | |
|---|---|---|
| זהב (אונקיה) | 432 | דולר |
| כסף (אונקיה) | 6.657 | דולר |
| פלטינה (אונקיה) | 534.70 | דולר |
| נחושת (טונה) | 1391.5 | ליש"ט |
| אלומיניום (טונה) | 1603 | ליש"ט |
| קפה (טונה) | 1029.5 | ליש"ט |
| סוכר לבן (טונה) | 265 | דולר |
| גרעיני חיטה (בושל) | 4.045 | דולר |
| כותנה (ליברה) | 0.5067 | דולר |
| נפט ברנט (חבית) | 15.10 | דולר |
| נפט דובאי (חבית) | 13.32 | דולר |

# שוב עליות בשערי הריבית באופ"ק

המדדים הכלכליים שפורסמו במשך השבוע העלו את שערי הריבית הניידים ויש אפשרות שגם שערי הריבית הקבועים יעלו בקרוב.

שערי הריבית הדולריים הניידים עלו. הריבית לקרנות הפדרליים עלתה בקרוב ל־3/4 האחוז, ל־8 15/16 אחוזים לשנה. גם הריבית היורודולרית עלתה ל־9.125 אחוזים לשנה. העליה בשערי הריבית הדולריים היא בעקבות התגברות הלחצים האינפלציוניים במשק האמריקאי.

על פי המדדים האחרונים, שיעור האינפלציה השנתי בארה"ב מגיע לכארבעה אחוזים לשנה. זאת ועוד: הביקוש הצרכני ממשיך לעלות ואילו ניצול הציוד התעשייתי האמריקאי עלה ל־81.1 אחוז. הוזה אחד מקורות הייצור הפנויים הולכים ומצטמצמים. [illegible] הייצור עשויות לעלות בעתיד.

גם בבריטניה יש עליה גדולה בלחצים האינפלציוניים. ביוני האינפלציה המתואמת עלתה ל־4 אחוזים לשנה ואילו העליה באשראי הבנקאי הסתכמה ב־9 מיליארד ליש"ט. גם כאן עלו שערי הריבית הניידים וגם כאן צופים לעליה בשערי הריבית הקבועים בקרוב.

גם ביפאן מגמות דומות: עליה בלחצים האינפלציוניים בגלל ניצול כמעט מלא של אמצעי הייצור הטכנולוגיים והמכביים. שערי הריבית הניידים עלו ביפאן ומרבית המומחים מעריכים שגם שערי הריבית הקבועים יעלו בקרוב.

**שערי ריבית דולריים**

| | |
|---|---|
| ריבית בסיסית (PRIME) | 10 |
| ריבית לנכיון שטרות | 6.5 |
| ריבית לקרנות פדרליות | 8.13 |
| ריבית ליבור הבין־שנתי | 9.12 |
| [illegible] | [illegible] |
| ליש"ט בסיסית | 11.38 |
| מרק גרמני | 5.69 |
| פרנק שוויצרי | 4.25 |
| גילדן הולנדי | 5.81 |
| ין יפני | 5.06 |

# מרד מנהלים ב„ג'נרל מוטורס"

בשבוע שעבר היה מרד מנהלים ב„ג'נרל מוטורס", חברת הרכב מספר אחד בארה"ב. המרד לא כלל מנהלים פעילים החברים במועצת המנהלים וגם משמשים כפקידים בחברה, אלא מנהלים חיצוניים. אלה מנהלים המצונים על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות ואין להם שום תפקיד אקזקוטיבי.

עד כה הלכו המנהלים החיצונים כולם, אך לא עוד. בשבוע שעבר רצה היו"ר הכל־יכול של החברה רוג'ר סמית למנות שלושה סגני נשיא אקזקוטיביים, אך מועצת המנהלים לא אישרה אותם. היה זה צעד מחאה, לא נגד שלושת סגני הנשיא המיועדים, אלא בגלל דרך ניהול החברה.

בשנה האחרונה נמצא חלקה של „ג'נרל מוטורס" בעוגת שוק המכוניות האמריקאיות בירידה. לעומת 45 אחוז משוק זה עד 1985, ירד חלקה של החברה עכשיו, ברבעון השני של 1988, ל־37 אחוז.

מומחים בוול סטריט מעריכים כי בעקבות ה„מיני־מרד" הזה ימשיכו מנהלים אלה בלחץ כדי לאלץ את ההנהלה האקזקוטיבית לבצע רפורמות מרחיקות לכת כדי להחזיר את פני החברה.

# השוק השחור חזר לסין

המגיע לסין כתייר ורוצה להחליף דולרים בשוק השחור, יכול לעשות זאת בשקט שכן הממשלה בעצמה הקימה שוק כזה כמעט רשמי. הוא נמצא באחד האולמות של הבנק לתקשורת בשאנגחאי, שהוא המרכז המסחרי והכלכלי של סין.

באולם זה סוחרים וסתם „עמך" יכולים לרכוש ולמכור דולרים. השער חופשי והוא קרוב מאד לשער השחור הנקבע בפינות רחוב. ההבדל כאן מהותי מאד. באולמי הבנק לתקשורת גם הבנק המרכזי הסיני מוכר וקונה דולרים.

המרכז החדש, הנקרא „המרכז לערכון שערי החליפין", הוקם על ידי הממשלה כדי להקטין את הלחצים לפיחות רשמי גדול. בשבוע שעבר, שער החליפין של היון, המטבע הרשמי של סין, הגיע ל־6.5 לדולר. השער הרשמי 3.72.

השוק החדש מאפשר לחלק ממסחר החוץ הסיני להתנהל בשער חליפין ריאלי. כך בזמן היבוא של מוצרים בסיסיים אינו מתייקר ועל ידי כך אינו מעלה את האינפלציה.

# ל„אקסים בנק" נגמר הכסף

לבנק ליצוא ויבוא של ארה"ב, או כפי שהוא נקרא בקיצור „אקסים בנק", נגמר הכסף.

לא צריך לדאוג. אין זה סימן נוסף של המשבר בבנקאות האמריקאית אלא פשוט משבר תקציבי.

„אקסים" נקרא בנק, אך למעשה אינו כזה אלא סוכנות של ממשלת ארה"ב המעניקה הלוואות ליצואנים אמריקאים. ההלוואות אפשרו מימון תוכניות פיתוח רבות בישראל כי גם יבואנים כאן עושים שימוש בשירותי הבנק.

אך יש לו בעיות כספיות. בעקבות העליה הגדולה ביצוא האמריקאי, גדלו מאוד הבקשות למימון עסקות אלו. בשנה התקציבית הנוכחית אישר הבנק עד כה מימון עסקות יצוא אם במימון ישיר במחונות לבנקים מסחריים בסך כולל של 666 מיליון דולר. לבנק יש אישור לאשר 692.5 מיליון דולר בלבד.

עד לשנה התקציבית החדשה בראשון באוקטובר, הבנק יכול לאשר הלוואות נוספות בסך 26 מיליון דולר בלבד לעומת שיש בקשות המסתכמות בכ־250 מיליון דולר.

בין כוהן, היו"ר של „אקסים" חושש שגם בשנה התקציבית הקרובה יהיו בעיות גדולות. היצוא ממשיך לעלות והממשלה אינה מבטחת להגדיל את תקרת האשראי הכוללת של הבנק העומד היום על 4.7 מיליארד דולר. על פי תורים המוצעים של הבנק, הוא לא יוכל לאשר יותר מ־546 מיליון דולר הלוואות ובטחונות בשנה התקציבית. סכום זה שווה לכחצי מהביקוש הצפוי.

# מחיר המשי עומד לעלות

כל האוהב בגדים עשוי משי טהור יצטרך להתרגל לשלם מחירים גבוהים יותר כי הסינים מעלים מחירים.

סין היא ספקית המשי הגדולה ביותר בעולם. לפני 4000 שנה גילתה הקיסרית הסי לינג את תולעת המשי ומאז נעשה ייצור משי לאחד התעשיות החשובות של סין.

הסינים המשיכו לייצא משי בצורה מסודרת גם בזמן המהפכה הקומוניסטית. כל מי שרכש משי מסין לפני 1949 המשיך לעשות זאת באמצעות חברת המשי הלאומית הסינית, חברת הגג של תעשיית המשי בסין.

אך עכשיו רוצים הסינים להעלות מחירים. בשנה האחרונה הם עלו בכשליש, אך סין רוצה להעלות גם את מחירי הבדים ארוכי־שווח שכבר נחתמו.

כדי להבין מה קורה יש להבין את מהות סחר המשי העולמי. עסקות הרבש מתבצעות על בסיס חוזים ארוכי־שווח ואת אלה כאמור רוצים הסינים בכ־50 אחוז.

מומחים במרכזי ייצור בגדי המשי בעולם: קומו באיטליה, ליון בצרפת וציריך, סבורים שהסיבה לצעדים האחרונים של סין היא ההתפתחויות הכלכליות בה. סין הרחיבה מאד את תעשיית בגדי המשי והיא רוצה לייצא את המוצרים המוגמרים. יש גם עליה בביקושים למוצרי ביגוד משי בתוך סין בגלל העליה ברמת החיים.



صكنا من الاجل

# 13 משחקני הפועל ת"א ושני עסקנים יועמדו לדין משמעתי בגין חריגה מתקנון השחקנים

**יואשמו בחתימה על חוזים לקבלת תשלומים, החורגים מהתקנון, נטו ובדולארים • אלי מילר וחיים צימר, מראשי הקבוצה, יועמדו אף הם לדין • האישום החמור ביותר: חתימה על חוזים כפולים • עלולים להיות מורחקים מפעילות**

מאת ברוך דגון

אם לא תמיד להפועל ת"א הצרות האירגוניות והכספיות נתוספה להם בעייה חדשה לאחר שהיועץ המשפטי של ההתאחדות לכדורגל המליץ אתמול על העמדתם לדין של 13 משחקני הקבוצה ושניים מראשיה בגין חריגה מתקנון שחקני ההסגם.

על־פי המלצתו של עו"ד צבי יפה יועמדו בפני בית־הדין המשמעתי השחקנים יעקב אקרית, מוריס דאנג, יוסי־טוב טליאס, רמי חרמון, שבתאי לוי, גיל לנדאו, רפי שמואל, יעקב סגל, יוסי זאנה, יהודה עמר, מיקי ברקוביץ, אלי כהן ומשה סיני. הם יואשמו בקבלת סכומי כסף, הגבוהים מהמותר בתקנון, על בסיס נטו ובדולארים. עם זאת, האישום החמור ביותר תהיה החתימה על כפל חוזים.

יעקב סגל ומוריס דאנג יוכו לאישום נוסף – הכנסת סעיף בחוזה, המעניק להם „שחרור ביד" בתום העונה, סעיף המנוגד לתקנון.

מחזיק תיק הפועל, אלי מילר, ויו"ר מחלקת הכדורגל, חיים צימר, יועמדו לדין בפני נשיאות בית הדין המשמעתי. ושניים, המבוגרים בהנהלת ההתאחדות, יואשמו במתן יד לחריגה מתקנון ע"י החתימה על חוזים אסורים.

השחקנים ושני העסקנים עלולים, אם יימצאו אשמים, להיות מורחקים מפעילות. בעבר כבר הורחקו שחקנים ולפתות חבר הנהלה אחד של ההתאחדות מפעילות בגין חריגה מתקנון שחקני ההסגם. איחוד של הפועל ת"א היא „התופעה הקולקטיבית" ההעמדה הציבורית לדין של רוב השחקנים.

## ההנהלה לשחקני הפועל ת"א: אתם משוחררים

מאת משה כהן וניסן פרידמן

הנהלת הפועל ת"א החליטה אתמול לשחרר את קבוצת הכדורגל לאחר שהגיעה למסקנה, כי אינה יכולה לעמוד בהתחייבויותיה הכספיות.

בתום שעות ארוכות של דיונים הודיעו חברי ההנהלה לשחקנים, שהיו בקבוצות בחוץ, כי מחנה האימונים בוטל, והקבוצה פורקה והשחקנים עצמם חופשיים לנהוג כרצונם.

חברי ההנהלה ציינו, כי „אין כסף בקופה" והנסיבות אלה הם אינם יכולים לנהל את הקבוצה. ההחלטה התקבלה לאחר שהבטחות לסייע לקבוצה לא מומשו.

כמה שחקנים ישיקו, וראי, כבר היום את המסקנות המתבקשות. השוער אריה אלהר עשוי להצטרף לקבוצה המאמנים של הפועל סביה בחו"ל והמלוך מיקי ברקוביץ יעבר, כנראה, בחזרה להקבצה של הפועל ירושלים.

בעת דיוני ההנהלה גילו כל השחקנים, שהמשיכו מחוץ לשערי הפועל ת"א, עצבנות וכעס רב. ברקוביץ ציין, כי הוא מעדיף להישאר בת"א, אך לא תהיה לו ברירה אלא לקבל הצעה אחרת. יהודה עמר הדגיש: „תראה איך הורסים את האימפריה שבנינו".

המקלטים האחרונים יבהירו, וראי, את הסיכויים להקים ועדה קרואה לניהול הקבוצה על־פי הצעתו של יעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות.

### צימר: הפיזור רק לימים

מאת משה כהן

מנכ"ל הפועל, יצחק אוטק, הביע אמש אופטימיות לגבי עתיד קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א.

במשך שעות אתמול נעשו מאמצים לאפשר את העברת הזכויות הכספית, המיוחדת להפועל ת"א, אבל בגלל בעיות משפטיות לא נמצא פתרון. אז הודיעה הנהלת הפועל ת"א לשחקנים על הפסקת הפעילות.

יוסי זאנה פירב אמש להגיב, אבל התגובה היא, כי העניין יפתר בימים הקרובים. יצחק אוטק הבהיר, כי הבעייה תפתר היום והוא מאמין, שהשחקנים ישובו לפעילות בהקדם.

יו"ר מחלקת הכדורגל של הפועל ת"א, חיים צימר, הביע אמש אופטימיות לגבי הסכוי למצוא פתרון לבעיות הכספיות של הקבוצה. הוא טען, שהמצב תלוי בשלטונות ההסתדרות ועד כה הם לא גילו פתיחות כלפי הקבוצה. צימר הבהיר, כי פיזור הקבוצה הוא לימים בלבד ואחר־כך יתוקן המצב מחדש.

### דניס ויליאמס להפועל ת"א

מאת משה כהן

דניס ויליאמס בן ה־23, המתנשא לגובה של 1.96 מ', עומד להגיע היום לארץ כדי לחזק את קבוצת הפועל ת"א.

ויליאמס נחשב לשחקן רב־גוני והוא שיחק בעבר באוניברסיטת באריזונה, שם שיחק בעבר גם לאבגן פישר. הוא נבחן בדראפט של אטלנטה והצליח להגיע לשלב האחרון של המבחנים אך הוליש לוותר על המבחנים ולנסות את מזלו בחו"ל.

איש הקשר בין אנשי הפועל לבין ויליאמס היה שחקן העבר של הפועל ת"א, בארי ליבוביץ. המאמן יעקב אוילר יצא לפני שבוע לארה"ב במטרה לבחון את יכולתו. לאחר קבלת חוות דעת חיובית יצא בסוף השבוע גם אברהם פלדה לארה"ב. הוא סגר סופית העברה בין הפועל ת"א לוויליאמס.

אתמול שב פלדה לארץ יחד עם שחקן חיזוק אחר של הפועל, ג'יימס פרי. יעקב אוילר עומד לשוב היום יחד עם ויליאמס.

## הלפיד האולימפי בדרך לסיאול

הלפיד האולימפי, שיודלק בטקס המסורתי באולימפיה, יועבר ע"י 350 רצים לאתונה ויצא בדרכו הארוכה לסיאול. היוונית קתרינה דיסאסקאלו תהיה מדליקת הלפיד (בצילום, בחזרה הכללית לקראת הטקס).

**המטרה סיאול**

## סאמאראנש עשוי להזמין את קו לסיאול באמצעות „כרטיס חפשי"

נשיא הוועד האולימפי הבין־לאומי, חואן אנטוניו סאמאראנש, אינו מתרשם מהעמדה השלילית של ההתאחדות האתלטיקה הבריטית לגבי צירופו של סבסטיאן קו למשתתפים בסיאול. סאמאראנש, נמסר אתמול, עשוי להכניס את קו לסיאול בעד הדלת האחורית ע"י הענקת „כרטיס חפשי" מטעמו.

האופציה להזמין ספורטאים ישירות ע"י הוועד האולימפי מעל ראשיהן של המדינות מעוגנת בתקנון, אולם השימוש בה נדיר.

נשיא הוועד האולימפי הבריטי, צ'ארלס פאלמר, ציין, כי הוא לא יתנגד לצירופו של קו למשלחת באמצעות הזמנה מסאמאראנש. „למסאמאראנש תרומה גדולה לתרומתו של קו לתנועה האולימפית", אמר פאלמר.

כדי לקבל „כרטיס חפשי" צריכה ההתאחדות הבין־לאומית לאתלטיקה להגיש בקשה רישמית לוועד האולימפי הבין־לאומי ולצרף אליה הסכמה של ההתאחדות הבריטית.

ההזמנה המיוחדת לקו תמנע פגיעה ברצים הבריטים, שנבחרו במבחנים.

קו עצמו ציין, כי התערבותו של סאמאראנש למענו מחמיאה לו וכי ישמח להשתתף בסיאול בכל דרך שהיא.

בן ג'ונסון

### ג'ונסון: צוחק האחרון

השיאן העולמי בריצת 100 מ', הקנדי בן ג'ונסון, משוכנע, כי יזכה במדליית הזהב באולימפיאדת סיאול.

ערב שובו למולדתו לאחר שני כשלונות צורבים מול רצים אמריקאים בצירין וקלן, אמר השיאן: „נותרו לי ארבעה שבועות ואני מתכוון לנצל אותן היטב. אחשוב, אתכונן ואגיע בשיא כושרי לסיאול".

ג'ונסון תיכנן להשתתף בסוף השבוע בתחרות בברלין, אך [illegible] ג'ונסון נפגע במאי בתחרות בטוקיו. המאמן הודיע רבים של אישנים תראה, כי חזר מקרים כדי למסלול. עם זאת הוא נותר אחד הפייבוריטים. „חייבים לקחת אותו כל העת בחשבון", אמר קלווין סמית, מבטו של הקנדי בקלן והשיאן העולמי לשעבר.

# הכשלון האנגלי באליפות אירופה לא הפחית הביקוש לכדורגלניה

מאת שמואל טל

בצילו של כשלון הנבחרת באליפות אירופה לאומות, יורם מתר המסך על עונת כדורגל נוספת באנגליה. במסדרונות ההתאחדות בלונדון מחפשים עדיין את הסיבות לבושות שהנחילה הנבחרת במהלך המשחקים בגרמניה. אבל מסתבר כי אי־ההצלחה לא גרעה מהחום ביבשת לכדורגלן הבריטי.

בעיקר אמורים הדברים לגבי הליגה הצרפתית שם ערכו ערב פתיחת העונה רכש אנגלי מאסיבי. אל המגר הבין־לאומי, מארק היטלי וגלן הודל, שהוליך אשתקד את מונאקו לכתר האליפות התווספו שהגיע מארסנל ובריאן סטין שהיה מבא מלוטון ונותן בקן. ומופיעים בה גם ג'ון בירן שהגיע מק.פ.ר. ולי צפמ'ן שעבר משפילד־וונסדי לניזר.

בנוסף לייצוג האנגלי הנכבד יש בצרפת גם סקוטים. מו ג'ונסטון הלובש את חולצת נאנט ואריק בלאק המופיע בבורי מאן.

מסתבר, כי לפחות אצל הכדורגל בצרפת יש לאנגלים עדיין מקום של כבוד. במונאקו התמלא אשתקד האיצטדיון במעט בכל משחק בו הופיעו הצמד הודל־היטלי. כפי שנמסר גם בקן עלה מספר הצופים מ־10,000 ל־15,000 בממוצע, לאחר הצטרפותו של היבוא האנגלי.

כדי להישאר בצרפת ולהוכיח למספידי הכדורגלנים האנגלים כי מוקדם עדיין לעשות זאת, יצטרכו אלה להצדיק את עצמם. הודל והיטלי כבר עשו יותר ממחצית המלאכה. לסטין וריקס, שהחלו רק לאחרונה מפציעה קשה, יהיה קצת קשה יותר בשל הצטרפותם לקבוצת תחתית. אולם הודל מאמין כי השניים יעמדו במשימה בכבוד, כמו גם קלייב אלן שכבר הצליח להפגין את כושר ההבקעה שלו במהלך משחקי הליגה.

הודל, משחקני המפתח של הנבחרת האנגלית, בוטח בעצמו ובחבריו אך יש לו ביקורת נוקבת על העשה בכדורגל האנגלי. לדעתו יכולות רק 5־6 קבוצות מהליגה הראשונה באנגליה להשתלב בליגה הצרפתית מבחינה טכנית.

את שיטת המשחק של מרבית הקבוצות האנגליות הוא מגדיר כשיטת „בעט והדף" – שיטה שבאירופה כבר מזמן אבד עליה הכלח. לדעתו חוששים הכדורגלנים באנגליה להחזיק בכדור ומעדיפים להפטר ממנו בתוך כבל האפשר. „עבודי, כמו עבוד חברי הצרפתים, הכדור הוא יהלום ולמי שיש יהלומים לא ממהר להפטר מהם בקלות".

מי שהגדיר את הליגה האנגלית כטובה בעולם, בוודאי כבר בלע מזמן את לשונו. מכל מקום, באיטליה סבורים כי הכדורגל האיטלקי עולה פי כמה על זה האנגלי. גם הצייג האנגלי היחיד בליגה זו, הכלם פול אליוט המופיע בפיזה, סבור כי מבחינה טכנית וטאקטית אי־אפשר בכלל להשוות את רמת שתי הליגות.

בהזדמנות מביא אליוט את חבוד לאיר הוולשי איאן ראש שמבקיע שערים מעלה בבורי ליברפול המך לשר פתם כדורגל אפור כשעבר לשחק בשורות יובנטוס.

מארק היטלי נולד מחדש

גלן הודל בוטח בעצמו

שלושה חודשים – קלייב אלן שהוליך את מרי „התרנגולים" באלה של בודדו והצמד גראהם רייס...

אליוט סבור כי השעיית הקבוצות האנגליות מהזירה האירופית פגעה ברמתן. לכן הוא סבור שטוב תעשה ההתאחדות האנגלית אם תעודד יציאת כדורגלנים אל מחוץ לגבולות הארץ כדי לרכוש נסיון וללמוד שיטות משחק חדשות ושונות.

מדינה נוספת בה יש נציג לכדורגל האנגלי היא ספרד. גארי ליניקר, מלך שערי אליפות העולם במקסיקו, שנבשל להצלחה בברנסיה ממשיך להופיע עדיין בברצלונה. אך קדנו שהיה בעונה הראשונה נבקאות ביחידה. שניים אחרים – סטיב לי ומייק רובינסון – לובשים את מדי אוסאסונה, אך השפעתם שולית ביותר.

מכל מקום, למרות הכשלונות שספג הכדורגל האנגלי בתקופה האחרונה, הוא עדיין נחשב לסחורה טובה בשוק. צריך רק לדעת כיצד לנצל אותה.

**טניס**

600 טניסאים נוטלים חלק באליפות ארצית לנוער של יוסי דיונגי, הנערכת בירושלים.

בתחרויות לגילאי 18 העפילו לרבע־הגמר גיל קובלסקי, מאור מגל, אלכס זילברמן, משה לובצקי ומשה סלפין.

בין הבנות עלו מאני יאור, כדי דרוש, ליטור זליך ווירוניקה אברונצקי.

**אלמקס** משחת השיניים יעילה פי 3 במניעת עששת

**תורנות בתי מרקחת**

תל־אביב: מכס – אבן גבירול 83 – 246003; קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492. ירושלים: רחביה – מאה שערים 83 – 287963. חיפה: כרמל – המגינים 97 – 524113.

פתח־תקוה: עין גנים – רח' חזון איש פינת גורדון – 905051. בני־ברק – רמת־גן: השרון – ירושלים 23 רמת־גן, 742046. בת־ים: עצמאות – בלפור 75 בת־ים – 865583.

אלמקס

## מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל: טלפון 03־433300 בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' וערבי חג מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה

אזור תל־אביב: רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649. בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00. בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00. שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00.

אזור חיפה: רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אזור ירושלים: בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים רופא תורן הגותן טיפול היום לכאבי שיניים ביהודה ע"ש משה ממון – 02־446228.

עזרה ראשונה פסיכולוגית: תל־אביב – 03־5461111; קו לילדים ונוער – 03־261113; ירושלים – 02־227171; חיפה – 04־672222; נתניה – 053־355316; כרמיאל (גליל) – 04־988410; כפר־סבא – 052־913999; באר־שבע – 057־418111.

קו פתוח – אגוד קשבות לילדים ובני נוער: בתל־אביב 03־221680 (24 שעות).

נקשת – יעוץ בבעיות אלימות במשפחה: בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־255922.

קו פתוח לקשישים 03־640645.

האגודה למניעת האזנה בישראל – מוקד תל־אביב – בן יהודה 146 – טל' 230207 בימים א' – ה' 3 – 9.

## פרנק ברונו הלוהט חום אפילו יותר מאיאן ראש

מאת ברוך דגון

לונדון (אוגוסט). הלוהט החום של הקיץ הלונדוני הוא פרנק ברונו. אפילו העיסקה המפתיעה כרכד העברתו של איאן ראש בחזרה לליברפול לא גנבה את ההצגה מהמתאגרף שחור־העור. ברונו מככב בכל מהדורות החדשות ובכותרות העתונים, מבטלם עם ורעתה שרירית מגנפת אליעל ומפגין מידה רבה של בטחון עצמי.

ברונו יתמודד ב־8 באוקטובר באיצטדיון „ומבלי" עם האלוף העולמי במשקל כבד, מייק טייסון, והוא יעצף יותר מאשר חרבות ואופטימיות כדי לעמוד מול „הקפצי האמריקאי". גם מייקל ספינקס, שספג נוקאאוט רצחני בסיבוב הראשון, היה שליו מול המפלצת לפני קרב התואר שלו עם טייסון.

ברונו, יש לומר, נשמע ונראה קצת יותר מפתיע. „אני מתכוון לנצח, הוא מרגיש התעתאים, שכבר שמעו את השיעור הזה פעמים רבות, מתעקשים על שאלה עקרבית בכינור. הוא ריה הכפי לא סינור אותך ברונו רוחה בבו גלוי את „מכת הד" הנמת. „לא הייתי מסכים לשמש שק אימונים לטייסון בכך שהם הן שבעולם. אני מאמין, כי אוכל לנצח אותו. רק אלוהים הוא בלתי מנוצה", הוא מרגיש. האמרגן של ברונו, שכבר פילא את כיסו וכיסו המתאגרף הבריטי גם אם יגוב בשניה הראשונה, חרם הגמרה שוות במספרים. „בכל מקרה. יהיה ברבו הכבב הזה ביותר של טייסון בקריירה שלו".

בשוק ההימורים לא מאמינים רבים לברונו, אולם ההצגה שלו מפרנצות את שוק הכרטיסים. בלונדון כבר קיימת בהלה לקראת הקרב והבדימים הגבוהים לא מרתיעים איש. מי שירצה לשבת ליד הזירה כדי לא להחמיץ שם מכה, כינוס וכיתוך של הזירים יצטרך להיפרד מ־175 לישט"ש (כ־550 שקל). אחרים יוכלו לרכוש כרטיסים זולים יותר, הזול ב־25 לישט"ש וכמו כרטיס כניסה למשחק כדורגל.

הסיפור של ברונו נולד בציוותר הנוב ביותר – עם פיזם משותף המבוקש של נבחרת הקריקט האנגלית מול נבחרת איי הודו המערבית. אם היו אמרגני קרב האגרוף מתעקשים על מועד מוקדם מדי, הם היו נתקלים בחומת קריקט עבה מאד באמצעי התקשורת.

המשחק הזה, שרק כמה אנגלו־סאקסים מסוגלים לחלוף על הימה־פריה הבריטית משוקים אותו בישראל, הוא עבר מפולאר בעבר באי הבריטי. המשחק בלונדון, שהתפרס על־פני חמישה ימים, משך לאיצטדיון כ־20,000 צופים בכל יום, ושודר משך שעות ארוכות בשידור חי בטלוויזיה. ההוד הכבר המסמלת לא היה רבר לשחקנים. הם המשיכו ללבוש אפורת צבר על המדים הלבנים רק כמה אגרביים העו להסיד אותה ולחזור בכבר נח יותר. אגב, אנשי הודו המערבית, שלמרו את יסודות המשחק מהאנגלים, היכו את מוריהם ללא רחם.

מה מעניין עוד הוא בספורט אנגלי מדגנים היוקרתיים. מיתחי סוסים, מכוניות, אופנועים מסוגים שונים, אתלטיים. כל דבר גע הוא מודר סקרנות, מתח ועניין הדור לתקשורת ולהמונים. בשעה שהסוסים נוח, עברה תשומת־הלב ל„מרי" האנגלי. שבוע מלא של רכיבת אופנועים באתרי תיירים יוקרים וסיום בלונדון. שם עלו הפייבוריטים נרחק למקום השלישי ויש מגנה צעיר, המקבל המטפה שמנה ומכונית יוקרתית. הקהל נרחק לכל אורך המסלול לצדי הדרכים הצילומים מבעד לחלון של מטוס או מסוק מבכישים הרחבה צבע למסך הקטן.

מבתני האתלטיקה הבריטים לקראת סיאול מבליחים את התקריה האישית של שני אלופים אולימפיים גדולים, סבסטיאן קו ושטיב אובט. „הסיורים" של המסלול, הבראשם פיטר אליוט ושטיב קראם, אינם מתחשבים בכוניסין ובשאיפה של קו־אובט להשתתף באולימפיאדה השלישית שלהם. שניהם נבגעים לגיל ולעייפות תוחרים מאוחר. קראם קנה את עולמו, כשהוא מודיע, כי יהיה מוכן לוותר על אחד משני הכרטיסים הבטוחים שלו לסיאול עבור סבסטיאן קו. האנגלים, מסתבר, עדיין אוהבים ג'נטלמנים.

מה עם כדורגל? העסק הזה מתחמם לאיאלאם ויגיע לנקודת רתיחה עם פתיחת העונה. בשוק ההעברות, כמו בישראל, מתלכות שמועות וספקולציות, נזקים שמות וסכומים, ורק מעטות מתאמתות. בראיין רובסון, ה„קמפר" של מנצ'סטר יונייטד והנבחרת האנגלית, מגיע לכותרות מדורי הרכילות עם „גלע משולש" ואחוז מותפת, התולף הסקוטי של ריינג'רס גלזגו, מבלים עם ויולה הנעורה בקבוצת כאוב התנגלות, כי יצטרך להחמיץ כמה משחקים.

יש גם, איך אפשר בלי, נקודה ישראלית. יהודה עמר נבצע בקבוצה הלונדונית הגרון, נבחרת הנערים משחקת ב„ומבלי" לפני קרב „גביע הבריטי" היוקרתי והדר פינגט מופיע ברשימת שחקניה של קווינס פארק ריינג'רס בתפקיד מגן בצינן מבצע הישראלי הבוקרד הלא־מרשים שלו בעונה שעברה – 7 משחקים בלבד בקבוצה הראשונה.

כן, גם הקיץ הזה, הלא־אנגלי, מזכיר את ישראל.

# בקראטה יודעים להרוג אך לא לוחמים אם אין הכרח

ראש התאחדות הקראטה בבודו אירופה בשיטת קיוקושין קאי, אודמי אישטואן, ואלוף ישראל, ששי שירי, התקבלו לשיחה אצל מאיר ניצן, ראש עיריית ראשל"צ.

אודמי אישטואן, שהוא נציג הונגריה בארגון העולמי של הקראטה, נמבא בארץ כאורחו של ששי שירי יו"ר איגוד קיוקושין קאי בארץ. ביקורו ממומן ע"י האיגוד בארץ.

אודמי אישטואן נמבא במונה אימונים בקבוץ פלמחים אליו הגיעו 70 קראטיסטים ממועדוני קראטה בכל הארץ, שם הוא מאמן ומדגים למשתתפים.

מאיר ניצן ואודמי אישטואן החליפו ביניהם רגלים. ומאיר ניצן סיפר כי בשנת 1947 חצה את גבול רומניה מולדתו להונגריה כדי לברוח לארץ, „אבל המשטרה ההונגרית עצרה אותי והחזירה אותי לרומניה", סיפר.

אודמי ספר שהיום עוברים רבים מרומניה להונגריה בגלל המצב הפוליטי הנוח יותר בהונגריה.

מאיר ניצן התעניין בששי, שסיפר לראש העיר המופתע, כי הוא תושב ראשל"צ מזה שלוש שנים, אלוף הארץ פעמיים וזכה במדליות זהב באליפות הפועל האחרונה.

ששי הוא בנם תראה „בלתי מזיק". מאיר ניצן ציין שאי אפשר לראות עליו שהוא אלוף הארץ בקראטה. על כך השיב לו אודמי, כי זה נורמלי להלוסיף שאנשי העוסק בקראטה הוא צנוע ואין רואים עליו את הפיוסק. „אנחנו יודעים להרוג אבל לעולם איננו לוחמים אם אין הדבר הכרחי" אמר.

אודמי אישטואן ציין כי מפורט הקיו שין קאי מופלדי בנבא ההונגרי ויש לו חבר קבין־טפורט המלמר ספורט זה בצבא.

הקיוקושין קאי הוא שיטת קראטה המבוססת על מגע מלא בין היריבים, בשיטות הקראטה הקלאסיות הגיקוד בתחרויות הוא לפי סימנים. היריבים מסכמים היכן הם אמורים לפגוע זה בזה. במידה ויש פגיעה ביריב וזה נקודה לרעת הפוגע כלואית. בקראטה קלאסי מותר לפגוע רק בבטן ובירכיים ללא הורדת נקודות.

בקיו קו שין קאי מותר לפגוע ביריב בכל חלקי הגוף מלבד הגב, הראש ובין הרגליים.

את השיטה המציא מאסו מאסטר אויאמה, כיום בן 65. הוא היה מפורסם ביפאן כאלוף קראטה בסגנון הקלאסי ללא מגע. פיזית היה אדם חזק מאד וכיום בודד אחד, אחרי מלחה"ע השניה השליך את כל הגביעים והפרסים שזכה בהם בקראטה ויצא להתבודד בהרים. שם המציא את שיטת הקיוקושין קאי המבוססת על הקראטה המסורתי עם מגע מלא בין היריבים.

השיטה הזלה להיות נפוצה בעולם בראשית שנות השישים ומאז 1964 מוכרת רשמית ע"י רשויות הספורט בעולם.

פירוש המילה קיוקושין – האמת הגרופה. קאי – איחוד. בתרגום מילולי התאחדות האמת הגרופה.

בארץ היה קיים איגוד עד לפני כ־4 שנים, ומאז שבק האיגוד רקמה הוקם מחדש במסגרת התאחדות הקראטה בארץ.

אודמי אישטואן

ביוני השנה יצאה משלחת מישראל לתחרות גביע העולם שהתקיימה בהונגריה. מכיוון שבאופן רשמי עדיין לא היה קיים איגוד הקיוקושין קאי, נסעו המשתתפים על חשבונם.

בהונגריה התגברה נבחרת כווית להשתתפות הישראלים ובגלל שהשתתפו בתחרות במסגרת חצי רשמית. נתקבלה בקשת כווית הנבחרת ישראל לא השתתפה בתחרויות.

אודמי אישטואן, שמשתתף בצוות המארגן את אליפות העולם בקראטה, הודיע כלשכת ראש העיר ראשל"צ מאיר ניצן כי אם להבא יתנגדו הכוויתים להשתתפות נבחרות מישראל, יצטרכו הכוויתים לפרוש שכן ישראל היא עתה חברה מלאה בארגון העולמי של הקראטה גם בנתוח הקיוקושין קאי.

# ללקין הוזמן לפגישה אישית בסיאול עם מזכ"ל האגרוף

מאת ברוך דגון

הדיון הראשון במקסתם של שלושת המתאגרפים הישראלים באולימפיאדת סיאול יתקיים ב־13 בספטמבר בפגישה בסיאול בין מזכיל התאחדות הבין־לאומית לאגרוף, קרל־היינץ הפר, לבין מנכ"ל ההתאחדות לספורט, שמואל ללקין.

בשיחה טלפונית, שקיימו השניים אתמול, הזמין המזכ"ל ללקין לפגישה על מנת לקיים הערכת מצב ולקבוע את המבגשים בארבע עיניים לפני הדיון בנושא הישראלי בקונגרס האגרוף, שיחזה ארבע ימים מאוחר יותר. לאור רגישות הנושא יהיה ללקין הנציג בדיוני הקונגרס.

ללקין הבהיר להפר, כי בקיומת צעים נגד המתאגרפים האולימפיים הישראלים תהווה לא רק פגיעה ספורטיבית אלא גם אירוע משפטי ומוסרי מאחר שהם לא השתתפו בטיסה לדרום־אפריקה. עוד הדגיש ללקין, כי הנסיעה היתה ללא ידיעתה של ההתאחדות לספורט וכי ההתאחדות פעלה בתקיפות נגד משתתפי המסע והעניישה אותם בהרחקה מפעילות לכל ימי חייהם.

נשיאות ההתאחדות לספורט אישרה אתמול את הפעילות והצעדים של ראשיה לנכיעת פגיעה במתאגרפים. ההתאחדות פנתה לכמה מראשי ההתאחדות הבין־לאומית הזעיגה בפניהם את עמדתה. במהלכים שותפו גורמים במשרד החוץ ובחוגי האולימפי. בין היתר נתבקש האמריקאי דון הול, נשיא הכבוד של האגרוף העולמי, להפעיל את השפעתו לאימוץ החלטה פרו־ישראלית בדיוני הקונגרס בסיאול.

## אני הגדולה מבולן

את חסטב על החולצה, המוחזת בידה, שואפת שטפי גראף להשיג באליפות ארה"ב הפתוחה בטניס שנפתחה השבוע בניו־יורק.

## אושר מאמן זר לנבחרת הטנ"ש

נשיאות ההתאחדות לספורט אישרה אתמול העסקת מאמן זר בנבחרת טניס־השולחן.

המאמן מהונגריה יוחתם על חוזה לתקופה של שבעה חודשים, החל באוקטובר ועד לאליפות העולם באפריל 1989.

הודעת הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי – ראשל"צ

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה לפטור הקלות חלקה 3926 בגוש 392 רח' סמילנסקי.

לפי תוכנית מיתאר/תוכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור ומותר לבנות עליה– קיים בית מגורים 4 קומות.

בקשת בעלי החלקה– הקלה 6% עבור תוספת בניה, פתרים של הגג.

לכל מי שיש התנגדות באיזו סיבה שהיא לבקשת הנ"ל יוכל להגישה לועדה תוך פרק של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו.

במם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. פינס
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה ראשון־לציון

הועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 להלן החוק

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רעננה אלהלן הועדה המקומית) בקשה שימוש חורג בגוש 6580 חלקה 219–220 רח' אחוזה פינת רח' קרן היסוד אלום תצוגה ומכירת רהיטים בקומה א' של הבנין המיועדת למשרדים.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה בשעות ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה או רשאי להגיש התנגדותו להצעת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי הועדה.

ב. חלמיש
יו"ר הועדה לתכנון ולבניה

הכל אותו דבר אבל...

מתי יבוזו התצעשמעו והרבהשמעו את השמועות המתבדרות בשמחים? למה תגנה ישראל את לבנון? איך אוכלים ארוחה טובה ועל האוזן? האם יבלים הליכוד את שמיר בתמונת הבחירות על חשבון לוי ושרון? מי הן העשירות הראשונות של המועדות בתחרות מלכת היופי של המגלגות?

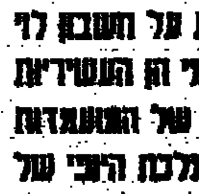

הכמויות, הבכונות, קנוניות, מתנשמות ב' הפוליטי האחרון שנשאר במדינת הגרוטסקות האחרונה מחר הכל יום ו' עם "דבר"

בהשתתפות: דני קרמן, שלמה נתן, אהרלה שמש, מאיר גרבה, אליק ברגר, סמו"ך, יענקלה רוטבליט ואבנר כץ.

# דבר היום

## לוויין או „לביאן"

רבעמאה ויותר לאחר שיגור הטיל „שביט 2" חדר נושא הטילים הלוויינים של ישראל – ולפי השבועון „טיים" אף בשם זה, אם גם ללא המספר – לחללו של עולם, או לעולמו של חלל. ישראל, לפי פרסומים גלויים, עומדת לשגר לוויין אחר, „עמוס".

ישראל זקוקה, כמובן, למודיעין מעולה ועדכני. תפיסת הבטחון של ישראל נשענת על התרעה מפני מתקפה ערבית. אם לא יעריכו ממשלת ישראל והמטה הכללי של צה"ל כי התרעה כזו נתונה בידיהם, יידחקו לגיוס מילואים מתמיד שיחריב את המשק ולמהלומה צבאית מקדימה במצבי עמימות. במלחמת יום הכיפורים אמנם היה לישראל איסוף מודיעיני מספיק מבחינת חומר הגלם, אבל ההערכה המודיעינית שהיתה צריכה להיגזר ממנו קרסה. השינויים הצבאיים והטכנולוגיים מאז מוסיפים להתרעה קשיים, הן מבחינת איתור האיומים אצל אויבים קבועים (הכנת טילי קרקע-קרקע סוריים לשיגור) והן מבחינת פריסת איומים חדשים (טילים בסעודיה ובעיראק).

הפרסומים הזרים, שבלעדיהם אין חיים לעתונות הישראלית שתחת הצנזורה, דיווחו לפני שנים (בהסתמכם בין השאר על ראש אמ"ן לשעבר יהושע שגיא) כי מימשל רייגן העניק לישראל גישה לתצלומי-לוויין. גם אם נכון דיווח זה, אין ערובה לכך שהנדיבים האמריקאים אכן מעניקים לקברניטים הישראלים כל מה שחשוב לישראל ובעוד מועד. הסכמים עם מדינות ערביות ידידותיות מונעים מהאמריקאים לספק לישראל מודיעין עליהן. התלות הישראלית בלוויין האמריקאי יכולה לשמש מנוף ללחץ חיצוני בעיתות-חירום. הסתבכויות דוגמת פרשת פולארד עלולות לצנן את הכוונות האמריקאיות לשיתוף מודיעיני עם ישראל. מימשל עתידי בוואשינגטון גם מסוגל להחליט כי אינו זקוק לאמתלה כדי להגביל שיתוף זה – הגמגום האמריקאי באיתור עיסקת הטילים הסינית-סעודית הוכיח כי אין לסמוך על עינו הכל-רואה של האח הגדול, שצימתה תבלול מאז אבדן לוויין-ריגול בהתפוצצות המעבורת „צ'לנג'ר".

שיקולים אלה מטים את הכף, לכאורה, בעד לוויין-ביון ישראלי, אבל מולם מתייצבים שיקולי-נגד ובראשם המחיר. מאות מיליוני דולרים הם סכום נכבד, שיוסר לסעיפים אחרים (אם כי לו נחסכה האינתיפאדה באמצעים מדיניים, היה גם כסף ללוויין). ראוי לפקח היטב על הקצאת סכומי-עתק לצרכים מודיעיניים, משום שהחיזרות-היתר של המודיעין בשנים שלאחר הסכם השלום הישראלי-מצרי הביאה לבזבוז רב של משאבים מול מצרים. ראוי גם לבדוק שמא יש בידי הסובייטים אמצעים לשיבוש הקשר עם הלוויין: הם יימנעו מהפעלת אמצעים כאלה כלפי לוויינים אמריקאיים, בהבנה הדדית, אך לא בהכרח כלפי לוויין ישראלי כרוך לסיוע מוגבל לסוריה בעת מלחמה.

לקח ה„לביא" צריך להישאר תקוע בצה"ל ובממשלה: לא להיכנס להשקעות מיותרות ואבודות, אם יש להן תחליף זר. התלות הישראלית באמריקה היא, בסופו של דבר ובתחילתו, כלכלית. ישראל צריכה לוויין ולא „לביאן". הפתרון המיטבי הוא לשכנע את וואשינגטון כי מאחר שהכושר מצוי בידי ישראל, כדאי לה למנוע מירוץ-לוויינים באזור ולעגן בהסכם מוצק את שיתוף ישראל במבצעים הלווייניים האמריקאיים.

**ליד משגר הטילים.** סגן נשיא ארה"ב ג'ורג' בוש בביקור בתערוכת המשמר הלאומי ליד משגר טילים. צילום רדיו אי. פי.

*בזווית חדה / חגי אשד*

# בחזית המוסר והתועלת

**חבל שקולו של ראש עיריית תל-אביב לא נשמע באופן ברור בעקבות הכאות הערבים בעירו**

הסכסוך הישראלי-ערבי מתנהל גם בחזית המוסר. זו חזית חיצונית וחזית פנימית. בינינו לבין הערבים. בינינו לבין „הגויים" הטובים והרעים, הצודקים והצדקנים. וגם, או בעיקר – בינינו לבין עצמנו. בינינו לבין צה"ל, שהוא חלק מעצמנו. בינינו לבין אזרחי ישראל במקומות יישוביהם השונים. זו עכשיו חזית מוניציפלית, שהעיריות והמועצות המקומיות צריכות להתייצב בה. בראש והראשונה ראשי הערים והמועצות המקומיות, הם הכתובת.

לראש העיר יש הכלים להתמודד עם הבעיה. יותר מלכולנו. הוא הנבחר בבחירות אישיות ישירות. הוא זכה לאמון רוב הבוחרים. הוא מוכר להם אישית. הוא פנה אליהם ונענה בחיוב. הוא הנושא באחריות הציבורית והאישית הישירה לכך שלא יהיו התפרעויות בלתי-מוסריות של יהודים נגד ערבים חפים מפשע. שלא נאבד את צלם האנוש, את כבודנו העצמי, את גאוותנו הלאומית. שלא נתבייש במה שעוללנו לזולתנו ולעצמנו. שיהיה לנו מה להשיב כאשר נישאל איפה היינו.

[...] וצלול. הוא צריך לדבר בשמנו. לרשותו עומד האשראי הציבורי הדמוקרטי. לרשותו עומדים התקציבים והמחלקות המתאימות במנגנון העיריה. הוא רשאי וחייב לפנות למשטרה ולעומדים בראשה וחזקה עליהם שהם ייענו. גם המשמר האזרחי והג"א צריכים להתגייס למערכה. כל הארגונים ההתנדבותיים שעומסים על עצמם תפקידים שונים צריכים להוסיף את התפקיד הזה: לא יהיו „פוגרומים" בעירנו ובמושבותינו.

זה צריך להיות מבחנו של ראש העיר לקראת הבחירות הבאות. זו אינה בושה. אדרבא. זהו מבחן חוסנה של הדמוקרטיה. זהו מבחן הערך והתועלת של הבחירות האישיות לראשות העיריות והמועצות המקומיות. נראה אותו. נשאל איפה הוא היה. מה יזם ומה עשה וכיצד פעל לביעור הנגע. ראש עיריית ירושלים טדי קולק זכור לטוב בעניין זה. והוא היה הראשון שקנה לו שם עולם בטיפוח יחסי שכנות טובה, בדאגה תקציבית לצרכי השכונות הערביות בירושלים המזרחית, בין החומות ומחוצה להן. וכשהתפוצצו בירושלים מכוניות תופת ומטעני חבלה שונים, והיתה סכנה של ענישת עוברי אורח חפים מפשע, טדי היה שם. שיראו שהוא מתייצב. מיד לאחר מעשה וגם לאחר מכן.

טדי הבין טוב יותר מאחרים שזהו המבחן העליון שלו כראש העיר ירושלים. של כולנו. הוא הבין שמוסר הוא גם מוסר וגם תועלת. זו אינה בושה. אנחנו חייבים לעצמנו את ההתנהגות האנושית, הצודקת והמוסרית כלפי חפים מפשע, את כיבוד שלטון החוק. מה שנעשה לערבים נתרגל לעשות גם ליהודים. בריון הוא בריון. צריך להתייצב מולו – להוקיע אותו ולבלום אותו בכל האמצעים ולגייס נגדו את דעת הקהל על ארגוניו ומוסדותיו.

[...] עיריית אור יהודה, יצחק בוכבזה, שהחליט לבקר את משפחות שלושת העובדים הערבים, שנשרפו חיים בצריף ליד אתר הבניה של „היכל התרבות". חבל שקולו של ראש עיריית תל-אביב שלמה להט לא נשמע במידה מספקת בעקבות מעשי ההכאה האכזריים של ערבים בעירו. גם הוא וגם ראשי הערים האחרות.

אנחנו חייבים זאת קודם כל לעצמנו – לנו ולבנינו. בבחינת והיה כי ישאלך בנך איפה היית, מה עשית. גם לשכנינו הערבים. אבל לא בגלל רגשי אשמה כלפיהם. לא מפני שהם צודקים או לא צודקים בסכסוך כולו ובפרטיו השונים. גם אם הם לא צודקים. גם אם יגמלו לנו רעה תחת טובה. שכר מצווה – מצווה. האמת היא שכאלה אנחנו. בגלל עברנו, בגלל גורלנו כל הדורות – להיות מיעוט נרדף וחסר ישע. כאלה אנחנו ורע יהיה לנו אם ננסה להתכחש למהותנו. זו עובדה. אנחנו לא נהנים מהרע. אנחנו מתביישים בו. יותר מאחרים. מי שלא מאמין שיסתכל בראי.

אנחנו ממשיכים להיות מיעוט בקרב שכנינו הערבים כולם. יש מיעוט ערבי בגבולות מדינת ישראל ומדינת ישראל היא מיעוט בקרב מדינות ערב. תמיד נהיה זקוקים לאהדת עמי העולם ובעיקר לידידינו אשר בקרבם. הם יאהדו אותנו ויתמכו בנו בגלל הטוב אשר בנו, לא בגלל הרע. אנחנו חייבים זאת גם להם, לידידינו. לא רק לערבים. ואין צורך כלל להזכיר לשם כך את השואה ואת הנאצים. אין שום סימטריה בין מה שקרה לנו שם, לבין מה שקורה כאן עכשיו. אנחנו לא היינו סכנה אמיתית לעמי אירופה. אנחנו לא שימשנו איום בטחוני וקיומי לגרמניה, לרוסיה הצארית והסובייטית. הם עלולים להוות סכנה כזאת ועלינו להיות מוכנים ומגוייסים להתייצב נגדה בעזרת כל ידידינו. ודווקא לכן עלינו להיות מסוגלים להבחין בין הרים לצל הרים. בין ערבים הפועלים [...] לבין אלה שלא עשו לנו רע. בין אויב לידיד. ולא להכות בעיוורון ובחמת זעם על זה ועל זה כאחד ולהפוך גם ידיד לאויב. מי שעושה זאת פוגע בנו גם בחזית המוסר וגם בחזית התועלת, שהיא חזית אחת לאמיתו של דבר.

*קו עימות / אבירמה גולן*

# מיהו שמאלי

**שולמית אלוני ואלעזר גרנות מתייחסים להתקפות ההדדיות בין מפ"ם ור"צ. אלוני: במדינת ישראל שמאל זה יוני. גרנות: אין שמאל לא סוציאליסטי**

**שולמית אלוני:** במחשבה שניה אולי הייתי צריכה להבליג ולשתוק, למרות שהם יצאו בהתקפה קשה על ר"צ ועלי אישית. הם גילו רוגז פומבי גם בעניין הסכם העודפים וגם בהופעות בקיבוצים, והיתה הסתה נגדי במקום לדבר אתי ישירות. הייתי צריכה לשתוק, כן, אבל בסך-הכל דיברתי על שאול המלך, שהיה אדם נפלא, לא? והוא הרגיש מאוים על-ידי. מי שהוא לא צריך להיות מאוים על-ידו.

לא, אנחנו לא מרגישים מאוימים על-ידי מפ"ם בשום אופן. היום, הוויכוח האמיתי מתנהל בצד ימין ב„תחיה". נכון. שמאל בר"צ – אלה שתי המפלגות היחידות שמדברות, אידיאולוגית וענייניות, ולא מתוך מצוקות כלכליות ושיקולים פופוליסטיים אחרים, או מתוך צורך לחפות על דברים בעבר. עלינו אין נטל של העבר, ופנינו אל המחר ולא אל נכסים או דאגות לנכסים.

מה זה, בעצם, שמאל? במדינת ישראל שמאל זה יוני. שמאל איננו, בהכרח, סוציאליסטי. הרי חלק גדול מאנשי אחדות העבודה, הסוציאליסטים, נמצאים היום ב„צומת". הסוציאליזם האורתודוכסי ראה במעמד את העיקר. אנחנו לא. את האדם. את זה תצטטי נכון: שיק. אדם שנחשב יש לו מחויבות לחברה שבה הוא חי, והאדם הוא המרכז המרים את החברה. לא, לא, הפרופיל שלנו מאוד לא מטושטש. כשאני אומרת זכויות האדם, הציבור מבין על מה אני מדברת.

**אלעזר גרנות:** הביטי, במשך ארבע שנים בהחלט שיתפנו פעולה עם ר"צ בעניינים שונים, אבל היו שני דברים שקוממו אותנו. הראשון – ההצעה של דוד מגן בדבר בחירות אישיות חשאיות של ראשי מועצות מקומיות, ברור שהתיישבות העובדת מצאה נוסחה והליכוד לא יכול לדוג כאן במים עכורים, ור"צ הלכה דווקא עם הליכוד. והשני – עניין הסכם העודפים. זאת היתה מכה, בעיקר כשהסיכון היה שמפ"ם לא תעבור את אחוז החסימה.

אבל לנו אין כל עניין להמשיך את הוויכוח הזה. אנחנו לא רואים בר"צ אויב. לא, ר"צ לא מהווה איום בשבילנו, אבל אין שום ספק שר"צ, בדימוי הבלתי-ברור והרבגוני שלה – שהוא גם סוד כוחה – היא מתחרה שלנו. ברגע זה אנחנו מתחרים על אותו מעגל קולות, ונראה לי שלבוחר המתלבט לא ברור לגמרי שהמסר של ר"צ איננו שמאלי. יאיר צבן אמר, ואני מאוד מסכים אתו, ששמאל לא יכול להיות לא סוציאליסטי. שמאל זה דבר שיש לו משמעות היסטורית ובר"צ יש אלמנטים שהם ימינה משינוי. אנחנו מציגים לבוחר תפיסת-עולם קוהרנטית שלמה, לא רק כלפי ר"צ, כמובן, גם כלפי מפלגת העבודה. אנחנו נשארים מפלגה ציונית סוציאליסטית שאיננה פוזלת אל המרכז ואיננה מעדיפה הסכמים בעלי אופי פרגמטיסטי. אנחנו מאמינים בקשר שבין תפיסות חברתיות ותפיסות מדיניות. כאשר נפנה אל הבוחר, אנחנו נשים הדגשה יתרה על העמדה הסוציאליסטית השוויונית בהחלט.

*מלחמות גנראלים / טלי זליגר*

# בטחון ושלום

**יוזמי ההתארגנות החדשה מתנגדים להתארגנויות של קצינים המכניסים את [illegible]**

טוב, אז עכשיו גם לימין יש מאגר של גנראלים-מבינים-בבטחון משל עצמו. מי שאמר, שכל הבטחוניסטים המובהקים, הוותיקים, המקצועיים, אומרים שלא צריך את השטחים בשביל הבטחון, יכול להתחיל ללעוס את הכומתה ההדיה שלו. מול קולות רמים ונורצים – אף אם לא אחידים לגמרי בניסוחיהם – של מומחי בטחון בהגדרה, שהתאגדו לפני כחצי שנה במה שנקרא „המועצה לשלום ולבטחון", קמה בראשית השבוע התארגנות של „קצינים בכירים ואקדמאים לבטחון ולשלום". סדר המלים קובע כנראה. הבטחון קודם לשלום, ואת זה ביקשו להכריז ביום ראשון בערב כארבעים קצינים בכירים בדימוס וכמה אנשי אקדמיה. הימין הרים כפפה.

כבמבצע צבאי לכל דבר, אפופי אווירת קונספירציה, כאילו לא היה הליכוד בשלטון והסוון עודו בעיצומו, הגיעו ביום ראשון לפנות ערב לבית התאחדות האיכרים בתל-אביב (לפי סדר דרגותיהם) האלופים יהושע שגיא, ג'קי אבן (וזוכרים את כוחו היה קונסול בלוס-אנג'לס) ושלמה אראל. התא"לים רפי הרלב, ג'וקי הגואל, מרדכי ציפורי, חיים ברק, רן פקר, עודד ארז, שמואל עקביה, אהרון לברן ואחרים, והאל"מים פלס, ציטוה, גבולר, צידון (יואש), ורבין (משה וגם אביו יהושע), אריה, ורסית האחרים ושלמה כאום גם.

גדעון אלטשולר, פליט „צומת", ניווט את חברי התנועה אל תוך אולם הישיבות. ג'ינג'י אחד בדק שמות ומי שלא ידע סיסמה, לא נכנס. מי שנכנס למרות שלא היה מוזמן – הוצא. לבאים הכשרים חולקו דפים, טיוטת הצעה לקול קורא שעליו יסוכם בשעה 18.00 בדיוק הדיון שאליו זומנו הבאים. אלטשולר מזיע בחום התל-אביבי, מורה את המאחרים ומנוב בתור שאצל הג'ינג'י בכניסה. צריך להתחיל בזמן.

אחוות הימין עולה על התלבטויות השמאל. משורה ישחרר רק המוות, או אלטשולר. מי שמגיע ומתקרב כדי מרחק עמודים מן הכניסה לבניין, מתבקש בנימוס אלטשולרי הברזמני-תקיף להיכנס ולעזוב את העיתונאים. כשהוזמנו את הקוראים, אמר כי „מתארגנת תנועה על-מפלגתית של אנשים החושבים שמסיבות בטחון וקיום לא ניתן לעזוב את יש"ע ורמת הגולן. אם גם אתה חושב כך, אתה מוזמן". לא כל הבאים מוכנים לדבר אל התקשורת, מקצתם כמעט נבוכים מכך שתפסו אותם על הם בימין, אחרים מבטיחים לשמוע קודם על מה מדובר ואחר-כך להודות. גישה אחראית לכל הדעות.

האחריות, האחריות היא הבסיס ליוזמה שהגו, יזמו וארגנו (לא לפי סדר דרגותיהם) רן פקר, ג'קי אבן, יהושע שגיא, אהרון לברן ואחרים. הם מתנגדים בתוקף ובחום הקיץ המהביל להתארגנויות של קצינים בכירים במילואים המכניסים את פרת הבטחון הקדושה לדיר הטריפה של הדיון הציבורי, שלא לומר רחמנא ליצלן הפוליטיקה. חרף התנגדותם העזה להתארגנות כזאת, ושמא בגינה, התארגנו הם, קבוצת קצינים בכירים במילואים, כדי לקחת את הצפת המתארגנים ההם.

„יש חוסר איזון מוחלט באינפורמציה היוצאת לציבור לגבי דעות של אנשי בטחון בכירים, והיה הכרח לתת איזון נגדי", הסביר אלטשולר, בעצמו איזה 30 שנה בצבא, בסדיר במילואים ובנשמה. מרגיז אותם שאומרים שרוב אנשי המטכ"ל מצדדים בעזיבת שטחים ויוצרים את הרושם שבאמת אפשר לעשות שלום במחיר הסדרי בטחון חו"ח. בין הבאים, נציגי מפלגת העבודה ומתנגדי „התחיה", וגם פליטי המועצה ההיא, של אהרלה יריב. שומעים, מהנהנים, מחליפים דעות.

עד מתי רשעים יעלוזו ועד מתי יאלצו אלה לקום ולאונם כשהם חשופים לזרקוריהם המייגעים של אמצעי התקשורת? „קודם נתקן את כל העוולות. אם לא יהיו יותר גופים כאלה גם אנחנו נתפרק". עד אז ידונו בנושאי בטחון, בתדרי-תדריכים ובהודעות פומביות, „בדיוק באותו מודוס אופרנדי של ההם", הם מבטיחים. עיתונות? לאו דווקא. אפילו הזמינו אותם, את הדבר האחר למשחק מלחמה ולדיונים משותפים. כנראה רק מקרה הוא שהיה אפשר להיות בין הבאים יריבים בעבר או בהווה, על-פי החלוקה לקליקות מסורתיות בשריון בתותחנים ובמודיעין, של אנשי „המועצה לשלום ולבטחון".

*אנצר 3 / אמיר רוזנבליט*

# חבית אבק שריפה

**עצם ההכרזה על כלא קציעות („אנצר 3") כבעל שטח צבאי סגור מציבה סימני-שאלה לגבי המתרחש במקום**

חום, חום מאוד היום, תורתי משמע, במתקן הכליאה קציעות שזכה לכינוי „אנצר 3". מתח רב שורר במתקן, שהוכרז שטח צבאי סגור, מאז ההתפרעויות שפרצו במקום בשבוע שעבר ושבמהלכן נהרגו שני אסירים ונפצעו אחרים מאש חיילי צה"ל. מאז הקמתו, באפריל השנה, המתקן המבודד הוא הר געש של לחצים ומתיחויות. אם לא יופקו הלקחים מהתקרית האחרונה, עלול כל עימות בין האסירים ובין החיילים השומרים עליהם להעמיד בסכנה את חייהם של אלה וגם אלה.

העדויות שזורמות מהכלא אינן מחמיאות לנורמות ההתנהגות של חיילי צה"ל המשרתים במקום. אפילו שופטי בית-המשפט העליון לא השתכנעו מהתצהיר שהגישו באחרונה נציגי המשטרה הצבאית והעדיפו לבקר בקציעות כדי לעמוד על תנאי הכליאה שם. ח"כ דדי צוקר טוען, כי לא תנאי המעצר, הקשים כשלעצמם, הם הבעיה הבסיסית, אלא עצם הקמתו של מתקן כליאה לכ-2,500 איש שנאסרו בלא משפט. ח"כים אחרים מן השמאל מזהירים, חוזר וזוהר, כי המתקן הוא חבית של אבק שריפה וכי רק פלא הוא שעד עתה לא התפוצץ. „עצם האחזקה של מתקן מעצר גדול היא בעייתית, אך יש לנו התשובות המתאימות להחזיק את העצירים בתנאים האלה", אמר השבוע הרמטכ"ל, רב אלוף שומרון.

„אנצר 3" מאכלס כיום כ-1,300 אסירים מיהודה ושומרון וכ-1,000 מרצועת עזה. מספרם של האסירים המינהליים מיהודה ושומרון נאמד בכ-900 ומספרם של המינהליים מרצועת עזה – בכ-350. אסירי רצועת עזה מופרדים מאסירי יהודה ושומרון. המטרה המוצהרת – למנוע מתחים וחיכוכים מיותרים ביניהם. בביקור ראשון (ויחיד, לעת עתה) של עתונאים במיתקן-הכליאה, לפני כארבעה חדשים, אמר לי מפקד המתקן, אל"מ דוד צמח: „זה מתקן צבאי לכל דבר. לא מדובר בבית-מלון, אבל בוודאי שאין בו כדי להזכיר, ולו ברמז, משהו שדומה לסטאלאג. האסירים נהנים כאן מתנאים הוגנים וכל הסיפורים על תנאי כליאה קשים, הכאות, יחס ברוטאלי, או תנאי-היגיינה ירודים, אין להם שום בסיס עובדתי".

כלא קציעות, המכונה גם „כלא צמח" על שם מפקדו, החל לקלוט אסירים בסוף חודש מארס השנה. הכלא בנוי משלושה מתקנים נפרדים, שכל אחד מסוגל להכיל כ-1,000 אסירים. מתקן אחד עדיין אינו מאוייש, אולם בסך-הכל מסוגל הכלא להכיל כ-4,000 אסירים. עד כה השקיע צה"ל בהקמת הכלא ובהכשרת התנאים בו יותר מארבעה מיליון ש"ח ובאחרונה אושר תקציב נוסף של כ-4.5 מיליון ש"ח לשיפור המתקן (צנרת וסלילת כבישים).

במתקן נמצאים אסירים המרצים עונשים שונים, בהם כאלה שנשפטו לשלוש שנות מאסר על השלכת בקבוקי תבערה, אסירים מינהליים ואסירים הנמצאים בשלב של העמדה לדין. אל"מ צמח: „האסירים הפחות בעייתיים הם המינהליים, מכיוון שהם יודעים את מצבם ומכירים את כללי המשחק. יותר בעייתיים הם האסירים הנמצאים בהעמדה לדין, שכן מעמדם אינו מוגדר ולכן הם מתוחים יותר. אנו עושים כל מאמץ כדי להרגיע אותם".

בניגוד לדבריו של מפקד המתקן זורמות כל העת עדויות, בעיקר מפי חיילי מילואים ששירתו בכלא, על נורמות של השפלות והכאות עצירים, הנהוגות במקום, בהשתתפותם של קצינים בדרגות בכירות. חיילי מילואים ששירתו במתקן סיפרו לי (הדברים פורסמו ב„דבר"), כי מפקד מכלאה מס' 1 נוהג להכות אסירים ולהשפילם בפומבי, בלי כל התגרות מצידם. החיילים סיפרו, למשל, כי באחד המקרים, היכה סרן אחד, המשרת אף הוא במכלאה מס' 1, אסיר שהוא חשד בו כי ניסה להבריח סכין לתוך הכלא. „הקצין לקח את האסיר איתו וליד משרדו הכניס לו כמה אגרופים בחזה ואחר-כך הטיח את ראשו בקיר", סיפרו החיילים.

במקרה אחר, העידו החיילים, התעלל קצין באחד העצירים רק מפני שזה הסיט את יריעת האוהל שלו כדי לצפות במתרחש בחוץ. לדבריהם, הקצין ציווה על העציר לזחול לעברו ואחר-כך העמיד אותו במשך שעות בחוץ, בשמש הקופחת, וציווה עליו להישאר כפוף לפנים כל אותה העת. שני אסירים, שנחשדו בהברחת חפץ חשוד, הצטוו להתפשט עירומים, לעיני מאות מחבריהם באוהל. השניים סירבו למלא את הפקודה ורק בהתערבותו של הנציג התורן של העצירים, שהבהיר לקצין כי התפשטות בפומבי היא אקט מבזה, הוחלט לערוך חיפוש על גופם בתוך מבנה סגור. דובר צה"ל אמר בתגובה, כי אין נוהג כל של השפלה והכאת אסירים בכלא קציעות. „המתקן נתון לביקורת קבועה של גורמים בצה"ל והצלב האדום הבינלאומי. היה אמנם מקרה אחד של הפשטת עציר, אולם הדבר הופסק ברגע שהמפקד בשטח הבחין בתופעה" – תגובת הדובר.

האסירים ב„אנצר 3" שוהים רוב הזמן באוהל צבאי חם ולח, המשמש להם כבית. האוהלים מסודרים שורות שורות, במעין רחובות, שסומנו בידי הסוהרים לשם התמצאות. לרחובות שמות מוכרים, כמו „דיזנגוף", „באר-שבע", „אילת". הם אמורים כנראה להעניק לשוכני המתקן המבודד, התקוע בשום-מקום צחיח, כ-10 קילומטרים בלבד מגבול מצרים, הרגשה של קירבה לציוויליזציה. בין האוהלים ניצב אוהל מרפאה משוכלל, ובו גם פינת טיפולים של רופא שיניים, מבני שירותים ומקלחות, כמו בבסיס צבאי בתנאי שדה. גדרות התיל שמסביב מתחברים אל מגדלי שמירה מאיימים. האסירים לבושים בגדים חומים וכחולים. סדר היום שלהם קבוע. השכמה בחמש בבוקר, ספירה שגרתית שלוש פעמים ביום. בין הארוחות, לדברי מפקדי הכלא, הם חופשיים לעסוק בעיסוקיהם. ב-9 בלילה הם נכנסים לאוהליהם ואינם רשאים לצאת מהם עד למחרת בבוקר.

במהלך אותו סיור עיתונאים אחד ויחיד שנערך בכלא דחה אל"מ צמח, מפקד הכלא ומקימו, מכל וכל את הטענות על התעללות באסירים או על בעיות היגיינה. „האסירים נהנים כאן מיחס הוגן במלוא מובן המלה", טען באוזנינו. „המתקן שלנו נתון לפיקוח שבועי של הצלב האדום הבינלאומי". הוא אמר, שעורכי הדין של האסירים וכן פעילי האגודה לזכויות האזרח מבקרים במקום אחת לשבוע ונפגשים בעיקר עם האסירים המינהליים. „החוק קובע כי משך הביקור הוא ארבע שעות בלבד, אבל אנו מאפשרים להם לשהות כאן יום שלם, אף-כי, לדעתי, דרישותיהם של אנשי האגודה מוגזמות לעתים, כמו למשל הדרישה לספק לאסירים ספרים בשלוש שפות. האסירים מקבלים מדי יום שני עתונים בשפה הערבית, עתון בשפה האנגלית ועתון בעברית. יש להם משחקי שש-בש, דומינו ומשחקי כדור. האינטרס שלנו הוא לתת להם ככל האפשר הזדמנות לפרוק את הלחץ בתוך המכלאה".

הלחץ, כפי שהתברר, לא פורק ובשבוע שעבר הוא פרץ בכוח אדיר. צה"ל ממשיך לחקור אם קצין בכיר הרג את אחד האסירים שסירב לחזור לאוהלו. בינתיים נמסר כי מבדיקת אלוף פיקוד הדרום, יצחק מרדכי, עולה כי לכאורה לא היתה שום חריגה בהתנהגות חיילי צה"ל במתקן. עם זאת, עצם ההכרזה על כלא קציעות כבעל שטח צבאי סגור מציבה סימני-שאלה לגבי המתרחש במקום. גורם בטחוני בכיר ציין, כי חובה להפיק מסקנות מהמקרה הספציפי הזה, כדי להפיג מתחים בכלא וכדי שאירועים דומים לא יישנו. במקביל, ציין אותו גורם, „יש למנוע בכל האפשר חיכוכים ועימותים מיותרים בין האסירים לבין חיילי צה"ל המשרתים במתקן".

*מיניראיון / יצחק רפאל*

# מימד חדש

יצחק רפאל בימים הטובים ההם

**עם ד"ר יצחק רפאל, בן 74, מראשי המפד"ל ושר הדתות בשנים 1974 – 1977, שהודיע על תמיכתו במפלגה הדתית החדשה מימ"ד שבראשותו של הרב יהודה עמיטל**

– מדוע החלטת לתמוך במימ"ד?

„נפגשתי עם הרב יהודה עמיטל והבעתי לו את תמיכתי ברשימתו, משום שהמצע [...] הפוליטי שלה מבטא נכונה את השקפות של הציונות הדתית".

– במה הוא מבטא אותן?

„הוא מתון יותר מבחינה פוליטית ואינו קיצוני כמו המצע של מפד"ל כיום. גם גישתה של מימ"ד לבעיות דת היא ברוח המזרחי והפועל המזרחי ההיסטוריים".

– במה תתבטא תמיכתך ברשימה החדשה?

„אני אמנם כבר לא איש פוליטי, אבל בבחירות אעזור להם, כי אני מעוניין בהצלחתם. אפנה לחברים קרובים שלי, אנסה לגייס את תמיכתם וגם אפרסם את דעתי מדוע יש לתמוך הפעם במימ"ד".

– תשתתף בתשדירי התעמולה שלהם?

„לא".

– מה בעצם קרה למפד"ל?

„לדעתי, המפד"ל סטתה מהדרך המקורית של הציונות הדתית".

– היא נעשתה קיצונית מדי?

„אני, בהשקפתי הפוליטית, שייך למחנה השלום. אני לא מבחין בשום הבדל, מבחינה פוליטית, בין המצע של 'התחיה' למצע של המפד"ל. אני מפקפק אפילו אם הדרך המתונה תביא לשלום, אבל צריך לפחות לשאוף לכך ולכן יש לתמוך ברב עמיטל".

– אפשר להבין מדבריך, כי המפד"ל לא רוצה בשלום?

„המצע של המפד"ל, כפי שהוא כיום, מכביד על השלום".

– כחבר ותיק במפד"ל, איך אתה מרגיש לאחר הצעד שנקטת?

„זו הפעם הראשונה בחיי שלא אצביע בבחירות בעד המפד"ל. חבל לי שהמפד"ל לא מאפשרת לי למצוא בה את המשך הקו שלי מתקופות קודמות. בבחירות האלה נראה לי כי הדבר הנכון ביותר שיהודי דתי צריך לעשות הוא לתמוך ברב עמיטל. אני אישית עושה זאת מתוך חשבון-נפש".

יורם לוי

*טענות / טדי פרויס*

# 30 שקלים תמורת שרון

**לשרון יש אין-סוף טענות על אחיו מהליכוד. האם הוא יצביע בעד מפלגה, אשר הסגירה אותו, לדבריו, לידי האספסוף של המערך?**

מאז הוסגר אותו ישו בן יוסף והורם לפילאטוס תמורת 30 שקל, לא היתה מכירה שפלה כמכירת אריאל שרון בידי אחיו מהליכוד. „מעמדי בציבור היה שונה לגמרי אחרי המלחמה, אם שרי הליכוד במקום להסתתר מאחורי גבי, היו עומדים אתי שכם אל שכם", הסביר אריאל השקמי לאילן שחורי („הארץ", 19 באוגוסט) בסיומו של ראיון ארוך כאורך הוויא-דולורוזה. הראיון רצוף מטענות גלויות ומרומזות („אין לי ביקורת, אך אני חושב שמה שעושים זה רק חלק ממה שצריכים לעשות"), שמקצתן כבר אוורדו בעבר ומקצתן מהדורה ראשונה. בהקשר לא נכון הציע עסקן מעסקני העבודה לשרון לעבור למפלגה הרוצה בתכנית אלון, אך לגופו של עניין יש להזכיר כי משה דיין חצה ב-1977 את הקווים אחרי שטען כלפי מפלגתו רק שבריר מהתלונות שמעלה שרון נגד חבורתו.

עוד בימי בגין היו לשרון קובלנות קשות, בין היתר על שהממשלה אינה ממשלה „מנחילה", כלומר מפגרת בביצוע תכניות הגיוס. על עמיתו לממשלה יגאל ידין איים בשעתו כי יפשיטו עירום ועריה, ואת שר הבטחון עזר וייצמן האשים בחבלה בגיוס. בגין עצמו לא יצא נקי והאשם בהססנות וברפיון ידיים. זכור: גם כי בגין, וכן כגן ראש הממשלה אריך, אמרו משהו על טנקים ברחובות ראש הממשלה ומתנות באוזרים ברוחקים יותר.

אחר-כך באה מלחמת לבנון, שכבהלכה העלה שרון טענות נגד חבריו ונגד האופוזיציה (שרובה תמכה במלחמה). כשהורחק ממשרד הבטחון בעקבות דו"ח ועדת כהן, האשים את חבריו למפלגה כי הסגירוהו לידי האספסוף של המערך: מי שלא רצה אותו כרמטכ"ל קיבל אותו כשר בטחון, ומי שלא רוצה אותו כשר בטחון יקבל אותו כראש ממשלה, איים-הבטיח איזה מעודיו, הבטחה-איום שכוונה אל ראשי הליכוד יותר מאשר ליריבים במפלגות אחרות. במהלך התכנסויות מרכז חרות לאחר פרישתו של בגין, גילה שרון מרירות רבה על התחרות שהותרים נגדו, ופעם אף הכריז כי ההסתה נגדו גובלת בסכנה לאומית. איומים מרומזים היו מסובלים תכופות בתחינות על שהוא, שהשליט שקט ברצועת עזה וחצה ראשון את התעלה הלך תמיד בראש, אינו זוכה להכרה ולתפקידים שהוא ראוי להם.

זו גם הנימה השלטת בראיון האחרון. הצעתו לבצע את תכנית אלון בגבולותיה נדחתה פה אחד על-ידי שרי הליכוד. נוספה נזיפה לא כל כך מוסווית מפי ראש הממשלה („בשום פנים לא יסטה הליכוד ממדיניותו"). שרון אמר שאינו כועס, אך „אנשים לא מבינים את חומרת המצב. אנו עומדים לפני סכנות מדיניות חמורות ביותר". אבל הוא לא ירים ידיים. „זה לא האופי שלי. אדבר על כך בכל פורום אפשרי, בקבינט, בממשלה, באסיפות, בשיחות אישיות עם ראשי הליכוד ובפגישות עם שרי מפלגת העבודה... אין

(המשך בעמוד 6)

مكبرا من الأصل

# אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

## סניף חדש

יו"ר „ברית עברית עולמית", ניסן הרפז, המשמש בדרך כלל מזכיר ההסתדרות בירושלים, הוזמן למוסקווה להשתתף בכנס ארצי של מורים לעברית בברית המועצות. את ההזמנה שלח להרפז לייב גורודצקי, מורה לעברית המארגן את הכנס. השניים נמצאים בקשר מכתבים מאז מונה הרפז לפני חודשיים לעמוד בראש הארגון, שמטרתו לעודד את לימוד השפה העברית והפצתה בעולם. גורודצקי סיפר כי בכנס צפויים להשתתף שישים מורים לעברית, ארבעים מהם ממוסקווה ועשרים מערי השדה, שכבר הודיעו על השתתפותם. הרפז מסר כי כבר פנה לאיגוד הסוציאליסטי בשטוקהולם, ואלו הגישו בשמו בקשה לקבלת אשרת כניסה לבריה"מ. הוא הודיע כי אם יותר לו להגיע למוסקווה הוא יכריז על הקמת סניף חדש של „ברית עברית עולמית" בבריה"מ.

יורם לוי

## כבישים פתוחים

לפני שנה נרצח בצומת מגידו חייל המילואים אלכסנדר אריה, חבר קיבוץ רמות מנשה. לאירוע זה היו עדים מספר רוכבי אופניים צעירים, אשר התאמנו בכבישי האזור. חברי קיבוצו של אריה, בשיתוף המועצה האזורית „מגידו" ואגודת „הפועל", החליטו בימים אלה, שאין דרך טובה יותר להנצחת זכרו מאשר לקיים מרוץ אופניים בהשתתפות מאות רוכבים, אשר יוכיחו במרוצם, שמסלולי הרכיבה והכבישים בארץ יישארו פתוחים בפני חובבי הספורט ללא הבדל מין, גזע ודת. המרוץ שיזונק מקיבוץ רמות מנשה, ייערך בשבת 10.9.88 ויכלול מסלול תחרותי ועממי כאחד.

עודד בר־מאיר

## אין ברירה

אתנחתא קצרה מענייני הדירקטוריון של בנק לאומי נטל השבוע הפרופסור שמעון שיטרית, שייצג את מפלגת העבודה בעת רב־שיח פוליטי שנערך ב„אפעל" במסגרת סמינר מדריכים של הנוער העובד והלומד. „ההתקוממות בשטחים", אמר שיטרית, „רק קירבה אלינו את הברירה בין קיפאון מדיני לבין סיכוי לשלום". בני קצובר, איש „התחייה" ו„גוש אמונים", התבטא באותו כינוס שממשלה אש"פית גולה תחליש ותפורר את ההתקוממות בשטחים, וחיזוק ההתיישבות והגברת הילודה היהודית הם הפתרון לחיסול האינתיפאדה.

עודד בר־מאיר

ג'סי ג'קסון מנשק את ידו של נשיא אגודת הפועלים החקלאיים סזר שאווז, לאחר שזה הפסיק את שביתת הרעב בת 36 הימים שלו, כדי למחות על השימוש בקוטלי חרקים בעת הטיפול בענבי מאכל.

## לא לדיאטה

לדוגמנית הסוביטית דיאנה רומננקו אין בעיות של דיאטה. רומננקו משמשת כדוגמנית בביתן הסובייטי בתערוכה העולמית לאופנה, המתקיימת בבריסביין שבאוסטרליה. בעת ההפסקה מן התצוגות התיישבה לה בנחת וליקקה בהנאה רבה גביע של גלידה.

## חג שמח לקשיש

ראש עיריית תל־אביב־יפו, שלמה להט, יהיה ראשון מחלקי השי במסגרת מבצע „חג שמח לקשיש", שבמהלכו יקבלו אלפי קשישים, תושבי תל־אביב־יפו, שי לראש השנה. ראש העיר יצטרף למונית המתנדבים הראשונה אשר תצא לחלק את השי. ארגון נהגי המוניות בתל־אביב החליט לרתום את חבריו לסייע למבצע, הנערך ע"י מדור המתנדבים של האגף לשירותי רווחה בעיריית תל־אביב־יפו, בשיתוף עם מועצת ארגוני המתנדבים בתל־אביב. „חג שמח לקשיש" בתל־אביב יתקיים במסגרת מבצע כלל־ארצי הנערך ביוזמת עמותת „עמית" מירושלים ובחסות מרכז השלטון המקומי ורשתות ההיפרכל והשופרסל.

## לפני המצלמה

שני צלמים שנתפסו עומדים מול המצלמה ולא מאחוריה הם פרופ' חנן לסקין, ראש המחלקה לצילום באקדמיה „בצלאל" וצלם העתונות מיכה קירשנר. השניים נקלטו בעדשות הצלם עמרם גלמי בפתיחת תערוכת בוגרי המחלקה לצילום של „בצלאל", המוצגת בימים אלה בגלריה דיזנגוף סנטר בתל־אביב.

מימין: מיכה קירשנר, משמאל: פרופ' חנן לסקין.

## לא לעניין

3 שעות לאחר שהגיעו אתמול בבוקר 3 קניינים מהונגריה לקיבוץ אפיקים כדי להשתתף בסמינר בינלאומי למערכות חליבה ממוחשבות, הם החליטו כי הדבר המעניין ביותר באפיקים, הקיבוץ הגדול בעמק הירדן (למעלה מ־1200 חברים), הוא לא הרפת ואף לא מפעל התעשיה, אלא דווקא בית הכנסת המצוי במרכז הקיבוץ... חברי המשלחת התעניינו לדעת מה מספר חברי אפיקים המתפללים מדי יום בבית הכנסת, האם גם הצעירים באים להתפלל, באילו שעות מתפללים, מי מחזיק את המבנה, וכן שאלות אחרות הקשורות לנושא זה. במפעל צ.ה.מ. של אפיקים מקווים כי היום תחזור התעניינותם של קנייני המשלחת דווקא לתחום מערכות ממוחשבות, כדי שניתן יהיה להתחיל לנהל עם חברה מה"מ על רכישת מערכות אלה.

נגני ג'ז מצרפת הגיעו אמש לישראל למופע חד־פעמי של ג'ז פלמנקו יהודי בשם: „טרס הוראס דה סולי" שייערך היום בבריכת הסולטן בירושלים בהפקת עיריית ירושלים. החזרות האחרונות שנערכו אתמול הפכו לפיאסטה ספרדית אמיתית כשהרקדנית כרמן אלואורז יצאה במחול סוער ואליה מצטרפים בקריאות עידוד השחקנית הספרדית ויולטה פרד והנגנים.

המדור נערך ע"י אורה ורניצקי

# מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

## זה לא בגלל הים

בעקבות סיורו בירושלים לפני ימים מספר פנה שר התיירות אברהם שריר לתושביה היהודים של ישראל לבוא ולבקר בירושלים דווקא בשעה קשה זו, כתיירים. גם טדי קולק וגם המלונאים פנו זמן קצר לפני כן בקריאה להגברת תיירות הפנים בירושלים בירתנו.

לאחר סיור בן שבועות מספר ברחבי הארץ בחברת תיירים, קרובי משפחה מחו"ל, אוכל להסביר לשריר, לטדי קולק ולשאר פרנסי העיר את הסיבה לכך שתיירי חוץ ופנים מעדיפים את חיפה, טבריה ואפילו באר שבע, שלא לדבר על תל־אביב המהבילה, על אווירה ה„מחכים" של ירושלים.

הסיבה העיקרית, ללא ספק, היא „קדושתה" של ירושלים בשבתות ובמועדי ישראל, ולאו דווקא העדר ים בקרבתה. ירושלים בימים הללו היא עיר במצור, פשוטו כמשמעו. על אף יומרתה להיות עיר תיירות בינלאומית, לשווא תמצאו בה במשך השבת אתר תיירות מוסד כלשהו. הכל סגור אפילו בית־הכנסת(!) ובו הוויטראז'ים של שאגאל אינו פתוח בשבתות. כשמצאנו ביום קיץ לוהט לא מצאנו, גם בעיבורה של עיר, שום בית־קפה פתוח להרוות צמאנו, ואם יש איזו מסעדה פתוחה בירושלים היהודית, בה יוכל עובר־אורח לסעוד את ליבו, לא הצלחנו לגלותה.

גם בתחומי המלון המפואר לא רוו אורחינו נחת: המזון הקר והתפל במשך השבת, חוסר האפשרות להמיר את הצ'ולנט המסורתי, את המרק המלוח והגעפילטע פיש במזון אחר — ולא רק בקפריזה, אלא מחמת מגבלות בריאות או הבדלי טעם — הביאום לוותר על „סעודות" השבת הכשרות.

מעליות השבת הזחלניות, והצביעות שנתלוותה לתשלומים ב„אוהל" מיוחד שליד הקבלה, כדי למנוע חילול שבת, כביכול (פורעים את הקב"ה) — הגדישו כבר את הסאה. אנשים עימם נפגשנו — יהודים ואחרים — נשבעו שיצמצמו את שהייתם בעיר למינימום ההכרחי לביקור באתרים הארכיאולוגיים, ואף זאת בימי חול בלבד.

רנה וודי
בת ים

## למה בוטלה ההנחה?

מקובל היה בעבר בעיר תל־אביב שאנשים שרמת הכנסתם היא למטה ממינימום מסויים (ובמיוחד אם הם נכים) היו מקבלים הנחה בתשלום הארנונה לעיריית תל־אביב. הנה עתה המצב הוא שרק נכי צה"ל ורק אנשים שגילם למעלה מ־65 מקבלים הנחה זאת. למה העיריה ביטלה את ההנחה שנהגה לתת בעבר?

ת. ברטר
תל־אביב

## צער בעלי חיים

הנייר אינו סובל תיאור מפורט של ההתעללות המתרחשת לעינינו בבאר שבע בחמורים משוטטים: התנהגות ברברית שרצוי כי גם ישראלים מחוץ לבירת הנגב יידעו עליה. כתבתי לעיריית באר שבע עוד במחצית הראשונה של חודש יולי, ואף יותר מחודש — שום דבר לא השתפר. זאת לאחר שצילצלתי למחלקה הווטרינרית יותר משלוש פעמים. דיווחתי על הסבל הפיזי של החמורים שהוא סבל נפשי שלי.

את מעשי ההתעללות מבצעים ילדים, אבל מבוגרים עוברים ורואים ושום דבר אינו מזעזע אותם. ראיתי חמור שירו לו בעיניים ברובה אוויר. ראיתי שפשטו חלקים מעורו של חמור והרביצו לו על הבשר החי. ראיתי גם דברים גרועים מזה, ואני מתחננת לדרוש מהעיריה לפעול.

לוסי חיימוביץ'
באר שבע

שר התיירות אברהם שריר

## למען העתיד

קראתי בעיון רב את מאמרה של יעל פישביין (מוסף ערב שבת 29.7.88), „מיין קאמפ" בעברית כן או לא (אגב, צריך לדעתי להיות „קאמפף").

כילידת הארץ בת 39 בת להורים בני דור השואה, הנני חושבת שחשוב מאוד לתרגם את הספר, ואני מזדהה עם דעתו של המתרגם דן ירון שבו נפתח המאמר: „על מנת להבין את העבר ועל מנת שנשכיל להיזהר בעתיד".

אני בהחלט מקבלת את דעותיהם של ד"ר ג'ודי באומל ושל נתן יונתן מספרית פועלים שיש להתייחס אל הספר כאל מסמך היסטורי, ובכוח, אין מקום לצנזר ולהעלים מידע מהציבור קורא העברית. אדרבה, לנו כיהודים בוודאי שאין במה להתבייש, עצם קיומנו היום במדינה עצמאית ותחייתה של השפה העברית כשפתנו הרשמית, צריכים לנטוע בנו את הביטחון שגברנו על העבר הנורא ואנו עומדים זקופי גו וגאים ומסוגלים להתמודד עם כל צורך ודאי שמסוגלים להתמודד עם חומר כתוב מן העבר.

אני פונה אל המו"לים, תנו ידכם להוצאת הספר עשו זאת מתוך הכרה אישית ואל תיכנעו לתכתיבים ולמסווה של מחוייבות למוסדות רשמיים.

רות כהן
תל־אביב

## לצרכי רפואה בלבד

בשבוע שעבר צפיתי בתוכנית „תצפית" בטלוויזיה ונהניתי ממנה מאוד. היה רק דבר אחד שהרגיז אותי, היתה זו מודעת הסוכות, שהביאה לידיעת קהל הצופים, כי תוכנית יפה ומהנה זאת שודרה בחסותה האדיבה (קרי מימונה) של קופת־חולים כללית (של ההסתדרות).

הנני חבר בהסתדרות ואת לא בגלל, כי אם למרות שירותיה של קופת־חולים ואני משלם מס אחיד גבוה. ידוע לי, שההסתדרות איננה רק חברת ביטוח בריאות ולא כל מיסי החבר מוצאים לצרכי רפואה. ברור לי, שחלק ממיסי מופנים לפעולות של האיגוד המקצועי, מושקעים במשק ההסתדרותי, מופנים לפעילות מפלגתית של המפלגות המיוצגות בוועידת ההסתדרות, מופנים לתרבות הגוף (הפועל), לעזרה הדדית (משען ומדור לדור) ועוד כמה מטרות ברוכות אחרות. אך אני סבור, שאותו חלק המופנה לקופת־חולים, וזהו חלק הארי, צריך להיות מוצא לצרכי רפואה ולצורך זה בלבד. אינני סבור, שיש במדינתנו אפילו אזרח שפוי אחד שישתכנע להצטרף להסתדרות ולקופת־החולים שלה רק משום שקופה זאת מממנת תוכנית טלוויזיונית מעניינת. אך „סיבסוד" הטלוויזיה מתקציבה הדל של קופת־חולים מקטין בהכרח את הסכום, שבלאו הכי בלתי־מספיק, שעומד לרשות הקופה לצרכי רפואה והשירות לחבריה.

אני משלם גם אגרת טלוויזיה ואני מצפה שהשידורים ימומנו מכספי האגרה. אם כסף זה לא מספיק, אפשר להעלות את האגרה או לשדר תוכניות בחסות (קרי מימון) של חברות מסחריות פרטיות, אך אסור לגוף כקופת־חולים, שבעצמה מקבלת סובסידיה מהממשלה לסבסד גוף ממלכתי כטלוויזיה.

דב שגער
ערד

## לא אלמן ישראל

במכתבו „לא השורשים — הצמרת" („דבר" 21.7.88) מתווכח אורי רמון מקרית ביאליק עם הסופר ה־ג׳ על כתבתו בעניין הירידה מהארץ („דבר" 29.6.88), שבה קבע ה־ג׳, כי היורדים מעוטרי שורשים המה בארצנו. אולם אורי רמון טוען ו„מוכיח", שליורדים שורשים „עמוקים" ביותר — אלא שהמנהיגות־ה„צמרת" — אשמה בכל, וכי הירידה היא ביטוי של משבר אמון בין העם לבחיריו. חד וחלק.

אמנם לא התברכנו בתקופתנו זו במנהיגות היסטורית משיעור־קומתם של דוד בן־גוריון, ברל כצנלסון, יצחק טבנקין, גולדה מאיר ז"ל ועוד. אולם אין בכך כדי לחפש ולמצוא הצדקה כלשהי לכל „העריקים" המתחמקים והבורחים מן המערכה בה נתון היישוב בארץ הזאת מאז חזרנו לבנותה ולקוממה מחדש.

ה„גיבורים" הבורחים זונחים „לגורלם" את קרוביהם, בני משפחותיהם, חברים איתם יחד חיו וגדלו רבות בשנים — ונסים ל„ארץ הזהב" שם נהפכים למלצרים, מצחצחי נעליים, נהגי מוניות ועוד עיסוקים „מכובדים". אותם לא „השיגו" בארצם בעלת „המנהיגות הקטנה"...

לא אלמן ישראל — בנינו, נכדינו לאלפיהם ולרבבותיהם כאן במולדתם ימשיכו להחזיק ב„שלח" ובאמת הבניין גם יחד — למען המשך בניינו וביצורו של המקלט הבטוח האחרון לכל בני עמנו באשר הם שם בתפוצות שעוד יעלו ויבואו לתת כתף להמשך „המלאכה הרבה" שעוד לא הושלמה, תוך כדי אמונה חזקה שגם השלום בוא יבוא.

ישראל פולישצוק
בת שבע

## לפני 60 שנה

**דבר**

### מאסר נוער קומוניסטי בורשא

המשטרה פרצה לתוך ישיבה של ועד הנוער הקומוניסטי. חברי הועד ניסו נואשות להשמיד ולבלוע ניירות.

הוחרמו כמה טונות של ספרות תעמולה, בכלל זה הוראות מהקומינטרן, רשימות חברים וסכום כסף גדול במטבעות זרים. רבים נאסרו.

### דה זובנל מסכים לאחדות

דה זובנל מי שהיה נציב עליון בסוריה לפני פונסו, חיווה את דעתו, כי ההפרדה בין סוריה ולבנון צריך להקבע למשך שלושים שנה לפחות.

ההנהלה צריך לשאוף לייסד משטר אחד לסוריה וללבנון, ובכל הסיכסוכים המגיעים צריכה להנתן זכות ההכרעה לצרפת.

## לפני 40 שנה

### בעצרת או"ם, יוכרע השלום בא"י; נקבעו קוי הפוגה לאורך 300 ק"מ

בקווי ההפוגה אלה נכללים השטחים מצפון תל־אביב עד לבנון, מלבד שני קטעים קטנים [illegible] והמרוחות לצפת.

הוגו הודיע כי ההפוגה נשמרת בכל השטחים מלבד ירושלים.

### שטח מריבה סביב ארמון הנציב

תוך עשרים וארבע שעות יוצאו כל הלוחמים מאזור הצלב האדום, בדרום ירושלים ובסביבת ארמון הנציב, במקום שהיה לשעבר מושב הנציב העליון, הקולג' הערבי.

לפי ההצעה יעבור כל השטח לחסות הצלב האדום, והשטח מסביב לצלב האדום יהפוך לאזור ניטרלי של האו"ם.

# 30 שקלים תמורת שרון

(המשך מעמוד 7)

פה עניין של אכזבה. אני רואה את תמורת המצב. ייתכן שאחרים עדיין לא רואים.

על תעמולת הבחירות של הליכוד: „אין לי ביקורת, אך אני חושב שמה שעושים זה רק חלק ממה שצריך לעשות". שרון הציע סיסמה עכשיו „כי קיימת סכנה שמדינות רבות בעולם יכירו במדינה פלשתינית כזאת, וכל שינוי שנרצה לעשות אחר כך ייתקל בביקורת ובהתנגדות בינלאומית עצומה... קיימת עוד סיבה, והיא העובדה שנחלשת והולכת ההנהגה בישראל בעיקר במפלגת העבודה".

אז למה אין הוא פעיל יותר במפלגתו „לצערי אינני שותף משום מה לפעילות היום־יומית של מטה הליכוד". בכל זאת שרון מקווה כי האנשים המנוסים בליכוד עושים כמיטב יכולתם. אז למה אין לו תפקיד ביצועי? שרון: „רציתי בכך מאוד, אבל אני לא יכול לתת תשובה. היה לי עניין רב להיות חבר בצוות שמשתתף בקביעת מדיניות ההסברה של הליכוד אבל לא הוזמנתי לצוות זה. חבל". שרון גם רצה להשתתף באיסוף כספים „אך פני השטח ריקה. חבל, אין הרבה אנשים שיכולים לאסוף כספים כמוני". אין לי ספק שהתנגדו מתוך חשש שהדבר עשוי לחזק את מעמדי". השיקול של טובת התנועה לא עמד לנגד עיני המתנגדים". וכו'.

ניתן היה לומר, שמי שלא רצה את אריק כאוסף כספים יקבל אותו כשר אוצר, אבל שרון אינו מאיים, רק מצטט („חבל"). אם אלה פני הדברים, השאלה היא אם מעבר לצער יניח לו מנגנון לדרוך ביום הבחירות פתק „מחל" לקלפי. לכאורה זוהי שאלה רטורית, אך מפלגה שבמצב לא הנהילה [illegible] שמסלה את תבנית הסיפוח החלקית שלו, משום שראשיה אינם מבינים את גודל הסכנה ואת התיאמון הנוח יוסית, שאינה משתפת אותו במדיניות ההסברה, לא שיתפה אותו באיסוף כספים מחשש להתחזקות מעמדו, הם היא רוצה לקול של אריאל שרון? וזה מעבר להתנגדותו, שלא לומר בגידתה, כשהסתתרה [illegible] והולישה בכך את מעמדו בעם.

מר שרון, האם לכך יתנך להצביע כשר משלכת כוח ואם ראשי מפלגת העבודה חלושים אפילו יותר ממנהיגי הליכוד, אולי תשוב להקים מפלגה עצמאית כמו שעשית ואף שקלת לשתף בה אנשים כמו יוסי שריד? למה, שמי שלא רצה את יוסי במפלגת העבודה לא יקבל אותו ב„שלום־ציון". מרדכי בר־[illegible]


קבלת מודעות 24 שעות ב"דחף"
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל:
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952



הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה.
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, חדרה.
אשור להקלה על חלקה מספר 469 בגוש 10035 בחדרה [illegible] 4.9% [illegible]
כל מי שיש לו התנגדות [illegible] להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה [illegible] תוך 14 יום [illegible]
תיק: 5385
איתי י' כהנא
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה



ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הסתדרות פועלי הבנין
קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבנין ועבודות ציבוריות
הזמנה לאסיפה כללית רגילה
חברי האגודה מוזמנים בזה לאסיפה כללית רגילה, שתתקיים ביום חמישי, 8.9.88, בשעה 14.00 באולם המועצה של קיבוץ שפיים.
אם לא יהיה מנין חוקי של משתתפים בשעה הנקובה לעיל, תתחיל האסיפה בשעה 17.00, באותו מקום, והיא תהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום:
1) בחירת יו"ר, סגן יו"ר ומזכיר.
2) הצעה להפיכת הקרן מאגודה שיתופית בע"מ לחברה בע"מ.
3) בחירת רשויות לאגודה.
4) שונות.
ההנהלה המרכזית


# התמודדות נוספת

## שחמט

מאת אהרון איסרס

היריבים המושבעים, אלוף העולם גארי קספרוב וסגנו אנטולי קרפוב יאלצו להאבק שוב בינהם, והפעם על תואר אלוף ברית־המועצות.

דו־קרב זה נקבע לאחר שהשניים סיימו יחדיו במקום הראשון באליפות המדינה בצברם כל־אחד 11½ נק'.

### אליפות הילדים

רמי אופק ורונן הר־צבי יתמודדו בדו־קרב לקביעת אלוף ישראל לילדים עד גיל 14.

בתחרות, שנערכה בתנאים מצויינים במוסד החינוכי מוסינזון שבהוד־השרון ובהשתתפות 40 ילדים, צברו השניים 7 נק' מ־9 כ"א, והקדימו את רותן גנור, פז הולנדר ודוד לדר 6 נק' כ"א. את התחרות ניהל אבנר ברי.

### אסיפה כללית

האסיפה הכללית השנתית הרגילה של איגוד השחמט תתקיים ביום שלישי 6.9.88 בשעה 15.00 ב„בית־הפועלים" שבתל־אביב.

אסיפה זו מתקיימת בהתאם לחוק העמותות, ועל סדר יומה: דו"ח שוטף של ההנהלה ואישור תיקונים לתקנון האיגוד, כנדרש ע"י רשם העמותות.

### הזמנה מבולגריה

לראשונה מזה שנים רבות, התקבלה באיגוד הזמנה לתחרות שחמט בסופיה, בירת בולגריה.

בפסטיבל, המאורגן ע"י מועדון הספורט בנטסיס, יתקיימו שלוש תחרויות: פתוחה לשחקנים בעלי מד־כושר בינלאומי, נשים, ושחקנים ללא מד־כושר. קרן הפרסים: 11070 לא"ב. בפרטים נוספים יש לפנות למשרדי האיגוד.

### כוכבים צעירים

לשחקנים הצעירים שזכו באליפויות העולם השונות שנערכו ברומניה, צפוי עתיד מבטיח בעולם הרחב.

אולם, כשמדובר בשחקנים ישראלים התקדמותם נעצרת עם התבגרותם. סיבות רבות יש לתופעה זו. הבעיה העיקרית היא בחוסר הכשרה מתאימה ובהעדר מאמנים בכירים שיאמנו את הדור הצעיר.

אחד הכשרונות הבולטים הוא אלוף המדינה עד גיל 12. בקרב על המקום השלישי, שהוכרע רק בסיבוב האחרון (השחקן הרומני צבר עד למשחק 7 נק' הישראלי 6½), גילה השחור נחישות ויכולת רבה.

לבן: ריצ'רד כסיסיאנו
שחור: דובי צפרוני
הגנה הולנדית

1. פג3 ה6 2. רד4 ז5 3. רו3+ רה7 4. רה7 מהה7 5. ג3 ב6 6. ז3 רב7 7. רז2 פו6 8. פבד2 ס־ס 9. מהג2 ד6 10. ס־ס ז6 (השחור מנצל את שאיפת הלבן לתיקו, ויוצא מהפתיחה בצורה משביעת רצון) 11. ה3 פבד7 12. צאד1 ה5 13. דה5 דה5 14. צה1 צה8 15. פג4 ה4 (ראשיתה של תוכנית המחלישה את עמדת הלבן) 16. פד4 מהד7 17. רו1 רד5 18. ב3 א6 19. א4 מהה7 20. פד2 פה5 21. פג4 פג4 22. רג4 פג4 23. בג4 מהג5 (מעכב רגליו של הלבן החולש מאד בשל החילופים) 24. מהה2 פו4 25. פג2 מהג6 26. א5 פה5 27. פב4 מהה6 28. מהו1 בא5 29. פד5 צבאג8 30. מהא2 ג6 31. פב6 צבג8 32. מהא5 פו3 33. צו1 ו4! (מסע חזק המפרק את עמדת הלבן, ומאיים 34...

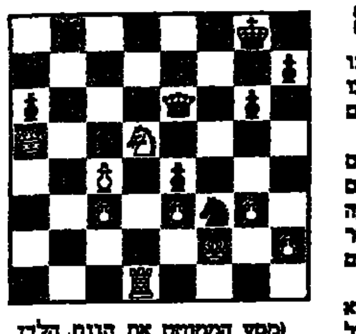

(מסע הממוטט את הגנת הלבן. בשל איומיו הרבים של השחור, נאלץ הלבן לסגת אחור) 39. מהא2 מהו3 40. צח1 פח2 41. פו6+ מז7 42. צד1 („שירת הברבור" של הלבן) מהו5+ 43. מז2 מהו3+ 44. מח2 מהד1 45. מהא6 צבב2+ 46. מח3 מהו1+ 47. מז4 מהו3+ 48. מח3 מהו5+ ומט במסע הבא.

תוצאות נוספות מאליפויות העולם שנערכו בטימישוארה שברומניה:

בנים גיל 10 — (30 משתתפים) באליפות זכה גיון וילודיה מארה"ב עם 9 נק' בהקדימו בהתרה את ההונגרי ג'ורג'י חסכין.

בנות גיל 10 — (18 מתחרות) בבכורה זכתה הרומניה קורינה פפטואן עם 10½ נק' (ללא הפסד), לפני הפולניה מוניקה בוברוכסקה 8½. מירה רוזנברג סיימה במקום השביעי עם 6 נק'.

בנות גיל 12 — (20 שחקניות) ניצחה הסינית צ'ין זו עם 9½ נק', לפני ההונגריה מוניקה גרביצס 9.

בנות גיל 14 — (24 משתתפות) בבכורה זכתה הרוסיה מאיה ליבציבה עם 9 נק', לפני הצ'כית בעלת מד־כושר בינלאומי, יאווה רפקובה 7½. אושרה בר־שלום צברה 6 נק', וסיימה במקום ה־14–10.

בנות גיל 16 — (30 שחקניות) ניצחה הרוסיה אליסה גאלאמובה עם 10 נק' (ללא הפסד), לפני הרומניה ראדו למיניטה 9. היוונית אנה־מריה בוטסאקרי שהתמודדה לפני 4 שנים עם שלומית ודדי באליפות העולם עד גיל 20 ביוגוסלאויה, ונשלחה ע"י אביה לבריה"מ לבית־הספר לשחמט של מיכאל בוטביניק, סיימה במקום השלישי עם 7½ נק'.

### משחק השנה

הפיד"א פירסמה רשימה של 30 הקרבות שיועמדו לבחירת מערכות העתונים וירחוני השחמט לקביעת משחק העונה.

בהתאם לתקנון כל בוחר חייב לבחור 10 קרבות ולהעניק 10 נק' לקרב הנבחר, 9 לשני וכך הלאה בסדר יורד.

לשלושת השחקנים שניצחו בקרבות הנבחרים יוענקו באולימפייאדת סלוניקי מדליות הוקרה.

החל ממדור זה אנו נפרסם את המשחקים המועמדים לתואר הרם, ועליכם הקוראים יהיה לנחש את שלושת הקרבות הנבחרים.

בין הפותרים נכונה שישלחו את תשובותיהם על גבי גלויות בלבד, למערכת העתון, יוגרלו 5 ספרי שחמט. על הגלויות להגיע למערכת לא יאוחר מיום שלישי 22.11.88.

### משחק 1

לבן: יהודה גרינפלד
שחור: יאן אלבסט
תחרות המעומדים, זגרב 1987
הגנה ספרדית

1. ה4 ה5 2. פו3 פג6 3. רב5 א6 4. רא4 פו6 5. 0–0 רה7 6. צה1 ב5 7. רב3 0–0 8. ג3 ד6 9. ח3 פב8 10. ד4 פבד7 11. פבד2 רב7 12. רג2 צה8 13. פו1 רו8 14. פג3 ז6 15. א4 רג6 16. פבד7 צבב8 17. צב1 ג6 18. רא8 פב6 19. רה3!? (טוב יותר 19. רד3) 20. פה5 רה5 21. ג4 בג4 22. רג3 רג6 (על 22... ג5 יבוא 23. פג4 מהד1 [23... מהג7 24. פב6 ועדיפות ללבן] 24. צבד1 בג4 25. רה5 צבג8 26. רה6 צג4 27. רב3!) 23. מהה2 רב5 24. פג4 ג5 25. בג5 רג5 (פחות טוב 25... פר7!? 26. רב3! (עם הרעיון 27. מהא2) מהג7 27. צבג1 (לא טוב 27. מהה3? בגלל 27... רג4 28. רג4 צבג1 29. צבג1 רה2+ ועדיפות לשחור) ראג3!? (מסע תיאורטי ודרש...) 28. [illegible] 29. [illegible]

עיראק / שירות "דבר"

# השד נעלם

**השינוי במדיניותה של ממשלת עיראק החל עוד לפני פרוץ מלחמת המפרץ. המלחמה רק החישה את ההתמתנות ואת ההתקרבות למערב**

כאשר שד אחד נעלם, אנשים מחפשים שד אחר. ככל שמלחמת המפרץ מתקרבת לסיומה, והפחד מאיראן־מנצחת פג הולך, העולם מפנה מבט עצבני כלפי עיראק. בתקופת המלחמה נתמכה עיראק על־ידי המערב ועל־ידי המדינות הערביות המתונות שראו בה את הרע במיעוטו. עכשיו צץ ועולה מנבכי הזכרון אותו מטיל־אימה אחר, אנטי־ישראלי להחריד, של אמצע שנות ה־70. האם השלום יעורר שוב את עיראק הישנה? נראה שלא: עיראק השתנתה, ועם קצת עזרה היא תוכל להתמיד בשינוי זה.

הזכרונות מפחידים למדי. עיראק איימה לפלוש לירדן כדי לעזור לאש"ף ב־1970. תביעתה על פיסת מדבר שהיתה בידי כווית חייבה משלוח חיילים בריטים לעזרת כווית ב־1961. עיראק הנהיגה את התנועה לגירוש מצרים מן הליגה הערבית אחרי הסכם קמפ־דייוויד. העיראקים היו בעלי־הברית הוותיקים והקרובים ביותר של ברה"מ באיזור. עיראק כזאת יכולה להיות הרבה יותר מפחידה היום: צבאה, המונה 775,000 איש, גדול כמעט פי עשרה מכפי שהיה לפני 15 שנה.

אבל באותן שנים היתה עיראק מדינה ממורמרת. היא נפגעה מן העדיפות שנתנה ארה"ב לאיראן ולערב הסעודית כידידות העיקריות של המערב באיזור, ופנתה לרוסיה – במקצת כדי להקניט את אמריקה. התנהגותה האגרסיבית שיקפה אולי את דאגת ממשלתה משבירותה של מדינה מוסלמית בעלת רוב שיעי ומימשל סוני, אשר יש בה מיעוט כורדי מתבדל. תוקפנות במפרץ וצעקות אנטי־ישראליות סייעו להסיט את תשומת הלב מן האופוזיציה הפנימית.

יש האומרים, שעיראק לבשה פנים חדשות משום שהמלחמה אילצה אותה לקנות ידידים חדשים. אבל זאת רק חצי אמת. היא התחילה להשתנות עוד לפני שהתקיפה את איראן. כאשר הפסיקו הרוסים את הסיוע בזמן מלחמת עיראק במורדים הכורדים ב־1974־75, למדה ממשלת עיראק כי אסור לשים את כל הביצים בסל של מעצמת־על אחת. ב־1979 היא גינתה את פלישת ברה"מ לאפגניסטן. התמרונים המוכרים בין עיראק, סוריה ומצרים הציבו את עיראק בראש התנועה להחזרת כבודה של מצרים בקרב הערבים. כל זה התחיל לפני מלחמת המפרץ.

אין ספק, כי הקשיים שהיתה נתונה בהם במהלך המלחמה החישו את השינוי. ב־1982 השלים הנשיא סדאם חוסיין, באי־רצון, עם הרעיון של "מדינה בטוחה לישראלים". סגירת צינור הנפט של עיראק דרך סוריה וחסימת המפרץ לפני המכליות שלה אילצו אותה לחפש מוצא לנפט דרך ערב הסעודית ותורכיה. מאורעות אלה, יחד עם הפחד הכללי מאיראן של האייתולה חומייני, הביאו לעיראקים אשראי ומידע מודיעיני צבאי מארה"ב, וכסף רב מערביי המפרץ.

אין זה סביר שהשלום יסיג את התהליך אחורה. המלחמה לימדה את ממשלת עיראק שהשיעים נאמנים יותר מכפי שחששה. הכורדים הם עדיין מקור לדאגה, אבל איראן, במצבה היום, לא תוכל לעזור להם. ממשלתו של הנשיא חוסיין חיזקה את אחיזתה במדינה, ופרט לסכנת רצח פוליטי נראה שהוא מחזיק מעמד. המלחמה גם הוכיחה שבזמנים קשים, עיראק זקוקה לשכנותיה הפרו־מערביות. צינורות הנפט קושרים אותה אליהן, דרומה ומערבה: צינור מאורך דרך תורכיה, צינור חדש דרך ערב הסעודית שהנחתו עומדת להסתיים בשנה הבאה, צינור מתוכנן דרך ירדן. עיראק תצטרך לשמור על ידידותה עם המדינות הללו כדי להגן על המאזן הבנקאי שלה. עיראק, שאלה הם ידידיה, אין להניח שתחזור אל התגרותה ומזימותיה לישראל.

עיראק תשמור בוודאי על מרחק מברה"מ. המערב יכול לגלות יותר טאקט, בלי לוותר על דעותיו לגבי מי פתח במלחמה. עיראק היא המדינה בעלת מאגרי הנפט השניים בגודלם בעולם, ובעלת האוכלוסיה הערבית הגדולה ביותר ממזרח למצרים. היא גאה במעמדה. אין היא צריכה להיות רק חבר במדיניות המזרח־תיכונית של העולם הדמוקראטי.

נוסטלגיה / דני צדקוני

# יֶקים בראשון

**בשנות ה־20 ניסתה קבוצה של יהודים גרמנים להקים קואופרטיב חקלאי בראשון־לציון. הביורוקראטיה הרסה גם אותם**

בספרות על תולדות הישוב כמעט לא נזכר הסיפור על המושבה הגרמנית של ראשון־לציון. אין הכוונה למושבה מסוג המושבות שהקימו הטמפלרים בחיפה, בירושלים, בווילהלמה, בשרונה ובמקומות אחרים, אלא לנסיון התיישבותי, ציוני־חלוצי, של יהודים מעולי גרמניה. אלה הקימו בשנות העשרים, עוד לפני עליית הנאצים לשלטון בגרמניה, את "גן הרצל" בראשון־לציון.

את הסיפור אני שומע לראשונה מפיה של רחל גיסין, מנהלת המוזיאון לתולדות ראשון־לציון. היא מסבירה לי, כי מאחר שלא מדובר ב"אבות־מייסדים", כמו הביל"ויים, או בקבוצה גדולה כמו התימנים, שהיו מראשוני המתיישבים בעיר, אלא בכעשרים משפחות בלבד, נשתכח הסיפור המעניין של "גן הרצל". בשנים האחרונות מרכזת רחל גיסין חומר על הקבוצה – תצלומים שונים שהיו שייכים להם, תעודות, וגם הקלטות שהוקלטו מפי חברי הקבוצה כשהיו עדיין בחיים.

מדובר בקבוצה של בעלי מקצועות חופשיים מגרמניה, שהחליטו לעלות לארץ עם משפחותיהם ולעסוק בה בחקלאות, במקום ברפואה או בעריכת־דין, במסגרת קואופרטיבית. בראש הקבוצה עמד הד"ר רוזנר, שלימים היה המבקר הראשי של שירות בתי־הסוהר. העולים קראו לקבוצתם "גן הרצל" והקימו את בתיהם הצנועים ואת משקיהם באיזור שכיום נקרא רחוב וולפסון ואשר נמצא במרכז העיר.

במשקיהם עסקו העולים מגרמניה בעיקר בגידול ירקות. אחד הדברים שהקשו עליהם היה התלות הכפויה בביורוקראטיה העירונית. על־פי עקרונות־היסוד שלה התכוונה הקבוצה להיות בלתי־תלויה בגורם כלשהו, אך עד מהרה התברר לאנשיה, שהם חייבים להיות קשורים בעירייה בכל מיני שירותים, ובראש וראשונה אספקת מים. כך בסופו של דבר נגוז החלום. ה"יקים" הרוצים חזרו, בלחץ הנסיבות, למקצועותיהם ותרמו רבות לחיי הציבור במושבה־העיר.

הם היו השאור שבעיסת האינטליגנציה המקצועית והתרבותית במקום. הרופאים שביניהם עזרו במגן־דוד אדום, שהיה אז גוף התנדבותי ומסמלי העצמאות וההתארגנות של הישוב העברי. הם גם הקימו בתחנת מגן־דוד חדר ניתוחים. עד לפני כמה שנים עוד עיבדו אחרוני החבורה את מה שנותר מגני הירקות שלהם. הם עשו זאת כתחביב, כמובן. היו אלה מעין משקי עזר, לא מקור פרנסה.

הרבה סיפורי־עבר יש לראשון־לציון. זו עיר היודעת לטפח את מורשתה, תוך שהיא פורצת קדימה בקצב מהיר – אוכלוסיית העיר מתקרבת כבר ל־130,000 נפש. עתה נוסף לאוצר סיפורי־ההיסטוריה המגוון של העיר בת ה־106, שבה הושר לראשונה ההימנון הלאומי ועוצב דגלנו הכחול־לבן, גם הסיפור על ה"יקים" הראשונים. בא לו גואל בדמות רחל גיסין. ראוי שאת הדגם הצנוע של מוזיאון עירוני, שהוא משפחת בעירה, יחקו עוד ערים וישובים בישראל.

**הציפורים.** זקנה פאריסאית מאכילה יונים באחת השדירות של פאריס. מקצת היונים, עושה רושם, מתעניינות יותר במזון לבני־אדם שהושלך לפח הקרוב. (צילום אי.פי)

גרמניה המזרחית / ראול טייטלבאום

# מכירים בעם היהודי

**באחרונה חלים שינויים ביחסה של מזרח־גרמניה לעם היהודי. ממשלתה גם הביעה נכונות לשלם פיצויים לקרבנות השואה**

מי שמבקר במזרח־ברלין צריך להיות באמת משוגע לדבר כדי להיכנס למוזיאון לתולדות תנועת הפועלים הגרמנית. המוזיאון, מכונה כבר בשורה המפורסמת "אונטר דן לינדן", שימש בוודאי בעבר את מוסדות הקיסרות הגרמנית ואירח את התצוגות של גרמניה הנאצית. כיום מתנוססים שם הדיוקנים של מארקס ואנגלס, של בבל, ליבקנכט ורוזה לוקסמבורג וכמובן, של ארנסט טלמן ואריך הוניקר. בקפדנות גרמנית אופיינית, באולמות מייגעים ורחבי ידיים, מוצגים פרקים של תולדות תנועת הפועלים הגרמנית. כמובן, מנקודת־הראות הרשמית של הקומוניסטים המזרח־גרמניים. בתקופה זו, כשרוח הגלאסנוסט מנשבת ממוסקווה, יהיה צורך לשנות שם תצוגות רבות. אולי כבר עשו זאת.

אני הזדמנתי למקום לפני שנים מספר. התעניינתי לדעת כיצד מוצגות שם מלחמת־העולם השניה והשואה. הפרק הזה במוזיאון היה עלוב ומגמתי. כאילו האנטישמיות הרצחנית לא היתה מרכיב מרכזי באידיאולוגיה הנאצית. מה שגרם לי לזעזוע אמיתי היה הלוח המסכם של מלחמת־העולם השניה במוזיאון זה. היה שם פירוט מלא של קרבנות המלחמה. כל עם ומתיו. המספרים נרשמו בקפדנות. אזרחי ברה"מ, צרפת ואנגליה וגרמנים. בלוח אפילו נרשם שבמלחמה נפלו כמה אלפי הודים. רק עם אחד לא הוזכר כלל – היהודים. ההסבר הרשמי היה שהרשימות נעשו לפי ארצות המוצא והקרבנות היהודים צורפו לרשימות של הארצות השונות. אולם העובדה המזעזעת נותרה בעינה: במוזיאון המרכזי לתולדות תנועת הפועלים הגרמנית לא הוזכר, בשום מקום, שהנאצים הגרמנים השמידו שישה מיליונים מבני העם היהודי.

מזרח גרמניה לא הכירה עד לפני זמן־מה ביהודים כעם. בשנה האחרונה חל שינוי בתחום הזה. הרפובליקה הגרמנית הדמוקראטית משנה את יחסה כלפי המורשת היהודית. מאוחר, אבל בכל זאת.

43 שנים אחרי סיום מלחמת־העולם השניה הביעה ממשלת מזרח־גרמניה נכונות עקרונית לשלם פיצויים ליהודים ניצולי השואה. עד לפני זמן לא רב היה נושא זה של פיצויים לקרבנות השואה בבחינת טאבו. ראשי המשטר במזרח־גרמניה טענו, כי אין הם נושאים בכל אחריות פוליטית או מוסרית לרדיפות היהודים על־ידי הנאצים, משום שהרפובליקה הגרמנית הדמוקראטית, שקמה על חורבות גרמניה הנאצית, היא מדינה סוציאליסטית חדורת רוח אנטי־פאשיסטית. הם שלילתה של גרמניה הקודמת, טענו, לא יורשתה. כאמור, גם בתחום זה חל שינוי. עקרונית גם מזרח־גרמניה מוכנה לשלם פיצויים לאותם יהודים שסבלו במחנות־הריכוז, שהופעלו בשטח הנמצא כיום בתחומי גרמניה המזרחית. מדובר, בין היתר, במחנות הריכוז של בוכנוואלד וזאקסנהאוזן. לפי הערכת המשקיפים, ממשלת מזרח־גרמניה תהיה מוכנה להקציב למימון פיצויים לקורבנות היהודים כ־1.5 מיליארד מארק. עד כה לא פורסמו פרטים על דרך הגשת הבקשות ועל צורת תשלום הפיצויים האלה.

אחר־כך פורסם בהבלטה, שמתכננים לשקם בברלין המזרחית את בית־הכנסת הגדול שהנאצים העלו באש לפני חצי מאה, במאורעות "ליל הבדולח", ושנהרס אחר־כך כליל בהפצצות של בעלות־הברית במלחמת־העולם השניה. תחילת עבודות השיקום נקבעה ל־9 בנובמבר השנה, במלאת 50 שנה ל"ליל הבדולח" הידוע לשימצה. לפי התוכנית, ליד בית־הכנסת, שייבנה מחדש, יפעל מרכז יהודי מיוחד, עם ספריה ומוזיאון, שיציגו את זכרם של הקורבנות היהודים.

השלטונות הודיעו גם על התוכנית לשקם את כל בתי־הקברות היהודיים ברחבי מזרח־גרמניה, לרבות בית־הקברות היהודי בברלין, הנחשב לגדול ביותר באירופה. בעתונות המזרח־גרמנית פורסם כבר על השלמת שיקומם של שמונה בתי־קברות בערי הפרובינציה. ברחבי גרמניה המזרחית נספרו 125 בתי־קברות יהודיים, כולם במצב של הזנחה קשה, עם מצבות מנותצות. לאחרונה אף נפגעו כמה בתי־קברות יהודיים על־ידי קבוצות של צעירים משתוללים, בעלי נטיות אנטישמיות. כמה מהם נתפסו ונגזרו עליהם עונשי־מאסר כבדים ביותר. אחד קיבל 15 שנות מאסר.

אחרי שנים רבות של התעלמות מוחלטת, במכוון, מתרומתם הגדולה של היהודים לתרבות הגרמנית, החלו בחודשים האחרונים לעסוק בכך במזרח־גרמניה, והדברים באים לביטוי בפרסומים שונים. הנימה חדשה לחלוטין. אחד הפרשנים המזרח־גרמניים כתב בימים אלה: "משך דורות השפיעו היהודים על ההיסטוריה הגרמנית והשאירו עקבות בכל תחום בפעילות המתקדמת בתחומי הכלכלה, הפוליטיקה והרוח. אפילו ההשתוללות האנטישמית של הפאשיזם של היטלר בשנים 1933־1945 לא יכול היה למחוק השפעה גדולה זו."

לדעת משקיפים המצויים בענייני מזרח־גרמניה, שינוי הנימה כלפי היהודים מרמז על היפתחות משטרו של הוניקר כלפי המערב. מראשית השנה הוסדרו היחסים בין השלטונות לבין הקהילה היהודית הקטנה בארץ זו, המונה רשמית כ־5000 איש, רובם פנסיונרים. לאחרונה מורגשת מגמה מעניינת – צעירים יהודים, שגדלו במזרח־גרמניה במשפחות שהתכחשו ליהדותן, מחפשים עתה את זהותם ומתחילים להיות פעילים במוסדות הקהילה.

עתה מנסה מזרח־גרמניה להביא לנורמאליזציה ביחסיה עם היהדות בעולם. בין היתר היא מנסה גם להשפיע על השדולה היהודית בארה"ב. לפי שעה אין סימנים שמזרח־גרמניה בוחנת מחדש את גישתה האנטי־ציונית לבעיות המזרח־התיכון בכלל וישראל בפרט, אבל גם תורו של זה עשוי להגיע בעתיד.

עזה כמות / נתן דועי

# ילדה שהאמינה בשלום

**האם היתה זיווה גולדובסקי נערה רצינית שהתעמקה בכתבי מארקס והאמינה שדרכה תקדם את השלום, או ילדה מבולבלת שמצאה הסברים תיאורטיים לבריחתה מהבית. חברים מספרים**

זיווה גולדובסקי ז"ל, הנערה שנרצחה לפני כשבוע בשטחים, עמדה להינשא לאסיר בטחוני לשעבר, קומוניסט מחברון, שביקר בבית הוריה בחולון ודיבר עם אביה "פוליטיקה" בשלב ראשון לפני שיודיע לו על נישואיו לבתו. זיווה, המאוהבת בידידה הערבי, חשבה שנישואים אלה יהיו הגשר שלה לשלום בין העם היהודי לבין העם הפלשתינאי.

ידידיה הקרובים, חבריה לדרך, רואים במותה טראגדיה נוראית. היא כל כך האמינה בשלום, היא היתה ריאלית, היא ידעה שמסוכן להסתובב בשטחים, אבל היא בכל זאת הסתובבה שם – אומרים שניים מחבריה הקרובים. רוני הגנר, בן 18 מחולון, נחשב לאיש־סודה. אליו היתה מתקשרת בשעות הערב המוקדמות, כמעט מדי "מסע", כדי להודיע לו על מעשיה. ענת ארז בת ה־15.5 מתל־אביב, חברת תנועת "רעות", היתה ידידה שלה. דני פלג היה המדריך שלה בתנועת "נוער מפ"ם".

רוני הגנר הכיר את זיווה לפני שנתיים וחצי בבית הספר מיטרני בחולון. היא למדה במגמת מחשבים. הוא למד במגמה היסטורית. אז היא החלה להתעניין בספריו של קארל מארקס. הלכה לספריה כדי לקרוא את כתבי השחרות שלו ואת ספריו של קארל סגאן, מדען המוח הנודע.

"היא נסחפה אל עולם זה", אומר רוני הגנר. "היתה מאוד אינטליגנטית והעמיקה ולמדה בתחומים שעניינו אותה. ממנה שמעתי על כתביו של קארל מארקס. ניהלנו שיחות אינסופיות בטלפון. בעיקר על מארקס. היא סלדה מדת ומהכוח המשחית של הלאומנות. היה בה רצון להכיר כמה שיותר תרבויות, להכיר אנשים. הקוסמופוליטיות שלה לא היתה סיסמה ריקה מתוכן אלא אתגר לחיים. לא הייתי אומר שהיא היתה מארקסיסטית דוגמטית. היא שילבה בתורת מארקס את תורת אי־האלימות של גאנדי. אף שלא היתה פציפיסטית בדעותיה ראתה בתורתו של גאנדי דרך חיים".

ענת ארז אומרת, כי זיווה חיפשה את האמת של העולם. אולי זו הסיבה שכל כך שאפה להכיר אנשים. "פעם אחת הלכנו עם עוד שתי בנות לטייל. הגענו לא הרחק מכפר ערבי שגר בו מדריך ערבי ב'דעות', תנועת הנוער שבה היתה חברה עד לפני כשנה. היא אמרה: בואו נלך לבקר אותו. אנחנו הסתכלנו עליה ולא האמנו. אבל אנחנו לא ידענו איפה הוא גר. יש כאן הרבה אנשים ששמם זהה. היא ענתה: נלך לכפר ונדפוק על הדלתות עד שנמצא אותו. היא לא פחדה. הוריה חששו יותר ממנה. אני יודעת שהוריה דאגו לה נורא. פעם יצאנו להפגנה בירושלים. הם אמרו לה להתקשר הביתה בשעה עשר בלילה. עוד לפני כן הגיע אביה להפגנה כדי לפגוש אותה. היחס הזה של ההורים הלחיץ אותה נורא. היא רצתה חופש, רצתה ללכת בשטחים ולדבר עם אנשים. כאשר מנעו ממנה לעשות את זה, זה די הקשה עליה, כי היא רצתה להכיר את הערבים שחיים שם".

רוני הגנר מספר, כי היא החלה לעבור את הקו הירוק מיד עם תחילת האינתיפאדה. "היא כבר לא היתה אז חברת 'דעות'", אומר רוני. "היא חשבה שיש לקשור קשרים עם האנשים שיושבים שם, מעבר לקו הירוק. בדרך כלל היא נסעה לשם כדי לדבר עם אנשים שהיו מוכנים לדבר אתה. מדי ערב היא היתה חוזרת בטרמפים ופעם אחת אף הגיעה הביתה באוטו עם מספר חברוני. לפעמים היא לנה שם. רק לעתים רחוקות. אבל מאז הכירה את ידידה, מחמוד, היא התאכסנה אצלו. מחמוד הוא קומוניסט מחברון שישב בכלא שמונה שנים לאחר שהצית מכוניות של משתפי פעולה עם השב"כ. הוא גם הצית מפעל שהעסיק פועלים בשכר רעב. הם נפגשו בטרמפ ומאז לא נפרדה ממנו. היא לא דיברה ערבית, רק אנגלית ועברית. לפני כן היו לה הרבה חברים. כמה מהם אכזבו אותה נורא. היה לה חבר ערבי לפני מחמוד. כזאת היתה. היא היתה זקוקה כל הזמן לקשר אנושי חזק, חם".

ענת ארז: "היא דיברה הרבה על מחמוד. היא סיפרה לי שהיא אוהבת אותו ושהיא עומדת להתחתן אתו. היא היתה כמעט בת 18. ידעתי שהיא תצטרך להתגורר אתו במקום כלשהו, וחיפשתי להם דירה שבה יוכלו להתגורר אחרי הנישואים. ביום שבו נמצאה גופתה עמדתי להתקשר כדי להודיע לה שמצאתי דירה לה ולמחמוד".

רוני הגנר: "אני יודע שהמשפחה של מחמוד התייחסה אליה יפה. אחיו ואשתו פינו לה ולמחמוד חדר שינה בזמן שהיא התארחה אצל ההורים שלו בחברון. היא התיידדה מאוד עם החברים שלו. היא אמרה לי שהיא חשה בשטחים חופשיה מאוד. היא סיירה שם הרבה". ענת ארז: "אני יודעת שהיא הפכה לאגדה בקרב אנשי משמר הגבול. הם הכירו אותה וידעו מי היא. מדי פעם הם היו עוצרים אותה ושואלים אותה על כיוון נסיעתה".

דני פלג, המדריך שלה ב"נוער מפ"ם" עד שעזבה את התנועה לפני כשנה וחצי, מספר כי ניסה להניא אותה מלנסוע לשטחים ולהימלט מן הבית. הוא ניהל אתה שיחות ארוכות אך ללא הצלחה רבה. רוני הגנר אומר כי היא המשיכה לנסוע בטרמפים למחנה ג'בליה, לחברון, לרמאללה, למזרח ירושלים. "אני לא חושב שהיא הרגישה בגילויי עוינות. אלה שפגשו אותה שם, הערבים, לא האמינו שיהודיה ממדינת ישראל מסתובבת אצלם באין מפריע כמעט. אני חושב שהיא הרגישה שם נוח יותר מאשר בבית־הספר. החברים שלה בבית־הספר לא התייחסו בסימפטיה אל דעותיה השמאלניות ולכן מצאה אוזן קשבת שם, בשטחים. היא לא הרגישה בשטחים מאויימת. משמר הגבול והשב"כ הפחידו אותה יותר מהערבים. פעם היא אמרה לי, שהיא פוחדת מאנשי הג'יהאד האיסלמי. כנראה היו לה מפגשים לא נעימים אתם".

יחסה של זיווה גולדובסקי אל הלאום הערבי היה מעמיק. היא למדה לרקוד ריקודי בטן ("פעם אחת היא נכנסה למועדון שבו רקדה רקדנית בטן והפליאה לרקוד יותר ממנה", אומרת ענת ארז). על התיק שלה היו מצויירים שני דגלים – דגל פלשתין ודגל ישראל. היא ראתה בשילוב של שני הדגלים את הפתרון שלה למצב: שתי מדינות לשני עמים. בכל פעם שראתה הפגנה של אנשי כהנא נחרדה. באחת הפעמים הראשונות שראתה הפגנה כזאת אמרה לרוני: "אנחנו צריכים 'להתלבש' על אחד הפעילים שלהם. כל אחד צריך לתפוס פעיל ולנסות להעביר אותו למחנה השמאלני או להקהות מעט את הימניות שלו".

כשאני אומר לשני החברים הקרובים של זיווה, כי אסור היה לה לחצות את הקו הירוק בימים של טירור, הם אומרים: "היא באה להבין אותם ולא כדי להתנגד להם. היא באה אליהם מעמדה של חולשה". וענת ארז מוסיפה ואומרת: "גם אני רוצה ללכת לשטחים כדי לראות מה קורה שם. אפילו לבד".

תחבורה/אריה ארד

# מכאני או אלקטרוני

חברת "פורד" יצאה במסע פרסום גדול על ציוד מכוניותיה במתקן איי־בי־אס, המונע נעילת הגלגלים בזמן בלימת־חירום. בעוד הדגמים היקרים יותר – כמכוניות פולקסווגן, אודי וב.מ.וו. – מצויידים באיי־בי־אס אלקטרוני, מצויידים הדגמים הזולים יותר באיי־בי־אס. מכאני.

מטרת האיי־בי־אס. לאפשר בלימה בטוחה של מכונית על כביש רטוב או קפוא בלי שתחליק על הכביש ובלי שתאבד לנהג יכולת השליטה בהגה. באתר הניסויים של פולקסווגן, סמוך לוולפסבורג, נבחנו ביצועי המערכת האלקטרונית והמערכת המכאנית. הניסוי נעשה במכוניות־משלוח והבלימה החלה במהירות של 100 קמ"ש. להלן תוצאות הניסוי:

| הביצוע | אלקטרונית | מכאנית |
|---|---|---|
| מרחק עצירה | 65 מטר | 89.5 מטר |
| תאוטה | 5.9 מטר/שניה | 4.31 מטר/שניה |
| מהירות לאחר 65 מטר | 0 קמ"ש | 52 קמ"ש |

המסקנה היא, כי המערכת המכאנית מאיטה את הרכב הרבה יותר לאט מהמערכת האלקטרונית. כתוצאה מכך מרחק הבלימה גדול ב־24.5 מטר, שהם 37.6 אחוז. גרוע מכך, בשעה שמכונית המצויידת במערכת אלקטרונית כבר הגיעה לידי עצירה מוחלטת, המכונית המצויידת במערכת מכאנית עדיין נוסעת במהירות של 52 קמ"ש, כלומר יותר ממחצית מהירות הבלימה המקורית. על נהג, שמכוניתו מצויידת במערכת איי־בי־אס מכאנית, להביא אפוא בחשבון שהבלימה במערכת כזאת תהיה איטית למדי ותצריך מרחק ניכר.

כלכלה ואידיאולוגיה / נתן רוטנשטרייך

# הקלקול שבכלכול

**קשה לכוון תהליכים כשיש אידיאולוגיה, קל וחומר בהיעדרה. יש להציב שוב את המטרה הרעיונית ולכוון אליה את התהליכים**

א'

המלה "כלכול" משמעותה הזנה, אולם בדיון זה ניתנת לה משמעות על־פי הצליל "קלקול", להבליט את הגודש של הפעילות הכלכלית ועשייתה למטרה, במקום שהיא נועדה להיות אמצעי. ראוי להזכיר בהקשר זה, כי ר' בחיי אבן פקודה מדבר, בזיקה לפעילות כלכלית, על אבדן שליטה משום "גאווה וגדולה". דברי ר' בחיי ראויים לתשומת־לב בעניין זה כמו בעניינים אחרים.

ב'

פעילות כלכלית נועדה לכלכל את בני־האדם, כלומר לקיימם. בני־אדם אינם הולכים בשדות כדי להזין את עצמם. הם נצרכים לכלים ולאמצעים למען קיומם. הפעילות הכלכלית באה במקום ההזדקקות הישירה למה שמוכן ומזומן בטבע. היא באה לידי ביטוי גם בהזדקקותם של בני־אדם אלה לאלה. הכסף, כידוע, משמש את הליכי החליפין בין בני־האדם, כלומר הוא אמצעי למען האמצעי של הכלכלה כהזנה.

אמצעי? כאן אנו ניצבים מול אחת מתופעות־היסוד בהוויית בני־האדם. מה שהוא בגדר אמצעי במקורו ועל־פי טעם קיומו, נעשה למטרה, הבולעת את הפעילויות של בני־האדם.

אין זה המקרה היחיד שבו אמצעי נהפך למטרה. גם המזון שבני־אדם צריכים לקיומם – כלכלה – נעשה למטרה, ובני־אדם משקיעים בו את עצמם מעבר לנדרש להם לקיומם. יש תהליכים שבהם אמצעים נהפכים למטרות או שמיטשטשים בהם הגבולות בין אלה לאלה, אולם ספק אם תהליך מעין זה היה מתרחש לולא היתה מאחוריו הכרעה.

ג'

לשבחם של המומחים לכלכלה יש לומר, כי הם רואים את משקלם של מניעים, שאינם בגדר מרכיבים בתהליך של חליפין. הם מבליטים את משקלם של גורמים נפשיים בתהליכי האינפלאציה, כמו הציפיות או הכוונות לטווח קרוב או רחוק וכיוצא באלה גורמים. אולם לא די להבליט את הגורמים הנפשיים. יש להצביע על הגאווה והגדולה, כלומר על משהו המקביל לתחום המדיני כאשר מדינות נעשות לאימפריות: תחילה הן נעשו אימפריות לשם הרחבת שלטונן. אחר־כך טענו כי הן מרחיבות שלטונן כדי להבטיחו לעצמן, באמצעות המושבות שבאימפריה, אמצעי קיום. בסופו של דבר המושבות, שעניינן היה לקיים את המדינה השולטת, נתפסו כמקיימות את הגדולה ומפרנסות, תרתי משמע, את הגאווה, ותוך כדי כך טענו האימפריות שהן מיטיבות עם הנשלטים. התהליכים הניעו את עצמם וגלגלו את עצמם, ולא נודע עוד לשם מה בא כל זה.

ד'

אנו יכולים לומר, כי מה שקורה בתוכנו בתחום משבר המפעלים הכלכליים, לרבות מפעליה של התנועה הקיבוצית, הוא תוצאה של אבדן אידיאולוגיה, כלומר אבדן אותה מערכת רעיונות על חיי בני־האדם ועיצובם, תוך זיקה למטרות שבני־אדם מציבים לעצמם. כאשר בני־אדם מציבים לעצמם כמטרה את הכלכול, הם עושים ביודעין או שלא ביודעין את המערכת של האמצעים למטרה והם אולי נזכרים במשמעותו של התהליך כאשר הם נמצאים בתוך משבר. אין המים באים עד נפש אלא ההצהרות באה עד נפש – אם נותרה עוד נפש.

אם מוסדות כלכליים או חברות הם בגדר אמצעים, הם צריכים להישאר במעמד של אמצעים גם אם מרבים לטפח ולרומם אותם. הם אמצעים כדי לספק לאנשים את המוצרים שאנשים נזקקים להם, גם אם המוצר, בעצם מציאותו, מחולל את הצורך בו. אנו נזקקים למחשבים והמוצר הוא אשר חולל את ההזדקקות לו. אולם גם במעמד זה של מחולל, אין בכוחו להוציאו מגדר היותו אמצעי. לא המוצר מוציא את עצמו אל מחוץ לתחום אלא אנו דוחקים אותו לשם. תפקידה של אידיאולוגיה ותפקידה של תנועה אידיאולוגית הוא לעמוד על המשמר כדי למנוע שדחיקה זו תתרחש. אולם כאשר הגאווה והגדולה באות במקום אידיאולוגיה, או הן עצמן בגדר אידיאולוגיה, כיצד נצפה לכך שיקוימו הגבולות בין אמצעים למטרות?

ה'

עם מטרות הפעילות הכלכלית – הזנה, הלבשה, מגורים, סידרי נוחות של שמירה על החיים וכיוצא באלה – נמנית גם העסקתם של בני־אדם. בשכר שהם מקבלים הם יכולים לכלכל את עצמם ולדאוג לצרכיהם. הכסף הוא כאן אותו מתווך בין הפעילות של בני־האדם במערכת הכלכלית לבין המטרה שהם יכולים להשיג בכוח פעילותם. אולם גדולה וגאווה גלויות לא רק למערכות, בהיקפן הרחב, אלא גם לענייני שכר, שראשיתו בשכר מרווח ואחריתו מי ישורנה – בגלגול הסכומים לשכם, וכל המרבה בקבלת שכר הרי הוא משובח, כי מה שקרוי צריכת־ראווה היא גילוי ממשי של גאווה וגדולה. גם כאן, בלי גישה אידיאולוגית המשקיפה על חייהם של בני־האדם ברוחבם ומבדילה מעיקר של דבר בין אמצעים ומטרות, אין סיכוי שהתהליכים יכוונו את עצמם. קשה לכוון תהליכים כאשר יש אידיאולוגיה, קל וחומר בהיעדרה.

ו'

אנו עדים לכך שתנועת העבודה במובנה הרחב, בגיבושה בהסתדרות העובדים, תנועה רעיונית מובהקת כמו התנועה הקיבוצית, איבדו את מורי הדרך האידיאולוגיים, לפחות במגזרים השונים שלהם. החשש הגדול הוא כי כוחו של המגזר יגבר על כוחו של התחום בכללותו. הדברים שהשמיעו בעניין זה לוי יצחק הירושלמי וישראל רינג ראויים לתשומת־לב מיוחדת ויתרונם הוא כאשר דברים באים מתוך מציאותו של הקיבוץ עצמו.

עדיין ניצבים אנו מול השאלה המכרעת: האם יביא המשבר להשתקעות של ממש או שמא מעבר לקינות המושמעות יתעוררו גם כוחות לתיקון המעוות? האין תנועת העבודה צריכה לראות את הקשר בין האוטומאטיות כביכול של המערכות הכלכליות לבין האוטומאטיות של המציאות הפוליטית, שבה אין מכוונים דברים על־פי רעיונות אלא מניחים להם להתגלגל, מתוך סברה כי גלגול הוא האמצעי המשמש את המטרה הרעיונית? אולם גלגול כמו גלגול: הוא מקיים את עצמו ואינו מקיים מטרות.

ובמצב תקין איזו מטרה ישמש? האם יהיה גם הוא גלגול על משקל קלקול?

אין עוד להיגרר ולהיגרף. יש לכוון ויש להציב שוב את המטרה באופק הראייה.

مكذا من الأصل

# הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר דבר בבוקר


**VISA**

למחלקת תכנון ופיתוח
דרוש/ה הנדסאי/ת תעשיה וניהול
עד גיל 30.

דרישות התפקיד:
* נסיון בענף השרותים/בנקאות
* אנגלית ברמה גבוהה
* עדיפות לבעלי השכלה אקדמאית בתחומים נוספים

מועמדים מתאימים יפנו בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לתמי מחלקת כוח אדם ת.ד. 25102 ת"א מיקוד 61250
– סודיות מובטחת –

**ויזה. יותר טוב מכסף.**

---

**למבצע קידום מכירות**
דרושים
**סטודנטים/סטודנטיות**
רווחים גבוהים למתאימים
03-253211 שלוחה 24 (ארנון)

---

**לחברה מובילה בענף המזון**
דרושים
**טכנאי קירור**
– בוגרי ב"ס מקצועי עם ידע ונסיון שנתיים לפחות בתחום מערכות קירור מסחרי.
– בעלי רשיון חשמל סוג עוזר.
– בעלי רשיון נהיגה 02 לפחות.
– מגורים באזור גוש דן.

המתאימים מתבקשים לפנות לטלפון 03-7552328/9 לסימה לשם קבלת מועד לראיון

---

חולון

מינהל כללי
כוח אדם
**באגף לאיכות הסביבה דרושים/ות**
במחלקה לגנים ונוף
1. מבצאי/ת נוף – לעבודות פיתוח
כישורים: בעל/ת הנדסה של מבצאי נוף ונסיון של שנתיים לפחות. רקע בעבודה עם קבלנים, מודדות בשטח וידע במשרד הטכני.
2. מנהל/ת ענף אחזקת גנים – אגרונום/ית
כישורים: ידע ונסיון טוב במגוון גינון, השקיה, ניהול ותכנון. נסיון של 5 שנים לפחות בעבודה דומה.
המעוניינים/ות יפנו למחלקה לגנים ונוף, רח' ויצמן 58, טלפון 5027422.
במחלקה לתברואה
1. מנהל/ת רובע
כישורים: השכלה תיכונית מלאה, נסיון בהפעלת צוות עובדים. ידע מקצועי בתחום שפור הנקיון, בעל כושר ביצוע וחזון גיל עד 40. בעל/ת רשיון נהיגה.
2. עוברים/ות לפיקוח תברואתי
כישורים: השכלה תיכונית מלאה, בעלי כושר פיזי בגוף וגבוה רצוי.
יתרון: יחידה קרבית.
תנאי שכר משופרים.
3. תברואנים/יות
כישורים: הכשרה/ית תברואה ו/או השכלה תיכונית מלאה + קורס תברואנים מוסמכים, ידיעת השפה העברית על בוריה, עד גיל 40.
המעוניינים/ות יפנו בכתב בצרוף קורות חיים, תעודות והמלצות למנהל המחלקה עד לתאריך 4.9.88, ויצמן 58, חולון, מיקוד 58373

---

**בית הספר החקלאי מקוה ישראל**
המדור הכללי
דרושים לכניסה מיידית לעבודה
★ **רכז חינוך חברתי** (במשרה מלאה)
★ **מורה** ללשון ומקצועות ההומניסטיים
★ **שרת לבית הספר**
מועמדים מתבקשים לפנות בהקדם ל"א. לוין מנהל המדור הכללי טל. 03-5053716, 03-842850

---

דרוש/ה
**עוזר/ת לגזברית החברה**
דרישות התפקיד:
★ מחזיק/ת ונושא/ת דויק/ית, אחראי/ת וחרוץ/ה.
★ בוגר/ת 12 שנות לימוד לפחות.
★ נסיון בעבודה בניהול כספים וקשר יום יומי עם בנקים.
★ ידע בהנה"ח – יתרון.
★ הדפסה בעברית – יתרון.
★ ידע בהפעלת מחשב (P.C.) – יתרון.
★ נכונות לעבודה בתנאי לחץ.
★ נכונות לעבודה בשעות נוספות.
★ גיל 30–35.
★ תושב/ת גוש דן.
המעוניינים יפנו בכתב עד מלבד בצירוף קורות חיים, לגב' בירדי דליה, ת.ד. 326 ת"א, מיקוד 61002 לא יאוחר מה-29.8.88.
המודעה מופנית לשני המינים כאחד
**כלל חברה לביטוח בע"מ**

---

אורט ישראל / משרד העבודה והרווחה
דרושים/ות

**יבנה**
לבי"ס תעשייתי אורט "ארנגמן" איזור התעשייה טלפון 08-433129
★ **מורה למתמטיקה**

**חולון**
לבי"ס תעשייתי אורט "אמקורם" רח' מישה שור 59 טלפון 03-805534 בערב – 03-5519277
★ **מורה לכרסום**

**קרית מלאכי**
למרכז להכשרה טכנולוגית אורט רח' הגפן 24 טלפון 08-582211
★ **מורה לאופנה (תפירה)**

---

**לאגף החינוך והתרבות**
דרושים:
1. **פסיכולוגים חינוכיים**
בעלי תואר שני בפסיכולוגיה (מ.א.) או בשלבי סיום התואר.
2. **פסיכולוג/ית קליני/ת**
(חצי משרה)
נא לפנות בטלפון: 053-337399
3. **פסיכולוג/ית קליני/ת**
(חצי משרה)
נא לפנות בטלפון: 053-332962/4

---

**להתאחדות התעשיינים בישראל**
דרוש/ה
**עו"ד צעיר/ה**
למשרה מלאה
בתחום דיני ויחסי עבודה.
רצוי עם נסיון של שנה–שנתיים.
נא לפנות לטל' 03-5128820

---

**למשרד רואה חשבון**
דרוש
**רואה חשבון**
בעל ניסיון של שנתיים בעבודת ביקורת
נא לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 29870 ת"א 61298

---

AMZA אמזה בע"מ
המכשירים הציוד לתעשיית גמור המתכת
דרוש/ה
**עוזרת למנהלת חשבונות**
★ נסיון מוכח של שנתיים
★ העבודה במשרה מלאה
טלפון: 03-806281 (א.ת. חולון)

---

**לרשות ניירות ערך בתל אביב**
רחוב מונטיפיורי 35
דרוש/ה
**מזכירה**
לעבודה במשרה מלאה
– בוגרת תיכון
– שירות בצה"ל
– עיבוד תמלילים (עברית/אנגלית)
דרגה תיקבע בהתאם לכישורים.
לקבלת פרטים נא לפנות אל ראובן בטלפון מס' 03-293932, 03-296619 בין השעות 08.30 – 13.30

---

**לחברה ארצית בהתרחבות**
דרושים
**אנשי מכירות בינמיים**
1. הנדסאי/טכנאי
2. מאג אויר/ קרור/ חשמל
★ נסיון במכירות ציוד טכני
★ תושבי אזור המרכז
★ העבודה בהיקף ארצי
★ נכונות לעבודה מעבר לשעות המקובלות
לפנות בכתב עד בצרוף קורות חיים לת.ד. 67891 ת"א
– סודיות מובטחת –

---

**אם את/ה**
בעל/ת כושר שיכנוע הופעה ייצוגית מחפש/ת עבודה דינמית ומגע עם אנשים שאף/ת להכנסה גבוהה ולסיפוק והנאה בעבודתך בעל/ת רכב
בוא/י להיות
**נציג מכירות שלנו**
בפרוייקטים חדשניים בתחום הפרסום
לפרטים טלפון: 08-522843 (לבקש את גיא).

---

**לקונצרן מזון מוביל בתחומו**
דרושים
**מחלקים**
על בסיס עצמאי
לאיזור גוש דן
דרישות התפקיד:
★ לאחר שירות צבאי
★ בעל רשיון ג'
★ בעל משאית עם ארגז בידוד תקין.
★ רצוי נסיון קודם בחלוקה.
לפנות לחנה – 03-9234422

---

לגוף ציבורי גדול במרכז הארץ
דרוש:
**חוקר ביצועים**
רצוי בעל נסיון של חמש שנים לפחות בנושאי חקר ביצועים צבאי.
הכישורים הדרושים:
תואר ראשון: בפיזיקה, מתמטיקה שימושית, הנדסה או חקר ביצועים.
בעל ידע בשפה האנגלית.
אחרי שרות צבאי. (רצוי קצין בגיל.)
יש לשלוח לת.ד. 7053 מדעה בבי 580
פנים מתאימים ייענו.

---

**לירחון סחר בינלאומי**
דרושים
**מקדמי מכירות נמרצים**
עדיפות תינתן לבעלי נסיון
לפרטים נא לפנות לטל: 03-7523822

---

**קינג בע"מ**
יצרן מוצרי מתכת מדוייקים באיזור התעשייה החדש ראשל"צ דרוש
**איש אחזקה**
נסיון בחשמל תעשייתי הידראוליקה ופנאומטיקה הכרחי
תנאים סוציאליים מלאים
5 ימי עבודה
תושבי אזורי חולון, בת-ים, רמלה וראשל"צ יתקשרו: 03-9612199

---

דרוש/ה
**איש/ת יחסי ציבור**
לניהול מסעדה סינית אקסקלוסיבית
טלפונים: 03-282967 03-285746

---

חברת דקסמור בע"מ
**איש מכירות**
בתחום: דיאגנוסטיקה רפואית
תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות לטלפון: 03-498685, 03-498141

---

**בא לעבוד בדפוס!!**
**במפעלי דפוס פלאי בע"מ**
מהגדולים והמשוכללים בארץ יכשירו אותך
**למקצוע הדפוס**
תמורת שכר באמן ההכשרה.
העבודה במשמרות בצוות צעיר ומגובש.
תנאי עבודה טובים, 5 ימי עבודה בשבוע, תנאים סוציאליים מלאים.
לפנות טלפונית 5711121 לאהובה

---

להברה פרטית בענף המזון בע"מ
דרושים **עובדים/ות נקיון**
למשרה מלאה
תנאים טובים למתאימים
03-282813

---

לאכסניית נוער בחיפה דרוש
**צעיר נמרץ**
לעבודה מגוונת (קבועה)
ידע באנגלית ומגורים במקום חובה
טל. 04-532516

---

לביה"ס התיכון העירוני שזר – בת-ים
דרוש/ה
**מורה לגיאוגרפיה**
בהיקף של 9 ש"ש, בימים ראשון ורביעי
נא לפנות לטלפונים: 03-5520022 03-5511021

---

**הגרעין**
הספקה לחקלאות
למחלקה הטכנית בתל-אביב
דרושים
★ **מוכרים**
★ **מכונאי**
לתצוגה ולמכירת ציוד גינון.
נא לפנות ליצחק אופק, ביום ד', (16.00–24.00) 03-5615566

---

**דרושים והתבי ארגון מנוסים**
לעבודה מיידית באזור תל-אביב
נא לפנות לטלפון 03-7518033 לבקש את שוקי

---

לשקל
**מזכירה**
דרושה
נבונה, מסודרת ופרונטקטיבית אחרי צבא.
נסיון קודם במזכירות והדפסה הכרחי.
5 ימים מ-08:00–17:00.
טל: 338935

---

למועצה הלאומית למניעת תאונות
דרושים
**סטודנטים מדריכים**
לעבודה עם נוער, בפרוייקט מתחייבות אישית.
התשלום עפ"י שעות.
טלפון: 03-415152

---

לשירות הפסיכולוגי החינוכי בית שמש דרוש
**מנהל**
במשרה מלאה
תנאים נדרשים:
★ נסיון בניהול
★ מדריך מוסמך
למועמד המתאים יינתנו תנאים טובים.
לבירור פרטים ניתן לפנות לגב' אלי בן לולו
בבית הספר, ראש המועצה בעבודה – 02-911352
בבית – 02-912436

---

**לכפר הילדים והנוער משען "עלומים" בכפר סבא**
דרושים/ות
★ **מטפל/ת**
★ **מדריכים/ות**
בעלי נסיון לאחר שרות צבאי.
מגורים במקום.
בדבר פרטים נא לפנות לטל' 052-33139 052-20539

---

דרוש
**מהנדס/הנדסאי בנין**
בעל נסיון של 2 שנים בביצוע וניהול פרוייקטים,
לעבודה מיידית באזור הצפון
טלפון: 04-923173, 04-927042

---

**נהג-ספק**
לעבודה במשרה מלאה
טלפון 03-330357

---

לבית ספר תיכון עירוני, בהרצליה
דרוש/ה בדחיפות
**מורה לתנ"ך**
כולל הכנה לבגרות
מתבקשים לפנות הצהריים
052-543359, 052-542936
ובשעות הערב
052-542681

---

לרשת חנויות מתנה, למרכז חנות בחיפה
דרושות
**מוכרות מנוסות ואחראיות**
נסיון והמלצות הכרחי
04-245043

---

לחברת בניה
**א.צ. ברנוביץ**
דרושים:
**רצפים ובנאים**
לעבודה באיזור המרכז.
נא לפנות
03-5611005

---

דרושים לנו:
**מועמדים**
לקורס להכשרת סוכני ביטוח חיים
אנו מציעים:
★ הכשרה מקצועית ברמה גבוהה והכנה לבחינות לקבלת רשיון.
★ הפניה ללקוחות מהמאגר שלנו.
אנו דורשים:
★ בעלי השכלה תיכונית ומעלה
★ גילאים מעל 25.
★ עדיפות לקציני צבא/משטרה.
לקביעת ראיון נא להתקשר 03-282083

---

דרושים
★ **הנדסאית/ שרטטת בניין**
עם נסיון
★ **הנדסאית שרטטת בניין**
עם ידע בהפעלת מערכת AOTOCAD
03-330047/8 ליהודית

---

**דחוף!!!**
דרוקים בעלי נסיון במשימות אבטחה בחו"ל
עדיפות לדוברי ספרדית, אנגלית.
"קלע"
03-622487-8-9

---

לחברה גדולה בענף המזון
דרושים
לסניף תל-אביב והמרכז
**מחלקים**
נסיון מעשי בחלוקת מזון למסעדות לישיבות
שיווק
רשיון ג' הכרחי
ערבות בנקאית נדרשת
לתיאום ראיון להתקשר טלפון: 03-8223283-4

---

בית דפוס
להכנה/ת אל בעבודה בניה
אופסט ½ גלם ¼ ⅛
מבנה הדפוס אופטימלי
03-254574 לא בשבת

---

לחברה ותיקה בענף המזון
דרושים
**סוכנים עצמאיים**
עם רכב קירור
לפנות לת.ד. 2101 פתח-תקוה, מיקוד 49120

---

לי.מ.ש.ב. שיווק
דרושים **סוכנים**
להפצת מוצר קוסמטי
(מכולות לחוות)
בכל הארץ 03-743469
(ערב)

---

דרוש
**דפס – עוזר**
דפס לאופסט
בעבודה 03-829447
בבית 052-534532


## טלוויזיה

### חינוכית

09.00 עד כאן – רגעי דבי הסולסקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 מלחמת הכוכבים "הגב הרפאים" סוכני סמפטורת אמצים להשתלט על מאגרי המים של כדור הארץ. בעזרת נשק מעורר אימים, דמוי תבב ענקי, הם לוכדים את הפניקס. מטוס החלל של כוח G.
09.40 נילס הולגרסון – (פרק 37) "אפרוחים באים למלטי במזל טוב". שלוי אפרוחים. שושו, השועל, מנסה לנצל את תמימותם ומצליח לתפוס את אחד האפרוחים. האווזים מצילים את האפרוח ומגרשים את שושו הרחק מהאגם. (פרק 8) פתרון בעיות, ציור ותנועה.
10.05 בא בחשבון – (פרק 8): פתרון בעיות, ציור ותנועה.
10.30 רואים שש שש הצופים יוכלו לבחור תכניות אהובות עליהם. בכל יום שלישי בין השעות 10.30–14.30 בשידור ישיר בהנחיית קובי מיכן. אורחת באולפן: סי היימן.
14.30 סרט קולנוע "לכלוכית" – סיפורה של לכלוכית, החיה עם אמה החורגת ושלוש אחיותיה המרשעות. הנסיך שעובר במקרה סמוך לביתה מתקל בה בפעם הראשונה, ואחר-כך שב בנשף מיוחד שהוא עורך.
16.00 שעת כושר.
16.20 עיר הזהב הנסתרות (פרק 18) – בעיר הזהב מגלים גיבורינו את הקונדור הגדול. התפרצות הר געש ממוטטת את ההר ואת המקדש. ידידינו טסים בקונדור וכמעט מתרסקים. הקונדור פורש כנף וטס בשמים.
17.00 ערב חדש.

### כללית

17.30 שלוש, ארבע, חמש והופ "בעלי הפלא" סיפור מסעותיו של אלימלך בעל נעלי הפלא. אלימלך אוהב לחלוק יוקר. כשגדל, יצא לחפש את מזלו בעולם, ורגליו אז נעליים ישנות שקיבל מתנה מאבוה.
17.50 סרט מצויר לגיל הרך "הרפתקה בשדה".
17.55 סמטס.
18.05 דוג'ה, בונזו וכל השאר (פרק שמיני): בונזו נפגעת בתאונות "פגע וברח" ומאושפזת בבית חולים. אחותו של הנהג מתגלה במפתיע. (עברי-ערבית).
18.30 קיצור החדשות.
18.32 האפריקנים – מורשת משולשת. סקירת תולדותיה של יבשת אפריקה לעומקה ולרוחבה. (פרק ד'): "ריקבונו של גן עדן" (ערבי-עברי).
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 מהדורת מבט.
20.02 1 יוצר מדי – שעשועונים.
20.30 תבניות קטנות – התכנית דנה בתביעות קטנות, בסכומי כסף שאינם עולים על 3000 ש"ח.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 לקט קטעים מסידרת התכניות "סיבה למסיבה".
22.20 חלומות יום אתמול – (פרק שישי): הבוס של מרטין מדבר עם דיאן על אפשרות עזיבתה את מקום העבודה עקב יחסיה עם בעלה לשעבר. דיאן אינה מרוצה מכך. חברתו של מרטין – לינדסי – מחליטה לעזוב אותו. דוו, השקוע כתמיד בבעיות כספיות, מסרב לקבל עזרה מידו של מרטין (עברי-ערבי).
23.10 מסך אישי – הפעם מתארחת בתכנית: משה סיני – שחקן לדורגל בקבוצת "הפועל" תל-אביב.
23.45 פסוקו של מקום – מבט אל הכנרת; חדשות הלילה.

18.46 "צללת צהובה" שירים מתוך סרטים הקלאסי המצויר של "החיפושיות". "צללת צהובה" (המועלה ביומים אלה על מנוף בית קולנוע "בתל-אביב"). "מועדון הלבבות הבודדים של סרג'נט פפר", "לוסי בשמי היהלומים", "אלנור ריגבי" צוללת צהובה. "נעשה בשנת 1968", הקורא את סיפוריהם של "החיפושיות". משנות השישים, ובעיקר "עשה אהבה לא מלחמה".
18.56 "רגע לפני..." על הולותיו הכתחדשות של אולמני והשר דקשן.
19.00 "סוסים נמוך" (פרק שביעי) אדוארד פוגש ידידה ולורה, ושמה לואיס. הם מתאהבים. אשתו של אדוארד עוזבת אותו. הבן נכשל בעסקים.
19.26 "רגע לפני..." על אמצעי השמע אלקטרוניים חדשים במשחקי לילה מוקדמת.
19.30 "מבשים עם החוש השישי (פרק שני) עשר צ' "כישוף מוכמרון", ארתור קלארק שיכט למכף שנער שמצא אבן בסיטונות לאורי בלר, שם שוגמן סיפר צרוח מפתוחות של קלארק ומחמדותו הפכת במעמך אך לסקפתיות ועסה בתוך קלארק את המוגמה. עד בהכיכה האבנים נותנים תעתוקתו בתוף שושי מפתוחות יותר נקשת המשכב מחשב מנסה לבדוק זאת.
19.56 בזה נשדר מחר.

*20.00, 60–70–80 לנחש? "זהב" "אלוויס–גרייסלנד" בומים אלה מלאו אחת עשרה שנים למותו של אלוויס פרסלי.*

21.02 "דיוקן באמנות" – על חייו ויצירתו של האמן ואמריקאי הצייר, ווינסלו הומר.
21.35 "זונק שבועי" – פינה הסטורית המציגה אירועי ספורט שהתקיימו לאורחות בארונב.
21.55 "עולם המדע". הפעם 1. על דיכאון המקף אנשים בהורים, 2. על תחנת טלוויזיה המופעלת על ידי נזירות באלבמה, 3. על מחדושים.

### ערוץ 2

18.30 "זה נשדר הערב".
18.34 "בגדי עין האלוף" (פרק רביעי).

## רדיו

### קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה.
09.00 קונצרט בוקר.
11.17 פינת השיר – משירי דליה הרץ.
12.00 מן הסרטיה – חיים סאוב, כנור/ אריה ורדי, פסנתר, פסנתר פסישים, תוכנית מיצירות מוצרט: סונטה לכנור ולפסנתר, ק. 376; סונטה לפסנתר בלה מזור, ק. 331; סונטה לכנור ולפסנתר, ק. 304.
13.05 בהאזנה נינוחה – אדל: קפריצה; דבוז'ק: קונצ'רטו לכנור ותז' אופ. 53; קמינסקי: קונצ'רטו לתזמורת; הולסט: כוכבי לכת.
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הביכל בלונדה – קונצרט חוכוים: ורדי: פתיח לגורל, פתיחה ואריה; אריות מתוך פאוסט של גונו וכרמן של ביזה; ובה: אנדנטה ורונדו הונגרי לבסון ותז'; מרטן: בלדה לויולה ותז' כלי נשיפה; ארוזנאק: קונצ'רטו לתזמורה ותז'.
17.30 קולות.
18.00 ממוזי התקליטית.
19.00 פניני האופרה – האופרה של האלמיה (כ') לקט מתוך אופרות של מוצרט, ורדי, י. שטראוס, גרשווין, סדישנס, גונו, ואופנבך בהשתתפות אמני בית-האופרה והמנצחים מרסל דזירון ורובר בלסת.
20.00 אינטרלוד.
20.30 מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור.
22.30 אנתולוגיה קטנה לשירה "אין שירה בלי יס" עם המשורר יורם ברנאיר, פיצו.
23.00 מהאורי יצירות – הסונטות של מוצרט.

### רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – שידורים לימי החופשה "מרחבא", ערבית מדוברת. הפעם: שיעור מס' 22.
16.05 מועדון שעון הזהב, מעולמו של האדם המבוגר.
17.05 צבעי הקשת – הפעם: "שירים ממזרח אירופה".
22.05 שנינו יחד וכל אחד לחוד.

### רשת ב'

09.05 בראש צעיר – לילדים ולבני הנוער בחופשה.
16.05 עם יהורם גאון.
18.06 אצבע על הדופק – ענייני בריאות ורפואה.
20.05 פרקי חזנות "בבקשתך" – מסמור שיר.
22.05 להאזין בחלום – מחרוזת שירים.
23.05 שטטות – עם דני אלדר.

### רשת ג'

19.05 מקום בצמרת – המצעד הישראלי.
22.05 אדום עתיק – שירים שלא כתו ליתם.
23.05 סיכות לילה.

### גלי צה"ל

13.05 מלבישים ירוק – יום ההוקרה של הנבגבר לחידוש היער בארץ.
16.05 מלבישים ירוק.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות.

### צה"ל 1

19.05 מלבישים ירוק – שעה אחרונה של יום הנרפה לחידוש היער בארץ.
19.50 פינה חמה לכלב.
19.57 הודעות לחיילים.
20.05 ניחוחי הציר – שירי תבורות הצמר.
20.50 סיכום יום השידורים המיוחד למבצע "עץ תחת עץ".
21.30 לילה לא שקט.

### צה"ל 2

19.05 הרדיו השקן.
20.05 צר – 8.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הגי הזה.

## קולנוע

### תל-אביב

אסתר: מפגש להזה 5.00, 7.30, 9.45
אורלי: נס בחצות 8, 9.45, 7.30, 5
גורדון: מעיין המנגבר 9.45, 7.30, 5.00
גת: נישואים מיקסיכים 9.40, 7.30, 5
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.50, 7.30, 5.00, 11.00, 1.00, 3.00
דיזנגוף 2: הקיץ של אביה 9.50, 7.30, 11.00, 1.00, 3.00, 5.00
דיזנגוף 3: לאן זה מלורט 3, 11 מאנק 5, 1 עולם נפרד 9.50, 7.30
דקל: משדרים חדשות 9.45, 7.10
הוד: מלחמת השחקים 9.45, 7.30, 5
הרשתוף: 8 זה הדוד שלי
10 בית האמריקאי
קולנוע (בית ציוני אמריקה) לול 11.30, 9.30, 7.30, 5.30
חן 1: מפגש גורלות 9.55, 7.35
סמר הג'ונגל (בעברית) 5, 3, 12.30, 10.30
חן 2: הקיסר האחרון 9.40, 6.40
מק – הבריה הטוב ביותר 5.00, 3.00, 10.30, 12.30
חן 3: נעורים בהשאלה 9.55, 7.45, 5.00, 3.00, 10.30, 12.30
חן 4: סמר הג'ונגל 9.45, 7.35
הרפתקאות הצ'יפמק מסביב לעולם 10.30, 12.30, 3.00, 5.00
חן 5: המשימה מיאמי 9.55, 7.45, 5.00, 3.00, 10.30, 12.30
לב 1: הנסיכה הקסומה 10, 8, 6, 4, 2, 12
לב 2: אל עצמי 5, 3, 1, 11 אהבנו כל כך 7.15, 9.45
לב 3: חושפה בבכור 9.50, 7.30, 12, אהבנו כל כך 5, 2.30
לב 4: החבר של החברה שלי 9.55, 7.40, 5.30, 3.30, 1.30, 11.30
לימור: מחליפים ערוצים 9.45, 7.45, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
פרזאדף: שקיים שחורות 9.30, 7
רידה בגלל המלחמה הזאת 9, 7
מקסים: רמבו 3 9.30, 7.30, 5
פרץ לשעבר אלגביא צללת צהובה 9.40, 7.30, 5.30
מיילת 1: שם המשחק 9.45, 7.30, 5.00, 3.00, ב-11.00 בבוקר נס בחוצות – 8
מיילת 2: הכית ברוך סהרל 9.45, 7.30, 5.00, 11.00 בלבד
מיילת 3: תרסה 9.00, 5.45
11.00 בבוקר מיכל
ממשה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: הרודה של חיי 9.45, 7.45
פריס: לידר אביב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.30 הפרחנים
צפון: כפר קטן שלי 9.45, 7.30, 5.00
שתוף: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
תמר – רמת-אביב: גברת מס הכנסה 9.30, 7.00
תבלה: פרחים בעליית הגג 9.45, 7.30, 5.00
תל-אביב: קרוקודיל דנדי II 9.45, 7.20, 5.00
התדירה הישראלית: מעקב השיער 22

בית אגרון: 4.15 ביימס בונד – אתה חיי רק פעמיים
6.30 הסיפור שלא נגמר
8.15 מלאכים מעל ברלין
10.15 ברודעי הזמן
24.00 ...
סמר: סרטים מעל, 7.15, 9.30 ...
סינמטק: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.00, 7.00 מחנה 9.00, 6.00
סמורה: המבכר הנסתר 9.30, 6.45
עדן: מלחמת השחקים 9.15, 7.30, 4.30
רון: מפגש להזה 9.30, 7.30, 4.30
תיאטרון ירושלים: הקיץ של אביה 9.30, 7.00, 5.00
סמי ודזי עושים את זה 7.00, 9.30
עולם נפרד 7.00, 9.30

### חיפה

אורה: הקיץ של אביה 9.15, 7.00, 4.30
אורליה: החבר של החברה שלי 9.15, 6.45
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
מולידים ערוצים 9.15
חן: מפגש גורלות 9.15, 6.45, 4.15
עצמון 1: ספקנות הפשע 9.15, 7.00, בילבי 4.30
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 8.50, 5.20
עצמון 3: מלך הסלים 4.30
שם המשחק 9.15, 7.00
פאר: מפגש להזה 9.15, 7.00, 4.30
קולנוע: לול 9.15, 7.15, 5.00 דיני סטורדאסט
רון: קרוקודיל דנדי II 9.45, 7.15, 4.30
רב בת 1: פרחים בעליית הגג 9.15, 7.00
סמר הג'ונגל 5, 11
רב בת 2: נישואים מיקסיכים 9.15, 7.00, 4.50
ברוחן שווה מליון 11
רב אור 1: מכבת ירח 9.15, 6.45
סמר הג'ונגל 4.30, 11
רב אור 2: המשימה מיאמי 9.15, 6.45
רב אור 3: חושפה בבכור 9.15, 6.45
בעקבות הורה הקסומה 4.30, 11

### קריות חיפה

מטרו: מפגש להזה 9.00, 7.15
סמוך: נעורים בהשאלה 9.15, 7
אורות: מירונות 9.15, 7, סמר הג'ונגל 5
בית העם: הקיץ של אביה 9.15, 7.15
חוזבל: שם המשחק 9.15, סמר הג'ונגל 7.00
צפון: רמבו 3 יום א', ג' 7.00, 9.15, 5 ב', ה', 9.15, 7 ד' 5 סמר הג'ונגל 11 בבוקר

### אשדוד

אסתר: מכבת ירח 9.30, 7.30
אשדוד: נעורים בהשאלה 9.30, 7.15

### אשקלון

אסתר: הקיץ של אביה 9.30, 7.30
ססרה: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.30
רחל: המשימה מיאמי 9.30, 7.30

### באר-שבע

חן: מירונות 9.30, 7.15, 5.00
היכל התרבות: 5.00, הכלב כעל לב הזהב
7.00, 9.30 ענים שחורות

### הרצליה ■ רמת השרון

דוד: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15
שירת הדרום 5, 11
חוכל: מירונות 9.30, 7.30 מלך הסלים 5.00
מלון דוראל: חושפה בבכור 9.30, 7.15
כוכבה 11, 5, הירדי בת הרים 7.15
ביתל גזם 9.35 לילה מסמר
תמוזה: מפגש להזה 9.30, 7.30 סמר הג'ונגל 5.00

### עפולה

כוכוחו: קרוקודיל דנדי II 9.00

### חולון ■ בת-ים

ארמון: לול 9.30, 7.30
ארמון: המדייד 9.30, 7.30, 4.00, אל עצמי 6, 11

### ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 4.30
אורגן: אי אפשר לקנות אהבה 9.15, 7.15
אורגן 1: מפגש גורלות 9.30, 7.30, 4.30
הארגמלכאר 10.30 בבוקר
אור 2: ספירי 9.30, 7.30, 4.30
בילם – הבר עברית 10.30 בבוקר
אור 3: שלושה גברים והתינוקת 9.15, 7.15, 4.30
10.30 בבוקר מלך הסלים
אור 4: מחליפים ערוצים 9.15, 7.15, 4.30
10.30 בבוקר פוזם הכסבים אור
אור 5: הבית ברחוב קפלר 9.15, 7.15
10.30 בבוקר אבא נהג, 4.30 מלך הסלים
אדניל: גישואים מקסיכים 9.15, 7.00
סמר הג'ונגל (עברית) 4.30, 12.30, 10.30
אימפריה 1: לול 9.30, 7.15, 5.00
אימפריה 2: המאבק לבכורה 9.45, 7.45, אל עצמי 6.00, 4.00, 11.00
אימפריה 3: ההתיזה בקרוב
אימפריה 4: ההתיזה בקרוב

### ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: ויזק אותה מהרכבת 9.30
דוידי: הקיץ של אביה 9.15, 7.15
מתכר: קיץ בחלל 5.00
חן: לול 9.15, 7.15, סמר הג'ונגל 5
ג.ג. רון 1: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.15, 5.45
בילבי 11.00 בבוקר
ג.ג. רון 2: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 5.00
שלגיה 11.00 בבוקר
ג.ג. רון 3: הפסיכה בקרוב
נקסון: נישואים מיקסיכים 9.15, 7.15
ראשון: לול 9.30, 7.30

### רמת-גן ■ גבעתיים

אוראנה: מפגש להזה 9.30, 7.30, 5.00
ארמון: סגור
לילה סטרון ודשים 9.30, 7.30, 5
הדר: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 5.00
רב-גן 1: פרחים בעליית הגג 9.30, 7.00
סמר הג'ונגל (עברית) 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
רב-גן 2: נפגש גורלות 9.30, 7.30, המשימה מיאמי 10.30, 12.30, 3.30, 5.00, 7.30
רב-גן 3: הקיץ של אביה 9.30, 7.30, 5.00
הרפתקאות הצ'יפמק מסביב לעולם 10.30, 12.30, 3.00
רב-גן 4: נישואים מיקסיכים 9.30, 7.30, מק – הבריה הטוב ביותר 5.00, 3.00, 10.30, 12.30
שגבה: מפקד אנרי 9.30, 7.30, 5.00

### נתניה

אסתר: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.30, 5
מטרופול: סמר הג'ונגל 5.00, 7.15, 9.30 המשימה מיאמי
שירה: מפגש להזה 10, 8, 6
מלך הסלים 4.30, 11

### קרית אונו

מתניה: 8.00 מכבת ירח

### פתח-תקוה

היכל 1: נישואים מיקסיכים 9.45, 7.45, 5.00
סמר הג'ונגל 4.30, 11
היכל 2: תרגיל לשוטרים מושלמים 9.45, 7.45, 6
קרוקודיל דנדי II 11.00 בבוקר
היכל 3: הקיץ של אביה 9.45, 7.45, 5.00
מלחמת השחקים 11.00 בבוקר
שלגיה מפגש להזה 9.30, 7.30

### כפר-סבא ■ רעננה

סמר הסבר 3, 10, 6.30 הקיץ של אביה
אר מכבת 11, 8
...: 7.15, 9.15

### קרית שמונה

שמיר: מכבת ירח 9.15

### נהריה

היכל: קרוקודיל דנדי II 3 ... 9.30
סמר הג'ונגל 5.00

### אילת

...

## דירות

### וילות ובתים

שאל על מבחר דירות הגג המפוארות של "אפריקה ישראל להשקעות" באזור תל-אביב ובסביוני-אביב ברמת-אביב ג' ובגבעת שביון. ליד שביון (23063) 03-650281

להשכרה בהרצליה-פיתוח +4 נוף ים (22704) 03-843316

בזכרון-יעקב בחר מגרש ומתכנן תכנן לפי צרכיך הבניה שלך (15802) 06-396817

בזכרון-יעקב בחר מגרש ומתכנן תכנן לפי צרכיך הבניה שלך (9716) 06-396817

### קבלנים מציעים

בגבעת-שביון דירות 4 חדרים 130 מ"ר. מחיר למזומן כולל מ.ע.מ החל מ-216,000 ש"ח (131,000 דולר) 5 חדרים 145 מ"ר מחיר למזומן כולל מ.ע.מ החל מ-215,000 ש"ח (131,000 דולר) מבחר דירות עם מרפסות גג. מרכז מכירות סביון. א'-ה': 16.00-18.00 ו': 9.00-12.30 "אפריקה ישראל להשקעות" (23144) 03-650281

בסביוני-אביב ברמת-אביב ג' בנין מפואר 4, 5 חדרים 153 מ"ר בתוספת מרפסות גג דירות גג מפוארות מחיר למזומן כולל מ.ע.מ ק"ג דרום מערב 375,000 ש"ח (234,500 דולר) "אפריקה ישראל להשקעות" 03-650281 (23046)

בשכונת-אביב בלב רמת-אביב בין כוכב המאור 4, 5 חדרים עם אפשרות למרפסות גג ודירות גג מפוארות, מחיר למזומן כולל מ.ע.מ ל-4 חדרים 125 מ"ר ק"ב 315,000 ש"ח (197,000 דולר) רח' איינשטיין. א'-ה': 17.00-19.00 שבת: 14.00-18.00 "אפריקה ישראל להשקעות" 03-650281 (22888)

### ת"א - צפון

### דירות למכירה 4 חדרים ויותר

ב"בבלי" נותרו מספר דירות בנות 5 חדרים במגדל מגורים המבוצע בשלבי בניה. לפרטים: חברת "אביב" ביאליק 155 רמת-גן (23178) 03-7512203

בשיכון ל' דירה אחרונה לאכלוס מיידי 5 חדרים רח' לוי-אשכול 40. פרטים: חברת "אביב" (23152) 03-7512203

מבצע מיוחד ברמת-אביב ג' נותרו מספר דירות 4 ר"ג וגג חדר ומחות גדולות על מזומן, והיתרה משכנתאות עד 150,000 ש"ח ל-10 שנים בדירות סופר יוקרתיות "ישקו" "ISCO" 03-426293-4-5-6 (20882)

בצפון הירוק בבנין מפואר ניקוי, בריכת שחיה על 3 דונם לובי מפואר עם שוערת כל דירה וילה עם כל ביתוך השיר כל זאת החל מ-$165,900 בתוספת מע"מ במזומן ל-5 דירות בלבד "ישקו" " I S C O " 03-426293-4-5-6 (20831)

אפריקה ברמת-אביב ג' הדירות המפוארות ביותר! שיש, מעלית שבת, מרפסת, שיפוץ לובי, לווין וכל המודיעים והפעורים מבצע ל-5 דירות בלבד "ישקו" "ISCO" 03-426293-4-5 (20786)

בשקד בהדרמבותו 3 גדולה מושכרת ל-5 שנים הכנסה 8000.- לשנה 78,000 (4933) 03-219186

### דירות למכירה 2–2½ חדרים

בצפון השקט 2 חזיתות מרווחת ומושקעת "סוקייקי" (18752) 03-224004

### דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירת חדר (בחדר וחצי) 58,000 45 מ"ר 03-234537 "סוקייקי" (18695) 03-224004

### דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בנין-יבנה 4 חדרים $39,000 מיידית 08-574335 במשרד 08-574587 בערב (14009)

בכפר-סבא דירות יוקרה 5 +מרפסות פתוחות בבנייני אביהד (20895) 052-913856

בחולון באהרונוביץ' פינת לסקוב 4 +גג ק"ב בהזדמנות 03-849022 (17971)

ש.א.פ בע"מ התחלה במכירת דירות 4 חדרים מפוארות "דירות" גג. בחולון, בקרן-היסוד 28 ובגבעת-התחמושת 39. פרטים: סוקולוב 64 חולון טלפון 03-886565 (18911)

### דירות למכירה 3–3½ חדרים

### דירות גג

בשקד פנטהאוז 2 גדולים+ גג 150 מ"ר "סוקייקי" 130,000 03-234537 03-224004 (18716)

### ביקוש דירות

### דירות בשכ"ח

בהרצליה בנוה-אמירים דירות 4 חדרים חדשות ברמה גבוהה. 140 מ"ר +טלפון+ תוספות מיידי לטווח ארוך "קורל" 03-292616 (18259) 03-288943

ברמת-אביב ג' שלמה בן-יוסף 25 קומה 10, להשכרה 5 חדרים, ריקה +טלפון לשנה מ-15/9/88 3,000 דולר. 03-423707, (7144) 03-212405

### דירות מרוהטות

### דירות בדמי-מפתח

## עסקים

למכירה 1500 מטר בדי ליקרה חלקים (חוץ) -11 ש"ח למטר. 1500 מטר בדי ליקרה מודפסים (חוץ) -10 ש"ח 3700 מטר בד ניילון -אצטט (חוץ) -10 ש"ח. 1100 ק"ג קרטי גומי ערום (חוץ) -7 ש"ח לק"ג חוטי תפירה, מיכלי קרטון, ארקליות פלסטיק (5658) 052-558661

להשכרה בבית מרכזים בתל-אביב יפו אולמות עם גישה נוחה לרכב, כמו כן משרדים. (10043) 03-810977

### מגרשים

### בתי מלאכה

### אולמות

למכירה מגרש לבנית משרדים באזור תעשיה רשף 03-5742777 נכסים (21324)

בפתח-תקוה 2 ד' 5 דונם לתעשיה 80,000 לדונם "רשף נכסים" (29803) 03-5742777

בקרית-אריה 2 דונם +תוכניות "רשף-נכסים" (28210) 03-5742777

### חנויות

להשכרה במרכז ת"א 350 מ"ר מפוארת "רשף נכסים" 03-5742777 (22315)

בפ"ת צמוד לתחנה המרכזית למכירה חנויות ומשרדים "אינטר-ישראל" 03-5103030 (19554) 03-9342663

בכפר-סבא בויצמן חנויות למכירה "הצומת" ויצמן 40 (14142) 052-440793

### משרדים

### מבני תעשיה

להשכרה בחולון 600 מ"ר ק"ק +400 אמפר "רשף נכסים" (21216) 03-5742777

למכירה באזור התעשיה חולון על כביש ראשי 370 מ"ר בבנין חדש עם סטנדרט גבוה 886727 (12696) 5051803

בחולון להשכרה אולמות בק"ק בגדלים שונים +כח+ טלפונים ונישה "קורל" 03-292616 (18293) 03-288943

## הצעות עבודה

צבעי תעשיה מנוסה לחברה גדולה בחולון, תנאים טובים, "א.ג.ת" (6318) 03-371465

ל"א.ג.ת" דרושים עובדי מתכת מנוסים: 1. חרש /כרסם C.N.C מנוסה 2. חרש /כרסם קונבנציונאלי תנאים מצוינים 03-371465 (6307)

מסגרים מנוסים למפעל גדול בחולון וה"א, תנאים טובים "א.ג.ת" (6275) 03-371465

דרושים מסגרים מבואים רתכים צנרים, צנרי נחושת, מכשירנים חשמלאים, לעבודה לטווח ארוך באתרים אשקלון, חדרה, חיפה, לפנות לכח-אדם (5234) 06-336946

"לשקית-האדום" בנתב"ג דרוש/ה מקדם/ת שיווק בעל/ת מהלכים בחברות התעופה וסוכני הנסיעות טלפון (5228) 9710422

לעבודה במוסד דתי בוגר/ בוגרת תואר ראשון במדעי החברה והרוח +ידע בהנהח"ש העבודה עם קהל מיידית "חבר" 03-5101420 ללימור (5226)

מהנדסי/ות כימיה אפשרות ללא נסיון, לתקופה ממושכת, יום מלא, למפעל שיתי ידע באזור התעשיה כפר-סבא תנאים טובים "מנואאר" הרצליה בר-נוריון 33, בית אלגה א-ה 08.00-16.00 (5211) 052-576060

דרוש/ה מדפיס/ה משי עם נסיון להדפסה על חולצות טריקו (10184) 03-630695

פקידה מנוסה לתפקיד מגוון ואחראי בעלת ידע בשפה האנגלית (עיבוד תמלילים יתרון) במשרה מלאה 5101420 אורנה (10156)

צבעי רהיטים, נגרים/ות, רפדים/ות למסלה הסעות וארוחות (8405) 03-9666139

עובדי/ות יצור ליבנה, ראשל"צ, רחובות, רמלה ונס-ציונה 03-9666208 (8395)

חברה לאספקת חומרי מתכבה מחפשת צעיר לשיווק סידור עבודה. ת.ד 39197 ת"א 69107 (8389)

לקססטרומודל דרוש/ה נהצג/ית לעבודה קבועה להתקשר (7857) 811260

סוכן רציני +נסיון להפצת מצעים לחנויות ומשרדים 052-952905 (4024)

### פקידים ות

מזכירה בכירה לניהול משרד, אנגלית ברמה של שפת אם, רצוי ידע בהפעלת מחשב P.C מקום העבודה ראשל"צ א'-ה' 08.00-16.00 (5449) 03-9666721-2

בתבנית "לניר" מנוסה +ידע בהדפסת מאזנים מיידי אפשרות לשעות גמישות "חבר" 03-5101420 לרבקה (5222)

לפלקון מוצרי בשר ב"י הירקון תנובה דרושים עובדים. פרטים במקום לפנות ליעקב (4248)

מדפיס/ת משי מנוסה עבודה ידנית/ אוטומטית ונסיון בטבלות למפעל טקסטיל בראשל"צ "קודקוד" 03-9659733 (4236) 03-286111

דרושים עובדים/ות לחנות בשר פלקון בתבניה שוהם 23 פרטים במקום (4238)

עובדי ייצור בוגרי/ות צבא לשיפוצים מכפר-סבא, רעננה "קרייזה" 03-5449848 (4199) 053-338901

לחברת ביטוח דרושה פקידה לאחר שרות צבאי טל' 03-5103111 לחנה (4344)

מזכיר/ה מנוסה, ידע בעיבוד תמלילים עברית/ אנגלית (רצוי שפת אם אנגלית) למשרה מלאה בחברות באזור המרכז "קודקוד" 03-286111 (4230) 03-9659733

פקיד/ת הנהח"ש, ידע בהזרמת נתונים למחשב למשרות מעניינות במפעלים בחולון וראשל"צ "קודקוד" 03-286111 (4190) 03-9659733

לסוכנות ביטוח בת"א פקידה אלמנטרית +נסיון מוכח במושב (3340) 03-283228

### עובדי מחשב

### עוזרות ומטפלות

### טבחים – קונדיטורים

### גזירה תפירה

לקססטרומודל דרושות תופרות מקצועיות לזינגר תנאים טובים להתקשר 811260 (7873)

למפעל להנדרות עור ונחש תופר/ת 03-731751 03-9231753 (6298) 052-552799

מכאן من الأصل



## הנהלת חשבונות

• לבנייני ילדים דרושה בעזרה בעבודות קלות 03-834074 (2684)

• צורה רקע בהנה"ח לחברה כלכלית בת"א "אגוד" 03-371465 (6511)

• "אגוד" דרושים מנהלי חשבונות 1. סוג 2. ראשי 3. סוג 3. לפרויקט ב"מ, תה"א 03-371465 (6297)

• לח"ח דרוש מנהח"ש מנוסה לפלישה מלאה 03-634575 (5258)

• למשרד ע"ה, עזרה למנהלת חשבונות, ליום מלא, 03-208123 (5212)

• למנה"ח סוג 2 נסיון עם מחשב רצוי ובה"ל, לעבודה בשעות 08-671182 (5001)

• מנהלת חשבונות בעלת ידע בעקר הלימות, לחברה בינוה גדולה בר"ג 03-731979 (4560)

• למשרד ע"ה, מנהלי חשבונות סוג ב' 1 למנה"ש ידע במחשב, לעבודה מיידית 03-297946 (4219)

• לחברה לשרותי כ"א הנהח"ש מנוסה 03-331094 (3260)

• לשרדי "עזרת למנהח"ש ידע במחשב הכרחי 03-338531 במשרת 13 ת"א (3212)

• מנהלת חשבונות סוג 3/2 +הרשאה 03-7320098, 03-7320066 (2658)

## טכנאים הנדסאים

• טכנאי הנדסאי מכונות, נסיון בתכנון ופיתוח מכני או"אר.אס (7886) 053-622920

• "או.אר.אס" דרושים הנדסאי בניין, טכנאות, נסיון לשרות, תכנים טובים, מהנדסים המבקשים להגיע עם-פקס מילואים ושכר תעודת השכלה לאו.אר.אס. בני-ברק 134 ת"א (7810)

• דרושים עובדים מבוגרים למוסכי אויר 7524085, 7520940 (6374)

• לחברת תגל"מ מחלקת השירות אלקטרוני נסיון במיכשור SOSPWARE P.C ידע P.C לפרטים נא לפנות 03-751533 לצרויאלה (6301)

• טכנאי אלקטרוניקה לשרות מחשבים, חברת כשרות הצעלה P.C "אגוד" 03-371465 (6266)

**למבקר איכות ויזואלית, לחברת אלקטרוניקה גדולה. בת"א תנאים מצויינים, "א.ו.י.ת" (6260) 03-371465**

• טכנאי שירות מיזוג אויר מנוסה "אגוד" 03-371465 (5668)

• הנדסאי מכונות, מתכנן מנוסה לפתוח הנדרת מידת מכונה למפעל ידע בתחומים 08-471182 (4987)

**לחברה קבלנית, דרושים טכנאים ועוזרים למערכות קירור ומזוג אויר, 03-5612396 (4713)**

• דרוש מתקן בעל נסיון למערכות (3509) 03-9364285

**טכנאי לתיקון מכשירי חשמל ביתיים מכונות כביסה תנורי אפיה וכו... 03-747803 03-746218 (3267)**

• טכנאי שרות למכונות צילום מקצועים לאזור המרכז רצוי עם נסיון (2884) 03-386156

## שרטוט וגרפיקה

• קריקטורה למשרד תיכנון אחרי צבא משרה מלאה 03-454663 (4263)

• שרטטת בעל/ת נסיון למשרה מלאה 03-652495 (2819)

## עובדי דפוס

• דפסים/ות, עזרי דפסים נסיון בוהקסט למפעל מסודר בשל הסעה 03-5101420 (8539)

• לדפוס "עמנואל" מדפיס אופסט מנוסה 03-812598 (6876)

• דפס הידלברג ½ גיליון מנוסה, 03-825023 (6290)

• לחברה מובילה בענף המרכשה דרוש מתכנתד בעל נסיון בעבודות צבע, תנאים טובים, להתקשר לסלי 03-810512 (5192)

• דרושים עובדי כריכיה מקצועים לעבודות גימור, למשרה מלאה לגבר, תנאים טובים למתאימים 03-836082 (4970)

• לכריכיה דרוש מנהל עבודה מקצועי בעיר המרץ, עם אפשרויות קידום. 03-825362 03-824562 למנהל (4897)

• דפס ידלם להידלברג ½ ווריקפסול ½ עלה 03-823534 (4320)

• מדפיס מנוסה ל"ג גיליון אופסט שקל לפרסים 03-652495 (2861)

• עובר רציני להוראת הדרכה היינוך בדפוס 03-652495 (2822)

• מנסג'ר מיומן, שנתיים נסיון לפנות תנאים טובים 03-816266 (2570)

## חשמל ואלקטרוניקה

• חשמלאי מוסמך/ בכיר, משרה מלאה, נתניה, הרצליה או.אר.אס. (7513) 053-622920

• מרכיב מכני יוצא ת"א/ חיפוש, לתרכבות אלקטרומכניות, משרה מלאה, נתניה או.אר.אס. 053-622920 (7416)

• מלחימות מנוסות למעגלים מודפסים, משרה מלאה, הרצליה, נתניה או.אר.אס. 053-622920 (7374)

• חשמלאי מוסמך ומנוסה לפ"ת לאשל"צ, חתמים "אגוד" 03-371465 (6270)

• למלון מרגר בית דרושים/ות חשמלאים/ות מוסמכים/ות (5220) 03-5466365

• חשמלאים לעבודות בנין ותעשיה בקרב סלמן 03-868560 (4281)

**חמ"מ, חמ"ש, יוצאי ח"א לעבודות הרכבה, התקנה ואחזקה באזור המרכז "קודקוד" 03-286111 03-9659733 (4210) 03-953272**

• מלחימות/ מחוזות למעגלים מודפסים+ בנסיון לשעות שבתיים למשמרת ראשונה, שניה+ הסעה+ ארוחות "תיגבור" 08-461095, 08-563998, 052-917318 (4185) 03-296846

• לאור נרציונה, ראשל"צ, באר יעקב, חשמלאי עזר/ מוסמך למשמרת ערב) 08-467584 "תיגבור" (4176) 08-563998 03-296846

• מבקר איכות ויזואלית למשמרת שניה +נסיון בכריכת סב וולחמות ידע במחשבי רכיבים מול שרטוט +נסיון בחיזום "תיגבור" 03-289597, 08-563998, 08-461095 (4107) 052-917318

• טכנאי אלקטרוניקה ואלקטרומכני לסוכ באלקטר דיגיטלי ומחשב 5 ימים (2729) 03-330536 03-330529

## עובדי יהלומים

• למפעל מסודר דרוש קוצת למעלה (6356) 03-7513008

## משרות

• ליכתבים דרושים עובדים לכל החלקים בתנאים טובים 03-374188 (6259)

• דרוש חנוך לאבנים קטנות בתנאים טובים סלופון 7513658 (3210)

• דרוש קבות למטה, תמפלל גלם, רום בר-שוהם 21 בני-ברק 03-788583 (5197)

• ליהלומים דרושים קטנות למטה למטעם והחולבים לבטה 03-578729 (5098)

• מיפרים דרוש ותבינים לאבנים ימת גבוה גבוה 03-379426 (4089)

• דרוש קטות למטה ברלבר למעלה ומרול יומית לאבנים בינוניות 03-7515021 (3808)

• למטנה מנוזגות דרושים קבלני גימור בתנאים מיוחדים 03-332088 (2658)

## ספרים/ות

• במספרה מגוגה ספרים/ות מקצועיים/ות מעולים/ות +פריקורוסטית במיקרוסטית (4326) 490902

• בספרים דרוש/ה ספר/ית מקצועים בתנאים טובים למתאימים (3089) 03-5520668

• ספריות ותבטיסיות מעולה הוריבה בטיקוד 5 ימים 03-350461 (2081)

## נגרים

• צבעי תנור למפעל מסודר להורסי ילדים בסלמים (11684) 03-5515315

• נגרים לעשייתיים לעבודה במפעל תעשייתי אריות והסעה "תיגבור" 08-563998 03-296846 08-461095 (4265) 06-324507 052-917318

• לנגריה יוסי ביותר דרוש נגר מקצועי (2796) 03-5365539

## נהגים

• נהג מעל 15 טון מנוסה בחלוקת מזרה "אגוד" 03-381717 (6314)

• נהג להלוקה +עזרה במזון ליבואן כלי בית ומתנות, גיל 25-35 +נסיון (5214) 03-812171

• נהג מתמסר רשיון ג' להלוקה ועזרה במחסן (4668) 052-546894, 052-557971

## מחסנאים

• למחסן בעליים קיבוצי דרוש מחסנאי+ רשיון נהיגה, 5 י"ע (10091) 03-380966

• מנהל מחסן מנוסה מאזר לימודי המייל, "אגוד" 03-371465 (6291)

• דרוש עובד למחסן /נהג לפנות ל"יפר מיזואל" הרצל 158 ת"א, למשה (5195)

• עובדי מחסן לפ"ת טלי לשעה או ספר 03-9258405-6 (3617)

## מוכרים/ות

• דרושה מוכרת מנוסה הרגמית לחברת המחוקים מספל 03-882279 (6486)

• מוכר/ת לחנות בכחרות להלחמים שעות גמישות, יתרון לגילאי 45 ומעלה הופעה נאה, רצויה ידיעת אנגלית /גרמנית 03-7513425 (5807)

• לקונדיטוריה ברמת-השרון מוכר/ת לעבודה לפי שעות לפנות במקום סוקולוב 10 נוהמגן בין השעות 08.00-12.00 (4810)

• דרושה מוכרת אחרי צבא מעלה+ נסיון למכירים 03-284736 (2989)

## סוכנים — מקדמי מכירות

• דרושים סוכנים/ות למכירת מוצרים לשפים, רוקחים, בכנסים "בשת. 16.00-10.00 03-381728 (10182)

• אקרבאי/ת מנוקנ/ית חברה מובילה בשוקה של מחנכה לשי (8991) 03-622872

• לחברת "אגוד" דרושים מקדמי מכירות 1. מובילה כלכלית 2. לחברת ביטוח 03-371465 (6279)

• מוכרת מנוסה לעבודה בחנות הבנות גבוהה והבשרה 03-611505 (5548)

• לחברה לידיעים דרושים/ות מקדמי/ות מכירות מנוסים/ות לאזור ירושלים 03-5619294 (5251)

**דרוש/ה מנהל/ת שיווק עם נסיון למוצרי צריכה (לא מזון ומשקאות) 03-778384 03-777448 (5000)**

• דרוש מוכר מנוסה +מכתבי +סלומן +עריכיות לשווק בעבעים 052-85230 (4969)

• ל"בריכיזר" דרוש מוכר מכירות מנוסה לבגדי ילדים (4801) 03-378005

• "לרכביכיז" ראשל"צ והחבות דרושים/ות מקדמי/ות מכירות לשפת השרות היום בתיב+ אפשרויות 03-994015 (4718) 08-475111

• לחברה לשיווק מוצרי קוסמטיקה דרוש מנהל שיווק, הכישורים הנדרשים 1. נסיון של 3 שנים בענף זה 2. ידע בתחום בכשף שיווק ארצי. מקום העבודה ת"א נא לכתוב לת.ד. 3232 חיפה בציון קורות חיים (4642)

• דרושים סוכנים לכל הארץ בעלי נסיון בשיווק להדות ותרכולים. נא לכתוב לת.ד. 3232 חיפה בציון קורות חיים (4617)

• למכבנה לשווק אחמה מכבניה/ת מעולים/ות לשקצייית חודר בטריטה נסיון מחזה +רכב הכבה 03-810125 (4255)

• לתעסיות "סמי ברוקס", מנהל מכירות לאזור המרכז, נסיון שנתיים לפנות בשווק הכיוק, בעל רכב, לפנות בכתב קורות חיים לת.ד. 1217 נתניה (4132)

• לחברה יבואן ושווק מוצרי צריכה דרוש איש מכירות לאזור הזהב הצפון 12.00-09.00 03-237429 (4108)

• לסופרסקופי מערכת חירום לרכב 'סובגים אזוריים לבסירון נתניה הסוכנים דרושים 03-218205 (4096)

• לאביזרי רכב ובקון בסקר/ אגד"צ +נסיון השפיה בנה 03-216247 (3856)

• לחים הרשני לנסים לשיווק ארצי אחרי (3743) 03-625173 03-624144

**דרוש איש מכירות לתצוגת רהיטים גדולה, למיכאל 03-5568171-3 (3332) 03-807879**

• לחברה לשרותי כ"א צעירי מכירות +נסיון (3075) 03-333420

• דרוש/ה איש/ת מכירות בעלה לרשתות שיווק לבגדי ילדים תמצפרים (2933) 03-822294

• לחברת קוסמטיקה דרוש/ה סוכן/ת מכירות +רכב לאחר צבא 03-656061 (2908)

## פועלים/ות

• עובדי ייצור כוכרי ב"ס מקצועי לעבודה מיידית פ"ת, חולון, אור-יהודה, תנאים טובים "אגוד" 03-371465 (5999)

## עובדי נקיון

• עובר מקבלנות+ רכב לנקיון חדרי מדרגות (3450) 9221195

• בחת רציניים לעבודות נקיון עם רכב למשחק. מלנה 06-372453 (4980)

• לתעשיה תהבצאית בתל-אביב ורמת-השרון דרושים עובדים/ות מ- 7.00 עד 16.00 תנאים סוציאלים +ארוחות "תיגבור" (4912) 03-916602

• דרושים/ות עובדים/ות נקיון לאזור השרון לבוקר, צהריים, וערב (4898) 03-916602

## אוטוביאנקי

• ג'ובר 1979 שמורה אפשרות להחלפה בספיינזו, +תוספות (21578) 03-9447691

• בהזדמנות אלגם 79 מסולי שמורה מעולה 052-545385, 052-557835 (23573)

• ג'ובר 1978 סטט (השכרה) בכמב מבירץ 4300 03-595770 (20780)

• בהזדמנות 79, מכב מבירץ +רדיו לרציניים בלבד 03-445507 (28826)

• 79, מנוע 6,500 ק"מ, מבירץ לנורית 03-559881 03-342178 (28475)

• 79, במצב מכני טוב בבית, 03-910630 ,03-9246550 בעבודה (7810)

• אוטוביאנקי ג'זוקר שנת 1979 פרטית יד ראשונה 03-5519584 (7778)

• ג'ובר 1979 +סטט לשנה במבוב טוב כל 03-737895 (189)

• 1979 שנה 85,000 ק"מ מכבי מעולה, רדיו 03-429032 (25118)

• 78 סטט לשנה פרטי מצויינת, מדורון 03-501280 03-592285 (22181)

• יפחמיה אלגם 79 פרטית לבנה סטט לשנה 03-918259 (15199)

• ג'ובר 1979 במצב מכני מצוין שמורה מהדורין 03-9329073 (15192)

• אלגם 1979 +סטט יפהפיה מעולה מהשכרה 052-454855 052-52197 (12744)

• אוטוביאנקי 1978 +סטט 8 חודשים אחזמה 03-5798036 ליעקב (7001)

• אלגם 1978 מבב היצוני ומכני מעולה, 03-859017 ,03-9224026 (20880)

• אוטוביאנקי 1979 אדומה מצויינת מטרית מורד מהדרון 08-467639 (18589)

• 1979 למוחר הולכה, במחיר מציאה 03-784437 ש"ח 4,300 (18475)

• נוהל 1976 מהשכרה מבב טוב +סטט 03-392367 03-5794080 (17549)

• ג'ובר 1979 בהזדמנות הכב טוב +סטט +הגה 03-953741 (15965)

• אוטוביאנקי אלגם 1976 +סטט במבב טוב 03-739679 ,03-425973 (10797)

• אלגם 82 שנה פרטית לפי מהדורין (6970) 053-619550

• אוטוביאנקי 1979+ סטט לשנה+ צבע במבב טוב 03-827144 (6579)

• ג'ובר 86 אחרי אברול מהשכרה בהזדמנות 03-6593378 03-624954 (4899)

• אוטוביאנקי ג'ובר 1982 +סטט +מערכת בהזדמנות 03-827220 (4702) 03-399371

• ג'ובר 83 50,000 ק"מ במבב מעולה 03-808474 03-281508 בבית (4290)

• ג'ובר 1978 מבב מכני מעולה+ סטט, מדורון 03-769953 (28165)

• ג'ובר 1979 שלישית אחרי אברול +סטט שנה 03-813982 (26882)

• אוטוביאנקי ג'ובר 1979 במבב טוב מאוד 06-791879 06-798577 (28214)

• אוטוביאנקי 76 מבב טוב אחרי אברול 18.00 ב-08-235835 (24267)

## אוסטין

• אלגרו, 77 +אברול מיכני +היצוני מבב (21352) 03-9233004 03-808179

• המוסחים לאוסטין ומוריס חברקה תורות בטרות ולתיקונים 12% "דאמים לוי" (18217) 03-5712255

• להגל מתיגה אלגרו 1300 79 שמורה +רדיו מיים (4962) 052-554485

• אוסטין A-35 1957, בריה +סטט 03-732279 03-493951 03-331788 (20187)

## אופל

• לרציניים אופל G.T מעולים 69 יפהפיה 21,800 052-556578 (3134)

• למבינים בלבד אופל מנטה 1979 אוטומטית יפהפיה +מערכת 13,500 ש"ח מחיר 03-9233140 (26143)

• קדט 4/1976 אוטומטי מעולה להחלפה בגבור/סטיישן 03-411270 (24792)

• קדט, 77, 2 דלתות מבב מצויין, שמורה, 03-804575 (24538)

• קדט סטיישן 78 אוטומטית במבב מעולה שניה 03-5404255 (25258)

• אסקונה 72 1600 אוטומטי מכני מעולה+ סטט 03-833978 (22358)

• רקורד 1700 אוטומטית 1975 03-742176 03-724688 בבית בעבודה (21948)

• קדט 1975 בהזדמנות מלומו (19767) 03-762196

• אסקונה 1977 אוטומטית 1600+ אברול קומות והבע 03-559895 (24294)

• אופל רקורד 1977 אוטומטי 052-77565 13.00-20.00 בערב (20183)

• קדט סטיישן 1973 מוכנה 052-446457 בעבודה, 052-442821 בבית (19860)

• קדט 1977 (1200) +סטט לשנה+ מערכת תוספות רבות שמורה מהרים (17474) 03-743589

• קדט סטיישן 1978 בראשונה +אברול +צבע +סייפ 03-739867 (6929)

• אופל אסקונה לוקס 1983 יד ראשונה כל התוספות 03-658862 (8296)

• לרציניים קדט סטיישן 86 סטייטם 03-9529088 03-706468 לאביק (7286)

• קדט 1983 סטיישל ראשונים 03-5531124 ק"מ בריחה 38,000 (6899)

• לגל נסיכה קדט 1300 1984 שמורה 03-316595 (למשר) (4302)

• למכירה אופל אסקונה 1986 אוטומטית 1300 +מגן +סטט מחיר מהדורין טל 03-5318559 03-343406 (4277)

• אסקונה 1983 אוטומט 1600 40,000 בריחה (4262) 052-915797

• קדט סטיישן 1983 גיר רגיל 1300 (3382) 03-9661256 +מגן

• קדט 1300, 5 דלתות 1982 +מגן וסטריאו 56,000 ק"מ יפהפיה ושמורה בבירור (3061) 03-781898

**קבריולט 1988 אוטומטית +הגה כח +תוספת 03-788845 (2812)**

• קדט 1300 4 דלתות 1984 +מגן ראשונה (2586) 03-250752

• מנטה 2000 1979, שניה +מגן תוספות 55,800 בתשלום 25,000 (3690) 03-429407

• אסקונה 1600 אוטומטית 1977 מחיר מהדורין 03-5512381 (26655) 03-596903

• אופל קדט 1200 1976 אוטומטית 4 דלתות (18145) 03-990963

## אינוצנטי

• 82 מילה קניה מכבי מדורון מהדורין 03-5523319 03-5512509 (3231)

## אלפא רומיאו

• בהזדמנות ג'ולייט 72 1300 במריינת אברול +תוספות 03-455364 (21253)

• סוד 1979 1300, סטט 6 יפה שלישית 03-493503

• אלפטה 1.6 79, מגן מבב מכני מעולה 03-204534 03-864275 (27748) 03-204853

• סוד 1300 1979 שניה מכב מכני מעולה בנהדרין 03-345692 (14058)

• אלפטה 1600, 1979 מבב מצויין שמורה, 03-372322 03-372227 (21971) 052-34151

## אמריקאיות

• שברולט 1978 נקיה +מגן +תוספות מהדורין 08-450547 08-415183 (21715)

• פונטיאק מנבר סטרים 78 במבב מעולה +מגן 03-5322610 (4093)

• אלגמט 77 +סטט או יותר בריה 03-7513987 ,03-5709022 (4084)

• שברולט שבט 1600 1979 אוטומטית +מוגן מבחרי מצויינת 03-845865 (2608)

• ביואיק סקיילארק 1979 6 צילינדר +כל התוספות 03-733155 (28945)

• ליגאנט 74 +מגן +אועקה +פרים +סטט מעולה 03-589462 (28188)

• שברולט מליבו-קלסיק 79 8 במבב מצויין +תוספות 03-5616716 (27255) 03-289589

• אולדסמוביל קטלס מומרים 5750 (0) 74 מגן כח השמלי 03-7515084 (23897)

• אולדסמוביל אומגה 1978 שמורה יפהפיה+ אברול (אפשרות החלפה+ 03-374778-9 (29776)

• ביואיק 1979, מפוארת, כאסית חלונות בעילה חשמלית, +מזגן, אוטומטי, אחרי אברול מנוע +סמיכה, 6 צלינדר ושר בעבודה 03-421488 (29742)

• ביואיק סקילרק 1979 אוטומטית שמורה 03-9528818 03-5369181 (29473)

• דודג' אספן 1979 +כל השיכלולים במבב מכני טוב 03-483587 (28204)

• שברולט מונזה סטיישן 79 במבב מעולה 913728 (27758)

• פלימוט קושה 1979 אוטומטית +מגן +כח 03-7511516 03-346543 (22365)

• פונטיאק 79 גרנד-אם מעולה+ כל התוספות והמשכרות 03-9656932 (18872)

• שברולט אלקמינו 77 רכל מסור סטט לשנה 03-378862 (18617)

• דודג'-דארט 1974 במבב מצויין +מגן הגה כח 03-5562918 (10429)

• אומגה 1977 חשמלית מבב טוב מהדורין 03-884251 בעבודה (8578)

• פונטיאק להמנס 1975 אוטומט +מגן במבב טוב 03-734474 (8168)

• ביואיק סנצ'ורי 1978 במבב מכני חיצוני מעולה 08-454927 (5344)

• שברולט נובה 1970 +סטט לשנה במבב מעולה 03-884457 (25788)

• שברולט נובה נפח מנוע 4100, 1978 03-5565412 (15821)

• אוטוביל קטלס 79 בדמים שמורה +כל התוספות 03-9664683 (23156)

• אולדסמוביל אומגה 1979, מפשרות להחלפה בריה 03-247697 (25101)

• אולדסמוביל קטלס סלון קופה 1978 שמורה, חשמלית סטט 23,580 052-24437 03-381835 בבית (22228)

• דודג' 1977+ שיפורים הצבע אפשרות החלפה לזולה 518,680 (22190) 03-804880 03-825428

• ליגאנט 74 יפה במבב טוב סל: (22138) 03-323833

• קפרי אמריקאית 1976, 6 צילינדר (19256) 03-374161 "(ערב)" 2,800

• פורד מבריק 1971 אוטומט המגן +מנוע הבנע 051-29635 (10954)

• אולדסמוביל קטלס מפורט 1977 ריגה הבוץ השמלית 03-444622 (20615)

• בהזדמנות אומגה 1979 ו-6 אוטומטית כחושה 02-535967 (16512) 02-535863

• הודנט 75 אוטומט +הגה כח +מערכת מזגן 03-991327 (14634)

• אומגה 1978 פול אוטומט מעולה 6 צילינדר 03-452366 (14562)

• דודג' אספן 77 +מגן +אברול (12743) לא בשבת 052-544126

• מירכוריד 8/1972 חשמלית שניה בהזדמנות בעבודה 03-839710 (15356) 03-257575

• קפרים שברולט מרסר 74 סטט לשנה מעולה 02-941730 (14369)

• מירכוריד 74 סדרי 76 מהרישה +מגן +מערכת 03-251198 (9426)

• פונטיאק מירכוריד 74 8 צילינדר, כבב בריר 03-591606 (7973)

• שבם 1979 אוטומטי, מגן במבב גריר צבע מטרי 052-27217, (בעבודה) 03-9225477-8 (26051)

• דודג'-דארט 73 כללי מצוין 7000 ולר 03-5368162 03-354205 (30455)

• פלימוט הלורה 1978 אוטומטית +מזגן בהזדמנות 052-543875 (18952) 052-555319

• למבינים בלבד פורד קונר 1969 שמורה מיוחדת 03-947801 (18500)

• למבינים אולדסמוביל קטלס 4100 6 1976 סוורי כח +מגן 08-406708 (17779)

• אומגה 6 79 אברול הצבע יד ראשונה מהדורין 03-416051 (15896)

• פונטיאק למנס סטיישן 1974 חשמלית במבב טוב 052-86918 (14757)

• אולדסמוביל אומגה 79 יד שניה והתרומה 03-793582 03-707701 (17256)

• דודג' אספן 1979 יפהפיה 8 צילינדר אפשרות לאשראי 03-585123 (12866)

• שברולט נובה 64, להחלפה במסחרית אמריקאית/ אירופאית (10914) 052-77387

• פרטנג יפהפיה גבנל אברול 79 סלשני (10666) 03-9369257

• אלקמינו 77 אחרי אברול יד ראשונה שמורה 03-5529103 (10201)

• אומגה 6 1979 צילינדר בוריה 03-5051702, 03-881481 26,000 (10060)

• ביואיק סנצ'ורי 79 ראשונה +מגן מבריינת 053-618844 053-614777 (10025)

• פונטיאק בהגרפרי הספלית +מגן +כח 03-5033126 1979 29,000 (9946)

• ביואק רוגל 79/ 78 334+ מנוע +תוספות 03-5560869, 03-5055988 (6411)

• למכירה בהזדמנות אלדסמוביל קטלס 79 אחרי תאונה במבב מצויין 03-735269 17.000 ש"ח בערב בעבודה 03-254006 (5208)

• נובה 1969 אוטומטית מאוד בכבישה+ סטט בהזדמנות 052-458155 (4449)

• שברולט קפרים ברוגהם 1988 חדשה+ כל התוספות 03-788845 (3166)

• ביואיק ישקה ביגוא אישי 10,000 ש"ח (1977) יד שניה רק חדש דולר 03-784971 (2859)

• בליזר 1982 אוטומט 8 צילינדר 4x4 מבשרות החלפה 03-440735 (2742) 03-767712

• קטלס מומרים 1976 8 צילינדר חשמלית 2 רלתות +תוספות (5050) 03-282622 03-282250

• דודג דארט 1974 הכי יפה בארץ +תוספות +מגן כיסלית, פרטית, ממישוב (5275) 03-824875

• קטלס מומרים "ברוגהם" 1978 של אוטומטית אפשרות להחלפה (20069) 03-9322996

• אספן 1979 סטיישן 24,000 מ"ל גיד רהוטה 03-578344 (19487)

• סבם 1979 שמורה 60,000 ק"מ (28028) 08-241212 03-905964

• אולדסמוביל קטלס 1978 בגרופה שני צבעים במבב מעולה (28220) 03-730150-9

• פונטיאק הגבורה 1976 פרטית אפשרות והחלפה בעבודה (27774) 052-343940

## א.ס.ו.

• פריגן 1973 1000 +רדיו מבב מעולה 052-81788

• פריגן 1200 71 בית 03-9232978 עבודה 03-9719298 לרמי (2687)

## ב.מ.וו.

• 78 518 בוריה +מגן בעבודה 03-5591118 בבית 03-879734 (25554)

• 1602 1973 מצויין +סטט הצי שנה (19341) 03-5560521 ,03-809548

• ב.מ.וו 1602, 72, בריה+ מעט 4,000 דולר 02-915937 (18458)

• 518, 1979 אוטומטית +מגן טרטי במבב חדש 03-747162 (6710)

• מודל 72 אוטומט סטט מבב טוב סלומון 052-450811 (5460)

• 316 /4 1680 1987+ מגן מיסלי+ תוספות "טורבוסר" 03-440735 (4745)

• 316 /1800 /87 ראשונה אוטומט 31,000 ק"מ כל התוספות 03-5610724 (4687) 03-7528294

• 318 77 בוריה +תוספות +מגן בלבלי מבבים 03-439165 (4305)

• 1602 שמורה ומסודרת כחרשה לא בשבת 03-779884 (29051)

• 518 1978 (שניה) כחרשה 31,000 (+מגדר) 03-293665 20,000 (28248)

## ג'יפים

• קפר 1969, 4 צילינדר במבב מעולה +סטט, 03-323729 (23552)

• לרציניים בלבד 77-6 מבריקה במבב מעולה 03-286050 08-261975 (25518)

• שמור 1979 מבור +סטט +רדיו 9000 מבריים 03-298547 (25268)

• 77, אורך משופץ במבב +תוספות 03-775014 (24223)

• בהזדמנות ב"ס 6 קפר 1974 +תוספות 08-431031-2-3 (15025)

• ארוך 78 מנוע 87 +מגן +מרונט חדש 03-5365238 57000 (22984)

• 1979 ארוך 6 צילינדר יפהפיה +תוספות בהזדמנות 03-9338105 (20885)

• אינטרנשיונל ארוך 78 4X4 סטט לשנה חרשים במבב טוב 04-381950 04-751498 (19359)

• 6 קפר, 76 במבב מעולה+ סטט +תוספות 03-268485 (14806)

• ג'יפ 74+, תוספת יפהפיה לביבים 03-9221195 (7344)

• 62 הריקן ביגוני שחור בתיל מכונים 03-7525348 03-832432 (18651)

• 1973 במבב טוב 4 קפר 03-857527 03-299738 (87)

• גריק אבריקור 1942 שמר יפה לרציניים 03-5741705 15,000 (4192)

• כחרשה 1984 מבודר 35,000 ק"מ במובר הזבנות 14,500 ש"ח 03-247983 03-218703 03-428992 (3578)

• אינטרנשנל סקאוט 79 מבב טוב לפני אברול אפשרות להחלפה 12.000 ש"ח רק בערב 03-888966 (4921)

• ג'יפ מולריק 79 מבריינת קוסלט 510.800 רובה לרוחמה 052-29439 (4475) 052-559641

• 6 קפר, 1976 גלגלי בלבי+ ברזנט מהדורה 03-556891 (3907)

• סוזוקי 74 לרציניים בלבד מעולה 03-652273 בערב 03-9656992 (28711)

## דייהטסו

• שריד 1986 במבב מצויין מהשכרה לשעבר 03-5526726 ,03-5519982 למשר (6086)

**מבצעים מבחר דייהטסו שריד 1987 אוטומטית +מגן 20,000 ש"ח, גיר רגיל +מגן 18,000 ש"ח מהשכרה +אחריות אפשרות 100% אשראי. 03-821227 03-822060 (3878)**

• קודה 1987 48 השלומים X335 ש"ח מהשכרה 373104 (2991)

• יד ראשונה שריד 1000 1984 אוטומטית +מגן +סטריאו במבב חדש (2766) 03-747162

• שריד 1000 1984 יד ראשונה במבב חדש 03-7518205 (2712)

• שריד 1984 +מגן +מערכת במבב טוב +סטט 03-908739 (2656)

## דלתא

• חיבת לאהבי רבו דלתא 79 במבב מבוין 03-5512837 (28076)

## וולבו

• בהזדמנות בריה 343 1977 בעולה 03-887583 ,03-5050263 (21705)

• 144 1973 במבב טוב סטט לשנה (27272) 08-525297 ,08-525960

• 144 1974 (הכילה) פרטים רבנו אמריקאים 03-918675 03-9245185 (5318)

• חלבי 1973 2000 אוטומטית במבב מצויין 03-7527914 03-7517692 (5352)

• 144, 1970 אוטומטית בית 03-217256 עבודה 052-951518 (22012)

• חלבי 144 72 שלישית מבב מצויין (21011) 03-9225168 בערב

• 75 סטיישן 2000 אוטומט אברול מנוע גבר (29447) 08-248364

• 144 1973 סטט 8 חודשים שמורה היטב (23357) 03-5369792

• 75 245 סטיישן +מגן 16.000 ש"ח (18537) 053-340831

• 79 345 D.L אוטומטית אברול צבע יפהפיה (12212) 03-314595

• 144 1974 אוטומטי במבב טוב לא בשבת (10725) 03-5524951

• שייד אין כבריקה 2. 1985 G.L כל ההוספות ב. 245 1981 מבויין +מגן בהזדמנות 03-6615494 (4437)

• למכירה במנוע חלבי 2100, 2300 בהחלף לבנוע 1800 אבל יפהפיה (3271) 03-802218

• בהנור הודמנות 244 ג'אלאר שחור 1983 +כל התוספות באופשרית (3145) 03-838102 (21,500)

• 740 G.L 1988 ראשונה, כחרשה (3108) 03-3464008 03-3465544

• 2000 248 85 G.L.E שניה לשנה כל התוספות מהדורין 03-379938 (2866)

• חלבי ג'יאל 1983 מהשכרה 190,000 ק"מ ש"ח 54,000 03-5053461 (2836)

• אוטומטית 1976 -244 שלישית בבית 03-5593561 בעבודה (27841) 03-807452

## ווקסהול

• ויוה, 74, 4 דלתות 1300+ צבע מבריית 03-592136 (30478)

• ויוה 74 /2 1300 במבב טוב (20138) 03-9301578

• ווקסהול שבט 79 מבריינת, סטט, 03-9657791 בערב 03-695552 (12564)

## טלבוט

• קרידור 1979 גא.טקס 1609 אוטומטית מגן +תוספות רבות (17461) 03-9504622

• 1307 1978 במבב מבריינת סטט לשנה 03-919694 ש"ח 4,900 (17486)

• הורייזן 88 ג.ל.אס 1500 ראשונה שמורה היטב 03-832127 (5467)

• סולרה אב.איקס 1981 אוטומטית +מגן +תוספות מפוארת 12,000 ש"ח (2922) 03-9322842

• סלורה 1982 5 דלתות מעולה, ראשונה +תוספות 8,300 03-807066 (2783)

## טנדרים

• סובר סובארו 1979 +ארגז מבריין (30071) 06-326515 ,06-341171

• פורד פיגו 1979 404 ארגז תקני, שמורה+ רודג' 200, 1979 ארגז פלסתיכה (אמשרות ההלפה+ אשראי (29779) 03-374778-9

• פרנספורטר 1979 מנוע 82, +סטט +חלונות 03-5562720 3,900 (23876)

• 1979 404 +סטט לשנה המבב טוב (28108) 03-729114 03-525582

• טרנספורטר 79 +חלונות ומספלים +סטט מבב מעולה 03-681630 (24777)

• פולקסוגן רכל קבינה 1979 מסודר שלישית פרטית 052-558691 (21013)

• 10" 12 1976 מיוחד להובלות 9000 שקל 052-543940 (5557)

• סובר פיגו 404, 1979, +שיפוץ כללי +סטט, 03-9342891 03-9341621 (25886)

• דוקים 1975 404 החליף מנוע +צבעה+ 03-5742389 03-370319 (20683)

• מוסוקה 73 ארגז הלונות מבכי טוב 03-6518627, 052-86466 ש"ח 1580 (20515)

• דודג' D-200 ארוך 1977 במבב מבריין +סטט 03-804943 (18454)

• פגז 1979 404 לאחר אברול במבב מבריין 03-804943 (18407)

• רכל קבינה 1979 מנוע לפני הרצה +אפריצוג 03-583123 (16135)

• פיגו סגור 1975 404 +ארגז, במבב טוב 052-351888 (14364)

• סגור סוסיוקה 74 הצי שנה סטט מעולה 03-5566830 (12790)

• סגור פיגו 1973 בהזדמנות מבב טוב +סטט 03-583067 ,03-5561153 (8391)

• סובארו 1979 שניה אחרי אברול +רדיו ארגז 03-5711679 (8352)

• פגז סובר 1979 +שיפוץ מיכני שמורה ומגויינת 03-597996 (18862)

• פולקסוגן חד קבינה 1972 מבב טוב הולבות בטרים 03-584969 (18827)

• פגז 71 ,404 מבב מעולה (17875) 03-882388

• בהזדמנות פיגו 1979 404 ,5000 ש"ח (27685) 03-9242807 03-910245

• סוסיוקה 78, מנוע 83, ארגז טגור (17908) 03-5406629

• סובר סגר 404 מודל 1971 מהודרת (16502) 03-5514757

• פרנים 1977+ כחסרים+ חלונות סטט במר בעבודה 03-628905 (10898)

• 4X4 G.M.C סגריות/ מגבירים 1979 1981 03-678247 ,03-702281 (9729)

## לנצ'יה

• לבינים לנציה בטא 1600, 1979, מבריית בהזדמנות 03-728537 (15096)

• בהזדמנות 5 דילוגים 1600 1980 פרטית בעבודה 052-543940 (3857)

## מורים

• בריגה 1977 1300 מכבי מבריין (22793) 03-9500436 ש"ח 3800

## מיני-מינור

• בריינינגר 1976 יד ראשונה במבב בבריין 03-7511516 (21568) 03-346543

• פיני 1275 ב'ג'ר 79, ראשונה, שמורה, בריינים במבב מבריין (27044) 03-5440819

• ב'ני 1973 אוטומטית מכבי חיצוני בנחבים 052-87027 052-542482 (22987)

• מירייני 1972 אוטומטי סטט לשנה +רדיו 03-813982 03-722548 (29827)

• בריינגר 79 כבר מעולה 80.000 ק"מ (17933) 03-261714

• בריינגר 73 במבב מבריין (15824) 03-866164

• פיני קלאבינן 72+, סטט לשנה מבריין (8660) 03-679399 51,750

• פיני 79 1000 יד ראשונה 131.000 ש"ח 3.300 (25921) 052-546508

## מספריות

• פרנספורטר 77 2000 סטט לשנה מכבי מעולה 03-910981 (14743)

• כאש P700 כמו גיבול מבריין 1979 06-930214 ,057-57968 ,06-425297 (2734)

• פימפה 79 במצוינת מוגמה ביבב (28214) 03-5465465

• פיגו G 1975 בבכי בבריין 9644677 9659730 (20160)

• מסחרית סבב 310 1969 סטט לשנה (27781) 06-390519

## מרצדס

• פיפה כוחרי ביגוא אישי, יד ראשונה 79 +כל התוספות, מהדורין 1975 03-583422 (23981)

• 1973 280 יפיפיה +33 מגן 052-917184 (23449)

• 1977 230 +כל התוספות שמורה 03-446531 03-422566 (27451)

• 280 1973 S בעלי חרשים +מגן +הלונות הכללית 03-5346376 (25735)

## פולקסוגן

• מירי גולף 1976 1100 +בבב מעולה (18808)

• חיפושית 1971 1300 ...

• גולף 1974 1100 ...

## סוסיתא

• רום 77 מנוע מורד במבב טוב כחרשה 03-9324481 (25489)

• רום סטיישן מוף 1979 +הלונות +אברול המנוע 03-5032466 (23640)

• סוסיתא, 1975, יפה+ סטט לשנה 03-5057105 ש"ח 5000 (30290)

• הונדרבול 1979 מבב מעולה ומגני ושקני 052-33892 (26443)

• רום 1978 (מודר) מיזות אחרי שיפוץ 03-9714278 08-242206 (21087)

• כרמל רוםו 75, ראשונה 90.800 ק"מ 03-382891 08-473804 (14943)

• רום 77 מנוע מורד סטט לשנה 08-673114 03-9656832 (30888)

• בהזדמנות רומכרנטל 1979+ רדיו שיש מבריין 052-88579 (18479)

• כרמל רום 1979 משופץ במבב מבריין 03-9224808 (25460)

• רום כרמל סטיישן מנוע מורד 1978 4,800 03-449824 (22109)

## סיאט

• אבזה 1200 1985 16,800 ק"מ +רדיו +מעקה 052-78572 (6211)

• מרבלה X197 1987 40 תשלומים ש"ח מהשכרה 378104 (2974)

• "שירות מהשכרות מלאכות +איבזרות +מגנים 1988 052-557855 (2624) 052-545386

## סיטרואן

• G.S מולאם 78 גיר +צבע מיסלי חדש 03-885521 (15041)

• בהזדמנות, לרגל נסיעה, 1979 סיסטיק, מצבון, מהמולה 052-83475 (21972)

• בהזדמנות ג'י.אס. מולאם 1979 בשחיר מציאה 03-5589158 בערב (12921)

• ג'י.אס. מולאם סימטיק סוף 1978 בטרים 052-456827 ,052-456804 (29865)

• ויזה קלאב 652 79 מבאבי מעולה +סטט 03-483429 (6629)

• G.S 1979 סימטיק חיצוני ומכני מבב 03-7524853 03-7528275 (16654)

• דיאנה 1973 23 +סטט 03-918759 (6360)

• TRS BX16 אוטומטית הגה כח מזגן מיסלי 03-5365758 (4637) 03-362738

• עמי 8 1972, אברול +סטט 3250 ש"ח 03-717896 (25785)

## סימקה-קרייזלר

• 1100 פרטי 1973 מבריין +סטט +אברול 03-892369 03-584185 (9899)

• 1000, (1118) 1972, סטט לשנה (1580) 03-483391 03-748181 (17823)

• בהזדמנות סימקה 1100 1976 מבריינת +רדיו 03-993518 (20058)

• גולף 76 מבכי חיצוני מבריין לא בשבת 03-438628 (28860)

## פורד

• קורטינה 1979 סוף 1600 +מגן ...

**אורט ישראל**

דרושים/ות

**בת־ים**

לבי"ס תיכון טכנולוגי אורט ע"ש מלטון
טלפון 03-5519943

★ מהנדס/ת – הנדסאי/ת אלקטרוניקה
להוראה

**בת־ים**

לבי"ס תיכון אורט – רמת־יוסף
רח' מבצע סיני 28 א'
טלפון 03-592225

★ מורה לאנגלית
(משרה חלקית)

★ מורה לספרות
משרה חלקית

**חולון**

למרכז חינוך אורט ע"ש ספיבק
רח' שיבת ציון 1
טלפון 03-5052272, 03-882525

★ מדריך/ה לסדנת־חשמל
(משרה חלקית)

★ מורה לחינוך גופני
(בנים – משרה חלקית)

**לוד**

לבי"ס תיכון טכני אורט
טלפון 08-224441

★ מהנדס/ת אלקטרוניקה
(לריכוז המגמה)

★ מורה לטכנולוגיה
C.N.C.+
(משרה חלקית)

★ מורה להסטוריה
(משרה חלקית)

★ מורה לספרות
(משרה חלקית)

★ מדריך/ת ש.ל.ח

**כרמיאל**

למכללה הטכנולוגית אורט ע"ש בראודה
רח' צה"ל 103, ת.ד. 78 טלפון 04-988804

★ מהנדס/ת אלקטרוניקה
להוראה

---

למלון RIBS
רחוב הכובשים 4, תל־אביב
דרושים

★ מלצרים/ות בעלי נסיון
ידיעת אנגלית הכרחית

★ טבח/ית ארגנטינאי/ת
בעלי נסיון במשרה מלאה
לראיון לפנות במקום בין 9.00-12.00

---

למפעל העוסק בתחום המזון
דרושים

**אנשי מכירות**

כישורים נדרשים:
★ נסיון מוכח במכירות ושיווק מזון
★ רכב פרטי
פרטים בטל' 03-9616386-8

---

**סוקרות/מראיינות**

לסקר צרכנים באזורים
עכו, נהריה ונתניה.
04-389177 לשולה.

---

לחברה ליבוא ושיווק
ציוד רפואי
דרושה

**כתבנית אנגלית**

במשרה מלאה
בדבר פרטים לפנות טלפונית:
03-331263 לאסתי

---

לסוכנות לביטוח גדולה
הקולטת מחשב חדש
דרושים

**1. מפעיל/ת מחשב**
מסידרת I.B.M 3 X
רקע קודם בביטוח יתרון.

**2. פקיד/ת ביטוח אלמנטרי**
המעוניין/ת לעבור הסבה לעיבוד נתונים.
– סודיות מובטחת –
נא לפנות בכתב יד לת.ד. 456 ת"א

---

למפעל תעשייתי
דרושים:
★ מכונאים לקידוח ...
★ המעוניינים להיות ...
★ מסגרים + נסיון
★ נגרים ...
"גרמוקר" בע"מ
03-898216-7

---

לקיבוץ דן
דרושה

**מורה לכיתה א'**

להתקשר בבוקר
06-953827
06-953935 אביבה

---

למגר הנוער
... הרצליה
דרוש

**מדריך חברתי**

מגורים במקום
טל' 052-551774

---

לחברת עיצוב ושרותי ...
דרוש לעבודות פיקוח

**מהנדס בניין**

נסיון 3 שנים לפחות
טלפון: 03-735827

---

**שאש** בע"מ
שרותי אבטחה ושמירה

האגף לשרותי כח־אדם
דרושים לעבודה באילת:

★ **חשמלאי מוסמך**
המתמצא בלוחות פיקוד ובקרה.

★ **עובד בעל רקע טכני**
רצוי במסגרות.

עדיפות תינתן ליוצאי־צבא,
רווקים, עד גיל 35 ותושבי אילת.

תינתן גם אפשרות לסידור מגורים במקום.
התחייבות ל־6 חודשי עבודה לפחות. תנאי עבודה טובים.

נא לפנות לטל. 03-242877 (סמדר)
059-72873 (אילה)

---

לרשות ניירות ערך בתל אביב
רחוב מונטיפיורי 35
דרוש/ה

**מזכירה**

לעבודה במשרה מלאה
– בוגרת תיכון
– שירות בצה"ל
– עיבוד תמלילים (עברית/אנגלית)
דרגה תיקבע בהתאם לכישורים.
לקבלת פרטים נא לפנות אל ראובן
בטלפון מס' 03-293932, 03-296619
בין השעות 08.30 – 13.30

---

למוסד ציבורי גדול
במרכז הארץ
דרוש:

**חוקר ביצועים**

רצוי בעל נסיון של חמש שנים
לפחות בנושאי חקר ביצועים צבאי.

הכישורים הנדרשים:
תואר ראשון: בפיזיקה, מתמטיקה שימושית,
הנדסה או חקר ביצועים.
בעל ידע בשפה האנגלית.
אחרי שרות צבאי. (רצוי קצין במיל')

יש לשלוח לת.ד. 7083 מודעה מס' 580
מנים מתאימים ייענו.

---

חברת דקסמור בע"מ

**איש מכירות**

בנושא: דיאגנוסטיקה רפואית
תנאים טובים למועמד המתאים
לפנות לטלפון: 03-498685, 03-498141

---

לאכסניית נוער בחיפה דרוש

**איש ... ** [illegible]

לעבודה מגוונת (קבועה)
ידע באנגלית ומגורים במקום חובה
טל. 04-532516

---

אמזה בע"מ AMZA ltd.
תכשירים וציוד להעשית גוור המתכת

דרוש/ה

**עוזרת למנהלת חשבונות**

★ נסיון מוכח של שנתיים
★ העבודה במשרה מלאה
טלפון: 03-806281 (א.ת. חולון)

---

**אם את/ה**

בעל/ת כשר שיכנוע הופעה ייצוגית מחפש/ת
עבודה דינמית ומגע עם אנשים שואף/ת להכנסה
גבוהה ולסיפוק והנאה בעבודתך בעל/ת רכב
בוא/י להיות

**נציג מכירות שלנו**

בפרוייקטים חדשניים בתחום הפרסום
לפרטים טלפון: 08-522843 (לבקש את גיא).

---

**בא לעבוד בדפוס!!**

במפעלי דפוס פלאי בע"מ
מהגדולים והמשוכללים בארץ
יכשירו אותך

**למקצוע הדפוס**

תמורת שכר בזמן ההכשרה.
העבודה במשמרות בוקר צעיר ומגוון.
תנאי עבודה טובים, 5 ימי עבודה בשבוע,
תנאים סוציאליים מלאים.
לפנות טלפונית 5711121 לאהובה

---

לקונצרן מזון
מוביל בתחומו
דרושים

**מחלקים**

על בסיס עצמאי
לאיזור גוש דן

דרישות התפקיד:
★ לאחר שירות צבאי
★ בעל רשיון ג'
★ בעל משאית עם ארגז בידוד תקין.
★ רצוי נסיון קודם בחלוקה.
לפנות לחנה – 03-9234422


## מכוניות

## הצעות עבודה

## ריפוי והרזיה

## שרותים

## הכרזות

## חיפה

## הצעות עבודה

## מכוניות

## נתניה

## הצעות מכירה

## ריפוי והרזיה

## אשדוד

## דירות

## מכוניות

## אילת

## דירות

## הכשיטים

נייד־פאשיאן טלפון במרכז 03-658684
החנות החדש במגדל־שלום תל־אביב בקומת הכניסה ליד אפרופו למכירה שעוני SEIKO, SWATCH, CITIZEN, תכשיטי כסף וזהב לרגל הפתיחה הנחות גדולות, מחירים סיטונאים מכירה גם לחנויות (6874)

## ציפוי אמבטיות

## קופות רושמות

## נרשמו לנישואין

## שרותים

## הכרזות

## ירושלים

## דירות

## וילות ובתים

## דירות למכירה 3–3½ חדרים

## דירות בשכ"ח

## הצעות עבודה

## דהיטים

## מקררים

## וידיאו טייפ

## מכונות כתיבה

## כלי נגינה

## הלוואות

## הקלאה

## טרקטורים

## סירות

## מזגני אוויר

## מי מצא?

## ריפוי והרזיה

## ספרים

## פוליש וניקיון

## רנו

## בירן

## אופנועים וקטנועים

## השכרת רכב

## בתי"ס לנהיגה

## חלפי רכב משומשים

## הצעות מכירה

## רוצים לקנות

## ביאט

[illegible]

**דבר** עתון לאנשים מבינים



صكنا من الاجل

# תיירת, שני בני משפחה וחרש־אילם נהרגו בשלוש תאונות; 16 נפצעו

מאת חנה מאיר, כתבת „דבר" בשרון

שלושה אנשים נהרגו אתמול ושמונה נפצעו בשתי תאונות דרכים בנתניה ובשרון. תאונה אחת אירעה לפנות בוקר בשדרות בן גוריון בנתניה.

תיירת בת 19, סנהדרין הווה, מלין בצרפת, נהגה במכונית שכורה מכיוון מערב למזרח, פגעה באבן השפה של המדרכה, איבדה את השליטה, סטתה שמאלה ואחר כך ימינה והתנגשה בעמוד תאורה. נהרגה בת דודתה של הנהגת, אף היא תיירת מצרפת, סנדרי סממה (14). הנהגת עצמה ואחותה נטלי בת 23 נפצעו קשה והועברו לבית החולים „מאיר". אחיה של הנהגת ססטן (14) נפצע קשה והועבר במצב אנוש לבילינסון.

בתאונה שניה, בכביש החוף, ליד צומת בית ינאי, נסעה מכונית „פיאט" נהוגה בידי שלום מוסגרשווילי (46) מאשדוד. לפתע סטה ימינה והתנגש בתחנת אוטובוס. נוסעת שישבה במכוניתו, אסתר מוסגרשווילי (64) נהרגה. הנהג עצמו נפצע באורח אנוש והועבר לבילינסון ובשעות הצהריים מת.

כן נפצעו קשה בני משפחה שישבו במכונית: חנה מוסגרשווילי (37), אחיו של הנהג, אהרון (39), אחותו של הנהג שרה (40). הם הועברו לבית חולים הלל יפה בחדרה.

שני נוסעים שהמתינו בתחנה נפצעו קל.

**מוות בנצרת**

(ע.)– עבדאללה מחמוד חנייה, חרש־אילם (38), מהכפר סורען בגליל, נדרס אתמול למוות על ידי אוטובוס בשעה שחצה את הכביש במעבר חצייה בנצרת.

**נפצעו ליד הכינרת**

שמונה אנשים נפצעו אתמול בתאונה שהיתה בצומת קורסי שבמזרח הכינרת. ניידות מד"א העבירו את הפצועים לבית החולים הממשלתי בפוריה.

# הורים מתלוננים: „מנהל כינה אותנו יבחושים בני שלולית, זבי חוטם"

מאת יעל מישבזין, כתבת „דבר" לענייני חינוך

נציגי ועד ההורים הישובי ברעננה שלחו לראשי משרד החינוך מכתב תלונה חריף נגד מנהל בית הספר התיכון "אוסטרובסקי" דוד קורנגרין על שהשמיע באוזניהם גידופים סלפוניים. בין הגידופים שלטענת ההורים השמעו נגדם: "זבי חוטם. יבחושים בני שלולית, אשר כף ידם ורגלם המלוכלכת לא תדרוך בחצר בית הספר".

נציגי ההורים מבקשים ממשרד החינוך לבדוק את התנהגות המנהל ולהכריז עליו כ"חסר כשירות פדגוגית". כדוגמה לאי־כשירות זו הם מביאים את "השימוש התדיר והבלתי הגיוני" של המנהל במערכת הכריזה בבית הספר. לדבריהם, המתבססים על עדויות של עשרות תלמידים, נוהג המנהל להזמין את התלמידים ואת הוריהם לחדרו באמצעות מערכת זו ולא במכתבים כמקובל. מערכת הכריזה מופעלת על ידיו גם בשעת השיעורים ואפילו בזמן מבחני הבגרות המצריכים כושר ריכוז גבוה.

לא מכבר, טוענים ההורים, נתגלה כלב בשער בית הספר. המנהל פתח את מערכת הכריזה והכריז: "יש כלב בפתח בית הספר. בעל הכלב מתבקש לסלקו ולא – נשמיד אותו".

עוד מתלוננים ההורים על נוהלים בלתי דמוקרטיים בבית הספר, מינוי ועדי כיתות באורח שרירותי, גביית כספים לא מוצדקת ועוד.

בתגובה על תלונות ההורים שלח המנהל מכתב־הגנה בו הוא טוען בין השאר כי ההורים פועלים נגדו ממניעים אישיים בגלל כשלון ילדיהם בלימודים.

יצויין כי המנהל גזר לא מכבר על תלמידות בית הספר לא ללבוש מכנסי ברמודה בנימוק כי הדבר גורם גירוי מיני ולאחר התערבות משרד החינוך ביטל את הגזירה.

יועץ שר החינוך, ד"ר דב גולדברגר, מסר אתמול בתגובה: "הגיעו אלי ידיעות מכל מיני כיוונים בעניין זה. אני מתכוון לבדוק מה קורה בבית הספר כדי למצוא פתרון. לא ייתכן שהמצב הנוכחי בו כל צד משמיץ את משנהו, יימשך".

יו"ר ועד ההורים הארצי, משה מזרחי, הגיב: "הנושא נראה לי חמור ביותר. העניין מצריך בירור בינינו למנהלת המחוז במשרד החינוך".

את תגובת קורנגרין אי אפשר היה לקבל.

# רועה אנס קיבוצניקית מיסעור

## בעת טיול בשדות עין המפרץ; מוצאו מסביבת שכם; הודה – לדברי המשטרה

מאת סופר „דבר" בגליל המערבי

חברת קיבוץ יסעור בגליל המערבי, בת 59, נאנסה שלשום בערב אחרי מאבק בעת שטיילה בשדות קיבוץ עין המפרץ. החשוד באונס הוא רועה ערבי בן 19, המתגורר בכפר תמרה ולדברי המשטרה הודה במעשה.

בטיול בשדות הקיבוץ הבחינה מרחוק ברועה שרעה את פרותיו. כשהתקרבה אליו בירך אותה לשלום. היא השיבה בברכה והמשיכה בדרכה.

כעבור דקות אחדות הרגישה שמישהו בעקבותיה. כשהסתובבה, הבחינה לתדהמתה ברועה כשמכנסיו מופשלים. הוא הפילה ארצה, הפשיטה בכוח ועשה לה.

לאחר האונס חזר לרעות את פרותיו.

האשה הועברה לטיפול בית החולים בנהריה ושוחררה. מאוחר יותר הגישה תלונה במשטרת עכו. כוח משטרה עצר את הצעיר שנמצא מכפר באיזור שכם.

# הקיבוץ הארצי מבקש סיוע

מאת אריה אזיר

הקיבוץ הארצי יתייצב לאחר הבחירות בראש מהלך פוליטי, שתכליתו לשנות את התנאים שבהם פועל המגזר היצרני, בעיקר בתחום הריבית. אולם בינתיים פתחו ראשי הקיבוץ במו"מ עם משרד האוצר, שתכליתו לפרוס את חובות הקיבוץ לשנים רבות ובריבית של 4־6 אחוזים.

לקיבוץ הארצי חובות בסכום כולל של 1.7 מיליארד שקל, נכון ל־31 בדצמבר האחרון. הריבית הריאלית על חובות אלה עלתה בהדרגה בשנים האחרונות מ־10.4 אחוז ל־11.9 אחוז מכלל המחזור בענפי הייצור. אולם על־פי תחשיב של 160 מיליון שקל בשנה שעברה על חוב של 1.7 מיליארד שקל, מסתכמת הריבית הריאלית ב־9.4 אחוזים בלבד.

ראשי הקיבוץ טוענים, כי האשראי שהם מקבלים כיום ניתן בריבית ריאלית של 10־30 אחוז, למרות שאינם נוטלים הלוואות מהשוק האפור. שום ענף יצרני אינו יכול לעמוד בריבית כזאת ומכאן נובעת, לטענתם, מצוקת כל המגזר האגודי בתוכנו.

כתוצאה מתנאי המימון הקשים הורידו מפעלי הקיבוץ הארצי את רמת ההשקעות מ־80 מיליון שקל לפני שנתיים ל־55 מיליון שקל השנה. ההשקעות הצרכניות ירדו בתקופה זו אל מתחת לקיום היש והביאו להקטנת רמת־החיים של חברי הקיבוצים.

לדבריהם, ניסו לפני שנתיים להשתלב ברפורמה בשוק ההון על־פי עצת משרד האוצר, אולם הרפורמה הזאת נכשלה, לטענתם, מפני שהריבית הריאלית על גיוס ההון הגיעה לבסוף ל־10 אחוזים ויותר. לפיכך הם מבקשים עכשיו שהאוצר יגייס למענם את הכספים מהציבור, מפני שביכולתו לקבל אותו בריבית נמוכה בהרבה.

על־פי הצעתם יינתן הכסף באמצעות הבנקים תמורת בטוחות הולמים. לדבריהם מתייחס האוצר בהבנה להצעה. ראשי הקיבוץ מרגישים, כי אינם מבקשים סיוע מכספי משלם המסים או מהבנקים, אלא שהאוצר יסייע להם לגייס כסף בריבית יותר נמוכה.

★ עבדאללה חרובה (30), מכפר מראר שליד נצרת, נהרג אתמול בתאונת עבודה בעת שעסק בעבודות טיח בכפרו.

★ מתוך מבלא דמון, דאר ראיס זאהר (35) מעוספיה נעצר בשבת בערב כחשוד במכירת סמים לאסירים בכלא ולאסירים בחופשה.

★ פרוייקטים תיירותיים בהיקף של 113 מיליון ש"ח אושרו על ידי מנהל מרכז ההשקעות החל מ־1.4.88 – כך מסר מנכ"ל משרד התיירות רפאל פרבר. בין הפרוייקטים הקמת 1370 חדר באילת, 56 בבית שאן, 128 בבאר שבע, ו־150 חדר ב„סובב כינרת".

★ שני רופאים המועסקים כרופאים תורניים בסניף מד"א בירושלים, נעצרו ושוחררו בערבות בחשד להעלמות מס: ד"ר אהרון וייבן וד"ר יונה אליהו.

# „עת"א רוכשת פריטים לא על פי הנוהלים"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל־אביב

עיריית תל־אביב רוכשת פריטים שלא על פי הנוהלים – קובע מבקר העירייה שמואל רוביצ'ק בדו"ח חדש שהונח על שולחנו של שלמה להט.

הביקורת העלתה שברבים מן המקרים (30 פריטי טובין מתוך 63 פריטי רכישה שנכללו בדו"ח לחודש מאי 1987) נרכשו הטובין בניגוד להוראות הנוהל אצל מציע יחיד או בלעדי. כן לא צויין לרוב איך נקבעת סבירות המחיר במקרים אלה.

המבקר מצרף דוגמה: אגף לרכש ואספקה נהג לרכוש מקרנים אצל חברה מסויימת בנימוק שהיא המשווק היחיד, עקב טיב המוצר ותנאי התשלום הנוחים. מדיניות רכישה זו לא הובאה לאישור המוסדות המוסמכים (ועדת המכרזים).

המבקר ממליץ לצמצם ככל האפשר רכישות אצל ספק יחיד ובלעדי.

מנהל האגף לרכש ואספקה הגיב: „אנו מסיקים לקחים מהערות הביקורת ובעקבותיה אנו משתדלים להמעיט ככל האפשר ברכישות מספק יחיד".

# „אימפרזול מסוגלת לרפא 99% מחולי כיב התריסריון"

(ע.) – התרופה הרשמית בשם „אומפרזול" לטיפול בכיב התריסריון מסוגלת לרפא תוך ארבעה שבועות 99 אחוז מהחולים – נמסר אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב תל־אביב לרגל כינוס בינלאומי בתחום מחלות דרכי העיכול שייערך החודש בירושלים.

נמסר כי התרופה היא בשלב נסיוני והיא יעילה לטיפול במשך תקופה קצרה בלבד שכן היא פוגעת במנגנונים הטבעיים להקטנת החומציות בקיבה.

פרטים אלה מסר מנהל המחלקה הפנימית בבית־החולים „הדסה" בהר הצופים פרופ' דניאל רחמילביץ'.

לכינוס שייערך בימים 28 עד 31 באוגוסט במלון הילטון בירושלים יגיעו כ־100 מדענים מ־16 מדינות לרבות הגוש המזרחי והמזרח הרחוק וידונו בו תוצאות מחקרים על ויסות הפרשת החומצה על ידי הקיבה והסיבות להיווצרות נזק לרירית שלה ולתריסריון. כן ידונו בהשפעות גורמים זיהומים, הורמונליים, נפשיים ועצביים על דרכי העיכול העליונות.

# איסור על העסקת ציידי לקוחות באילת

מאת שמואל תגר, סופר „דבר" באילת

על־פי הוראה חדשה של עיריית אילת, שנכנסה לתוקף בימים אלה, חל איסור מוחלט על העסקת „ציידי לקוחות" בפתחי מסעדות ובתי־קפה.

הדרישה להוראה זו באה מקרב בעלי העסקים שטענו, כי „ציידי הלקוחות" מטרידים את התושבים והתיירים, פוגעים בשמם הטוב של בעלי המסעדות ובעיקר גורמים בריחה של לקוחות ממרכזי התיירות בעיר.

גבי קדוש, סגן ראש העירייה, אמר כי ההוראה היא תנאי חו"ש לקבלת רשיון עסק.

רפי הוכמן, ראש העירייה, הודיע כי העירייה פועלת כיום בכמה מישורים לשמירה על רמת השירות התיירותי בעיר. בין היתר, ייסגרו אכסניות פיראטיות, תורחב הפעילות התרבותית וכן שירותי הניקיון והגינון.

## „עמוס" לחלל

יו"ר הסוכנות הישראלית לניצול החלל (סל"ה) פרופ' יובל נאמן מסביר על דגם מוקטן את פעולת לוויין התקשורת הישראלי „עמוס". הלוויין נבנה על ידי התעשיה האווירית בשביל קונצרן ישראלי הכולל את התע"א, „בזק" וחברת GCG בראשותו של מאיר עמית. בשבוע שעבר נחתם הסכם עם החברה הצרפתית „אריאן־אספאס" לשיגור הלוויין באמצעות טיל „אריאן". פרופ' נאמן מסר שבקרוב ייערך כינוס לסיכום פעילותה של סל"ה מאז הוקמה לפני חמש שנים (צילום: ישראל סימיונסקי־יפפא)

# הווטרינר השמיע בביהמ"ש הקלטת נביחות 32 כלבים

מאת יורם לוי, סופר „דבר" בירושלים

הווטרינר של עיריית ירושלים ד"ר תומי שרה השמיע אתמול בבית המשפט המחוזי הקלטה של נביחות כלבים. הוא נזקק לקלטת אלה כדי להוכיח ש־32 כלביה של מרים אברמובה, משכונת עין־כרם, גורמים רעש ומטרד לשכניה. הוא הדגיש כי ההקלטה נעשתה ב־11 בלילה מדירה סמוכה.

פרשת הכלבים החלה בסוף יולי 1987. ד"ר שרה החליט לבטל את רישיונותיהם של שבעה מתוך תשעה כלבים שהחזיקה בדירתה, לאחר ששכנים התלוננו על הרעש. היא התבקשה להעביר את שבעת הכלבים לאחרים או למסרם לעירייה.

לפני שבועיים לקחו פקחים את הכלבים והתברר לגלות לא תשעה כי אם 32, חלקם לא מחוסנים. הם נלקחו להסגר במטרה למסור אותם או להשמידם.

האשה פנתה לבית המשפט המחוזי שהורה להשאיר לה שני כלבים, אך לא להשמיד את השאר עד גמר ההליכים.

העירייה פנתה גם היא לבית המשפט לבטל את הצו משום שלטענת נציגה, עו"ד יעקב קמינצקי, אין זה סביר לדרוש מן העירייה לטפל ב־30 כלבים עד סיום בירור התביעה המשפטית.

לגבי 23 הכלבים שאינם מחוסנים, לא התגלעה מחלוקת והם ישארו בידי העירייה. בית המשפט יכריע תוך ימים אחדים מה יעלה בגורלם של שבעה הכלבים שלא הוחזרו לאברמובה.

השופט בוק הציע לה לשקול את הצעת העירייה לפיה תחזיק העירייה בכלבים במשך שבוע ובתקופה זו היא רשאית להפנות אנשים שיקחו אותם בתנאי שיובטח כי הם לא ישובו בעקיפין אליה.

# „מתכת סדום" הופעל מחדש

מפעל „מתכת סדום" בדימונה, שנסגר ב־8 באוגוסט בגלל קשיים בתזרים המזומנים, נפתח אתמול מחדש ו־107 מבין 200 עובדיו חזרו לעבודה. על כך מוסר דובר ההסתדרות.

יו"ר מטה התעסוקה בהסתדרות, עליזה תמיד, מסרה כי בהתערבות המטה ובעקבות פניות אל משרד התעשיה והמסחר, פנה מנכ"ל המשרד, יורם בליזובסקי, אל הנהלת „בימיקלים לישראל" והנחה אותה באוקטובר השנה עומד להיפתח במכון להכשרה ימית בעכו קורס צוערים לצוות משמרות וכבר נרשמו אליו 16 מועמדים מטעם „צים". לשלם מקדמות בשביל מוצרי המפעל. תמיר הדגישה בפנייתה אל המנכ"ל כי יש למצוא דרך לאפשר למפעל לספק את ההזמנות הרבות שברשותו.

סוכם על הסדר לפיו ישולבו חלק מעובדי המפעל בתוכנית הכשרה הסבה מקצועית. 45 עובדים יפוטרו על פי רשימה מוסכמת עם מרכזת פועלי דימונה. מזכיר המועצה יוסי אבוטבול מרכז את המו"מ בנושא שיעור פיצויי הפיטורים ורשימת המפוטרים.

תמיר ציינה בחיוב את שיתוף הפעולה שהיה בין מטה התעסוקה בהסתדרות משרד המסחר, הנהלת המפעל במאמץ להלץ את המפעל מקשייו.

# צים: רק 5%

מאת סופר „דבר" בחיפה

בתגובה על הודעת יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד, האומרת שכ־33 אחוז מקציני הים המשרתים בצי הסוחר הישראלי הם זרים וכי קיים צמצום הדרגתי בנושא גיוס והכשרת כוח אדם ימי, הודיעה אתמול הנהלת „צים" כי נתונים אלה אינם מתייחסים ל„צים" שכן אחוז הימאים הזרים המועסקים בחברה זו הוא חמישה אחוזים בלבד (67 זרים מכלל 1301 מועסקים). הימאים הזרים משרתים בקווים שאינם מגיעים לישראל בתכיפות. בהודעת „צים" נאמר כי החברה פועלת ומובילה בתחום גיוס והכשרה של כוח אדם ישראלי לאניותיה והיא, אולי, היחידה כיום המגייסת צוערים לצי הסוחר.

בימים אלה סיימו בהצלחה 11 צוערים מ„צים" קורס צוערי־סיפון להוצאת תעודה של חובל שלישי, במכון להכשרה ימית בעכו. ב־1 בספטמבר השנה ייפתח בבית הספר הימי „אורט" באשדוד קורס ל־12 צוערי אלחוט.

דובר „צים" מסר כי ב־5

# והב"י פונה לבג"צ נגד משרד החינוך

מאת אריאלה ראובני, כתבת „דבר"

תנועת והב"י, האגודה לזכויות משפחות ברוכות ילדים, עומדת לפנות היום לבג"צ נגד משרד החינוך בטענה שחוק חינוך חובה חינם רוקן למעשה מתוכנו והדבר פוגע באלפי ילדים של משפחות תנועת והב"י.

עו"ד פנחס נרקיס יבקש בשם והב"י מבג"צ למנוע את פתיחת שנת הלימודים החדשה עד שיושמו תביעותיהם.

ד"ר יוג'ין וינר, יו"ר והב"י, אמר אתמול במסיבת עיתונאים בחיפה כי מסגרת החינוך כיום מפלה לרעה קבוצה גדולה של משפחות ברוכות ילדים בכך שהעומס הכלכלי הרב עלול להביא משפחות לא מעטות מתחת לקו העוני,ולהפכן למקרי סעד. כן עלול הדבר לגרום לכך שילדים רבים ממשפחות כאלה ייאלצו להיפלט ממסגרת החינוך בשנים הקרובות. ד"ר וינר טען כי פניותיה של והב"י למשרד החינוך בנושא חוק חינוך חובה ומתן הזדמנויות שוות לילדים של משפחות ברוכות־ילדים לא נשאו פרי ולכן היא החליטה לפתוח במאבק ציבורי ומשפטי למילוי תביעותיה.

ד"ר וינר אמר כי על פי סקרים שערכה והב"י בקרב חבריה, בהם גם בקרב משפחות ששכר מפרנסיהן הוא מעל הממוצע במשק, הובהר כי בשנת הלימודים החדשה עלול להגיע התשלום לחינוך בעד ילד אחד ל־130 שקל בחודש. יוצא איפוא שמשפחה עם ארבעה ילדים תידרש לשלם 520 שקל בחודש שהם כ־30 אחוז מהמשכורת, ומשפחה עם שבעה ילדים תידרש לשלם 910 שקל – 70 אחוז מהמשכורת.

# מו"מ היום עם ועד מפעל הסוללות

מאת דני צדיקוב, סופר „דבר" בחיפה

ועד עובדי מפעל הסוללות של „תדיראן" בקריית עקרון והנהלתו ייפגשו היום בתל אביב במאמץ לסיים את הסכסוך במפעל המשבתת השבתת מגן. אתמול נפגשו שני הצדדים אצל הממונה על יחסי העבודה בירושלים, אך לא הושג סיכום שיאפשר את חידוש העבודה במפעל היום. הועד הודיע לעובדים להתייצב גם הבוקר במפעל אך כנראה שגם היום יתבטלו העובדים מול שעריו הנעולים, זה היום השלישי.

## הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות

# מקררי יבוא אינם נבדקים כנדרש

תלונות המגיעות לרשות להגנת הצרכן בהסתדרות מגלות כי קיימים ליקויים רבים במקררי היבוא. על כך מוסר דובר ההסתדרות. במקררים מתוצרת „אמנה" התגלתה חלודה בדלתות במקררי „ג'נרל אלקטריק" ו„הוטפוינט" הבידוד בין תא ההקפאה לתא הקירור נמצא לקוי, מקררי „ווסטינגהאוס" ו„הוטפוינט" הבידוד בין תא ההקפאה לתא הקירור נמצא לקוי, מקררי „ווסטינגהאוס" ו„פריג'ידר" אינם מתאימים לתנאי הארץ מאחר שהם מיוצרים לאקלים ממוזג ומסומנים ב־N ואינם מיוצרים לתנאים קשים יותר, טרופיים, כבישראל, החייבים להיות מסומנים ב־T.

הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות פנתה פעמים אחדות למנכ"ל משרד התמ"ס ודרשה לדעת האם המקררים המיובאים אכן נבדקים כנדרש, מתאימים לתנאי הארץ והאם הם באיכות מתאימה.

כל הפניות לא נענו עד כה, פרט למכתב שקבלה הרשות לפני יותר משנה ממשרד התמ"ס המודיע כי המקררים הבעייתיים מסוג „פריג'ידר" אשר יבואם אושר ב־1981 לא יותר לייבאם אך בפועל ממשיכים לייבאם.


ישראל 88 — 68 שנה להסתדרות
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הרשות להגנת הצרכן
הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות

**טלפון פתוח**
**לקראת פתיחת שנת הלימודים תשמ"ט**
יתקיים מחר ביום רביעי י"א באלול תשמ"ח 24.8.88
בין השעות 17.00 – 19.30

בהשתתפות:
**עקיבא סלע** סגן מנהל המינהל הפדגוגי – משרד החינוך.
**עו"ד אריה בריק** היועץ המשפטי – משרד החינוך. טל' 03־263211, 03־217063.
**גאולה יופה** ארגון ההורים הארצי טלפון 03־263217.
**נוזהת קצב** יו"ר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות טל' 03־268369.
**רות קרינגל** מנהלת מח' איכות המוצר ברשות טל' 03־263582.
**זאב גלמוד** הממונה על המחירים משרד המסחר והתעשיה, טל' 03־263582.

ציבור ההורים, המורים והתלמידים מוזמן להתקשר.



**מפלגת העבודה הישראלית**
סניף חולון
**הודעה לציבור חברי המפלגה**
חברי המפלגה המעוניינים להציג את מועמדותם
**לראשות עיריית חולון**
מטעם מפלגת העבודה בחולון, מתבקשים לפנות לועדה המכינה
בסניף רח' ארלוזורוב 84, חולון.
המועד האחרון להגשת המועמדים נקבע
ליום ג' 30 באוגוסט * 1988 בשעה 20.00.
בברכה,
**עמנואל זיסמן,**
יו"ר הועדה המכינה
* ולא כפי שפורסם בטעות אתמול.


לחברנו אליעזר קנטור
אתך באבלך
במות
**אביך** ז"ל
בית „דבר"

הננו משתתפים בצערו של
החבר סעדון יעקב
על מות
**אחיו** ז"ל
הועד הפועל של ההסתדרות
וחבר עובדיו

במלאת שלושים לפטירתה של יקירתנו
**אסתר רוקח** ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה,
מחר יום רביעי י"א אלול תשמ"ח (24.8.88)
בבית־הקברות הישן ברחוב טרומפלדור בת"א
בשעה 10.30 בבוקר.
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בע"פ ובכתב.
משפחות ריצ'י ואפשטיין

לחברתנו בלומה קרופרו
אתך באבלך במות
**אמך** ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף נתניה
ההנהלה והעובדים

יקירנו
**אפרים דויטש** ז"ל
איננו
ההלויה התקיימה בחיפה ביום שני ט' אלול תשמ"ח 22.8.88
השבעה בבית המנוח, רח' גנסין 7 נוה־שאנן, חיפה.
האבלים: אשתו: רבקה דויטש
בתו וחתנה: נורית וד"ר איתן מוסר
נכדותיו
ויתר בני המשפחה

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
חולי ז'ק
במות בנו **יוסף** ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוז תל־אביב
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על פטירתו
של חברנו
**יהושע גולדשטיין**
ההלויה תתקיים היום, יום שלישי י' באלול תשמ"ח
23.8.88 בשעה 17.00 בבית העלמין בקיבוץ שפיים.
ארונו יוצב בשעה 16.30 בבית הבנים
המשפחה ובית שפיים

לאייבי רון ולמשפחה
אתכם באבלכם
בהילקח
**ברוך**
קרן השומר הצעיר

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו וסבנו היקר
**שמעון דרורי**
ההלויה תתקיים היום, יום שלישי י' אלול תשמ"ח 23.8.88 בשעה 11.00 לפני הצהריים
בבית העלמין „הדרום" בגבול חולון בת־ים.
אוטובוס יצא בשעה 10.00 לפני הצהריים מבית המנוח, רח' הסין 11, תל־אביב.
אבלים: אשתו: שרה
בנו וכלתו: אבא ואיירין דרורי
בתו וחתנה: הניה ואריה אלרוני
נכדיו: דנה, אייל ודליה
וכל בני המשפחה בארץ ובחו"ל



هكذا من الأصل